

1501–1525

Securitatea

STRICT SECRET

1501

Nr. 2 (14) — 1971

STRICT SECRET

Exemplar nr. 1501

PENTRU PATRIA NOASTRĂ, REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA !

Securitatea

C.S.S.
Cancelarie
Nr. 12/0097.1%
din 28.06.1971
Intrare
Nr. 001210 din 03.07.1971.
1501–1525

* * *
Unele aspecte de ordin teoretic şi practic cu privire la infracţiunea de propagandă împotriva orînduirii socialiste 3

Locotenent-major T. NEGOIŢĂ
Colocviu despre activitatea desfăşurată pentru verificarea informatorilor 11

Colonel V. BURLACU
Supravegherea informativă a cetăţenilor străini veniţi pe litoral 21

Maior GHEORGHE CEUCĂ
Destrămarea grupării „Trecutul" 25

Maior IONEL CRAIU
Preocupări ale aparatului de investigaţii în supravegherea informativă a cetăţenilor străini 30

Maior PETRICĂ GHELŢ
Maior GEORGICĂ SION
Din nou despre munca ofiţerilor instalaţi în obiective 35

Colonel GHEORGHE ANDREESCU
Din activitatea de supraveghere informativă generală desfăşurată în staţiunile balneo-climaterice din judeţul Vîlcea 39

Locotenent-major N. POPESCU
Cînd cercetarea locului faptei este făcută operativ şi cu competenţă 43

Locotenent-colonel A. PEREŞ
Locotenent-major V. MICHEŞAN
Mai multă atenţie contracarării acţiunilor sioniste 48

Locotenent-colonel IOAN OLARIU
Compromiterea iehovistului „Aurelian" . . 54

Locotenent-colonel A. ENACHE
Cooperarea între compartimente, factor hotărîtor în buna desfăşurare a acţiunilor de filaj 57

(14)

1971

Ex. Seriile 1506–1525

Colonel DUMITRU BALTAG
Locotenent-colonel D. ENACHE
Măsuri eficiente pentru cunoaşterea activităţii navigatorilor străini . . . 63
Maior MIHĂILĂ GAL
Consideraţii privind constatarea tehnico-ştiinţifică şi expertiza . . . 69
Locotenent-colonel AUREL MIHALCEA
Jocul dublu al actorului . . . 76
Locotenent-major I. BOLDEA
Bilanţ pozitiv . . . 79
Locotenent-colonel C. TĂNASE
Maior GHEORGHE TEREŞ
Aspecte privind pregătirea contrainformativă a cetăţenilor români care merg în exterior . . . 82
Maior ION NECULA
Căpitan TRAIAN CHIŞ
Din activitatea duşmănoasă a unor sectanţi milenişti
Cazul „Ruginoasa" . . . 85
Locotenent-major N. TUDOR
O idee colectivă, o soluţie simplă = o utilă instalaţie electrică de semnalizare . . . 91
Locotenent-colonel GH. COSTACHE
Locotenent-colonel M. DUMITRESCU
Sală de documentare specifică activităţii de contrainformaţii economice . . . 95
* * *
Cazul a fost rezolvat, dar ce arată concluziile ? . . . 98
Maior PETRU VLAD
Căpitan VASILE COJOCARU
Eficienţa unor măsuri . . . 101
* * *
Concursuri, rezultate . . . 105
* * *
Scrisori către redacţie . . . 112
* * *
Cum rezolvaţi cazul ? . . . 115
* * *
Cititorii întreabă, redacţia răspunde . . . 116
* * *
Rezolvarea speţei publicate în numărul trecut . . . 119
* * *
Operaţiunea „PĂIANJENUL" . . . 129
Index legislativ . . . 141

COLEGIUL DE REDACŢIE

General-maior DUMITRU BORŞAN — **preşedinte**, general-maior ALEXANDRU DUMITRAŞCU — **vicepreşedinte**, general-maior ION MORARU, colonel GHEORGHE SIMIONESCU, colonel GEORGE ALEXANDRESCU, colonel GHEORGHE BĂLEANU, colonel EMILIAN GEORGESCU, colonel ARISTOTEL STAMATOIU, colonel ION GEAGLĂ, locotenent-colonel ION BARBULEA, locotenent-colonel EUGEN PANDELESCU, maior MIHAI DIMA — **redactor şef**.

Unele aspecte de ordin teoretic şi practic cu privire la infracţiunea de propagandă împotriva orînduirii socialiste *)

În Codul penal, partea specială, titlul I, printre „Infracţiunile contra securităţii statului", este incriminată în art. 166 şi propaganda împotriva orînduirii socialiste.

Textul din noul C. pen. a fost pus în concordanţă cu prevederile art. 29 alin. 2 din Constituţia Republicii Socialiste România, potrivit căruia, propaganda cu caracter fascist sau propaganda antidemocratică sînt pedepsite de lege.

Infracţiunea de propagandă împotriva orînduirii socialiste a fost incriminată într-o formă diferită de aceea din C. pen. anterior, determinîndu-i-se mai precis conţinutul.

Conţinutul infracţiunii de propagandă împotriva orînduirii socialiste

În cele ce urmează nu vom detalia fiecare element constitutiv al acestei infracţiuni, întrucît literatura de specialitate, cît şi activitatea

*) Acest studiu a fost întocmit de un colectiv din cadrul Direcţiei a XIII-a

practică nu au ridicat probleme deosebite asupra unora din ele (obiect, subiect), fapt pentru care vom încerca să analizăm mai amănunțit unele aspecte referitoare la latura obiectivă și latura subiectivă.

Obiectul infracțiunii de propagandă împotriva orînduirii socialiste, ca de altfel al tuturor infracțiunilor din titlul I al C. pen., îl constituie relația socială care asigură securitatea statului.

Subiect al acestei infracțiuni poate fi orice persoană fizică (cetățean român, persoană fără cetățenie, ori cetățean străin), care îndeplinește condițiile responsabilității penale. Subiectul nu este determinat deci de vreo calitate specială.

Latura obiectivă. Sub aspectul laturii obiective, infracțiunea de propagandă împotriva orînduirii socialiste se săvîrșește prin acțiuni.

Cu privire la sfera acțiunilor ce constituie latura obiectivă a infracțiunii, este necesară analiza acesteia prin prisma prevederilor din cele două alineate ale art. 166 C. pen.

În primul alineat al art. 166 C. pen., este incriminată propaganda cu caracter fascist, săvîrșită în public. Codul penal nu determină în mod concret acțiunile ce formează conținutul noțiunii de propagandă fascistă și nici mijloacele prin care acestea pot fi săvîrșite.

Prin propagandă cu caracter fascist se înțelege propovăduirea, apologia, răspîndirea ideologiei fasciste, a concepției fasciste sau a unor idei care fac parte din această ideologie : ura de rasă sau ura națională, superioritatea unor rase și inferioritatea altora, negarea rolului conducător al partidului clasei muncitoare și ponegrirea acestuia etc. [1])

Este indiferent ce mijloace sînt folosite în acest scop, manifestări verbale sau scrise, răspîndirea unor manifeste, mijloace tehnice de difuzare verbală sau în scris. O condiție esențială este ca fapta să se comită în public, în sensul definit de art. 152 C. pen.

In art. 166 alin. 2, C. pen. este incriminată propaganda pentru schimbarea orînduirii socialiste sau din care ar rezulta un pericol pentru securitatea statului.

Aceasta presupune efectuarea vreunuia din următoarele acte de executare : a) Faptul de a face propagandă pentru schimbarea orînduirii socialiste ; b) Faptul de a face propagandă din care ar rezulta un pericol pentru securitatea statului ; c) Faptul de a întreprinde orice acțiuni pentru schimbarea orînduirii sociale ; d) Faptul de a întreprinde orice acțiune din care ar rezulta un pericol pentru securitatea statului.

Aceste acte de executare sînt alternative în conținutul incriminării, în sensul că săvîrșirea oricăreia dintre ele este suficientă pentru existența infracțiunii, iar dacă acestea ar fi săvîrșite în concurs de către aceeași persoană, în executarea aceleiași rezoluții infracționale va exista o singură infracțiune.

Prin „propagandă" se înțelege : propovăduirea unor idei prin orice mijloace, care prezintă și susțin o teorie, o concepție, un partid politic, cu scopul de a convinge și de a cîștiga adepți, idei susceptibile să creeze o stare de spirit favorabilă săvîrșirii de acțiuni de natură să ducă la schimbarea orînduirii socialiste sau din care ar rezulta un pericol pentru securitatea statului.

Prin „a întreprinde orice acțiuni", se înțelege a efectua direct o activitate de natură să ducă la schimbarea orînduirii socialiste, sau din care ar rezulta un pericol pentru securitatea statului.

Referitor la mijloacele prin care poate fi săvîrșită infracțiunea prevăzută în art. 166 C. pen., acestea nu sînt concretizate în conținutul textului, datorită diversității lor. Reținem însă că ea poate fi săvîrșită verbal, în scris, ori prin alte mijloace cu caracter propagandistic.

Latura subiectivă. Pentru existența infracțiunii potrivit art. 166, C. pen., se cere ca fapta să fi fost săvîrșită cu intenție. Intenția trebuie să fie directă, în cazul cînd fapta a fost săvîrșită în scopul schimbării orînduirii socialiste și poate fi directă ori indirectă, în cazul în care fapta este de natură a provoca un pericol pentru securitatea statului.

În prima ipoteză, fapta fiind caracterizată prin scopul acțiunii, este necesar să se constate că autorul a urmărit anume obiectivele prevăzute în text ; în cea de a doua ipoteză, fapta fiind caracterizată prin rezultatul acțiunii, este suficient a se constata că autorul și-a dat seama că din acțiunea sa poate rezulta un pericol pentru securitatea statului.

Probleme ce trebuie avute în vedere în cercetarea penală a infracțiunii de propagandă împotriva orînduirii socialiste.

Potrivit dispozițiilor art. 206 C. pr. pen., cercetarea penală a infracțiunii de propagandă împotriva orînduirii socialiste se efectuează de către organele de cercetare ale securității, indiferent de calitatea făptuitorului.

În cercetarea infracțiunii de propagandă împotriva orînduirii socialiste trebuie respectate cu strictețe regulile de bază ale procesului penal inserate la art. 2—8 C. pr. pen. Se impune cu necesitate să se acorde o atenție deosebită aplicării întocmai a dispozițiilor legale în materie de ascultare a învinuiților sau inculpaților, de consemnare a relatărilor acestora, de administrare a celorlalte mijloace de probă, de exercitare a rolului activ și de asigurare a dreptului de apărare și a celorlalte garanții procesuale.

În activitatea organelor de securitate, asigurarea legalității socialiste înseamnă — în esență — că nici un dușman al orînduirii noastre nu trebuie să scape nepedepsit și că, în același timp, nici un cetățean cinstit nu trebuie să suporte pe nedrept rigorile legii. Toate acestea cer ca informațiile, pe baza cărora se întreprind diferite măsuri, să fie veridice.

Este cunoscut pentru oricine că un rol deosebit de important în înfăptuirea justiției revine organelor de urmărire penală. Înainte ca o cauză să ajungă în justiție, ea parcurge un drum, adesea, destul de lung, în cadrul cercetării penale, la capătul căruia organul de urmărire respectiv trebuie să fie în măsură să se pronunțe cu toată certitudinea dacă cel în cauză este sau nu vinovat și deci dacă este sau nu cazul să fie trimis în judecată. Aceste cerințe nu pot fi realizate decît printr-un efort susținut al organului de urmărire penală, în direcția aflării ade-

[1]) V. Dongoroz, S. Kahane, I. Oancea, I. Fodor, N. Iliescu, C. Bulai, R. Stănoiu și V. Roșca : „Explicații teoretice ale Codului penal român, vol. III, partea specială, pag. 126.

vărului cu privire la faptă și la toate împrejurările săvîrșirii ei [2].

Exercitarea rolului activ de către organul de cercetare penală are ca obiectiv principal aflarea adevărului și lămurirea cauzei sub toate aspectele.

În acest sens, organele de urmărire penală au obligația de a strînge probe atît în favoarea cît și în defavoarea învinuitului sau inculpatului, chiar dacă acesta recunoaște fapta, și de a aduna date de ordin criminologic.

De asemenea, au îndatorirea de a explica învinuitului sau inculpatului drepturile lui procesuale.

Acționînd cu fermitate în spiritul legii și a indicațiilor date de conducerea superioară de partid, se vor evita unele greșeli ce aparțin trecutului, de a se eticheta drept activitate propagandistică cu conținut ostil unele critici îndreptățite, pe care oamenii muncii le aduc față de unele neajunsuri existente în diferite sectoare de activitate, sau manifestări legate de procesul firesc de transformare a conștiinței și a modului de a gîndi al oamenilor.

„Este știut — spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu, la consfătuirea cu activul de bază al M.A.I. — că în diferite domenii ale vastei și tot mai complexei activități de construcție a socialismului persistă o serie de neajunsuri, de defecțiuni, de lipsuri supuse, pe drept cuvînt, în ultimul timp, unei critici serioase din partea conducerii de partid și de stat, precum și a opiniei publice, în scopul lichidării lor cît mai rapide. Este firesc ca lipsurile care se răsfrîng asupra maselor populare să facă obiectul criticii cetățenilor. Criticarea de către masele largi a neajunsurilor constituie un sprijin pe care organele de partid și de stat îl primesc în activitatea lor și, în același timp, o dovadă a încrederii cetățenilor în organele de partid și de stat cărora li se adresează și de la care așteaptă măsuri de îndreptare.Desigur, nu se poate scăpa din vedere că elemen-
tele dușmănoase folosesc cîteodată neajunsurile în scopuri ostile, dar
noi trebuie să știm să deosebim activitatea răuvoitoare de criticile în-
dreptățite, juste, exprimate de oamenii muncii“. [3])

În contextul acestor cerințe, este necesar ca, înainte de a se dispune
începerea urmăririi penale în cazurile de propagandă împotriva orînduirii
socialiste, să se analizeze, în mod temeinic, toate materialele de care dis-
pun organele de securitate prin prisma următoarelor aspecte mai prin-
cipale : să se stabilească dacă acțiunile întreprinse, verbal, în scris
sau prin orice alte mijloace, au caracterul unei propagande fasciste ;
dacă au sau nu caracterul unei propagande sau întreprinderea oricărei
acțiuni care vizează schimbarea orînduirii socialiste din țara noastră sau
din care ar rezulta un pericol pentru securitatea statului ; să rezulte
împrejurările concrete în care au fost săvîrșite faptele care să ofere po-
sibilitatea determinării lor în timp ; dacă materialele, pe care le dețin

---

[2]) Gr. Răduică „Pentru adevăr și dreptate, împotriva teroarei și asupririi“ p. 33, București, 1971.

[3]) Nicolae Ceaușescu, Cuvîntare la consfătuirea cu activul de bază al M.A.I., p. 14–15. Editura politică, București, 1967.

organele de securitate, indică suficiente mijloace de probă pentru dovedirea vinovăției făptuitorului. În situația în care din datele existente rezultă că făptuitorul deține, la domiciliu, diferite înscrisuri ori alte materiale sau mijloace care au servit la săvîrșirea infracțiunii, ori poartă urmele infracțiunii, să se elaboreze procedee corespunzătoare pentru ridicarea lor, după începerea urmăririi penale, cu prilejul percheziițiilor, astfel încît sursele de informare să nu fie desconspirate și să nu se dea posibilitatea ascunderii ori distrugerii acestora.

Astfel, interesează a se ridica, cu prilejul percheziițiilor, materialele din care elementul în cauză s-a inspirat sau de care s-a folosit în activitatea sa de propagandă, cum sînt : cărți, broșuri, ziare sau decupaje din ziare, reviste, portretele unor conducători ale unor partide sau organizații reacționare și mijloacele de multiplicare a scrierilor (hîrtie, indigo, cerneală, tușiere, rulouri, litere, șapirografe etc.) ; să se studieze posibilitatea conspirării rețelei informative și a celorlalte mijloace ale muncii de securitate folosite în urmărirea informativă, pentru a se asigura posibilitatea exploatării lor în continuare, atît pe lîngă făptuitor, în cazul cînd este cercetat în stare de libertate, ori pe lîngă legăturile acestuia, precum și în scopul verificării unor noi împrejurări ce vor rezulta din urmărirea penală ; încă înainte de începerea urmăririi penale să se elaboreze cele mai corespunzătoare măsuri informative care, îmbinate cu cele de cercetare penală, să asigure rezolvarea completă și operativă a cazului ; să se stabilească dacă materialele informative ori actele premergătoare, în afară de datele cu privire la faptele și împrejurările în care au fost săvîrșite, conțin și referiri suficiente despre persoana făptuitorului, în măsură să servească la elaborarea unei tactici de cercetare adecvate; în procesul urmăririi penale. (Menționăm că la verificarea și stabilirea datelor arătate mai sus, un rol important îl au și actele premergătoare, întocmite în temeiul art. 224, C. pr. pen., asupra cărora considerăm că nu mai este cazul să revenim și în prezentul material, deoarece au făcut obiectul mai multor articole publicate în „Securitatea“ și în „Revista română de drept“.)

După analizarea întregului material informativ și a actelor premergătoare — acolo unde s-au efectuat — constatîndu-se că sînt suficiente date și indicii cu privire la infracțiunea de propagandă împotriva orînduirii socialiste, organul de cercetare, dispunînd începerea urmăririi penale, trebuie să clarifice cauza sub toate aspectele, pe bază de probe.

Indiferent dacă organul de cercetare s-a sesizat din oficiu ori a fost sesizat în vreunul din modurile prevăzute de lege, iar urmărirea penală se desfășoară cu sau fără punerea în mișcare a acțiunii penale, în activitatea practică s-au constatat și unele deficiențe în probarea acestei infracțiuni. Considerăm necesar că, în asemenea cazuri, trebuie clarificate următoarele probleme mai principale : prin ce s-au materia-
lizat activitatea propagandistică, ori acțiunile întreprinse pentru schim-
barea orînduirii socialiste, sau din care ar rezulta un pericol pentru
securitatea statului. (Aceasta presupune consemnarea concretă a faptelor
în declarațiile invinuiților sau inculpaților și ale martorilor, evitîndu-se
formulările la general, așa cum se mai constată în unele cazuri, ceea ce

nu oferă posibilitatea cunoașterii depline a adevărului și implicit a determinării corecte a încadrării juridice) ; dacă acțiunile ce formează latura obiectivă a infracțiunii de propagandă împotriva orînduirii socialiste, au fost întreprinse în mod individual, sau în asociație cu alte persoane.

Clarificarea acestui aspect este de natură să stabilească dacă în speță este vorba de o participație în săvîrșirea infracțiunii (autor, instigator, complice) sau ne aflăm în situația comiterii infracțiunii de complot p.p. de art. 167 alin. 3, C. pen. în cazul în care se stabilește că mai multe persoane s-au asociat în scopul desfășurării unei activități cu caracter fascist ori antidemocratic, sau a oricăror acțiuni prin care se urmărește schimbarea orînduirii socialiste, ori au aderat sau sprijinit sub orice formă o asemenea asociație.

Această problemă trebuie reținută cu toată atenția, deoarece, după cum a rezultat din rezolvarea recentă a unor cazuri, care inițial prezentau numai aspecte ale infracțiunii de propagandă împotriva orînduirii socialiste, la o cercetare mai amănunțită, s-a stabilit, pe bază de dovezi certe, că în afară de săvîrșirea acestei fapte, în realitate, persoanele în cauză s-au asociat să desfășoare în mod organizat activitate propagandistică verbală și scrisă, lucru pe care l-au și realizat, fapt pentru care li s-a reținut în sarcină și infracțiunea de complot.

Numai o cercetare bine organizată, conjugată cu folosirea celorlalte mijloace ale muncii de securitate, poate clarifica acest aspect destul de greu de stabilit în practică, deoarece elementele respective, cunoscînd că infracțiunea de complot prevede o pedeapsă mult mai gravă, încearcă să nege înțelegerea intervenită între ele.

Stabilirea mijloacelor și a metodelor folosite în săvîrșirea infracțiunii.

Rezolvarea acestui aspect, în cadrul cercetării penale, pe lîngă faptul că poate întregi probatoriile în dovedirea vinovăției, oferă și posibilitatea organelor de securitate să stabilească măsurile cele mai eficiente în descoperirea unor cazuri similare și să întreprindă acțiuni de prevenire.

Precizarea împrejurărilor, a locului și timpului în care s-a săvîrșit fapta.

Clarificarea acestor probleme apare necesară, în vederea stabilirii condițiilor care au înlesnit sau favorizat săvîrșirea infracțiunii, precum și pentru a constata dacă fapta comisă nu a fost prescrisă, amnistiată sau grațiată, situație care împiedică punerea în mișcare a acțiunii penale, ori dacă a fost pusă în mișcare nu mai poate fi exercitată.

Stabilirea împrejurărilor care au determinat ori favorizat comiterea infracțiunii de propagandă împotriva orînduirii socialiste prezintă importanță sub aspectul lămuririi eventualelor surse de influențare sau dacă este vorba de concepții ostile proprii. În cazurile în care unele elemente dușmănoase s-au folosit de anumite stări de lucruri negative, prin organele competente se pot lua măsuri care să prevină repetarea lor.

În afara acestor probleme care sînt de natură a concretiza latura obiectivă a infracțiunii de propagandă împotriva orînduirii socialiste, ofițerii de cercetare penală ai Consiliului Securității Statului trebuie

să lămurească dacă făptuitorul este sau nu responsabil de faptele săvîrșite, știut fiind că, potrivit art. 48 C. pen., iresponsabilitatea constituie cauză, care înlătură caracterul penal al faptei.

După cum este cunoscut, un iresponsabil poate săvîrși fapte prevăzute de legea penală, dar nu poate săvîrși infracțiuni, deoarece datorită stării sale de incapacitate psihică, neputîndu-și da seama de acțiunile sale și nefiind stăpîn pe voința sa, nu i se poate atribui vinovăție în săvîrșirea faptei și ca atare nu i se pot aplica pedepse, decît măsurile de siguranță prevăzute de lege — art. 113 și art. 114, C. pen.

Ridicăm această problemă întrucît din activitatea practică a rezultat că mai sînt cazuri (ce-i drept, puține la număr) în care unii ofițeri, deși în timpul cercetărilor constată sau au îndoieli cu privire la starea psihică a făptuitorilor, nu dispun măsuri de expertizare psihiatrică a acestora, pentru a clarifica dacă cei în cauză sînt sau nu responsabili de faptele comise, fac propuneri de arestare și trimitere în judecată, fapt ce contravine dispozițiilor legale.

O problemă deosebit de importantă, în activitatea organelor noastre, o constituie cercetarea penală în cazul elementelor legionare. Cu toate că în urmărirea informativă și în cercetarea penală a acestei categorii de persoane, ofițerii au căpătat o experiență pozitivă în elaborarea procedeelor metodice și tactice, vom reaminti totuși unele aspecte asupra cărora practica a demonstrat necesitatea cunoașterii temeinice a acestora.

Deși cercetarea penală în aceste cazuri se desfășoară după regulile și normele procedurale obișnuite, totuși datorită specificului activității antidemocratice desfășurate de elementele legionare, ea prezintă anumite particularități, ce trebuie avute în vedere de organul de cercetare care efectuează acte de urmărire penală.

„Întreaga activitate a legionarilor a demonstrat caracterul fascist al organizației lor, fapt pentru care organizația legionară a fost interzisă de lege, precum și orice manifestare de natură fascistă.

Legionarii posedă o îndelungată experiență în activitatea clandestină și au demonstrat că, în raport de condițiile social-politice existente la un moment dat, ei își pot adapta cu ușurință formele și metodele de activitate.

Datorită experienței lor clandestine, se poate aprecia că, dintre elementele dușmănoase, legionarii ar putea dispune de posibilitatea reorganizării în eventualitatea unor evenimente deosebite, care le-ar putea stimula încrederea în reușita unei acțiuni organizate.

Alături de aceste considerente, mai este și faptul că legionarii sînt produsul celei mai reacționare ideologii, au o serie de conducători dintre care unii pregătiți în școli speciale de spionaj și diversiune. La menținerea unei psihoze legionare, contribuie și existența emigrației legionare suficient de numeroasă și activă [4]").

---

4) A se vedea : General-maior Dumitru Borșan, „Unele probleme de actualitate privind urmărirea legionarilor activi", Buletinul intern pentru aparatul securității statului, nr. 1 (5), 1969, p. 31.

De asemenea, trebuie ţinut seama de faptul că elementele legionare folosesc în activitatea lor antidemocratică o serie de metode şi mijloace ascunse, cunoscută fiind grija lor deosebită pentru conspirarea acestei activităţi.

„Studiul informaţiilor, obţinute după graţierile din 1964, atestă faptul că legionarii au avut o perioadă scurtă de integrare în viaţa socială, perioadă de expectativă, de adaptare, de clarificare şi fixare a atitudinii politice. Vîrfurile legionare, şi în general elementele fanatice, şi-au reluat activitatea în diverse forme, preferînd însă propaganda duşmănoasă, dar realizată nu frontal, deschis, ci subtil, sub forma diversiunii ideologice.

În cadrul acestei activităţi, legionarii urmăresc, în principal, două obiective: să reabiliteze organizaţia legionară şi ideologia ei în faţa opiniei publice; să submineze încrederea poporului în trăinicia şi viitorul orînduirii socialiste" [5]).

În aceste scopuri, atît în ţară cît şi în străinătate, folosind mijloacele sofisticii, răstălmăcind adevărul istoric, prezentînd denaturat realităţi binecunoscute, legionarii încearcă să demonstreze indemonstrabilul. Astfel, ei susţin că organizaţia legionară nu a avut un caracter fascist şi nici nu ar fi avut ceva comun cu hitlerismul; că organizaţia lor a fost o formulă politică originală, apărută în România dintr-o necesitate istorică naţională şi nu ca o coloană a V-a a hitlerismului, creată după chipul şi asemănarea acestuia [6]).

Contestînd, în propaganda lor demagogică, originalitatea căilor marxist-leniniste de înlăturare a exploatării omului de către om, capacitatea partidului comunist de reconstrucţie socialistă a societăţii, legionarii se străduiesc să convingă că organizaţia lor urmărea să realizeze aceleaşi obiective, însă timpul ar fi fost factorul care i-a împiedicat. Unii legionari, perseverînd în înlocuirea logicii cu sofistica, afirmă că societatea românească ar fi atins, în condiţiile postbelice, acelaşi nivel de dezvoltare chiar fără ca partidul comunist să fi preluat puterea de stat [7]).

Formele şi metodele pe care legionarii din emigraţie cît şi cei din ţară le folosesc în prezent în activitatea lor antidemocratică, atestă faptul că aceştia continuă să acţioneze împotriva regimului nostru. În acest scop, în continua activitate de refacere a vechilor legături, vehiculează unele teorii diversioniste şi îşi intensifică preocupările de redactare a unor lucrări cu conţinut legionar (poezii, memorii etc.).

---

5) General-maior Dumitru Borşan, maior Ion Dăianu „Diversiunea ideologică forma principală a activităţii de propagandă duşmănoasă a legionarilor", apărută în vol. I, Lucrările sesiunii de comunicări şi referate cu tema: „Caracterul antinaţional, antipopular al organizaţiei legionare din România", organizată de C.S.S., 30–31 martie 1970, p. 263.

6) General-maior Dumitru Borşan, maior Ion Dăianu, lucr. cit.

7) General-maior Dumitru Borşan, maior Ion Dăianu, lucr. cit.

(continuare în pag. 121)

La I.S.J. Prahova

COLOCVIU DESPRE ACTIVITATEA DESFĂŞURATĂ PENTRU VERIFICAREA INFORMATORILOR

Dacă urmărim evoluţia unor servicii de informaţii ori de contrainformaţii, remarcăm că grija pentru verificarea reţelelor a existat dintotdeauna şi că s-a accentuat permanent, devenind, în unele cazuri, obsesivă pentru conducerea anumitor servicii secrete recunoscute pentru sistemul de organizare, amploarea acţiunilor şi numărul personalului, pentru îndrăzneala şi ingeniozitatea operaţiunilor întreprinse. Au apărut chiar organe specializate în verificarea reţelei, adevărate supraorgane însărcinate cu deosebita misiune de a evita trădarea sau infiltrarea de agenţi dubli în reţelele proprii.

Această grijă nu este întîmplătoare.

Se ştie că în istoria spionajului şi a contraspionajului s-au înregistrat căderi spectaculoase, care au dus la nimicirea unor rezidenţe întregi, că s-au remarcat scurgeri cumplite de informaţii care au dat adversarilor atuuri grele în lupta paşnică sau nepaşnică mai ales. Şi, de cele mai multe ori, asemenea căderi nu s-au datorat unor întîmplări, nu unor „greşeli mărunte" (care nu sînt, desigur, nici ele excluse), ci unor trădări, unor jocuri duble pe care, la un moment dat, anumiţi agenţi, mai bine sau mai puţin bine cotaţi, le-au făcut.

Nu este deci de mirare, că în ultimul timp mai cu seamă, conducerea Consiliului Securităţii Statului a ordonat ca măsurile de verificare a informatorilor să se realizeze cu maximum de exigenţă, spiritul de vigilenţă în această direcţie să fie la loc de frunte, pentru a se evita orice greşeli, de a căror gravitate sîntem conştienţi.

Prin materialul de faţă, redacţia noastră şi-a propus o discuţie nu teoretică, ci bazată în special pe rezultatele obţinute în munca de fiecare zi, prin care să promovăm o experienţă de muncă, să aducem în discuţie păreri personale despre activitatea desfăşurată pentru verificarea informatorilor, aspect deosebit de important al muncii noastre.

În acest scop, ne-am adresat mai multor ofiţeri din cadrul Inspectoratului de securitate al judeţului Prahova, pe care i-am rugat să ne răspundă direct, fără o pregătire prealabilă, la cîteva întrebări referitoare la tema în discuţie. Şi trebuie să spunem, de la început, că am găsit la acest inspectorat — începînd de la tovarăşii din conducere — tot sprijinul şi dorinţa de a răspunde cu sinceritate, cu obiectivitate şi promptitudine la întrebările puse.

1. Practica v-a demonstrat vreodată (sub forma unei surprize, plăcute ori neplăcute) necesitatea verificării informatorilor ?

Locotenent-colonel Constantin **Ionescu** (şef birou în Serviciul I.)

Presupun că întrebarea se referă la perioada ulterioară recrutării. Eu voi începe totuşi prin a spune că *verificării informatorilor trebuie să i se acorde o mare importanţă, încă înainte de includerea omului în reţea*, că, dacă nu se face acest lucru, se ivesc după aceea dificultăţi şi surprize.

Iată, în urmă cu mai mulţi ani, recrutasem un inginer geolog. Mi se părea că l-am verificat foarte bine şi credeam că este corespunzător pe deplin sub aspectul calităţilor, posibilităţilor etc. Informatorul era necăsătorit, trăia cam singur în timpul său liber, dar m-am gîndit : geolog, preocupat...

După vreo trei-patru luni de la recrutare, am o discuţie mai lungă cu el. Îşi deschide sufletul, ca să spun aşa, şi-mi mărturiseşte că el are momente cînd nu ştie ce face şi ce spune, adevărate crize, ca urmare a unei boli cu tratament îndelungat de care nu ştie nimeni, pentru că se tratează la Bucureşti. Am verificat bineînţeles, în Capitală ; era adevărat. A trebuit să-l abandonez.

Intrînd acum în fondul discuţiei propuse, da, practica mi-a demonstrat necesitatea verificării informatorilor, chiar a celor care s-ar părea, la un moment dat, că avem toate motivele să le acordăm deplină încredere.

Nu de mult, au plecat în Italia doi informatori, împreună cu o formaţie de artişti amatori. Acolo, patru dintre artişti au fost invitaţi într-o zi la un individ acasă.

Se duc acolo, muzică, petrecere, băuturi, discuţii. Printre cei patru şi informatorii mei. Se întorc ei în ţară, mă întîlnesc cu primul, care, printre altele, îmi relatează întîmplarea : că au fost invitaţi la un cetăţean, care e comunist italian. O relatare superficială, fără nimic deosebit.

Mă întîlnesc şi cu al doilea. Acesta îmi spune însă că individul amabil din Italia era neonazist, că li se atrăsese atenţia de către cineva să nu se ducă acasă la cetăţeanul acela şi că li se spusese cine e. Am verificat desigur, prin alte mijloace, această a doua informaţie şi s-a dovedit reală. Pînă la urmă, mi-a mărturisit adevărul şi primul informator. Pe parcurs însă l-am abandonat. Vedeţi, dacă era singur în grupul acela, nu aveam posibilitatea să ştiu nimic şi aş fi crezut poate şi azi ce-mi spusese.

Se pot întîlni însă surprize şi mai mari. Vă voi relata un caz mai vechi, de cînd mă ocupam de bunul mers al lucrărilor de construire a unei termocentrale. Aveam acolo tot felul de oameni. Pe şantierul ăsta se strecurase şi un individ care făcuse şcoală de spionaj şi de paraşutism în Occident. Ştia nemţeşte, dar nu spusese asta la nimeni. Lucra, părea că îşi vede de treabă. Aveam însă, pe şantier, şi un rezident, bătrîn, fost ilegalist, care l-a dibuit pe fugarul întors în ţară. Mă cheamă odată şi-mi spune doar atît : „Savu ăsta... eu zic că ştie mai multe decît arată... Aşa cred eu..." Îl cunoşteam pe bătrîn, nu spunea vorbe în vînt. Mai aflu în cîteva zile şi eu ceva. Pun un informator care ştia nemţeşte, că era de prin Sibiu parcă, să-i zică aşa, din neatenţie, ceva în nemţeşte. Şi aflu că ştie şi nemţeşte domnul Savu. Dar cu informatorul ăla atît am aflat. Că era fost legionar, fapt pe care atunci nu-l ştiam, şi apropiindu-se de Savu, a devenit, nici mai mult nici mai puţin, decît unealta lui. Nu-mi mai spunea nimic, nu mi-a spus nici că Savu intenţiona să provoace distrugeri la construcţia termocentralei. Dacă aş fi rămas cu informaţiile lui, mă puteau surprinde nişte evenimente tare neplăcute, vă daţi seama. Numai că am mai dirijat o informatoare, de data asta, pe lîngă informatorul meu. Şi cum a făcut, cum a dres femeia, că era o femeie deşteaptă, îmi stabileşte că informatorul meu ştie despre „Savu" multe, dar nu-mi relatează decît ce-i place. Să nu mai lungesc, i-am arestat, pînă la urmă, şi pe „Savu" şi pe informatorul nesincer.

Vedeţi deci că *pericolul neverificării* ajunge pînă aici, adică pînă la a se transforma informatorii noştri în unelte ale celor urmăriţi. Atunci, arma se întoarce împotriva noastră.

Maior Constantin Jipa (specialist III, Serviciul I). Infiltrasem nu de mult un fost moşier într-o grupare de iehovişti. Omul nu lucrase în problema aceasta. La preluare mi se şoptise că are obiceiul să mai exagereze. Într-o zi, acesta îmi relatează nişte aspecte foarte interesante, dar nu prea verificabile. Ce-aţi fi crezut în locul meu ? Ce-am crezut şi eu. Mă gîndeam : de ce să aibă cei din grupare încredere, atît de repede, într-unul care nu era de-al lor ? Am adus un alt informator, iehovist de data aceasta, din afara comunei însă, care mi-a confirmat întocmai informaţiile primului informator. I-am cerut fostului moşier să ne aducă şi nişte materiale folosite pentru îndoctrinare. Ne-a adus. Există deci şi surprize de acest gen ; dar pentru discuţia noastră, sînt desigur mai interesante celelalte, de care trebuie să ne ferim cu străşnicie.

Semnalul de alarmă ce impune o verificare imediată apare atunci, cînd informaţiile de la doi informatori despre acelaşi om sau situaţie diferă. Se poate întîmpla ca unul dintre cei doi informatori să nu ne dezinformeze cu intenţie. Iată, de pildă, situaţia unui fost legionar (stabilit de mult aici, în Ploieşti) care îmi e în atenţie. Îl contactează un informator şi legionarul îi spune că a primit o vizită, de la o persoană din străinătate, care i-a lăsat o carte. Ce

carte, infomatorul nu știa. Obiectivul nu i-a arătat-o. Limita posibilităților acestei surse s-a oprit aici. Trimit al doilea informator, la fostul legionar. Acestuia, printre altele, îi arată și titlul cărții. Vine omul și-mi relatează, ca pe un fapt banal... Într-adevăr, titlul era foarte nevinovat, progresist, aș putea spune chiar. Dar de ce să-i aducă o asemenea carte din străinătate persoana în cauză, care nu e o persoană oarecare, tocmai acestui fost legionar ? — m-am întrebat. Și-am mai trimis un informator. Ei, ăstuia obiectivul i-a spus mai mult. I-a spus că „are ceva tare din exterior ; o carte". Raportez la Direcția I și aflu că o carte cu acel titlu e foarte interesantă pentru noi, avînd conținut dușmănos.

Vedeți deci că *verificînd informatorii nu trebuie să plecăm numaidecît de la ideea că ne mint.* Trebuie să completăm doar sarcinile unuia prin sarcinile altuia, pentru a afla adevărul, atunci cînd apar unele diferențe între ce stabilește unul și ce stabilește al doilea. Dar, evident că *trebuie verificat un informator prin altul,* nu doar așa, ca în cazul prezentat, *ci mai ales atunci cînd ei sînt recrutați din rîndul unor elemente cu trecut.* Pentru că atunci, posibilitatea de a încerca să ne inducă în eroare este mult mai mare.

Adică, informația pe care ți-o dă un informator trebuie să o consideri fapt real, petrecut, doar după ce o verifici prin alt informator sau prin alt mijloc.

Să vă mai spun o întîmplare. Eram tînăr de tot atunci.

Îmi ordonă odată șeful meu să iau legătura cu un informator mai vechi, cu care se întrerupsese legătura de trei luni. Îl caut, îl găsesc pînă la urmă, îl întîlnesc, îmi dă un pachet de note. Puse pe luni, cronologic, un teanc întreg. M-a impresionat. Le-am citit, mi s-au părut importante. Le prezint șefului meu și susțin că trebuie să luăm măsuri urgente. Șeful se uită la mine : „Le-ai verificat ?" „Nu". „Dacă nu, să știi că devii intermediarul mincinosului. Întotdeauna întîi să verifici și după aia să propui măsuri"

Și — după ce am verificat — am reținut cuvintele acelea ca pe o lecție.

Locotenent-colonel Nicolae Istrate (locțiitor al șefului serviciului I).

Problema verificării informatorilor s-a pus de mai multe ori pe inspectorat și de mai mult timp. S-au luat în consecință o serie de măsuri care, personal, mi se par pe deplin îndreptățite. Spun aceasta, deoarece consider că *un ofițer care nu-și cunoaște bine rețeaua „plutește" în problema de care răspunde.* Și mă refer la o verificare aprofundată, nu superficială, așa cum uneori se mai obișnuiește. Adică verificarea mi se pare că nu trebuie să vizeze doar ideea : e sau nu sincer informatorul ? Desigur, întrebarea aceasta e esențială, dar de ce să nu verificăm, de ce să nu stabilim și motivul pentru care nu e sincer cu noi, ori de ce pare că nu e sincer cu noi ? De ce nu i se acordă credit acelui om ? El greșește ? Noi greșim, în dirijare ?...

Pentru că uneori greșim și noi, fără să ne dăm seama. Să spunem, de pildă, că am recrutat de curînd un informator, pe care l-am studiat în prealabil și a rezultat că e pe deplin corespunzător, inclusiv sub aspectul posibilităților de pătrundere în mediul care ne interesează, care e un mediu dușmănos și în care el trăiește. Bineînțeles, noi trebuie să-i schimbăm concepțiile definitiv, să-l atragem, să-l educăm, să-l facem să gîndească într-un mod rațional, progresist, să-și piardă și acele reziduri de influență greșită din familia sau mediul din care l-am luat.

Dar... și aici se greșește des ! Noi trebuie să-l facem pe cel recrutat să înțeleagă clar, foarte clar, că modul lui de comportare, concepțiile pe care noi i le insuflăm sau întărim nu trebuie bănuite măcar de cei din mediul în care acționează.

El nu trebuie să se trădeze nici printr-un gest cît de mic, pentru că numai astfel ne poate ajuta pe deplin. Se ivesc totuși anumite situații deosebite. Aveam un informator care ne-a ajutat să dovedim vinovăția unui element dușmănos, fost proprietar de uzină. De fapt, materialele date de acel informator au fost hotărîtoare pentru arestarea și condamnarea fostului proprietar. Dar, în urma unei amnistii, individul iese din închisoare și revine în obiectivul de unde plecase și care-i aparținuse cîndva. Un legionar de acolo inițiază repede o colectă în bani și obiecte, pentru ajutorarea fostului condamnat. Vine și la informatorul nostru, îi cere bani și informatorul îi dă. După aceea telefonează, mă întîlnesc cu el și-mi spune cele petrecute. „Domnule — îi zic eu — și nu puteai să te prefaci că n-ai la dumneata bani pe moment și să mă anunți ? !" Ce să mai discutăm, mi-a complicat situația prin „ajutorul" acela, pentru că era acum implicat și el.

Există însă și reversul celor arătate. Adică se întîmplă și ca un informator să-și justifice un anumit fapt, o anumită comportare sau atitudine spunînd că a procedat așa „pentru a nu se trăda".

În cazuri din acestea trebuie multă atenție, să vedem dacă informatorul nu a rămas încă, ori dacă nu a căzut, sub influența mediului dușmănos în care acționează.

Maior Gheorghe Papuc (șef birou în Serviciul II).

Am să mă refer și eu la o surpriză. Informatorul „David" a făcut parte, ca element periferic, dintr-o organizație subversivă, în alt oraș, mai de mult. Cînd grupul a fost arestat, el a fost recrutat. Lucrează într-un obiectiv economic acum, se înțelege cu străinii în limba lor, totul părea că decurge normal. Numai că, într-o zi, începe să-mi spună că de fapt el nu se simte cu nimic obligat să ne ajute, că n-ar fi fost normal să fie recrutat atunci, pentru că nu avea nici o vină ș.a.m.d. Desigur, i-am explicat că îi solicităm sprijinul ca unei persoane care ne-a dovedit că este cinstită etc. Am rămas însă cu unele îndoieli eu în urma acelor discuții. De ce aborda problema acum ? Contactele lui cu străinii erau de vină ? !

Pe scurt — mai aveam și alte motive cu alte persoane de la locul lui de muncă — am folosit mijloacele speciale. Ei bine, nu a reieșit nimic, dar absolut nimic negativ ; din contră, atitudinea lui este foarte corectă.

Am avut însă și surprize neplăcute. Se întîmplă oricui. Îmi amintesc că am deschis cîndva o mapă de lucru unei persoane, pe baza unor materiale date de un informator, și după aceea a trebuit s-o închid, pentru că nu s-a probat nimic din ce-mi semnalase. Sigur că, dacă aș fi verificat întîi, nu mai deschideam mapa.

Un alt informator la fel ne-a indus în eroare : A semnalat, la un moment dat, că un angajat al termocentralei s-a lăudat că va produce o avarie, fără ca nimeni să poată bănui autorul. În plus, sursa mi-a comunicat că acel angajat e nemulțumit de o seamă de lucruri ș.a. Sigur că o asemenea informație m-a pus pe drumuri. Verificări, paraverificări, fără să iasă nimic. L-am întrebat, în cele din urmă, de ce ne-a mințit. Mi-a spus că din dorința de a apărea loial față de noi. Am insistat. A recunoscut că „dintr-o poziție egoistă" față de angajatul în cauză. Există și asemenea oameni, care caută să facă rău, slujindu-se de noi. Mai sînt și alte situații. *Sînt unii informatori sinceri, dar incompetenți,* care ne dau bătaie de cap pentru că înțeleg greșit o anumită chestiune. De aceea — pe linie economică mai ales — cred că veri-

ficarea informatorilor trebuie să fie multilaterală, vizînd și aspectul acesta, al competenței profesionale.

Maior Vasile Stan (șef birou în Serviciul I).

Eu lucrez pe linie de legionari din 1955. Pot spune că necesitatea verificării, pe linia aceasta de muncă, am simțit-o de mult. Dar cred că important este ca verificările să nu îmbrace un caracter formal.

Există adică mai de mult ideea aceea potrivit căreia dacă doi informatori dau două note asemănătoare despre același obiectiv, ei se verifică reciproc prin aceasta. Se lua atunci cîte o copie după notele respective, se introducea în dosarul personal al informatorilor și cu asta se considera că sînt verificați, iar poziția obiectivului sau a informatorului, pe care cei doi îl contactaseră, e stabilită.

Nu se ținea cont însă de un fapt foarte important : de talia celor doi informatori. Un legionar, element de vîrf, care fusese, să spunem, în poliția legionară sau fusese condamnat, nu discută probleme de fond cu un informator oarecare, chiar dacă a fost și acela legionar.

Concret, am avut un informator, „Călin", despre care s-a crezut mult timp că e un foarte bun informator. Pînă în anul 1970, el a dat o mulțime de materiale, pe baza cărora s-au luat măsuri serioase. Avea peste 150 de legături și ne aducea multe note. Prin măsuri speciale, în acești ani, nu a fost verificat niciodată. Informatorii care au fost dirijați pentru a-l verifica dădeau materiale din care nu rezulta nimic deosebit. Pentru că nu erau, așa cum am spus, de talia lui. El deținuse în fosta organizație legionară o funcție importantă.

Și iată că se întîmplă, în anul 1970, ceva. O căpetenie legionară fugită și rămasă în străinătate îi trimite un bilet, un bilet fără nimic extraordinar. „Călin" ni l-a prezentat. (I-a fost frică să nu fie omul de legătură, omul nostru). Am discutat cu „Călin" și i-am spus să trimită un bilet de răspuns, în care să-și exprime bucuria că, după atîția ani, are vești de la fugar. „Atît ! — i-am spus. — Nimic altceva !"... Și așteptăm liniștiți să meargă „Călin" la intermediar (unde se luaseră măsuri speciale) și să-i ducă biletul. Numai că nu s-a dus informatorul nostru, ci soția lui. Care, după ce a dat biletul, i-a mai spus celui în cauză și verbal niște chestiuni din partea lui „Călin". Ulterior, la o discuție cu informatorul, i-am spus : „Știm că cei din exterior au aflat despre niște fapte pe care le cunosc doar doi oameni din țară : dumneata și încă cineva. Acel cineva nu a vorbit. Cine le-a comunicat ?" „Păi eu". „De ce ?" Mi-a zis că „voia să intre mai bine pe sub pielea lor".

L-am întrebat mai tîrziu o altă chestiune, referitoare la un asasinat săvîrșit de legionari. S-a ridicat în picioare și mi-a răspuns clar : „Refuz ! Mi-am dat cuvîntul față de legiune !"

Iată deci care era poziția informatorului nostru. El rămăsese fidel organizației legionare, deși ne dăduse materiale despre o serie de fruntași legionari.

De aceea, cred că în problema legionară, mai ales, verificarea se impune cu necesitate și în mod permanent. Și trebuie făcută cu oameni cel puțin de aceeași talie cu cel pe care vrem să-l verificăm. Altfel, facem o treabă formală. Iar asemenea oameni devin un pericol. Știți, inițiasem și noi sistemul acela al compromiterii legionarilor prin contacte cu ei, pe stradă. Un timp a mers. Cînd, ce-i spune „Călin" unui informator : „Ești prost — zice el — dacă crezi că ăla e informatorul securității, pentru că-l vezi tu că se întîlnește cu ofițerul în piață".

Sigur că această informație ne-a obligat imediat să schimbăm sistemul de compromitere.

Dar asemenea „informatori", cum a fost acest „Călin", reprezintă încă o dată pericol ! Comparînd cu „activitatea" lor, activitatea corectă a altor informatori, ni se par aceștia nesinceri. Ni se pare că ei ar putea să dea întotdeauna ceva mult mai amplu, mai complet.

Căpitan Tudor Savu (șef birou în Serviciul III).

Și pe linie de III se întîlnesc surprize de acest gen. Preluasem, de pildă, un informator bine cotat ca activitate informativă, care lucra cu noi de 15 ani, care făcuse o serie de deplasări în străinătate și ne adusese de fiecare dată material. Iată însă că discut eu cu o femeie, care nu era nici informatoare nici colaboratoare, dar care venise din străinătate. Aceasta îmi spune că cineva din exterior îl bănuiește pe „Leu" (așa îl chema pe informator), că ar lucra cu securitatea.

„Leu" trebuia să plece tocmai atunci în străinătate. Iau măsuri speciale și discut după aceea cu el. Mi-am exprimat într-un fel neîncrederea în sinceritatea lui și i-am spus că o să mai analizăm dacă e bine să plece acum în exterior.

Din măsurile speciale a reieșit că n-am făcut rău de loc. „Leu" a discutat foarte pornit la adresa mea și a spus și o serie de chestiuni care ridicau alte semne de întrebare asupra sincerității lui de pînă atunci. L-a căutat și pe ofițerul cu care ținuse legătura (și care ieșise la pensie) și i s-a plîns de mine. Acesta l-a mai zgîndărit puțin, spunîndu-i că poate nu a fost tocmai sincer vreodată... „Leu" s-a cam speriat.

L-am mai întrebat eu la o întîlnire cam ce posibilități informative are în țară. Mi-a spus că mai multe are în exterior. L-am întrebat atunci direct dacă cu poliția, în timp ce a tot fost plecat, nu a luat legătură niciodată. „Ba da", mi-a zis „Leu". Și-mi relatează niște întrebări care i s-au pus la poliția din țara aceea, întrebări de loc nevinovate...

Mă gîndeam acum ce să fie ? Era mai de mult recrutat ? Erau niște întrebări pentru a ne dezinforma pe noi, prin el ? Sau „Leu" voia, pur și simplu, să-și dea importanță, pentru a-i da drumul în exterior din nou ?...

Pe scurt, a plecat în străinătate nevastă-sa, cu niște sarcini pe care, prin „Leu", i le-am dat să le rezolve. La întoarcere, din măsurile speciale, au reieșit niște aspecte, iar la întîlnire, „Leu" mi-a povestit altele, din care rezulta că „relațiile sale cu poliția iau amploare"...

Este, așadar, o problemă aceasta, a încrederii pe care trebuie s-o avem în informatori, chiar dacă ei lucrează de mult timp cu noi. *Verificarea trebuie să aibă caracter continuu.*

Alt caz. Aveam un informator care dăduse multe materiale bune, pe specific și care părea foarte sincer față de noi.

Dar se prezintă odată la el un individ, cu care se cunoștea din tinerețe, și-i propune o afacere. Nici mai mult nici mai puțin, falsificare de bani, bancnote de cîte o sută. Îi desfășoară în față și un plan de plasare a bancnotelor, prin cetățenii străini care vin pe litoral, ca și posibilitatea de a scoate din țară banii, printr-un turist. Informatorul meu trebuia să finanțeze începutul afacerii. Ei bine, nu i-a dat bani prietenului, dar nici nu ne-a comunicat nimic. Din fericire, era vizitat des de diferite persoane și folosisem și în cazul lui măsurile speciale.

Desigur, avem în rețea și mulți oameni a căror corectitudine a fost deseori dovedită. Dar există și cazuri ca cele prezentate. Și, pentru a le evita, trebuie ca întreaga noastră rețea să fie foarte bine și permanent verificată. Tocmai pentru a fi scutiți de surprizele neplăcute...

2. Ați folosit pentru verificarea informatorilor dumneavoastră și unele căi sau mijloace originale, neîntîlnite în materialele elaborate și difuzate în unități ?

Maior Gheorghe Papuc (șef birou în Serviciul II).

Eu cred că nu le folosim întotdeauna în suficientă măsură, nici pe cele „clasice". Apoi, fiecare cale „clasică" de verificare are în ea ceva original în practică, prin aceea că fiecare informator e unic în felul lui.

Eu am utilizat mult procedeul verificărilor personale (nu prin informatori sau alte mijloace). Mi se pare un cîmp de aplicabilitate a originalității foarte larg, iar metoda o consider operativă, sigură și eficace. În domeniul economic, mai ales, dă un bun randament.

Maior Constantin Jipa (specialist III în Serviciul I).

Mie mi se pare că original în verificarea informatorilor trebuie să fie modul în care realizăm fiecare verificare, modul în care discutăm cu informatorii, în care îi determinăm să aibă încredere în noi și să simtă că noi avem încredere în ei. E foarte important „să cucerești" omul, să nu-l lași să creadă că este suspectat. Iar verificarea se face, în primul rînd, prin munca de fiecare zi, prin orice discuție, prin rezultatele pe care le obținem cu ajutorul rețelei. Or, în munca aceasta, de fiecare zi, totul e original.

În ce mă privește, caut ca verificările pe care le fac să vizeze omul în întregime : comportarea sa în societate, în familie, la locul de muncă. Nu cred că cineva care are abateri la locul de muncă sau o viață de familie dezorganizată poate fi un bun informator.

Maior Ion Baltac (inspector principal în Serviciul I).

Nu știu în ce măsură e original ce am să relatez, dar a fost un procedeu eficient. Anul trecut, trebuia să trimit un informator al meu la un obiectiv important din Capitală. Am discutat cu el ce să abordeze în discuțiile cu acel obiectiv și, la urmă, i-am spus că-l rog, dacă poate, să-mi facă un comision, pentru că tot merge la București. Și i-am dat să ducă unui cunoscut (ofițer, pe care informatorul îl cunoștea) „niște lingurițe care fuseseră lăsate la argintat, în Ploiești."

Am pus eu desigur niște semne, ca să văd dacă umblă omul în pachet ; ambalasem frumos pachetul. N-a umblat. Am avut astfel, încă o dată, ocazia să-l verific, cu ajutorul măsurilor speciale, și să constat cu satisfacție că era un informator loial.

Se întîmplă însă ca procedeele folosite să fie uneori și greșite. Am trimis eu cîndva la un individ trei informatori. Materialele pe care le dădeau se verificau reciproc, dar greșeala consta în faptul că toți trei erau superiori ca pregătire față de obiectivul meu. Ei discutau, abordau o problemă, alta și „nea Fănică" (urmăritul) arunca și el cîteva vorbe acolo, e drept dușmănoase, dar numai ca să nu tacă. Am înțeles că ceva era în neregulă, dar, pe de altă parte, „nea Fănică" nu se liniștea de loc. Informatorii se verificaseră, dăduseră și material, dar acum trebuiau scoși din acțiune. Am apelat atunci la un „poet", puțin cam dezaxat, care ne mai informa din cînd în cînd, dar pe care nu puteam pune bază. Printr-un informator, l-am infiltrat pe lîngă obiectiv. Discut după aceea cu el, îmi spune așa și așa, ce-a auzit de la „nea Fănică". Îl pun să dea o declarație și îl avertizez să nu discute cu nimeni nimic.

Eram sigur că se va duce direct la obiectiv. S-a dus, într-adevăr și i-a spus tot. „Nea Fănică" i-a avertizat imediat pe informatori să aibă grijă că securitatea se interesează de ei. Am continuat după aceea jocul pînă la a-l face pe obiectiv să se certe cumplit cu „poetul" acela și să ne facă mărturisiri complete, prin care am verificat definitiv comportarea informatorilor noștri.

Maior Vasile Stan (șef birou în Serviciul I).

Aveam un informator care ne dădea numai informații teribile, „bombe" cum se spune, care nu se verificau prin alte surse.

La una din întîlniri, discut cu el și-l întreb deschis : „Dar ăștia toți sînt dușmănoși ?" „Domnule căpitan, — face omul meu — nu mă credeți ? ! Eu de atîția ani..." etc. „Ba, te cred — zic eu — dar trebuie să și probăm ce spun ei, înțelegi ?" Îi explic ce și cum și îi dau o servietă în care-i spun că e un magnetofon ascuns, care va înregistra toate discuțiile dușmănoase. Și-l trimit la obiectiv. S-a dus. Cînd vine la întîlnire, cu servieta, îmi spune : „Domnule căpitan, nu știu ce s-a întîmplat cu el (cu obiectivul), că s-a schimbat complet. Nu mai e de loc dușmănos !" I-am arătat că, de fapt, servieta nu avea magnetofon, dar i-am precizat că în alte ocazii, fără să știe, ducea cu el diferite obiecte trucate, în care se aflau minimagnetofoane prin care ne-am convins de mult că mințea. Asta nu era adevărat, dar a crezut și mi-a mărturisit. Mi-a promis că „de aici înainte..."

L-am abandonat, pentru că se învățase să mintă.

3. Dintre mijloacele de verificare a informatorilor pe care îl considerați cel mai eficace ?

Locotenent-colonel Constantin Ionescu (șef birou în Serviciul I).

Rețeaua e mijlocul cel mai bun și mai cuprinzător. Desigur, apare dezavantajul că doi oameni văd o anumită problemă într-un mod diferit. Dacă trimitem, de pildă, trei informatori la un obiectiv, fiecare va aborda alte probleme, fiecare va memora și va reda anumite aspecte, care i s-au părut lui concludente, dar undeva, în final, informațiile lor, dacă sînt sinceri, se întîlnesc. Trebuie să se întîlnească.

Aș spune și despre mijloacele speciale că sînt foarte bune, dacă ar fi mai ușor de aplicat și de exploatat.

Maior Constantin Jipa (specialist III în Serviciul I).

Depinde de situații și de informator. Pentru verificarea unor informatori recrutați din rîndul elementelor de vîrf, mijloacele speciale sînt foarte bune. Fapt dovedit. Ele sînt indicate și din alt punct de vedere. Putem verifica nu numai sinceritatea informatorilor, ci și tactul lor, modul în care respectă linia de conduită și dirijarea făcută, îi putem cunoaște astfel mai bine, putem să ne dăm seama exact de ce posibilități dispun, unde greșesc ș.a.m.d.

Pe de altă parte, nu se obține, prin mijloace speciale, ceea ce obține un bun informator. El poate fi activ, poate

adînci o anumită problemă, poate aborda o discuţie sau alta, după cum vrem noi şi cînd vrem noi.

Locotenent-colonel Nicolae Istrate (loctiitor al şefului seviciului I).

Reţeaua cred că este mijlocul cel mai complet, cu condiţia ca dirijarea ofiţerului să fie competentă, inventivă, amănunţită.

Maior Gheorghe Papuc (şef birou în Serviciul II).

Eu cred că trebuie să avem în vedere îmbinarea tuturor mijloacelor şi să folosim unul sau altul cu prioritate, de la caz la caz. Măsurile speciale se impun în anumite situaţii, cînd, prin celelalte mijloace, nu putem stabili cu certitudine un anumit fapt. Iată, spre exemplu, ţin legătura cu un informator al cărui tată fusese eliberat din detenţie. S-a stabilit la Braşov şi îşi vizita fiul, pe informatorul meu, la Ploieşti, periodic. Ce discutau ei nu ştiam. Informatorul îmi dădea nişte aspecte vagi, care mă puneau pe gînduri. Apăruse adică pericolul de a-mi scăpa tînărul de sub control. Am folosit mijloacele speciale — considerînd că aici se impuneau — şi am aflat lucruri foarte interesante. Bătrînul rămăsese pe o poziţie legionară şi foarte încet, foarte mascat, îşi transmitea convingerile fiului său.

Am început atunci să discut şi eu mai mult cu informatorul, m-am apropiat de el mai atent şi, pînă la urmă, el singur mi-a vorbit despre tatăl său şi despre ideile acestuia.

Maior Vasile Stan (şef birou în Serviciul I).

Mijloacele speciale sînt perfect obiective. Informatorii ori nu pot să memoreze tot, ori nu-i impresionează, ori nu sesizează anumite aspecte.

Nu se poate nega totuşi rolul foarte mare pe care-l are reţeaua în verificarea unui informator. Aceasta implică însă nişte condiţii.

În primul rînd, informatorul trebuie să fie cel puţin de aceeaşi talie cu cel asupra căruia îl dirijez. Am arătat cu exemple de ce. Apoi să fie un informator sincer, verificat el însuşi. Să nu fie cumva suspectat de cel la care îl trimit. Cunosc un asemenea caz, cînd a fost trimis la un informator un altul care era suspectat de primul încă din penitenciar. Sigur că faţă de un asemenea individ nimeni nu-şi deschide sufletul.

Ca procedeu prealabil verificării, eu discut cu informatorul care trebuie contactat şi mă interesez despre informatorul prin care vreau să-l verific.

Căpitan Tudor Savu (şef birou în Serviciul III).

Eu sînt pentru mijloacele speciale, dar nu aşa cum se face uneori, să aşteptăm „ce pică".

Trebuie luate concomitent alte măsuri, prin reţea sau acţionînd direct, prin discuţii de stimulare, purtate cu informatorul care trebuie verificat, cu membrii familiei sale, ori chiar cu anumiţi suspecţi care îl vizitează.

Trebuie adică răscolită puţin atmosfera, pentru a vedea cum reacţionează omul nostru în situaţii mai deosebite.

Aceasta, fără să ne dedăm, desigur, la provocări.

* * *

Mulţumind tovarăşilor ofiţeri de la Inspectoratul de securitate al judeţului Prahova pentru concursul dat, ne exprimăm speranţa că materialele prezentate vor constitui şi o bază de discuţii pentru alţi tovarăşi care au poate păreri deosebite faţă de cele expuse sau care vor dori să completeze datele prezentate cu alte idei, cu alte fapte de viaţă, din care să rezulte concret, importanţa şi multitudinea procedeelor folosite pentru verificarea reţelei informative.

Locotenent-major T. NEGOIŢA

ÎN LEGĂTURĂ CU:

SUPRAVEGHEREA INFORMATIVĂ A CETĂŢENILOR STRĂINI VENIŢI PE LITORAL

Colonel V. BURLACU

Dezvoltarea multilaterală a bazei materiale a turismului românesc a determinat creşterea an de an a numărului de turişti străini ce vin să-şi petreacă concediul de odihnă în staţiunile de pe litoralul Mării Negre.

În acest sens, amintim cîteva cifre semnificative. De pildă, dacă în anul 1970 pe litoral au sosit, în mod organizat, 645 000 turişti, pentru anul 1971 au fost încheiate contracte pentru un număr de 850 000 persoane, la care se adaugă aproximativ 150 000 turişti ce vor veni individual. În anul 1971 şi afluenţa de turişti români spre litoral va fi substanţial mai mare, datorită creării unor noi căi de acces. (Podul de la Vadu-Oii, Autostrada Bucureşti—Constanţa.)

Din materialele obţinute pînă în prezent, rezultă că şi turismul este folosit de către serviciile de informaţii străine în activitatea pe care acestea o desfăşoară împotriva statului nostru.

Astfel, în urma măsurilor informative întreprinse de către organele noastre, în sezonul estival al anului 1970, a rezultat că abundenţa de turişti străini pe litoralul românesc

oferă condiţii prielnice serviciilor de spionaj de a-şi trimite cadre sau agenţi cu sarcini informative.

Aceştia au posibilitatea de a circula nestingheriţi prin ţară, acoperindu-şi uşor absenţele de la hotel, ocazii în care pot contacta agentura proprie, pot culege informaţii prin observare directă sau exploatare în orb, îşi pot crea legături cu cetăţeni români care lucrează în diverse domenii de activitate, pot chiar acţiona asupra unora dintre aceştia.

Un exemplu ilustrativ, în acest sens, este cazul turistului străin „Bucur", care, venind împreună cu soţia, pentru a-şi petrece concediul de odihnă pe litoralul românesc, a renunţat chiar de la începutul sejurului la programul turistic şi, sub pretext că doreşte să ne cunoască ţara cît mai bine, s-a deplasat prin mai multe oraşe importante, creîndu-şi cu această ocazie numeroase legături, în special din rîndul intelectualilor. Majoritatea cunoştinţelor, „Bucur" şi le-a făcut motivînd că-l interesează situaţia unor sinistraţi, pentru care ar dori să intervină pe lîngă anumite asociaţii din ţara sa, spre a fi ajutaţi. Cu prilejul unor percheziţii secrete, la cei doi soţi s-au găsit fotocopia unui act de studii ce aparţinea unui fugar român stabilit în străinătate, precum şi mai multe însemnări despre unele relaţii pe care cei doi străini şi le-au creat la noi.

Ulterior, despre soţii „Bucur" s-au primit date de la organele centrale, din care rezulta că sînt agenţi ai unui serviciu de informaţii capitalist, ce i-a trimis în România cu sarcini informative.

S-au obţinut date asemănătoare şi despre unii delegaţi permanenţi ai unor firme turistice, care, în timp ce se află pe litoral, sînt obligaţi să întocmească rapoarte informative, cel puţin o dată pe lună. Aceste rapoarte nu au nimic comun cu turismul şi le expediază în ţările lor pe căi neoficiale.

Au fost cazuri cînd au sosit ca turişti pe litoralul românesc şi o serie de elemente legionare, sau emisari ai unor legionari stabiliţi în străinătate, care, fie că au introdus o serie de materiale de propagandă duşmănoasă în ţara noastră, fie că au încercat să ia legătura cu foşti legionari de la noi.

De exemplu, legionarul „Dan", originar din România, în prezent stabilit într-un stat capitalist, este cunoscut că, împreună cu alţi legionari, desfăşoară activitate ostilă statului nostru. Cel în cauză a sosit pe litoral ca turist în perioada august-septembrie 1970, ocazie cu care a contactat o serie de foşti legionari de vîrf de pe teritoriul judeţului Constanţa, încercînd mijlocirea legăturii dintre aceştia şi diverse elemente legionare din emigraţie. În discuţiile purtate cu respectivii, „Dan" a făcut anumite aprecieri, atît cu privire la ţara noastră, cît şi în legătură cu situaţia legionarilor din Occident. A mai rezultat că, în drum spre ţara noastră, „Dan" şi-a întrerupt călătoria într-un stat străin, pentru a contacta pe unii legionari fugiţi din România şi a-şi oferi serviciile (de a transmite veşti la prietenii sau la rudele lor din ţara noastră).

Pe litoral au sosit, de asemenea, emisari ai unor secte religioase, care au adus cu ei materiale de propagandă mistică sau au încercat să contacteze diverse elemente, pentru a le atrage la activităţi ilicite.

Spre exemplu, cazul cetăţeanului străin „Gabriel", care, an de an, face mai multe călătorii în ţara noastră, sub acoperirea de turist. Cu aceste ocazii, s-a stabilit că el contactează unele elemente iehoviste de la noi, în vederea reorganizării şi activizării acestora. În acelaşi scop, în repetate rînduri, „Gabriel" a încercat să introducă în ţară materiale de propagandă iehovistă, care însă, prin unele combinaţii informative întreprinse de organele noastre, au fost reţinute.

Asemănător este şi cazul turistului „Hurt", asupra căruia, în vara anului trecut, cu prilejul controlului efectuat la frontieră, s-au găsit cîteva sute de exemplare din lucrări de propagandă cu conţinut mistic, pe care încerca să le introducă ilegal în ţară, pentru a le difuza anumitor elemente.

Acestea sînt doar cîteva aspecte privind posibilităţile serviciilor de spionaj străine, sau ale altor grupări din exterior de a acţiona împotriva statului nostru, folosind condiţiile prielnice oferite de calea turismului.

Faţă de situaţia operativă existentă pe litoral, în vederea îndeplinirii sarcinilor trasate de conducerea Consiliului Securităţii Statului cu privire la urmărirea cetăţenilor străini ce ne vizitează ţara, s-a impus necesitatea organizării în mai bune condiţii a supravegherii informative generale şi a urmăririi speciale.

Trebuie arătat că, în această organizare, s-a ţinut seama de neajunsurile ce au existat în activitatea inspectoratului în anul 1970, precum şi de indicaţiile date de tovarăşul preşedinte al Consiliului Securităţii Statului cu ocazia şedinţei de bilanţ ce a avut loc la inspectoratul nostru în urma inspecţiei.

Astfel, pentru exercitarea unei supravegheri informative generale cît mai complexe, în toate locurile unde urmează ca în sezonul estival 1971 să se concentreze mase compacte de turişti străini, respectiv în trei staţiuni de pe litoral şi în oraşul Constanţa, s-a constituit cîte o grupă operativă. Conducerea fiecărei grupe este asigurată cu cîte un şef de birou care, în limita competenţei stabilite de conducere, este în măsură a da indicaţii, a controla activitatea subalternilor şi a întreprinde măsuri.

Pentru coordonarea activităţii tuturor grupelor, în cadrul inspectoratului, s-a constituit un dispecerat (la nivel de adjunct inspector şef), care are menirea de a concentra toate materialele, privind pe cetăţenii străini veniţi pe raza judeţului şi pe legăturile lor, materiale obţinute prin toate posibilităţile de care dispune Inspectoratul de securitate al judeţului Constanţa, pentru ca, în esenţă, acestea să fie exploatate cît mai raţional şi operativ.

În staţiuni, ofiţerii componenţi ai grupelor au primit în răspundere un număr de obiective turistice, în funcţie de reţea, locuri de cazare, elementele suspecte etc., iar oraşul Constanţa a fost împărţit în zone de responsabilitate, repartizîndu-se pentru fiecare zonă cîte un ofiţer din sectorul informativ şi un număr de ofiţeri şi subofiţeri din sectoarele neoperative ale inspectoratului. În acelaşi sector au fost antrenaţi un număr de ofiţeri de la batalionul de securitate, care vor munci alături de alţi ofiţeri, în problema gazdelor O.N.T. şi particulare, precum şi un număr de ofiţeri de contrainformaţii militare, care urmează să răspundă de întreaga muncă de securitate în zonele din jurul unităţilor militare în care îşi desfăşoară activitatea.

Pentru supravegherea informativă generală a turiştilor străini în staţiunile de pe litoral, cît şi în oraşul

Constanța, au fost antrenați și un număr apreciabil de ofițeri de rezervă ai C.S.S., cărora li s-au făcut instructaje periodice cu privire la sarcinile ce urmează a le rezolva în sezonul de vară (ca rezidenți, conducători ai unor rezidențe în problema gazdelor O.N.T. și particulare, filaj etc.).

Tot pentru supravegherea informativă generală a turiștilor străini, în punctele de trecere a frontierei de pe teritoriul județului, au fost instruiți și antrenați la menținerea legăturii cu rețeaua informativă, toți ofițerii și subofițerii din aceste puncte.

În cooperare cu organele de miliție, s-au stabilit modalitățile practice și posibilitățile de care dispun aceste organe, spre a concura la supravegherea informativă generală a turiștilor, fiind atrași, în acest sens, și sectoriștii de miliție din orașul Constanța, ofițerii și subofițerii ce sînt repartizați în stațiuni, iar în județ, șefii posturilor de miliție.

Supravegherea informativă generală pe traseele turistice va fi efectuată de către șefii posturilor de miliție și de către agenții de circulație, care au fost instruiți cu problemele ce ne interesează, cum ar fi : staționări în locuri izolate, întîlniri cu diferite persoane, sprijin în efectuarea filajului unor elemente suspecte etc.

Avîndu-se în vedere experiența pozitivă din anii anteriori, privind folosirea rezidenturilor în supravegherea informativă generală a străinilor, pentru sezonul 1971, un accent deosebit s-a pus pe completarea acestora, antrenînd în mod special la munca de rezidenți pe unii ofițeri de rezervă C.S.S. sau M.A.I.

În direcția ușurării ținerii legăturii cu rețeaua (destul de numeroasă pe linie de turism), pentru sezonul 1971 au fost concepute și experimentate noi sisteme de legătură impersonală, atît pentru rețeaua proprie, cît și pentru informatorii și colaboratorii altor organe.

În scopul măririi potențialului informativ ce va fi utilizat la supravegherea informativă generală a străinilor, în afară de rețeaua propriu-zisă (informatori, colaboratori, rezidenți), s-a trecut la prelucrarea întregului personal din I.H.R. și O.N.T. potrivit H.C.M. nr. 957 și a Legii nr. 25, întocmindu-se o evidență cu persoanele respective, pe care unii ofițeri de rezervă sau unele soții de ofițeri de securitate le vor contacta periodic, în vederea obținerii de informații.

Desigur, în urmărirea turiștilor suspecți, urmează să folosim și alte mijloace ale muncii de securitate, care și-au dovedit pe deplin eficacitatea în activitatea din anii anteriori.

Pornind de la complexitatea sarcinilor ce ne revin pe linia supravegherii informative generale și a urmăririi speciale a turiștilor, apelăm pe această cale la toți ofițerii C.S.S., care lucrează cu rețea informativă, să stabilească din timp deplasarea informatorilor din legătură pe litoral și să-i instruiască temeinic cu privire la folosirea sistemelor de legătură impersonală pentru furnizarea materialelor pe care le vor obține.

În ceea ce ne privește, avem convingerea că, prin aplicarea măsurilor stabilite, munca de supraveghere informativă generală a străinilor se va îmbunătăți substanțial și astfel îi vom cunoaște mai bine pe acei cetățeni străini care nu vin să facă turism în România, ci au preocupări potrivnice statului nostru.

DESTRĂMAREA GRUPĂRII „TRECUTUL"

Sarcina de a întreprinde măsuri ferme, în direcția compromiterii și izolării acelor elemente dușmănoase care sînt pretabile să se regrupeze și să atragă noi aderenți, ori care încearcă să pună la cale acțiuni ostile regimului nostru, a stat permanent în atenția ofițerilor de la Inspectoratul de securitate al județului Iași.

În materialul de față, vom căuta să prezentăm o acțiune de destrămare a unui grup de elemente cunoscute în evidențele noastre cu antecedente politice și penale.

Pentru ca măsura compromiterii și destrămării elementelor care compuneau grupul respectiv să dea rezultatele așteptate, să fie eficientă și pe deplin conspirată, ea a fost pregătită în mod minuțios.

Aceasta, deoarece practica muncii ne-a dovedit că, necunoscînd exact rolul fiecărui suspect în cadrul grupului, se poate acționa în mod greșit, ajungîndu-se la compromiterea unor elemente periferice sau care nu se bucură de încredere din partea celorlalți suspecți.

De aceea, în acțiunea de destrămare la care ne referim, noi am căutat să întreprindem măsuri de compromitere cît mai diversificate, folosind cele mai indicate procedee asupra celor ce prezentau importanță deosebită.

În acest scop, s-a efectuat, în prealabil, o analiză temeinică a datelor și informațiilor pe care le dețineam asupra elementelor urmărite, vizînd a stabili cu precizie care dintre aceste date sînt compromițătoare, dacă sînt destul de convingătoare pentru compromiterea unei anumite persoane în fața celorlalte, dacă aceste date îi determină pe ceilalți a întrerupe legăturile cu ea etc.

Acest lucru era deosebit de im-

portant, deoarece unele date, care pentru noi, la prima vedere, par compromițătoare pentru elementul în cauză, în rîndul celorlalți suspecți, poate să nu prezinte prea mare importanță. Mai e posibil și faptul ca elementul respectiv să aibă posibilitatea de a le documenta nevinovăția sa, creînd în felul acesta unele nedumeriri, care se pot transforma în bănuieli cu privire la activitatea noastră.

De aceea, prin îmbinarea și folosirea complexă a mijloacelor muncii de securitate, am asigurat cunoașterea amănunțită și permanentă a activității grupului respectiv, a intențiilor celor urmăriți și am exploatat la timp momentul operativ.

În cele ce urmează, vom reda concret modul în care am trecut la destrămarea și compromiterea unui grup de elemente ostile regimului nostru, grup format din foști conducători ai P.N.L., P.N.Ț. și din foști condamnați.

Organele noastre au intrat în posesia unor materiale din care rezulta faptul că locuința numitului Adam Ilie din Iași este vizitată de o serie de elemente suspecte. Rezulta că în cadrul acestor întîlniri se comenta defavorabil politica internă și externă a statului nostru.

Trecîndu-se la efectuarea primelor verificări, informațiile respective s-au confirmat, fapt ce a făcut să întreprindem măsuri de urmărire specială a numitului Adam Ilie.

Despre acesta știam că este născut în 1901, în orașul Bacău, că e de profesie avocat, în prezent pensionar. În evidențele noastre era cunoscut ca fost membru în delegația permanentă a P.N.L. Deținuse funcția de prefect, iar în anul 1950 fusese arestat și condamnat la 20 de ani temniță grea, pentru uneltire contra ordinii sociale. A fost eliberat în anul 1964.

Prin rețeaua informativă, cît și prin mijloacele speciale, am reușit să cunoaștem și să identificăm toate elementele suspecte care îl vizitau pe obiectiv, precum și întreaga activitate a acestora.

Au fost identificați, ca făcînd parte din grup și avînd o activitate deosebită, numiții : Dan Emil, fost profesor universitar, care a făcut parte din delegația permanentă a P.N.L., iar în anul 1951 a fost condamnat la 20 de ani temniță grea, pentru uneltire contra ordinii sociale ; Toma Gheorghe, profesor, fost secretar general al comitetului județean P.N.Ț. și condamnat ; Zabre Mihai, fost membru în delegația permanentă și condamnat ; Păun Petru fost membru P.N.L. și condamnat ; Lovin Ioan, fost membru în comitetul județean P.N.Ț. ; Radu Gheorghe, fost membru în comitetul județean P.N.L. și șef de sector ; Stan Mihai, fost condamnat pentru activitate subversivă ; Popa Constantin, fost șef al unei organizații subversive și fost condamnat.

Cu ocazia vizitelor pe care le făceau lui Adam Ilie, aceste elemente, influențate în majoritatea cazurilor de către obiectiv, se antrenau în discuții cu caracter dușmănos, interpretînd tendențios politica internă și externă a partidului și statului nostru.

S-a stabilit, de asemenea, că Adam Ilie le recita și unele poezii scrise de el, parte din ele avînd un conținut dușmănos sau de ironie la adresa regimului.

Deosebit de grav am considerat și faptul că pe obiectiv îl vizitau și persoane cinstite, care, în diferite împrejurări, asistau la discuțiile elementelor de mai sus, discuții ce aveau o influență negativă asupra lor.

În virtutea faptului că Adam Ilie deținuse mari suprafețe de teren și proprietăți în unele comune din jurul orașului Iași, era vizitat și de oameni din mediul rural, care erau influențați de obiectiv, în sensul de a nu participa la munca în C.A.P.

S-a mai stabilit că cel urmărit avea o influență negativă și în rîndul unor tineri (rude ale sale cît și ale legăturilor lor, în special studenți), cărora căuta să le prezinte într-un mod cît mai favorabil activitatea fostelor partide burgheze, făcînd comparații tendențioase între trecut și prezent.

Analizînd situația existentă, s-a ajuns la concluzia că se impune de urgență luarea unor măsuri operative, care să ducă la compromiterea și destrămarea grupului respectiv. Deținînd informații suficiente cu privire la activitatea grupului, la caracterul său, cît și date despre fiecare element în parte, ne-am putut fixa măsurile corespunzătoare, care să ducă la rezultatul așteptat.

S-a stabilit, în primul rînd, necesitatea avertizării lui Adam Ilie și folosirea unor materiale, în vederea compromiterii lui. S-a mai preconizat și realizat : compromiterea suspecților Dan Emil și Zabre Mihai ; compromiterea lui Popa Constantin și a soției numitului Adam Ilie, despre care dețineam materiale din care rezulta că întrețin legături intime. Am vizat încă de la început și luarea sub influența organelor noastre a numitului Toma Gheorghe, element oscilant, dar care prezenta încredere și se bucura de stima celorlalți.

Acțiunea de compromitere și destrămare a grupului „Trecutul“ s-a desfășurat în modul următor :

S-a efectuat avertizarea numitului Adam Ilie, cu care ocazie i s-a atras atenția asupra activității sale dușmănoase, precum și a legăturilor suspecte pe care le are pe această linie, cu diferite elemente care-l vizitează la domiciliu.

La început, Adam Ilie a luat o poziție de negare, afirmînd că el este în etate, că trăiește retras și că nu este vizitat de nimeni la domiciliu.

Folosind cu atenție o parte din materialele pe care le posedam, Adam Ilie și-a dat seama că ne-am ocupat de el, că ne sînt cunoscute legăturile lui și activitatea pe care o desfășoară. În această situație, a început să recunoască vizitele unor prieteni cu care a stat în detenție sau a desfășurat activitate politică în trecut, precizînd totuși că nu discută cu aceștia decît probleme familiale.

Întrucît o parte din discuțiile purtate la locuința obiectivului se făcuseră în prezența mai multor suspecți, i s-au redat o parte din discuțiile dușmănoase ce se purtaseră. I s-a relatat și o discuție pe care a avut-o cu Dan Emil și Zabre Mihai, cărora le confiase o situație a sa personală, care, pînă la acea dată, nu o mai destăinuise nimănui.

Înțelegînd că organele noastre cunosc și acest aspect, Adam Ilie și-a schimbat poziția, afirmînd că el abia acum își dă seama că printre prietenii lui sînt informatori de-ai noștri, că acest lucru este dovedit chiar de discuția pe care i-am redat-o. „Nu-mi puteam nici măcar imagina — a spus obiectivul — ca cei mai buni prieteni ai mei, cu care am suferit împreună, să fie oamenii dumneavoastră. Acum îmi dau seama de unde cunoașteți toate aspectele pe care mi le-ați arătat. De azi înainte, acești oameni sînt pentru mine cei mai mari dușmani. Veneau

la mine și mă provocau la discuții cu caracter politic, pentru a vă putea informa, dar nu sînt cinstiți nici cu securitatea, pentru că și ei, în repetate rînduri, aveau manifestări dușmănoase la adresa regimului. Și, dacă așa stau lucrurile, vă pot informa și eu despre poziția lor".

În continuare, ne-a relatat într-adevăr unele aspecte referitoare la cele două elemente pe care le bănuia, aspecte pe care, în mare parte, le cunoșteam. Întreaga discuție a fost înregistrată pe bandă de magnetofon.

Ulterior, am stabilit că tuturor elementelor care îl vizitau le povestea că a fost chemat de securitate, că i s-a atras atenția asupra comportării sale, asupra persoanelor ce îl vizitează și a discuțiilor politice ce se purtau la el în casă, afirmînd că el a reușit să stabilească concret cine sînt informatorii care vin la el și după aceea dau informații securității. A precizat că este vorba de Dan Emil și Zabre Mihai, că acești oameni trebuie izolați ca fiind periculoși. Adam Ilie se consulta chiar cu unii prieteni ai săi, cum ar putea să se răzbune pe cei doi „informatori". După cîteva zile, Dan Emil și Zabre Mihai, aflînd această situație, s-au dus la Adam Ilie, pentru a lămuri cazul, însă au fost dați afară, li s-au adresat cuvinte jignitoare și li s-a interzis de către Adam Ilie să-l mai viziteze.

Suspiciuni s-au creat astfel și între Dan Emil și Zabre Mihai, ei ajungînd pînă la ceartă și la ruperea oricăror legături.

Am mai aflat că Adam Ilie a trimis mai multe scrisori unor foști fruntași P.N.Ț., cărora le menționa că Dan Emil și Zabre Mihai sînt periculoși și că trebuie să se ferească de ei.

Într-una din zile, s-a prezentat la organele noastre numitul Dan Emil, cerînd să discute cu un ofițer (pe care Dan Emil îl cunoscuse cu ocazia arestării sale). De la început s-a arătat foarte nemulțumit, pentru faptul că Adam Ilie îl acuza că el este informatorul organelor de securitate și, pînă la urmă, ne-a informat despre unele fapte petrecute la locuința obiectivului. În această situație, s-a atras atenția lui Dan Emil asupra atitudinii sale dușmănoase, asupra faptului că merge acasă la Adam Ilie, unde se poartă discuții cu caracter reacționar și că el este acela care inițiază astfel de discuții. Dan Emil a afirmat că nu este adevărat și nimeni nu poate spune despre el acest lucru. A recunoscut că îl vizitează pe Adam Ilie, în virtutea prieteniei, dar nicidecum pentru a discuta politică.

Avînd înregistrată discuția purtată cu Adam Ilie, în special partea unde acesta îl acuza pe Dan Emil, că este provocator, că are manifestări dușmănoase, i s-a cerut să asculte părerea prietenului său, care a dat dovadă de mai multă sinceritate, atunci cînd a discutat cu noi. Auzind personal cele spuse de Adam Ilie, Dan Emil a rămas foarte surprins, afirmînd că nu se aștepta ca tocmai despre el să spună asemenea cuvinte, despre el care-l ajuta pe obiectiv cu bani. A precizat că regretă această prietenie fățarnică din partea lui Adam Ilie, care după cum vede, fără pic de remușcare, ar putea să-l bage la pușcărie.

„El mă învinuiește pe mine că sînt informatorul securității — a spus Dan Emil — în timp ce el dă informații și acuză oamenii. Dacă despre mine, care sînt prietenul lui cel mai bun, spune asemenea lucruri, ce ar putea spune despre ceilalți ?"

Noi i-am atras atenția asupra comportării sale pe viitor, spunîndu-i că, dacă va mai continua ca pînă acum, organele noastre vor lua măsuri împotriva sa.

Plecînd de la noi, Dan Emil a fost pus în filaj. Cu acest prilej, s-a constatat că a luat legătura cu unii suspecți care îl vizitau pe Adam Ilie, iar informativ s-a stabilit că le-a atras atenția acestora asupra faptului că Adam Ilie este de fapt informatorul organelor noastre și, chiar dacă n-ar fi, este elementul care, într-o situație, ar declara tot ce cunoaște în legătură cu discuțiile ce se purtau la el în casă, de către cei ce-l vizitau.

Noi mai stabilisem prin măsuri speciale că, între soția lui Adam Ilie și Popa Constantin, fost șef de organizație subversivă, existau relații intime, încă din timpul cînd Adam Ilie era în detenție. Aceste relații continuau și în prezent. În această situație, s-a redactat o anonimă în care se arăta faptul că soția lui Adam Ilie este imorală, că întreține relații intime cu Popa Constantin, dînd concret date în legătură cu zilele cînd Popa Constantin mergea la soția lui Adam Ilie, în timp ce acesta era plecat de acasă.

Anonima a fost trimisă pe adresa lui Radu Gheorghe, unul dintre bunii prieteni ai lui Adam Ilie, cu rugămintea ca, fiind prieteni, să vadă în ce măsură îl poate pune în cunoștință de cauză pe Adam Ilie. Radu Gheorghe, neștiind cum să procedeze, a luat legătura cu Lovin Ioan ; după ce s-au consultat, au ajuns la concluzia că e bine totuși să meargă la Adam Ilie, să-i dea scrisoarea respectivă și să procedeze el cum va crede de cuviință. De această situație au auzit și alte persoane care îl vizitau pe Adam Ilie, dar care nu erau cunoscute cu antecedente politice sau penale.

După ce a primit vizita celor doi și a văzut anonima, Adam Ilie a avut un scandal cu soția lui, iar Popa Constantin (care nu aflase de situația respectivă și l-a vizitat întîmplător pe obiectiv) a fost dat afară din casă și insultat. Despre cele petrecute au aflat toate elementele care îl vizitaseră pe Adam Ilie. Aceștia au început să comenteze nefavorabil comportarea soției urmăritului, afirmînd că este o casă imorală și, dacă se ține seama de cele spuse de Dan Emil, înseamnă că într-adevăr Adam Ilie este informatorul organelor de securitate. Măsuri de izolare au fost luate și asupra lui Popa Constantin, care a fost considerat un om neserios, ce îi poate compromite.

Datorită faptului că în toate aceste acțiuni, Toma Gheorghe, persoana cu o poziție politică oscilantă și cu o situație profesională deosebită, a stat în expectativă, noi l-am atras la colaborare.

În întreaga acțiune s-au avut în vedere două probleme : în primul rînd, scoaterea informatorilor de sub orice suspiciune, iar în al doilea rînd, folosirea cu multă atenție a informațiilor obținute prin mijloacele speciale.

Ofițerul care a lucrat acest caz a urmărit permanent rezultatul măsurilor luate, completîndu-le acolo unde se semnala posibilitatea ivirii unei breșe care să ducă la suspiciuni din partea suspecților.

Această acțiune se află și în prezent în atenția noastră, pentru a nu da posibilitate suspecților de a-și relua activitatea.

Maior GHEORGHE CEUCĂ

PREOCUPĂRI ALE APARATULUI DE INVESTIGAŢII ÎN SUPRAVEGHEREA INFORMATIVĂ A CETĂŢENILOR STRĂINI

Maior IONEL CRAIU

Sub acest titlu, ne-am propus să reluăm una dintre principalele probleme care au făcut obiectul articolului „Să folosim mai eficient potenţialul reţelei informative de investigaţii", publicat în „Securitatea", nr. 4 din 1970 şi anume, **preocupările actuale ale aparatului de investigaţii pe linia supravegherii informative generale a cetăţenilor străini, care se află temporar în România.**

Este îndeobşte cunoscut faptul că ofiţerii de investigaţii dispun de un potenţial informativ solid, numeros, care în orice moment oferă posibilitatea recepţionării unor aspecte sau fapte de natură să atragă atenţia organelor securităţii statului. Din păcate, acest valoros mijloc al muncii de securitate a fost mult timp ignorat. Practica muncii, viaţa au determinat schimbarea unei astfel de optici, prin evaluarea capacităţii reale a reţelei informative de investigaţii, privită din unghiul utilităţii ei, al evoluţiei şi perspectivei imediate.

Rezultatele practice au condus la unele concluzii care au conturat certitudinea că reţeaua informativă de investigaţii se compune din elemente capabile, cu evidente posibilităţi de informare, în toate domeniile vieţii sociale. Mai mult chiar, **colaboratorii, rezidenţii, gazdele caselor de intîlniri, precum şi celelalte surse de informare nerecrutate prezintă — prin structura, diversitatea, numărul şi mobilitatea lor — avantaje sporite,** în sensul că pot furniza informaţii din toate mediile sociale, de la domiciliul sau din cartierul unde locuiesc, iar cei ocupaţi în activitatea economică au un cîmp larg de acţiune şi la locurile lor de muncă.

Această posibilitate a fost dovedită şi în practică. De pildă, colaboratorul „I. 103" ne furnizează în permanenţă informaţii despre prezenţa şi activitatea unor cetăţeni străini în imobilul sau strada pe care domiciliază. Depunînd o muncă obştească şi, ca atare, aflîndu-se tot timpul în mijlocul concetăţenilor săi, colaboratorul poate obţine informaţii sau poate observa personal anumite fapte. În acelaşi timp, funcţionînd de mulţi ani ca factor poştal într-un anume cartier, frecvent ne semnalează prezenţa unor străini în sectorul său de activitate, precum şi alte date în legătură cu activitatea şi comportamentul acestora.

Cazul său nu este izolat. O serie de colaboratori din reţeaua de investigaţii a oraşului Constanţa, salariaţi în port sau pe vasele de navigaţie, ne furnizează informaţii despre străini, atît de la locul de muncă, cît şi de la domiciliu.

De altfel, prin ordine ale Consiliului Securităţii Statului, s-au stabilit, în mod concret, sarcinile ce revin aparatului de investigaţii pe linia supravegherii informative generale a străinilor.

Trebuie spus că, la început, această sarcină a fost privită cu o anumită reticenţă de către unii ofiţeri de investigaţii, care, conceptual, nu erau pe deplin convinşi că activitatea de supraveghere informativă generală a străinilor este un atribut profesional şi al lucrătorilor de securitate care muncesc în domeniul investigaţiilor.

Animaţi de ideea traducerii în viaţă a acestui deziderat, şefii de toate nivelurile din direcţia noastră au reuşit să cultive un spirit novator. Întreprinzînd măsuri eficiente de instruire a surselor de informare din legătura ofiţerilor de investigaţii, precum şi a celorlalte surse de informare, asupra problemelor pe care le pot recepţiona şi apoi transmite imediat organelor noastre, în legătură cu activitatea şi comportamentul cetăţenilor străini aflaţi pe teritoriul României.

Primele informaţii s-au soldat cu semnalarea timidă a unor cetăţeni străini, la diverse adrese domiciliare sau instituţii, fără a se consemna fapte care să suscite interes operativ. Ulterior însă, pe baza experienţei dobîndite, informaţiile au început să fie tot mai valoroase şi ca atare exploatate şi apreciate de organele informative respective.

În susţinerea celor afirmate se pot prezenta nenumărate exemple.

Astfel, un colaborator ne-a semnalat venirea repetată ca turist în ţara noastră a unui individ de origine română, stabilit cu mulţi ani în urmă la Paris. Acelaşi colaborator mai relata faptul că individul în cauză îşi caută vechi prieteni şi cunoştinţe în România, că a fost observat de sursele noastre, în mai multe ocazii, în Franţa şi în Turcia, în jurul grupurilor de turişti români, cu care purta discuţii pentru a-i determina să rămînă în Occident. De asemenea, se indica şi numele unor cetăţeni români care duceau tratative cu acest element, pentru a le acorda ajutor în eventualitatea rămînerii lor în străinătate.

Se întîmplă de multe ori ca organele informative, pe baza semnalărilor primite de la noi, să înceapă urmărirea informativă specială a unora dintre cetăţenii străini. Cu

acest prilej, între ofiţerii din sectorul informativ şi ofiţerii de investigaţii se stabilesc relaţii al căror scop este de a dirija în continuare colaboratorii să furnizeze informaţii despre elementele luate în lucru. În acest sens, poate fi relatat cazul cetăţeanului canadian B.G. (fiul unui legionar notoriu, fugit din România şi stabilit în Canada), care de mai mult timp îşi are reşedinţa temporară în Bucureşti. Este venit, după cum spune el, pentru a-şi pregăti teza de doctorat, avînd un subiect din istoria României. Colaboratorul nostru ne-a furnizat permanent date şi informaţii despre relaţiile şi preocupările zilnice ale acestui element, pe tot timpul cît respectivul s-a aflat în ţară. Toate materialele au fost comunicate operativ Direcţiei a III-a.

O cooperare rodnică există şi în cazul cetăţenilor E.M. şi W.I., reprezentanţi ai unor firme străine, elemente suspecte pe linia Direcţiei a III-a, despre care colaboratorii noştri furnizează în permanenţă informaţii cu privire la activitatea şi relaţiile lor la domiciliu, cît şi în viaţa publică.

Într-un alt caz, colaboratoarea „Cecilia" ne-a semnalat prezenţa cetăţeanului italian „Mario" la o adresă din Bucureşti. Dar a stabilit despre acesta şi că este de origine română, că a fost ofiţer în armata burgheză şi că, în perioada 1939—1942, a fost la specializare în Germania, de unde nu s-a mai întors. Cel în cauză, în decursul timpului, a peregrinat prin mai multe state din Europa occidentală, iar în urmă cu cîţiva ani, a fost expulzat din Franţa, pentru activitate de spionaj în favoarea unei puteri străine, fiind nevoit să se stabilească în Italia, unde a dobîndit cetăţenia acestui stat, însuşindu-şi totodată şi un nume tipic italian.

„Cecilia", dirijată de comun acord cu organul informativ, a reuşit să sustragă de la acest element o serie de documente şi fotografii personale care au fost fotocopiate. De asemenea, în tot timpul, colaboratoarea a furnizat date şi informaţii despre legăturile şi activitatea zilnică a obiectivului.

Se pot spune, de asemenea, multe lucruri şi despre relaţiile ce s-au permanentizat între sectorul de investigaţii şi ofiţerii din Direcţia a II-a, pentru supravegherea informativă a cetăţenilor străini care caută legături în rîndul specialiştilor români, care lucrează în domeniul energiei nucleare din ţara noastră.

Remarcăm şi faptul că, în cursul anului 1970, între organele de investigaţii şi organele locale de miliţie, s-au statornicit relaţii rodnice de cooperare, efectuîndu-se mai multe schimburi utile de informaţii, pe linia supravegherii informative generale a străinilor. Un exemplu mai recent se referă la semnalarea de către un colaborator de investigaţii a doi cetăţeni turci, care veneau frecvent în Bucureşti, unde se ocupau cu trafic de aur, precum şi cu comercializarea în cantităţi mari a unor obiecte. Fiind sesizate din timp, organele de miliţie au întreprins măsuri operative, care s-au soldat cu reţinerea celor doi indivizi şi respectiv cu confiscarea obiectelor pe care le comercializau pe căi ilicite.

Pe baza rezultatelor obţinute pînă în prezent, există perspectiva ca munca de cooperare cu organele de miliţie să se concretizeze într-un schimb mai bogat şi eficient de informaţii pe linia supravegherii informative generale a străinilor, atît în probleme de securitate, cît şi de miliţie.

În cadrul supravegherii informative generale a străinilor, este demn de consemnat şi aportul ofiţerilor de investigaţii din cadrul inspectoratelor judeţene de securitate.

Ca atare, ofiţerii de investigaţii din inspectoratele de securitate ale judeţelor : Braşov, Galaţi, Cluj, Constanţa, Iaşi ş.a. au obţinut, în cursul anului 1970, un mare număr de informaţii de primă sesizare, despre cetăţenii străini aflaţi în raza sectoarelor lor de activitate.

De exemplu, organele de investigaţii ale unui inspectorat de securitate judeţean au fost sesizate de un colaborator despre apariţia, ca turist, a unui cetăţean turc, profesor de drept la o şcoală de poliţie din Ankara. Se menţionau, în principal, relaţiile acestuia cu diverşi cetăţeni de pe teritoriul judeţului, precum şi cu o farmacistă, care intenţiona, prin intermediul străinului, să fugă din ţară. Aceleaşi organe semnalau relaţiile unui comerciant italian, „Rico", cu diverse persoane, printre care se aflau şi soţiile unor militari. Asemenea date au avut menirea de a sprijini concret organele informative ale inspectoratului în luarea măsurilor operative ce s-au impus.

De asemenea, ofiţerii de investigaţii din Inspectoratul de securitate al judeţului Braşov au obţinut date amănunţite despre activitatea turistului italian „Giani", care îşi aroga calitatea de reprezentant al unei firme de construcţii navale din Triest, dar care, în realitate, intenţiona, contra unor sume de bani, să-i scoată din ţară pe unii cetăţeni români. Pe baza celor semnalate, organele informative au putut preveni activitatea infracţională a cetăţeanului italian.

Din toate aceste fapte elocvente, se poate desprinde concluzia că, acolo unde s-a depus un interes sporit în instruirea reţelei informative, s-au obţinut informaţii valoroase şi, ca atare, s-au putut preveni multe dintre acţiunile unor străini, care contraveneau normelor noastre de drept.

Făcînd o succintă analiză a modului în care s-a desfăşurat acţiunea de supraveghere informativă generală, reiese că s-au obţinut rezultate, s-a dobîndit o experienţă fructuoasă.

Trebuie totodată arătat că au ieşit la iveală şi o serie de lipsuri, de neajunsuri din partea unor ofiţeri de investigaţii, manifestate în procesul muncii cu reţeaua, pentru urmărirea informativă a cetăţenilor străini.

Deşi s-au obţinut un număr de semnalări despre cetăţenii străini, nu toate materialele informative au prezentat valoare operativă pentru sectoarele informative.

Sînt încă ofiţeri de investigaţii care lucrează sub posibilităţile lor, nu asigură un instructaj concret şi eficace reţelei informative. Este absolut necesar ca asemenea ofiţeri să iasă din închistare, să confere funcţionalitate reţelei lor informative, să-şi pună personal în evidenţă ta-

lentul și capacitatea de a munci mai calificat, în ritm continuu, cu rețeaua.

* * *

Considerăm că pe baza experienței și a rezultatelor din anul precedent, în sezonul turistic 1971, se impune o gamă largă de măsuri, pentru a nu permite să scape de sub controlul organelor noastre o serie de acțiuni ilicite, la care s-ar putea preta cetățenii străini aflați în țara noastră.

Rețeaua noastră de colaboratori are multiple posibilități de a furniza informații, ținînd seama de faptul că mulți dintre ei sînt salariați în hoteluri, restaurante, campinguri, agenții O.N.T. etc. De aceea, este necesar să se treacă la instruirea lor temeinică și concretă, asupra problemelor ce pot să apară în legătură cu cetățenii străini. În procesul instruirii să se manifeste un interes aparte pentru acei colaboratori care, în perioada sezonului turistic, vor fi detașați în stațiunile montane sau pe litoral, unde, prin natura serviciului, intră în relații directe cu străinii sau pot observa personal comportamentul acestora. Trebuie să facem o selecție în rîndul colaboratorilor dotați și cu posibilități de pătrundere informativă, încît, la nevoie, să fie introduși și dirijați în urmărirea informativă specială.

Rezultate în supravegherea informativă a străinilor vor fi posibile numai dacă vom dovedi tact și răspundere, numai dacă vom presta un instructaj adecvat și diversificat rețelei informative de investigații. Nu trebuie neglijată munca cu celelalte surse de informare (gazde O.N.T., ofițeri de rezervă, familiile și rudele ofițerilor de securitate și M.A.I. etc.) de la care ofițerii de investigații pot obține informații de primă sesizare despre unii cetățeni străini. Exemplele de mai jos, care sînt de dată recentă, relevă în mod elocvent această posibilitate.

De la o gazdă O.N.T. s-au primit informații despre multiplele relații ale cetățeanului italian „Tino", relații cultivate în rîndul unor salariați din întreprinderile de comerț exterior, precum și în alte întreprinderi din București și provincie, salariați cu care străinul nu efectua însă nici un fel de tranzacții oficiale pe linie comercială.

Un ofițer de rezervă al Direcției a XII-a ne-a semnalat că, în întreprinderea unde lucrează, vine frecvent pe linie de serviciu un italian, care a asistat la unele fapte și discuții interne, aspecte care ulterior au fost difuzate și comentate de postul de radio „Europa Liberă".

O persoană nerecrutată ne-a semnalat activitatea și comportarea suspectă a soției unui diplomat de la o ambasadă din București, relațiile acesteia cu diverse persoane, comentariile negative făcute în diverse ocazii la adresa statului nostru etc., informații care au fost trimise spre exploatare organelor Direcției a III-a.

* * *

Dat fiind faptul că supravegherea informativă generală a străinilor implică studii și măsuri dintre cele mai variate, publicația „Securitatea" ne oferă posibilitatea să facem un schimb util de păreri și opinii în acest domeniu, care în mod incontestabil vor avea darul valorificării autentice a experienței pozitive în munca de securitate.

DIN NOU DESPRE MUNCA OFIȚERILOR

INSTALAȚI ÎN OBIECTIVE

Trecerea unui an de cînd conducerea Consiliului Securității Statului a ordonat instalarea oficială a ofițerilor în unele obiective industriale, ne prilejuiește reluarea acestei teme, pentru a împărtăși și altor ofițeri, din experiența acumulată în acest domeniu de Inspectoratul de securitate al județului Galați.

Biroul mixt, înființat pe platforma marelui Combinat siderurgic Galați, are în deservire, în afara unităților ce intră în competența Centralei industriale siderurgice de pe raza județului și marile șantiere de construcții, unde se execută în continuare noile obiective ale combinatului.

Fluctuațiile de personal pe șantierele sus-amintite, încadrarea secțiilor productive și a serviciilor, unităților Centralei industriale siderurgice cu personal venit din toată țara, toate acestea au creat posibilitatea unor elemente cu antecedente politice și penale de a se angaja, spre a se sustrage supravegherii organelor de securitate din locurile unde erau cunoscute.

De asemenea, realizarea unor investiții cu utilaje și echipamente importate din Vest au condus — conform contractelor încheiate — la concentrarea unui mare număr de specialiști străini, aparținînd multor firme și țări capitaliste, la necesitatea apărării competente a secretelor de stat.

În principal, aceste două aspecte au dus la crearea biroului mixt.

Atribuțiile ofițerilor au fost de la început precizate și clarificate pe linii de muncă, astfel încît să nu existe

confuzii. Toţi ofiţerii execută supravegherea informativă generală ; ofiţerul pe linie de informaţii interne, cei pe linie de contraspionaj şi cei pe linie de contrainformaţii economice execută şi urmărirea informativă specială, fiecare însă în cazurile ce intră în competenţa lor.

Materialele pentru elementele din evidenţa organelor noastre, obţinute în cadrul supravegherii generale, precum şi celelalte materiale ce fac obiectul muncii pe linie de informaţii interne sînt predate şi păstrate de ofiţerul care lucrează pe această linie. La fel se procedează şi în cazul ofiţerilor pe linie de contrainformaţii economice sau de contraspionaj.

Rezultatele bune nu au întîrziat. În prezent putem afirma că nu există sector neîncadrat informativ, că nu există element cu antecedente a cărui activitate să nu fie cunoscută. Colaborarea între toţi ofiţerii biroului şi faptul că aceşti ofiţeri lucrează sub conducerea directă a unui singur şef de birou au exclus posibilitatea de a se concentra atenţia mai multor ofiţeri asupra unei anumite probleme — în care se întrezăreau perspective — şi de a se tergiversa altele, mai dificile.

Trebuie precizat că acest birou mixt, creat pe platforma industrială a Combinatului siderurgic Galaţi, nu a exclus o strînsă colaborare şi cooperare cu serviciile specializate (I şi III) ale inspectoratului. Din contră, toţi ofiţerii biroului mixt îşi execută atribuţiile de serviciu în aşa fel, încît cazurile lucrate prin forme speciale de către ofiţerii celorlalte servicii să se bucure de permanentul lor sprijin. Mai mult, pentru a fi la curent cu noutăţile şi ordinele pe fiecare linie de muncă, ofiţerii din componenţa biroului mixt participă cu regularitate la învăţămîntul profesional, la şedinţele acestor servicii, aducîndu-şi la rîndul lor contribuţia corespunzătoare.

Ofiţerii de contrainformaţii economice, ofiţeri ce formează, în majoritate, biroul mixt, se preocupă mai intens — în afara supravegherii informative generale — de cazurile ce le intră în competenţă, căutînd să fie mereu la curent cu problemele din sectoarele de care răspund.

Trebuie precizat că nu numai ofiţerii de contrainformaţii economice sînt obligaţi a cunoaşte cît mai bine procesele tehnologice. Absolut toţi ofiţerii biroului mixt le cunosc. Este necesar acest lucru, deoarece şi ofiţerii care desfăşoară activitate pe linie de I şi III lucrează cu informatori şi colaboratori din rîndul specialiştilor combinatului, se lovesc permanent de probleme ale producţiei, le este necesară clarificarea unor aspecte — în cadrul urmăririi informative speciale — legate de activitatea Combinatului siderurgic.

Putem afirma că astăzi nu există domeniu de activitate în Combinatul siderurgic Galaţi, care să nu ne fie cunoscut.

A existat permanent preocuparea pentru crearea unei reţele informative competente, numeroase şi verificate, pentru recrutarea de rezidenţi şi folosirea ofiţerilor de securitate în rezervă.

Toţi ofiţerii biroului mixt, în cazurile pe care le au în lucru, beneficiază de aportul măsurilor speciale din Combinatul siderurgic. În cazul „Traian", de pildă, putem afirma că măsurile speciale au avut un cuvînt hotărîtor în descoperirea şi prevenirea activităţii duşmănoase desfăşurate de elementul lucrat, activitate ce se referea la trădarea de patrie.

Foarte mult îi ajută pe ofiţeri în rezolvarea sarcinilor lor profesionale, cunoaşterea a cît mai multor salariaţi, a cît mai multor şefi de toate treptele din Combinat, de la care culeg personal informaţii, se documentează, îşi creează posibilităţi de recrutare a celor mai competenţi şi corespunzători informatori şi colaboratori.

Sînt, de asemenea, foarte mult ajutaţi ofiţerii de faptul că, fiind permanent în obiectiv, cunosc sectoarele şi cele mai indicate locuri pentru ascunzători, utilizînd metode variate de legătură impersonală.

Legătura cu informatorii şi colaboratorii existenţi nu a exclus recrutarea de noi informatori, colaboratori şi rezidenţi, din rîndul persoanelor care s-a stabilit că ar fi mobilizate pe loc în cazuri deosebite (specialişti de valoare, inapţi serviciului militar, bolnavi, care pot îndeplini însă sarcini contrainformative). De la aceştia se primesc multe informaţii, bune şi foarte bune.

Au existat multe cazuri de prevenire a unor pagube ce se puteau aduce economiei naţionale, preveniri ce au fost posibile, datorită posibilităţilor incontestabile, rapide, de informare a ofiţerilor instalaţi oficial, cît şi datorită faptului că informaţiile se pot verifica imediat, la faţa locului, ofiţerii cunoscînd procesele tehnologice.

În toate cazurile de inovaţii şi invenţii româneşti, au fost luate măsuri corespunzătoare — prin dirijări concrete, de apărare a acestora, de împiedicare a sustragerii lor, de împiedicare a scurgerilor de informaţii, de dezinformare a celor interesaţi în culegerea de date cu caracter secret sau nedestinate publicităţii, de apărare a specialiştilor de valoare.

Întreaga reţea informativă, a tuturor ofiţerilor biroului mixt, este instruită şi dirijată concret, pentru îndeplinirea unui deziderat : prevenirea. Trebuie înţeles deci că şi reţeaua informativă a ofiţerilor pe linie de I şi III, din componenţa biroului, are astfel de sarcini. Şi au fost multe cazuri de preveniri, în urma informaţiilor primite de la aceşti informatori, în privinţa intenţiilor unor firme străine de a furniza utilaje şi echipamente necorespunzătoare, ori de a pune în funcţiune obiective fără o pregătire prealabilă. Luînd ca exemplu numai faptul că, în urma unei informaţii primite din care rezulta că degresarea instalaţiei etapei a III-a a fabricii de oxigen, neexecutîndu-se conform indicaţiilor, poate provoca ulterior o

explozie de proporții uriașe, s-au putut preveni pierderi mari, de sute de milioane (știut fiind că explozia unei fabrici de oxigen provoacă explozii în lanț, pe conducte, pînă la beneficiari).

Cazuri de acest fel sînt multe, rezolvate operativ și în bune condiții de către ofițerii noștri, uneori — atunci cînd situațiile o impuneau — fără a se mai raporta șefilor direcți, acționîndu-se prin măsuri imediate. Un exemplu concludent în acest sens este prevenirea punerii în funcțiune a unei noi secții — Laminorul de benzi la cald — care nu îndeplinea condițiile necesare. Se ivea astfel pericolul unor deteriorări masive de utilaje și echipament. De asemenea, a fost prevenită executarea consolidării necorespunzătoare a terenului fundației de la uzina cocso-chimică, a fost prevenit exportul de tablă în plus, față de contractele încheiate — problemă analizată și de Biroul Comitetului județean Galați al P.C.R.

Rezultatele obținute pînă acum au fost posibile numai printr-o bună conjugare a eforturilor tuturor ofițerilor inspectoratului de securitate, a unei bune colaborări cu organele secției de miliție de pe platforma Combinatului siderurgic Galați, cu ofițerii I.J.M., cu paza contractuală civilă, cu pompierii militari.

Schimbul de informații cu secția de miliție a Combinatului a dus, în multe cazuri, la prevenirea unor sustrageri de materiale, a unor delapidări și a unor neglijențe care puteau păgubi economia noastră națională.

Colaborarea cu pompierii militari a dus la prevenirea unor incendii sau explozii, ce puteau afecta buna desfășurare a producției și, în final, activitatea întregului combinat.

Desele controale de zi și de noapte efectuate de către echipele formate din ofițeri de securitate, miliție, pompieri și cadre cu funcții de conducere din Direcția de pază contractuală, reglementarea accesului pe platforma Combinatului și în fiecare secție productivă, toate acestea au dus la preveniri diverse, la o mai bună organizare, chiar și a proceselor de producție.

Intenționat am lăsat la sfîrșit acest aspect, deoarece, legat de el, ne-am gîndit că poate nu este departe ziua cînd se va putea experimenta și un alt sistem de organizare a muncii contrainformative, pe platforma acestui gigant al siderurgiei românești, sistem care să înglobeze, în afara ofițerilor de securitate, toate liniile de muncă — inclusiv ofițerii miliției, pompierilor, toți sub o conducere unică, a unui singur șef.

Considerăm că, în acest fel — de altfel este numai o idee ce trebuie bine gîndită și examinată — vom putea ajunge la acel nivel de rezolvare a tuturor problemelor cît mai aproape de idealul dorit — prevenirea din fașă a oricăror fenomene și fapte, care ar putea aduce, într-un fel sau altul, atingere economiei naționale.

Maior PETRICA GHELȚ
Maior GEORGICA SION

Din activitatea de supraveghere informativă generală desfășurată în stațiunile balneo-climaterice din județul Vîlcea

Colonel GHEORGHE ANDREESCU

Județul Vîlcea prezintă o mare varietate geografică, aici întîlnindu-se totodată peisaje și locuri istorice dintre cele mai interesante. Aria Oltului cuprinde rețeaua de localități balneo-climaterice cu regim permanent și de interes internațional : Călimănești-Căciulata, Olănești, Govora, Ocnele Mari și Ocnița.

Orașul Rîmnicu-Vîlcea, situat pe vechea axă de circulație transcarpatică a Oltului, devenită în ultimii ani și magistrală turistică, are el însuși numeroase obiective turistice. Funcția balneo-climaterică a stațiunilor se completează tot mai mult cu cea recreativă, pe lîngă fiecare stațiune existînd multiple atracții turistice, între care mănăstirile județului atrag prin valoarea lor artistică, prin evenimentele istorice de care sînt legate, cît și prin frumusețea locurilor în care sînt situate.

Dezvoltarea relațiilor noastre pe linie de turism, conjugate cu condițiile mai sus arătate, fac ca, an de an, să crească numărul cetățenilor străini care ne vizitează județul. După datele existente în anul 1970, numărul de turiști care au staționat perioade scurte la hoteluri, moteluri, gazde turistice etc. a trecut de 7200. Circa 500 dintre aceștia au stat un timp mai îndelungat (20—30 zile) la tratament și în vizite la rude, iar peste 300 au fost specialiști, comercianți, veniți în interes de serviciu, dar semnalați ca vizitatori frecvenți ai locurilor turistice. Pentru a avea o imagine completă asupra frecvenței cetățenilor străini pe meleagurile vîlcene, trebuie să adăugăm la acestea faptul că magistrala transcarpatică Valea Oltului este folosită de majoritatea turiștilor din Occident, ce merg în stațiunile de pe litoral. În stațiunile balneo-climaterice din județul Vîlcea, anual vin, de asemenea, la tratament și cură, peste 100 000 cetățeni români.

Ordinele conducerii C.S.S. și prevederile planului privind măsurile ce se impun pentru îmbunătățirea muncii informative în rîndurile turiștilor și vizitatorilor străini, condițiile concrete ale județului nostru, experiența acumulată în anii trecuți, materialele informative și

semnalările primite anterior despre preocupările și intențiile unor turiști suspecți și legături ale acestora, toate acestea au stat la baza organizării și desfășurării activității de supraveghere informativă generală în stațiunile balneo-climaterice de pe raza noastră de activitate.

Înainte de a trece la tratarea propriu-zisă a temei, vom arăta foarte succint unele dintre măsurile luate pentru stăpînirea situației operative din locurile frecventate de turiști și de pe traseele turistice, măsuri menite să conducă la descoperirea străinilor și a legăturilor acestora ce prezintă interes pentru securitatea statului.

Această activitate a început cu analizarea modului în care erau asigurate informativ obiectivele din stațiuni și din alte locuri frecventate de turiști, cu recrutarea de noi surse, antrenarea în activitatea de supraveghere a unor categorii de persoane indicate de ordinele C.S.S. : persoane ce lucrează în diverse locuri de deservire, medici, recepționeri, personal și ghizi O.N.T., cabanieri, pădurari, cantonieri, ofițeri și subofițeri în rezervă — de securitate, miliție și M.F.A. — comandanți ai formațiunilor de pază etc.

Concomitent, rețeaua informativă, colaboratorii și rezidenții au fost instruiți cu privire la sarcinile și la modul de rezolvare al acestora, dîndu-li-se indicații cu privire la criteriile de apreciere a unei activități suspecte. S-au perfectat sisteme de legătură impersonală și modalități ale persoanelor din rețea de a se întîlni cu ofițerii în mod operativ.

O dată cu aceasta, au fost instruiți șefii posturilor de miliție și ajutorii lor, instructorii posturilor, ofițerii și subofițerii ce încadrează serviciul de circulație, paza generală și sectoriștii din mediul urban ; în unitățile de deservire din stațiuni, persoane din conducerea acestor unități au prelucrat din nou unele prevederi ale H.C.M. nr. 957/1966.

Cu cîteva luni înainte de începerea sezonului turistic, s-au format grupe operative de cîte doi—trei ofițeri, care să aibă în atenție, pe tot sezonul, cîte o stațiune balneo-climaterică.

De asemenea, s-a dublat dotarea inspectoratului cu mijloace speciale mobile, ceea ce a creat posibilitatea ca ofițerii ce deservesc stațiunile să aibă permanent repartizate asemenea mijloace. De un real sprijin s-au dovedit a fi grupele volante, întărite cu rezerviști și cu alte cadre, pentru unele acțiuni pe linie de IX.

Ca urmare a măsurilor luate, în activitatea de supraveghere generală desfășurată în stațiunile balneo-climaterice și în locurile frecventate de turiști, s-au desprins cîteva aspecte mai deosebite, cu caracter de noutate în județul nostru, pe care le redăm în continuare :

Dacă, pînă în anul 1970, în stațiuni și județ, turiștii israelieni veneau sporadic, în număr de trei — patru, în 1970, numărul acestora a crescut brusc la 40, majoritatea solicitînd stațiunea Călimănești. Mulți dintre ei cunosc bine limba română (au emigrat din țara noastră), au rude și prieteni în România, s-au întîlnit cu acești prieteni în stațiune și în alte localități. În rîndul turiștilor israelieni au fost identificați cîțiva ziariști, funcționari de poliție, elemente cu pregătire superioară, cu comportări și preocupări suspecte. Unii au stat un timp în stațiuni, unde au contactat evrei din țara noastră și din alte țări, după care au prelungit rămînerea în țară, frecventînd mai multe localități.

De exemplu, cetățeana israeliană „Milva", emigrantă din R.S.R., a venit în anul 1969, ca turistă la Olănești, iar în 1970, la Călimănești, pe motive medicale. Cu aceste ocazii, a contactat mai mulți cetățeni români, unii cu funcții de răspundere, ofițeri sau foști ofițeri, în ambele prilejuri rămînînd în București mult timp după cură. În plus, s-a stabilit, prin mijloace speciale, că „Milva" a discutat amănunțit cu un medic primar din stațiune (tot evreu) despre plecarea acestuia în Israel, promițîndu-i sprijin în a-și crea o situație materială bună. Asupra unui funcționar superior de la O.N.T. a făcut un studiu, existînd suspiciuni că pregătește condițiile pentru atragerea lui la acțiuni împotriva țării noastre.

Tot la Călimănești, în vara anului 1970, au venit din R.A.U. trei turiști, pentru cură balneară. În aceeași perioadă, un turist din Israel, despre care existau informații că lucrează în organele de poliție, s-a cazat pentru patru zile în aceeași vilă, a intrat în relații cu turiștii din R.A.U., au făcut cîteva excursii împreună.

Majoritatea turiștilor israelieni, ce au venit în anul trecut în stațiunile noastre, s-au dovedit deosebit de activi, au făcut multe legături, s-au preocupat de cunoașterea multor aspecte din R.S.R., folosind stațiunile pentru a se întîlni acoperit cu cetățeni de naționalitate evreiască din țară și din străinătate.

În anul 1970 și în primăvara acestui an, s-au obținut însă și alte date, care atestă neîndoielnic că, în stațiunea Călimănești, o serie de elemente sectante din țară, venite la tratament, folosesc acest prilej pentru a desfășura activitate sectantă interzisă.

În toamna anului trecut, unii baptiști creștini după evanghelie și protestanți din Sighet, Copșa Mică și Blejoiu-Prahova au luat legătura cu baptista „Drăghici Maria" din Păușa-Călimănești, organizînd două adunări, la care au participat 16—17 persoane, majoritatea venite la tratament. Cu toate că făceau parte din secte diferite, aceste elemente citeau împreună texte din biblie și dezbăteau diferite materiale provenite din străinătate, cîntau cîntece religioase. La a doua adunare pe care o organizaseră, s-a acționat cu ajutorul organelor de miliție și s-au aplicat amenzi între 1000 și 2000 lei.

În primăvara acestui an, am fost sesizați din nou că, tot la Călimănești, elemente sectante, aparținînd unor grupări diferite, desfășoară activitate interzisă, folosind pentru adunări încăperile în care sînt cazați. Ca și în toamna anului 1970, s-a stabilit că au avut loc două adunări, cu 15—16 sectanți, ocazie cu care au dezbătut diferite precepte, au citit materiale cultice. La Kretzek Ion, creștin după evanghelie din orașul Anina, aflat la o adunare ținută în februarie a.c., într-o încăpere a pavilionului central din stațiunea Călimănești, s-au găsit, cu ocazia percheziției, biblia și noul testament în limba germană, 37 broșuri intitulate „Inima omului", patru broșuri cu caracter religios în limba germană etc. Cu același prilej s-au găsit înscrisuri din care rezulta că are relații apropiate cu un sectant din R.F. a Germaniei căruia i-a mijlocit participarea la o adunare în Anina.

Nou, în activitatea sectantă ilegală constatată în stațiunile din județul nostru, este și faptul că se conturează tendința de regrupare a sectelor de mai multe nuanțe, se inițiază adunări comune în locuri neautorizate, se folosesc materiale procurate pe căi ilegale. Pentru stimularea activității, la adunări sînt invitați turiști sau emisari ai sectelor din străinătate. Se conturează încercări de a se forma un „front comun", o grupare comună din elemente aparținînd unor secte diferite.

Adunările sectante din stațiuni vizează atragerea de noi aderenți și sînt însoțite de o intensificare deosebită a activității de îndoctrinare, mergîndu-se pînă acolo încît se țin două—trei adunări pe

zi. Pentru atragerea de noi aderenţi, se apelează la persoane bolnave, cărora li se indică „o cale nouă" de vindecare, prin „puterea Domnului".

În această direcţie, semnificativă este scrisoarea expediată în luna februarie a.c., din staţiunea Călimăneşti, de Tache Anica, soţului ei, în comuna Roseţi (Ialomiţa). Printre altele, femeia precizează : „Vei şti că eu aici m-am pocăit, că am găsit fraţi din toate unghiurile ţării ; în fiecare zi şi seară facem adunări şi cîntări".

Măsurile de prindere în flagrant şi aplicarea de amenzi au contribuit la sistarea activităţilor de felul celor de mai sus.

Din supravegherea generală a reieşit, de asemenea, că, în ultimii ani, un număr tot mai mare de emisari şi de reprezentanţi cultici ortodoxi, catolici şi protestanţi, din Franţa, Belgia, Elveţia, Grecia, Italia şi Anglia, frecventează mai des staţiunile, locurile turistice şi, în mod deosebit, mănăstirile din judeţ. Mulţi dintre aceştia devin suspecţi prin modul lor de comportare, prin grupările pe care le constituie, prin gama diferită de probleme pe care le abordează cu elementele cu care vin în contact, din mănăstiri şi din afara acestora.

Unii motivează vizitele frecvente pe care le efectuează în locurile istorice şi la mănăstiri, prin dorinţa de a întocmi unele lucrări teologice, istorice şi geografice, paravan sub care se interesează insistent de situaţia actuală a diferitelor culte din ţara noastră, de raporturile existente între stat şi biserică, studiază pe unii deservenţi, le stabilesc concepţiile şi poziţia faţă de politica statului nostru, invită în străinătate pe unele dintre elementele care le par indicate. În mod abil, ei fac şi propagandă potrivnică legilor ţării noastre.

Edificator, în acest sens, este exemplul vizitatoarei „Irina", secretara unei comunităţi cultice din Elveţia, care, după afirmaţiile sale, ar milita pentru unirea celor trei confesiuni : ortodoxă, catolică şi protestantă. Turista a motivat interesul său pentru situaţia bisericii ortodoxe din ţara noastră prin aceea că ar dori să afle opinia reprezentanţilor şi a slujitorilor bisericii ortodoxe române faţă de acţiunile de unificare pe care le urmăreşte comunitatea ce o reprezintă. În acelaşi timp, a destăinuit unor informatori faptul că are cunoştinţe în rîndul unor fugari români din R.F. a Germaniei, cunoştinţe cărora le aducea elogii.

Cetăţeana franceză „Carolina", după cum pretinde ea, fostă secretară a preşedintelui Franţei, s-a interesat de aceleaşi probleme, afirmînd că este cadru de conducere al comunităţii catolice din ţara sa.

Asemenea categorii de elemente culeg informaţii cu insistenţă, aduc publicaţii din străinătate, se folosesc de multe ori de faptul că sînt oficial invitate de foruri bisericeşti din România, cu ajutorul cărora se deplasează în multe locuri şi mănăstiri din ţara noastră, contactează un mare număr de slujitori şi persoane din afara mănăstirilor. În mod pregnant, se conturează metoda de exploatare în orb a legăturilor.

Aspectele semnalate nu epuizează gama de activităţi ce se desfăşoară în staţiunile balneo-climaterice şi în locurile vizitate de străini. Se înţelege că acestea sînt folosite şi de alte categorii de elemente aparţinînd altor state. Staţiunile balneo-climaterice mai sînt folosite şi de unii legionari, foşti condamnaţi, pentru întîlniri cu elemente din exterior, dar, în materialul de faţă, ne-am referit doar la cîteva aspecte rezultate în ultimul timp din supravegherea generală desfăşurată de organele noastre.

CÎND CERCETAREA LOCULUI FAPTEI ESTE FĂCUTĂ OPERATIV ŞI CU COMPETENŢĂ

În zorii zilei de 19 aprilie a.c., informatorul „Haralambie Ştefan", din cadrul Revizoratului de siguranţa circulaţiei al Direcţiei regionale de căi ferate Deva, a comunicat ofiţerului ce desfăşoară muncă informativă în cadrul acestui obiectiv că, în dimineaţa respectivă, fiind de serviciu la revizorat, a primit un telefon de la şeful staţiei C.F.R. Ilia, prin care i se comunica că, la ora 3,50 a aceleeaşi zile, din trenul de marfă nr. 21 561, cu trecere fără oprire prin staţia Ilia, după ieşirea din această staţie, în direcţia staţiei C.F.R. Dobra, o parte din vagoane au rămas frînate în linie curentă, iar de la locul faptei o persoană a fost văzută fugind.

Imediat după primirea acestei informaţii, neexistînd posibilitatea de a se stabili natura activităţii infracţionale care provocase evenimentul (nu se putea şti de la început ce organ de urmărire penală avea competenţă în acest caz, întrucît în conformitate cu art. 213 şi art. 129, C. pr. pen. era necesar să se facă constatări cu privire la situaţia locului faptei şi pentru obţinerea mijloacelor materiale de probă), s-a trecut imediat la formarea unei echipe de cercetare, compusă din ofiţeri din cele două inspectorate, de securitate şi de miliţie, ale judeţului Hunedoara. Totodată, a fost invitat să participe şi să supravegheze cercetările şi procurorul delegat din partea procuraturii judeţului Hunedoara.

Deoarece din prima informaţie rezulta că de la locul faptei a fost văzută fugind o persoană neidentificată, echipa de cercetare a dispus aducerea la locul faptei şi a unui cîine de urmărire.

Deplasîndu-se de urgenţă la locul faptei, în staţia C.F.R. Ilia, echipa de cercetare a constatat că la linia a 7-a se găsea un grup format din 13 vagoane de marfă, care, după cum a relatat şeful gării, rămăseseră frînate în linie curentă după ruperea

acestora de trenul nr. 21 561. Grupul de vagoane a fost adus în stație pentru descongestionarea liniei și pentru restabilirea traficului feroviar. Din relatările șefului de gară, a rezultat și faptul că restul trenului, compus din 22 vagoane și din locomotiva DA 277, a circulat pînă în stația C.F.R. Dobra, unde a staționat, avînd oprire itinerarică. În această stație, organele de cercetare au dat dispoziție ca vagonul al 22-lea (ultimul din garnitura trenului nr. 21 561, care a plecat spre stația Dobra) să fie scos din garnitură și pus sub paza organelor de miliție din localitatea Dobra.

De la început, în timp ce o parte dintre membrii echipei au efectuat cercetarea propriu-zisă la fața locului, ofițerul, care desfășura muncă informativă în stațiile C.F.R. Ilia și Dobra, s-a ocupat, în paralel, cu organizarea activității de culegere de informații în stațiile respective, în legătură cu evenimentul produs. În acest scop, el a folosit rețeaua informativă existentă, precum și alte surse de care dispunea, obținînd o serie de date care au fost determinante în a face o apreciere generală a caracteristicilor cazului și în orientarea cercetărilor echipei pe făgașul normal.

Trecîndu-se la revizia celor 13 vagoane de marfă, ce staționau pe linia a 7-a a stației C.F.R. Ilia, s-a constatat că nici unul dintre ele nu prezenta urme de defecțiuni și degradări, iar cîrligul, cupla și tubul de aer, de la vagonul unde s-a produs ruperea, nu înfățișau nici o urmă de rupere sau întindere.

Ajungîndu-se la locul evenimentului (km 506+1), pe partea dreaptă a sensului de mers spre Dobra, s-au găsit mai multe fragmente de urme plantare, în pămînt moale și pe o traversă de beton, care au fost fixate prin fotografiere. (Ca un aspect negativ se poate arăta faptul că, după fixarea prin fotografiere, nu s-au ridicat mulaje, care erau utile în procesul identificării încălțămintei.) Folosindu-se cîinele de serviciu, s-a stabilit un traseu care ducea paralel cu linia ferată, prin spatele cabinei nr. 2 a stației Ilia, pînă în fața sălii de așteptare pentru călători.

În continuare, între semnalul de intrare și semnalul prevestitor, s-a găsit, între linii, un cîrlig de tracțiune cu capătul barei dinspre vagon rupt. Urmele rupturii erau proaspete. Cupla nu prezenta însă nici o deformare. De asemenea, în apropierea acestui loc, printre linii, s-au găsit urme de vomă.

La stația C.F.R. Dobra, echipa de cercetare, împreună cu comisia tehnică a C.F.R.-ului, a ridicat banda de vitezometru de la locomotiva DA 277, care a remorcat trenul de marfă nr. 21 561, după care s-a deplasat la vagonul al 22-lea (de unde s-a produs ruperea trenului). Aici, pe manșonul tamponului stîng, partea

superioară, și pe platforma gheretei de frînă, în apropierea manșonului, s-au găsit urme de vomă ce au fost fixate prin fotografiere. (Trebuie arătat că echipa de cercetare ar fi trebuit să ridice și probe din resturile de vomă, în vederea efectuării analizelor de laborator.) De asemenea, s-a stabilit că lipsește cîrligul de tracțiune și cupla, iar tija metalică a cîrligului era ruptă proaspăt, la o distanță de cîțiva centimetri de scoica de îmbinare a tijei metalice a cîrligului cu bara de tracțiune. La același vagon, verificîndu-se robinetul frontal al conductei de aer, s-a constatat că maneta acestuia se afla în poziția închis. Toate aceste constatări au fost fixate, executîndu-se fotografii de detaliu.

Paralel cu constatările făcute în timpul cercetării, prin colaboratorul „Băleanu“, care era acar de serviciu la cabina nr. 2, în timpul producerii evenimentului, s-a stabilit că, după ieșirea trenului nr. 21 561 din stația Ilia, impiegatul de mișcare din această stație a dat comandă de ieșire pentru trenul de marfă local nr. 25 041, în direcția Săvîrșin. La ora 4,00, colaboratorul „Băleanu“ a observat că, la ieșirea din stația Ilia spre stația Dobra, linia curentă era blocată cu niște vagoane de marfă, fapt pe care el l-a raportat imediat impiegatului de mișcare, considerînd că este trenul nr. 21 561 oprit în linie curentă. În continuare, colaboratorul nostru a luat unele măsuri, în scopul prevenirii altui eveniment, deoarece, pe aceeași linie urma să sosească, peste cîteva minute, din direcția Dobra, trenul de persoane nr. 2 192. Tot colaboratorul „Băleanu“ a sesizat ofițerului și faptul că persoana care a fugit de la locul evenimentului era îmbrăcată în uniformă de ceferist. Această precizare a dus la restrîngerea considerabilă a cercului de suspecți.

Din alte date informative obținute și din verificarea condicii de prezență la serviciu a personalului C.F.R. al stației Ilia, a rezultat că trenul local de marfă nr. 25 041 a fost îndrumat din stația Ilia spre Săvîrșin, avînd partida de însoțire incompletă, iar din cercetarea agentului de semnal de la urma trenului de marfă nr. 21 561, a reieșit că acesta, la plecarea din stația C.F.R. Simeria, a luat în ghereta de frînă pe un ceferist, care i-a spus că merge și el pînă la Ilia, deoarece trebuie să plece cu localul de marfă la Arad. Cînd trenul nr. 21 561 a oprit brusc în linie curentă, după ieșirea din stația Ilia — a precizat agentul de semnal — necunoscutul a coborît din vagon, neobservîndu-se încotro a luat-o.

Coroborînd toate aceste date obținute operativ în procesul muncii informative și de cercetare la fața locului și verificînd la stația C.F.R. Săvîrșin dacă trenul local de marfă nr. 25 041 are partida de însoțire completă, echipa de cercetare a emis ipoteza că închiderea robinetului

frontal de la conducta de aer a vagonului al 22-lea de la trenul nr. 21 561, care a cauzat ruperea acestui tren, putea fi comisă de unul dintre ceferişti, component al partidei trenului local de marfă nr. 25 041 care n-a fost prezent în staţia Ilia la plecare.

Punîndu-li-se în faţă în mod judicios probele administrate, cei doi însoţitori ai trenului nr. 25 041 şi-au recunoscut faptele comise.

Astfel, numitul Brănuţiu Aurelian, şef de tren în staţia C.F.R. Ilia, şi Bunescu Petre, manevrant în aceeaşi staţie, în ziua de 18 aprilie 1971 au fost în comuna Vărădia, unde au consumat băuturi alcoolice. În noaptea de 19 aprilie a.c., la ora 0,30, cei doi au plecat cu personalul nr. 2 052, pentru a ajunge în staţia C.F.R. Ilia, de unde trebuiau să însoţească, la ora 4,00, trenul local de marfă nr. 25 041, pe direcţia Săvîrşin, Brănuţiu Aurelian fiind şeful partidei de însoţire a acestui tren. Dar respectivii au adormit în trenul de persoane şi au trecut de staţia Ilia, mergînd pînă la Simeria. În staţia C.F.R. Simeria, Brănuţiu Aurelian s-a urcat în ghereta de frînă a unui vagon din garnitura trenului de marfă nr. 21 561, care tocmai pleca în direcţia Ilia, iar Bunescu Petre s-a urcat în ghereta ultimului vagon frînă de semnal al aceluiaşi tren, lîngă agentul însoţitor. În staţia Ilia, Brănuţiu Aurelian, observînd că trenul nu opreşte şi voind să coboare pentru a se prezenta la serviciu, după ieşirea din gară a trenului, a împins, cu laba piciorului stîng, în poziţia închis, maneta robinetului frontal de la conducta de aer a vagonului în care se găsea, determinînd frînarea şi oprirea întregului tren. În timpul cît a mers în ghereta de frînă a vagonului, Brănuţiu Aurelian a şi vomat. De asemenea, în momentul în care a manipulat maneta, el şi-a produs o echimoză pe piciorul stîng.

După oprirea trenului, Brănuţiu Aurelian a lăsat robinetul de la conducta de aer în poziţia închis şi a sărit din vagon, îndreptîndu-se spre staţia Ilia, paralel cu linia ferată şi ocolind prin spatele cabinei nr. 2, pentru a nu fi observat de acar. Deoarece trenul pe care trebuia să-l însoţească plecase între timp, Brănuţiu Aurelian s-a dus în sala de aşteptare. (Cu ocazia reconstituirii faptelor sale infracţionale, Brănuţiu Aurelian a relatat amănunţit modul în care a acţionat pentru oprirea trenului. Urmele găsite la locul faptei au fost identificate ca fiind ale încălţămintei purtate de Brănuţiu Aurelian, iar itinerarul parcurs de acesta a fost probat cu schiţa care reprezenta drumul parcurs de cîinele de serviciu.)

Bunescu Petre, fiind la urma trenului nr. 21 561, cînd a văzut că acesta îşi încetineşte viteza, a sărit din vagon şi a fugit spre staţia Ilia, unde a reuşit să prindă din mers trenul nr. 25 041, pe care l-a însoţit în continuare.

La rîndul său, Brănuţiu Aurelian a plecat la Săvîrşin cu primul personal, unde a ajuns mărfarul nr. 25 041. El a afirmat, faţă de personalul C.F.R. din staţia Săvîrşin, că a venit în mod normal cu trenul nr. 25 041.

Mecanicul Albai Ioan de la depoul C.F.R. Caransebeş, care remorca cu locomotiva DA 277 trenul nr. 21 561, după oprirea necomandată a acestuia, contrar instrucţiunilor C.F.R., nu a verificat şi stabilit cauzele care au dus la frînarea trenului şi, după o oprire de circa un minut, a pus din nou trenul în mişcare. Însă, datorită faptului că la vagonul al 22-lea robinetul frontal de aer era închis, în celelalte vagoane, care urmau după acesta, nu s-a mai putut stabili circuitul de aer. Astfel că 13 vagoane au rămas frînate în linie curentă, cauzînd ruperea barei cîrligului de tracţiune şi continuarea drumului spre staţia Dobra de către mecanic, fără ca el să ştie că trenul este incomplet.

La început, pentru a ascunde faptul că nu şi-a îndeplinit atribuţiile de serviciu, mecanicul Albai Ioan a căutat să inducă în eroare echipa de cercetare, susţinînd cu tărie că trenul s-a rupt în timpul mersului, la o viteză de 20—25 km/oră. Însă după ce i s-a dovedit cu probe evidente — respectiv cu banda de vitezometru, ridicată de echipa de cercetare imediat după sosirea la faţa locului, bandă pe care se afla înregistrată automat curba de reducere bruscă a vitezei, determinată de frînarea rapidă a trenului, după închiderea robinetului frontal de aer, momentul opririi totale a trenului şi timpul cînd a avut loc aceasta — mecanicul Albai Ioan a recunoscut adevărul.

Întrucît în urma complexului de măsuri informative ce s-au luat şi a probelor administrate a rezultat cu certitudine că nu ne aflăm în faţa unui act îndreptat împotriva securităţii statului, dar avînd în vedere periculozitatea faptei comise, Brănuţiu Aurelian a fost arestat preventiv de către organele procuraturii judeţului Hunedoara şi s-a pus în mişcare acţiunea penală, în vederea trimiterii sale în justiţie, pentru infracţiuni contra siguranţei circulaţiei pe căile ferate.

Din analiza acestui caz, rezultă că atunci cînd echipa de cercetare se deplasează cu operativitate la locul faptei, cînd ofiţerii noştri iau măsuri informative eficiente şi cînd se organizează o cooperare judicioasă cu celelalte organe, care au competenţă să efectueze cercetări la faţa locului, rezultatele sînt pe măsura aşteptărilor. În cazul prezentat aici, infractorul a fost descoperit în mai puţin de opt ore de la comiterea faptei, iar activitatea sa infracţională a fost documentată deplin şi temeinic.

Locotenent-major N. POPESCU

Mai multă atenție contracarării acțiunilor sioniste

Locotenent-colonel A. PEREȘ
Locotenent-major V. MICHEȘAN

Studierea articolului, intitulat „Serviciul de spionaj israelian — unul dintre cele mai periculoase servicii secrete : perfid, insistent și agresiv", apărut în nr. 1 (13) 1971 al publicației „Securitatea", ne-a permis să reanalizăm, în parte, activitatea noastră pe linia contraspionajului israelian, în lumina problemelor abordate în articol și să reconsiderăm în același timp, sub o formă oarecare, unele dintre concluziile formulate în procesul muncii pe această linie.

Ridicăm cîteva dintre problemele principale întîlnite în activitatea Inspectoratului de securitate al județului Cluj, pe această linie de muncă, deoarece sîntem dornici de a găsi metodele și soluțiile cele mai adecvate, care să contribuie la prevenirea din timp a unor acțiuni sioniste ce pot deveni, credem, periculoase.

Activitatea noastră în unele dosare de urmărire informativă a unor elemente suspecte de apartenență la Serviciul de spionaj israelian, spre deosebire de alte cazuri, de pe alte linii de muncă, nu evidențiază pregnant activitatea „clasică" de culegere și transmitere de informații cu caracter secret sau strict-secret. Specifice activităților desfășurate de elementele de naționalitate evreiască — după concluziile noastre — sînt acțiunile variate, cu caracter naționalist-sionist, deosebit de active și ingenioase, organizate, coordonate și îndrumate de către Serviciul de informații israelian.

Unele elemente urmărite, suspecte că ar fi agenți ai Serviciului de informații israelian (ca de exemplu „Giurgiu", domiciliat în Cluj), sînt în contact direct cu cadre ale acestui serviciu, cadre care conduc sau coordonează acțiunile din România, aspect stabilit cu certitudine. Întîlnirile se realizează în țara noastră, pe teritoriul țărilor vecine sau chiar în Israel, cu care ocazie sînt date instrucțiuni și coordonate precise pe o perioadă mai îndelungată. Despre conținutul acestor instrucțiuni sau directive avem puține date certe, dar atitudinea unor elemente, impulsurile (care se constată în activitatea lor imediat după aceste contacte), ne dau posibilitatea să desprindem concluzia și să apreciem ce anume se vizează și se pune la cale. De multe ori însă, am fost surprinși insuficient de pregătiți, din care cauză măsurile de prevenire a unor acțiuni au întîrziat.

„Giurgiu", persoană cu un trecut dubios, element deosebit de periculos, nu se sfiește și nu face un secret din contactele organizate pe care le are cu unii diplomați israelieni din București. Pînă în anul 1968, întreținea asemenea contacte cu reprezentanți diplomatici israelieni de la Budapesta, dar, după „Războiul de șase zile", cînd majoritatea țărilor socialiste și-au întrerupt relațiile diplomatice cu Israelul, a fost contactat, chiar în toiul evenimentelor, în timp de noapte, de legătura lui de la Ambasada israeliană din Budapesta, care s-a deplasat la Cluj pentru cîteva ore. După un timp, diplomatul a fost retras de la Budapesta, devenind „director" în cadrul Ministerului Afacerilor Externe israelian. Spre deosebire de perioada anterioară anului 1968, cînd „Giurgiu" nici nu se gîndea la o vizită în Israel, la numai cîteva luni după acel contact, a ridicat foarte serios pretenția de a i se da dreptul la o vizită în Israel și, pînă la urmă, a efectuat-o. Întors în țară, a trecut la acțiuni deosebit de febrile. Prima măsură pe care a luat-o a constat în înjghebarea unui nucleu de colaboratori din rîndul foștilor sioniști, cu ajutorul cărora a trecut la acapararea și la subordonarea conducerii Comunității evreiești din localitate.

Dacă aceste elemente, care s-au grupat în jurul lui „Giurgiu", pînă nu de mult, acționau și au fost urmărite de noi dispersat, în ultima perioadă, găsim multe puncte comune în activitatea lor, existînd certitudinea că fiecare are un rol bine determinat în acțiunile conduse și coordonate de „Giurgiu".

Analizînd direcțiile principale ale preocupărilor lor prezente, sarcinile pe care le au, metodele folosite de principalele elemente pe care le suspectăm că ar lucra pentru spionajul israelian, se evidențiază pregnant următoarele aspecte caracteristice, în raza noastră de activitate : refacerea unității și coeziunii naționalității evreiești, din raza județului, sub conducerea fostelor cadre sioniste și determinarea celorlalți evrei să acționeze pe mai multe planuri, pentru sprijinirea Israelului ; atragerea în aceste acțiuni și a elementelor intelectuale de vază din localitate, elemente care ani de zile s-au abținut de la orice activitate cu nuanță sau caracter sionist sau chiar religios ; atragerea, instruirea organizată și intensă a elementelor tinere de naționalitate evreiască, determinarea acestora să-și ceară emigrarea în Israel.

La prima vedere, se părea că aceste aspecte nu au legături cu activitatea Serviciului de informații israelian. Realitatea însă demonstrează altceva.

Aspectele care evidențiau unele acțiuni sau activități cu caracter naționalist sau sionist noi le priveam, pînă nu de mult, în mod unilateral, izolat,

fără legături sau întrepătrunderi și astfel, în foarte puține cazuri, am axat măsurile în cadrul procesului de căutare a informațiilor pe direcția găsirii unui răspuns la întrebarea dacă elementele motrice ale acestor acțiuni ne conduc la Serviciul de spionaj israelian. Însușirea principiilor și a cerințelor impuse de planul de căutare a informațiilor ne-a permis să privim și să tratăm problemele mai larg, să nu ne oprim la suprafață. Acest lucru l-am făcut și în cazul analizării aspectelor amintite, a poziției celor care s-au afirmat ca elemente inițiatoare sau conducătoare ale diverselor acțiuni organizate pe linia problemei spionajului israelian.

Elementele urmărite de noi caută insistent să poată da un aspect legal acțiunilor lor. O parte dintre foștii conducători sioniști — existenți în raza județului — colaboratorii din anii 1947—1948 ai foștilor „instructori palestinieni" sau ai unor diplomați spioni, care au desfășurat acțiuni susținute de spionaj și de propagandă emigraționistă pe teritoriul României, în ultima perioadă au reușit să preia în întregime conducerea Comunității evreiești din localitate, să devină consultanții sau consilierii acestui organ, să subordoneze intereselor și sarcinilor lor organul executiv ales, iar activitatea lor să fie acoperită sub egida Comunității, sau mai bine zis, a activității cultice din localitate.

Printre aceste elemente se enumeră „Kremar Nicolae", cunoscut în anii anteriori ca agent israelian, care timp de mai mulți ani s-a aflat în conservare, „Zakarias", persoană cu vechi stat de plată în calitate de colaborator al foștilor diplomați spioni acreditați prin 1950 la București și alții. Acești indivizi au fost urmăriți ani de zile, prin diverse forme, deși au existat momente de apatie în activitatea lor. Dar nici în acele momente nu i-am scăpat din atenția noastră.

În parte, datorită celor întreprinse de ei, pe de altă parte, datorită unor acțiuni susținute din exterior, a luat amploare propaganda „să ne cunoaștem patria", în urma căreia, numărul cetățenilor români de naționalitate evreiască, ce au solicitat în ultimii doi ani aprobarea vizitării Israelului, s-a cifrat la numărul echivalent al vizitatorilor din ultimii zece ani. Unii dintre acești vizitatori s-au întors în țară cu misiuni bine delimitate, chiar dotați cu materiale propagandistice, sarcina lor axîndu-se pe ideea extinderii propagandei de emigrare în Israel. Din categoria acestor persoane, organele noastre l-au avertizat pe medicul „Nica" și pe alții. Aceștia fuseseră instruiți sau prelucrați în timpul șederii în Israel și dotați cu filme, diapozitive și alte materiale. La întoarcerea în România și-au permis să organizeze chiar conferințe de popularizare a „progresului israelian în toate domeniile" la cursurile de istorie sau de limba ebraică, organizate de Comunitate, în cadrul anumitor întruniri familiale și în alte împrejurări.

Cîteva cazuri, depistate și curmate, au evidențiat existența, în spatele acestor prelucrări, a Serviciului de spionaj israelian. Aparatele de fotografiat, materialele propagandistice, facilitarea vizitelor în diverse zone geografice de pe teritoriul israelian, unde nici cetățenilor țării nu li se dau aprobări oricînd, demonstrează elocvent acest lucru.

Remarcînd extinderea unor asemenea fenomene, am fost obligați la analize mai atente ale cererilor de vizitare a Israelului. Am propus să acționăm în privința prevenirii acțiunilor puse la cale de Serviciul de informații israelian, prin reducerea aprobărilor de vizite în Israel.

Cîteva aspecte, cum ar fi afirmația informatorului „Andor", care, după întoarcerea din Israel, a spus : „Pînă la această dată nu mă consideram evreu, dar acum simt că în primul rînd sînt evreu și pe urmă cetățean român", sau poziția unui fost ofițer superior care, după o vizită de o lună în Israel, și-a depus imediat actele de emigrare pentru toată familia, ne-au obligat să acordăm atenție mult mai mare investigării și verificării mai temeinice a foștilor vizitatori și să căutăm în rîndul lor pe cei asupra cărora s-a acționat în exterior.

Investigațiile și verificările nu au întîrziat să ne evidențieze niște date curioase. În cazul lui „Andor", de exemplu, am aflat de existența unui „verișor", cu gradul de locotenent-colonel în poliția israeliană, care a fost călăuza permanentă a informatorului nostru în timpul șederii sale în Israel. De asemenea, am stabilit, că, după întoarcere, aproape bilunar, „Andor" primește diverse pachete „Joint", care îi asigură un venit suplimentar de cîte 1 000—1 200 de lei.

Deși sîntem conștienți că lucrarea intensă a acestor categorii de persoane este absolut necesară, analizele pe care noi le-am făcut au evidențiat că, pînă în prezent, cuprindem în sfera noastră de cunoaștere și control pe foarte puțini. Aceasta se datorește faptului că mijloacele muncii, care ne stau la dispoziție, nu sînt folosite rațional și întotdeauna judicios.

* * *

Acțiunile dușmănoase menite a contribui la „unitate națională" în rîndul naționalității evreiești, acțiuni care vizează în special elemente tinere, de asemenea, au luat o amploare deosebită în ultima perioadă de timp, în primul rînd, datorită acțiunilor inițiate și conduse de elementele mai sus arătate, în cadrul așa-numitelor cursuri de limbă ebraică sau de istoria poporului evreiesc.

Alegerea, desemnarea și pregătirea conferențiarilor sau a subiectelor care urmau să fie abordate au fost concentrate în mîinile lui „Giurgiu", care și-a extins activitatea în această problemă în afara Clujului, în toate județele din nordul Transilvaniei. Dintre cei aleși pentru a face expuneri și conferințe, nici măcar unul nu a fost care să nu fi avut contigență în anii anteriori cu organizațiile sau acțiunile cu caracter sionist.

Încercările noastre de a diminua sau temporiza acțiunile acestor elemente, prin infiltrarea în „cercul lectorilor" a unor surse ale organelor noastre și, prin aceasta, să asigurăm exercitarea influenței vizate de noi — pînă la data cînd au fost emise dispozițiile referitoare la sistarea acestor acțiuni — de cele mai multe ori nu au dat rezultatele scontate. Astfel, singur numitul „Moga Dumitru" a reușit să obțină dreptul de a elabora și de a ține o conferință, restul persoanelor nefiind acceptate, datorită faptului că antecedentele lor nu inspirau suficientă încredere sioniștilor.

A trebuit deci să căutăm un al front de atac, mai greu de realizat, îndreptîndu-ne atenția spre categoria persoanelor vizate.

Inițiatorii acestor activități dușmănoase au preconizat și au reușit, în parte, să selecționeze pe unii „responsabili de grupă" pe facultăți sau institute de învățămînt superior, cu sarcini de a identifica, prelucra și de a atrage la aceste activități pe toți ti-

nerii de naționalitate evreiască ce studiază în centrul universitar Cluj. Această intenție a lor ne-a obligat să acționăm în direcția prevenirii extinderii acțiunilor preconizate, elaborînd mai multe măsuri profilactice. Deoarece, în urma măsurilor întreprinse de către organele noastre, inițiatorii s-au lovit de unele greutăți, în scopul cointeresării participanților și a atragerii lor în masă la aceste activități, au aplicat unele măsuri administrative, cum ar fi : reducerea costului cantinei de la opt la trei lei pentru participanți, organizarea de serate dansante cu mîncăruri și băuturi gratuite ; trimiterea de tineri în taberele de vară ale Comunității în diverse localități din țară, tabere care erau mult mai tentante decît propaganda verbală, dar unde s-a putut realiza și o asemenea propagandă.

Deși la aceste cursuri sau întruniri nu se propaga deschis necesitatea de emigrare — ar fi fost prea îndrăzneț sau periculos să se facă îndemnuri fățișe — cele expuse însă, în mod indirect, îndemnau pe tineri să se pregătească, deoarece „patria-mamă e în pericol", are nevoie de forțe proaspete. Prezentarea situației din Israel în culori ademenitoare a contribuit la punerea în mișcare a mai multor elemente tinere, ca urmare, crescînd vertiginos numărul tinerilor evrei care s-au înscris pentru emigrare în Israel. Numai în decurs de șase luni, s-a înscris un număr apreciabil de studenți, sau absolvenți ai diverselor institute superioare de învățămînt, chiar și elevi ai școlilor medii din clasele a XI-a și a XII-a.

Pentru a stăvili acest curent și a anihila măsurile adoptate de inițiatorii acțiunilor de „culturalizare a evreilor", pe lîngă raportarea fenomenelor și informarea organelor de partid locale, organele noastre au intervenit și pe linie de U.T.C. și la Asociația studențească, propunînd unele măsuri menite să prevină sau să contracareze efectul, prin intensificarea muncii politice, în cadrul institutelor de învățămînt superior. Am reușit în unele momente, ca unii tineri să adopte poziții deschise, să protesteze, invocînd absurditatea principiului de „separatism", cerînd să li se admită servirea meselor la cantina Comunității și studenților creștini, la cursurile de istorie să poată participa și colegii lor de alte naționalități, iar la seratele organizate să-și poată aduce și prietenii sau prietenele, indiferent de naționalitate. „Giurgiu" și colaboratorii lui au fost în cele din urmă obligați să cedeze, fiind astfel puși în imposibilitatea de a acționa nestingheriți.

Mai mult, am inițiat și anumite prelucrări individuale ale părinților, am trecut la avertizarea anumitor elemente organizatoare active. Cu acele ocazii ne-am dat seama că mulți părinți scăpaseră din mînă educația în familie, că asupra mai multor adolescenți acțiunile Comunității exercitau influențe mult mai puternice decît legăturile familiale sau părintești.

Dintre elementele străine, sosite din exterior, care au contribuit sub o formă sau alta la aceste acțiuni, în cazul unora, am propus și s-a aprobat întreruperea șederii lor în țară. Printre acestea se enumeră „Mihoc", originar din Cluj, actualmente cu domiciliul în New York, care face parte din conducerea „Directoratul Congresului Mondial Evreiesc", sau alți turiști străini cum ar fi : „Simon" și „Marcu". Pe lîngă măsura de mai sus, am vizat și compromiterea acestora, în cercuri mai largi de elemente, răs-

pîndindu-se printre evrei unele date referitoare la acțiunile și activitatea desfășurată de cei în cauză la Cluj.

Un ajutor prețios și un îndreptar pentru activitatea noastră de viitor a fost Ordinul din 24 noiembrie 1970, al tovarășului președinte al Consiliului Securității Statului, prin care se indicau o serie de măsuri menite să prevină și să curme activitatea acestor elemente. Concomitent cu aplicarea sarcinilor stabilite prin acest ordin, am reanalizat și aportul posibil al altor organe locale în activitatea de prevenire.

Așa de exemplu, dacă pînă la acea dată împuternicitul județean al cultelor nu se antrena în luarea anumitor măsuri, invocînd lipsa de instrucțiuni sau dispoziții din partea forului tutelar, în ultima perioadă, la cererea și sugestia noastră, controalele din partea sa sînt mai eficiente, asigurîndu-se astfel prevenirea unor acțiuni cu caracter dușmănos sau care puteau degenera în asemenea acțiuni.

Sîntem însă conștienți că elementele în cauză, actualmente dezorientate sau derutate, nu vor sta mult timp pe poziții pasive, ci vor găsi modalitățile sau acoperirile sub care să-și reînceapă activitatea. Datele existente demonstrează că activitatea lor este alimentată și dirijată din exterior, de Serviciul de informații israelian.

Ar fi însă greșit să credem că elementele care s-au afirmat pe linia activității naționalist-sioniste nu furnizează și anumite informații. Dar, în cunoașterea și documentarea acestei laturi, nu întotdeauna am reușit să ne plasăm acolo unde puteam obține date și probe mai certe. Acest lucru ne-a obligat ca, concomitent cu măsurile de prevenire a extinderii acțiunilor cu caracter naționalist-sionist, să reanalizăm compoziția și calitatea rețelei, să-i aducem unele îmbunătățiri, atît în ce privește numărul, calitatea, dar în special stilul de muncă cu aceasta. De asemenea, am trecut și la utilizarea mai judicioasă a măsurilor speciale, vizînd, în primul rînd, locurile unde aceste măsuri dau randament eficient.

Paralel cu aceste măsuri, am fost obligați să revedem și evidența operativă a problemei, unde, în decursul anilor, trecerea unor persoane din baza de lucru în evidența operativă generală nu a fost printre măsurile cele mai inspirate.

Credem însă, că trebuie să ne preocupe mai mult asigurarea unei munci calificate, eficiente, în problema cunoașterii și supravegherii cetățenilor români de naționalitate evreiască, ce călătoresc în Israel. Acestă categorie de persoane, cel puțin în raza noastră de activitate, ne rezervă multe surprize, iar analizele de pînă în prezent evidențiază că nu ne-am ocupat de ea în aceeași măsură, în care ne-am ocupat de turiștii și vizitatorii țărilor occidentale.

Conștienți fiind că Serviciul de informații israelian reprezintă un pericol deosebit, că prevenirea și anihilarea activității acestui serviciu reclamă o activitate intensă și multilaterală din partea noastră, ofițerii însărcinați pe această linie în cadrul Inspectoratului de securitate al județului Cluj se străduiesc să-și îmbunătățească în continuu stilul și metodele de muncă, pentru a face inofensivă orice acțiune îndreptată împotriva securității statului nostru.

Compromiterea iehovistului „AURELIAN"

Una dintre metodele folosite de către Inspectoratul de securitate al județului Brașov pentru prevenirea activității sectante ilicite a fost aceea a compromiterii și izolării unor persoane cu activitate și influență în cadrul sectei.

În cele ce urmează vom prezenta modul cum s-a aplicat această metodă în cazul „Aurelian".

Fiu al unui plutonier de jandarmi, „Aurelian" a fost crescut și educat, încă din copilărie, în spiritul sectei „Martorii lui Iehova". Ulterior, a îndeplinit în cadrul sectei un rol conducător, fapt ce i-a facilitat cunoașterea sa de către alți iehoviști cu funcții de conducere.

Pentru activitatea dușmănoasă desfășurată, în anul 1951, „Aurelian" a suferit o condamnare privativă de libertate, dar, după eliberarea din închisoare, a continuat să desfășoare activitate în condiții mai conspirative. În anul 1968, a luat legătura cu conducerea pe țară a sectei, respectiv cu Mandiuc Teodor și Pricop Dumitru, care, în 1970, au fost condamnați. Din însărcinarea celor de mai sus, „Aurelian" a întreprins o călătorie prin țară, cu care ocazie a luat legătura cu mai mulți sectanți, în vederea verificării unui conducător iehovist.

Conducerea iehovistă a apreciat zelul și calitățile organizatorice ale lui „Aurelian" și a considerat ca, după arestarea lor, el să fie una dintre persoanele care să coordoneze activitatea iehovistă pe țară.

Din informațiile deținute de organele noastre, a reieșit și faptul că „Aurelian" este cunoscut de emisarul din filiala iehovistă pentru Europa, care se ocupă de activitatea „Martorilor lui Iehova" din România. Cei doi se și întîlniseră în anul 1968, cînd emisarul a venit în țară ca turist.

Verificînd datele existente, s-a stabilit că „Aurelian" este un element fanatic, care ar fi acceptat o funcție de conducere în cadrul sectei, cu riscul de a suporta consecințe în cazul în care ar fi fost descoperit de către organele de securitate. De asemenea, s-a stabilit că este precaut în activitatea sectantă, iar la locul său de muncă are o comportare corespunzătoare, achitîndu-se de sarcinile profesionale.

Analizînd situația operativă, s-a ajuns la concluzia că se impune luarea unor măsuri ca „Aurelian" să fie discreditat, pentru a împiedica numirea sa într-o funcție de conducere pe linia sectei. S-a apreciat că metoda compromiterii și izolării sale este cea mai indicată și oportună în momentul acela.

Ca o primă măsură luată în acest scop, a fost aceea a recrutării fictive a sus-numitului.

Cu ocazia „recrutării", „Aurelian" a relatat unele aspecte ale activității sale pe linie iehovistă, precum și legăturile pe care le-a întreținut cu unii conducători pe țară (Mandiuc Teodor și Pricop Dumitru), legături pe care noi deja le cunoșteam. În discuțiile cu el, ne-am convins însă de fanatismul care îl caracterizează, precum și de grija cu care încearcă să camufleze periculozitatea socială a activității iehoviste.

Întîlnirile cu „Aurelian" au fost stabilite în diferite locuri neconspirate, unele chiar la domiciliul său, permițîndu-se în acest fel ca un cerc mai mare de persoane să ia cunoștință de ele.

Cu ocazia contactelor, după cum era de așteptat, „Aurelian" ne-a relatat aspecte care nu prezentau interes operativ. Pentru ca acesta să nu cunoască problemele ce ne interesau, s-au purtat discuții cu caracter general, în special asupra unor aspecte din trecut.

Pentru a-i controla reacția, a fost încadrat informativ la locul de muncă și a fost dirijat pe lîngă el informatorul „Sibianu", care anterior, din însărcinarea unui emisar străin, luase legătura cu urmăritul. De data aceasta, informatorul „Sibianu" a fost dirijat să-l viziteze pe „Aurelian" în timpul cînd acesta avea o „întîlnire" cu organele de securitate.

Cu ocazia acelei vizite, informatorul i-a cerut scuze soției lui „Aurelian", explicîndu-i că nu poate să stea prea mult, fiindcă are de rezolvat unele probleme profesionale. După o așteptare de 15 minute, în timp ce „Sibianu" se pregătea să plece, soția lui „Aurelian", foarte emoționată, i-a destăinuit că soțul ei este la o întîlnire cu un ofițer de securitate. La auzul acestei afirmații, „Sibianu" și-a manifestat teama și îngrijorarea față de „legăturile" lui „Aurelian" cu ofițerul de securitate, întrebînd-o: „Crezi că soțul tău îți spune tot ce vorbește cu cei de la securitate?" După o mică ezitare, fiind surprinsă de întrebarea pusă, soția lui „Aurelian"

a răspuns că ea crede că-i spune totul şi că discuţiile sînt fără importanţă. „Sibianu" şi-a exprimat rezerva faţă de această afirmaţie, arătîndu-i că, „dacă n-ar spune lucruri interesante sau nu ar vrea să stea de vorbă cu cei de la securitate, atunci nu s-ar duce la întîlniri". În continuare, informatorul nostru a mulţumit pentru cele relatate, menţionînd că el nu mai are ce căuta la „Aurelian" şi că orice s-ar întîmpla cu el, în faţa organelor de securitate nu va recunoaşte nimic despre vizitele pe care le-a făcut şi despre discuţiile pe care le-au purtat.

Această „destăinuire" a fost exploatată în continuare, în direcţia compromiterii lui „Aurelian".

Astfel, „Sibianu" a comunicat cele petrecute unor iehovişti cu influenţă şi care fuseseră condamnaţi.

După primele verificări făcute de iehoviştii interesaţi, i s-a comunicat informatorului nostru că „situaţia lui „Aurelian" nu este tocmai bună"şi i-au indicat să nu-l mai viziteze în nici un caz.

Într-o altă împrejurare, tot cei care îl suspicionau pe „Aurelian", pentru legătura sa cu organele noastre, i-au relatat lui „Sibianu" că „Aurelian" este mereu în legătură cu securitatea şi că despre acest lucru au fost informaţi fraţii din conducere. În plus, i-au comunicat lui „Sibianu" că, şi prin alte persoane, au aflat că „Aurelian" este periodic chemat la diferite întîlniri cu ofiţeri de securitate.

Faptul că se cunoştea în rîndul iehoviştilor despre aşa-zisa legătură a lui „Aurelian" cu organele de securitate, a fost confirmat şi de informatorul „Bucurescu".

Tot prin „Sibianu" s-a acţionat în direcţia compromiterii obiectivului în străinătate. Astfel, „Sibianu" a comunicat în mod convenţional, că „Aurelian" este în legătură cu securitatea, că prin discuţii „Aurelian" a căutat să afle unele probleme iehoviste, pe care, probabil, voia să le comunice organelor de stat.

Şi printr-o altă scrisoare s-a comunicat în străinătate acelaşi fapt.

Cu ocazia venirii unui emisar din exterior, „Sibianu" (în prezenţa unui alt iehovist, care cunoştea situaţia lui „Aurelian") i-a relatat şi străinului suspiciunile lor. Cu acest prilej, emisarului i s-a transmis : „Fraţii din conducere au trimis vorbă să nu aveţi legături apropiate cu „Aurelian", întrucît situaţia lui nu este clară". Totodată, au discutat problemele ce se ridică în legătură cu presupusul informator, emisarul precizînd în final că „dacă aşa se prezintă lucrurile, el nu va mai sta de vorbă cu „Aurelian". „Sibianu" l-a rugat apoi pe emisar să comunice acest aspect filialei iehoviste.

Cu ocazia procesului conducătorilor iehovişti din 1970, „Aurelian" a fost folosit ca martor, împrejurare în care a repetat doar aspectele relatate despre cei doi, cu ocazia „recrutării" sale. Faptul acesta a întărit însă suspiciunile celorlalţi asupra sa.

Din cele relatate mai sus, se desprinde concluzia că, fiind folosită în timp util o situaţie operativă favorabilă şi îmbinînd judicios măsurile, s-a reuşit compromiterea şi izolarea unui element fanatic, ce avea perspective să ocupe un loc deosebit în conducerea pe ţară a sectei. În prezent, acesta nu se mai bucură de prestigiu în faţa iehoviştilor, iar după condamnarea conducerii iehoviste pe ţară, nu i s-a încredinţat nici o funcţie de conducere pe linia sectei.

Locotenent-colonel IOAN OLARIU

COOPERAREA ÎNTRE COMPARTIMENTE

factor hotărîtor în buna desfăşurare a acţiunilor de filaj

Împreună cu celelalte mijloace ale muncii de securitate, activitatea de filaj îşi aduce o contribuţie substanţială la finalizarea şi clarificarea diferitelor acţiuni desfăşurate de către organele noastre, împotriva unor încercări ale serviciilor de spionaj străine sau ale unor persoane cu concepţii şi atitudini duşmănoase din interior.

Eficienţa acţiunilor de filaj depinde însă de mai multe condiţii, printre care un rol deosebit îl are alegerea momentelor mai importante (care necesită a fi controlate de organele noastre), dar mai ales cooperarea cu toţi factorii ce concură la lucrarea persoanei respective şi asigurarea unei bune organizări a muncii de filaj. În cele ce urmează, mi-am propus să tratez doar una dintre condiţii şi anume cooperarea, care mi se pare cea mai importantă pentru asigurarea succesului.

În cadrul Inspectoratului de securitate Prahova, această problemă a stat în atenţia conducerii unităţii, a compartimentului de filaj şi a sectoarelor informative.

Considerentele care au condus la aceasta sînt mai multe.

În primul rînd, cooperarea s-a impus ca formă de răspuns la procedeele şi

metodele de luptă, tot mai perfide, folosite de dușmanii patriei noastre. În al doilea rînd, ca o consecință a constatării că în trecut filajul nu fusese folosit în toate cazurile, în mod rațional și eficient, așa cum prevăd în prezent ordinele și instrucțiunile Consiliului Securității Statului.

Exista adică acea practică, potrivit căreia unele organe informative, în loc să asigure urmărirea anumitor elemente, cu o rețea corespunzătoare, recurgeau la filaj, care era solicitat pe cîte 10—15 zile, uneori și mai mult, fără a exista momente operative deosebite, care să impună luarea acestei măsuri și fără a se ocupa prea mult să ajute filajul prin indicarea unor elemente concrete.

De la început trebuie să precizez că au fost întîmpinate și unele greutăți în realizarea unei cooperări corecte, reale, eficiente.

A fost greu, de pildă, să fi spulberată, la unele cadre, convingerea falsă că participarea ofițerului informativ la acțiunile de filaj ar duce la desconspirarea acestor acțiuni. Pe de altă parte, ofițerii din informativ pretindeau că a comunica mai multe date despre activitatea obiectivului, utile pentru orientarea lucrătorului de filaj, ar duce la desconspirarea acțiunii. Aceste puncte de vedere au fost însă lămurite atît de ordinele în vigoare, cît și de către conducerea inspectoratului nostru, care a analizat în repetate rînduri modul de cooperare dintre subunitatea de filaj, compartimentele informative și alți factori ce concură la lucrarea unei persoane, dînd îndrumările cuvenite și precizînd cînd, cum și în ce mod trebuie să participe ofițerul informativ la acțiunile de filaj.

În baza acestor indicații, *fiecare acțiune de filaj, ce urmează a fi întreprinsă, este analizată, în primul rînd, sub aspectul oportunității, fixîndu-se, de comun acord cu subunitatea de filaj, momentele cele mai importante care se impun a fi supravegheate. Deci cooperarea începe o dată cu cererea de punere în filaj a unei persoane și se încheie la încetarea acestei acțiuni.*

Numai analizarea acestui aspect, care, la prima vedere, ar părea neînsemnat, a făcut ca, în cadrul Inspectoratului de securitate al județului Prahova, în cursul anului 1970, să crească eficiența și volumul muncii de filaj, pe de o parte, prin finalizarea unor acțiuni cu rezultate pozitive, cum ar fi : arestarea, fixarea unor momente importante prin fotografiere secretă, verificarea unor informații etc., iar pe de altă parte, prin executarea unui număr de 51 misiuni de filaj în plus, față de anul 1969. Această creștere a fost posibilă și ca urmare a faptului că organele de filaj au renunțat la urmărirea unor obiective în timpul orelor de program al acestora, prevăzîndu-se, pentru acest timp, măsuri informative corespunzătoare. (Filajul acționează numai în zilele cînd se stabilește că obiectivul urmează să plece sau să facă deplasări în timpul programului, în afara instituției.) Pe baza acestor analize, ofițerii de filaj au cîștigat un timp prețios, avînd posibilitatea să lucreze după-amiezele, cu întreg efectivul de care dispun, cîte două și chiar trei obiective.

Faza imediat următoare a cooperării cu organele informative se referă la asigurarea unei organizări corespunzătoare în raport de intențiile și periculozitatea elementului, de durata urmăririi, de localitățile unde se presupune că va avea loc producerea momentelor ce se impun a fi controlate.

De comun acord, se stabilește apoi modul de preluare a obiectivului în fi-

laj, efectivele ce vor fi antrenate în lucrare, mijloacele de transport care vor fi folosite, dotarea ofițerilor, criteriile de selecționare a legăturilor, situațiile în care se va întrerupe sau suspenda filajul etc. De asemenea, se hotărăsc traseele, adresele, locurile și localurile unde sectoarele informative dispun de posibilități pentru cunoașterea activității obiectivelor filate, prin alte mijloace. În consecință, lucrătorii de filaj sînt mai puțin expuși, prevenindu-se, în felul acesta, desconspirarea acțiunilor întreprinse.

Încă de la începutul acțiunii de filaj, se fixează organele și factorii care concură la finalizarea cazului în lucru, stabilindu-se mijloacele de comunicare a datelor ce vor rezulta în timpul urmăririi, pentru ca, în raport de situațiile care apar, fiecare să acționeze în mod corespunzător.

De exemplu, o subunitate informativă deținea date certe că unele căpetenii ale unei secte interzise, cu toate că au fost avertizate să înceteze activitatea, nu au renunțat la ținerea de adunări clandestine. Din acest motiv, s-a hotărît ca, în vederea curmării activității lor, să se organizeze prinderea în flagrant, după care să se aplice amenzile legale. În acest scop, subunității de filaj i-a revenit misiunea de a supraveghea domiciliile celor în cauză, la datele cînd se cunoștea că vor avea loc adunările, urmînd să se comunice ofițerului din informativ, ora la care s-au strîns mai multe persoane, iar acesta, la rîndul său, să anunțe organele de miliție, singurele în măsură să facă aplicarea Decretului nr. 153/1970. Flagrantul a fost realizat în acest mod, cu bune rezultate.

Într-un alt caz, respectiv al numitului „Rus Ion", organul informativ deținea date că obiectivul urmează să se întîlnească cu un cetățean român stabilit în străinătate și venit ca turist în țara noastră. În această acțiune, scopul filajului a fost acela de a stabili locul întîlnirii, comportarea lui „Rus Ion", adresele, vizitatorii și legăturile pe care și le va crea înainte și după contactarea turistului. În cadrul măsurilor de organizare care au fost luate, s-a prevăzut și ținerea unei strînse legături cu ofițerul din informativ, care avea cazul în lucru, pentru a i se comunica activitatea obiectivului și, în mod deosebit, momentul întîlnirii. Ofițerul trebuia să studieze dacă se pot folosi mijloace speciale și să ne comunice noi date despre obiectiv (rezultate din urmărirea informativă), care ar fi putut fi utile ofițerilor de filaj.

Pe parcursul desfășurării acțiunii de filaj, s-a comunicat imediat ofițerului informativ locul unde a avut loc întîlnirea numitului „Rus Ion" cu turistul, respectiv holul unui hotel, ofițerul s-a deplasat în timp util la fața locului și, fiind dotat cu mijloace speciale portabile, a putut stabili discuțiile care s-au purtat între cei doi. Pe timpul desfășurării filajului, ofițerul informativ ne-a comunicat la rîndul său unele date în legătură cu programul obiectivului în anumite zile (deplasări, mijloace folosite, vizite la diferite persoane — date care ne-au creat posibilitatea de a fixa numărul filorilor, a mijloacelor de transport, foto, radio-emisie, modul de acțiune etc.). În situațiile cînd ofițerul informativ stabilea că obiectivul vizitează adrese sau persoane deja cunoscute, ne comunica întreruperea filajului, acesta fiind reluat la orele indicate că obiectivul va părăsi adresa.

Menționez că, în acest caz, și cooperarea cu cadrele însărcinate cu măsurile speciale a fost de un real folos pentru buna desfășurare a acțiunii de filaj. De exemplu, obiectivul nostru domicilia într-un imobil în care mai locuiau și alți locatari, iar din postul interior creat nu se puteau stabili cu exactitate persoanele care-l vizitau. În această situație, ofi-

ţerul din postul interior reţinea semnalmentele fiecărei persoane care intra în imobil, apoi le comunica operativ, prin staţie, la sediu, de unde, prin telefon, li se cerea tovarăşilor însărcinaţi cu exploatarea măsurilor speciale, să ne confirme sau să ne infirme intrarea persoanei la obiectiv. În caz afirmativ, ni se comunica momentul plecării şi individul era luat în plasare, dacă identificarea lui nu fusese deja realizată.

Atît în acest caz, cît şi în altele, în care s-a cooperat cu cadrele ce exploatează măsurile speciale pe tot timpul urmăririi unui element, s-au creat practic posibilităţi să acţionăm şi unii şi alţii cît mai operativ şi să întreprindem măsurile corespunzătoare, asigurîndu-se astfel o urmărire continuă.

Este cazul să evidenţiem şi o lucrare în care s-au manifestat unele neajunsuri în cooperare, neajunsuri ce au creat greutăţi în buna desfăşurare a acţiunii de filaj. De exemplu, o subunitate informativă nu ne-a anunţat momentul cînd a acţionat asupra unui element şi, ca urmare, posturile exterioare şi echipa de filaj s-au expus timp îndelungat, în mod inutil, la locul de muncă al obiectivului. Numai la sesizarea noastră, organul informativ ne-a comunicat starea reală de fapt. Sigur că asemenea „scăpări" sînt regretabile şi este necesar să fie eliminate din practica muncii.

În cadrul inspectoratului nostru, cooperarea, pe lîngă cele arătate mai sus, a avut în vedere şi alegerea momentelor la care participarea ofiţerului informativ este necesară.

Astfel, în cazurile cele mai importante, la filajul efectuat asupra unor obiective au participat şi ofiţerii care aveau în lucru cazurile respective (sau şefii acestora), cum au fost lucrările „Mureş", „Tica", „Lalu", „Victor", „Suru" şi altele.

Mai interesant a fost cazul lui „Suru", despre care se deţineau date certe că, la o anumită dată şi într-un anumit loc, se va întîlni cu un turist vest-german, căruia îi va înmîna o sumă de bani. (Momentul acesta făcea parte dintr-un plan mai amplu al lui „Suru", care intenţiona să fugă din România). În scopul stabilirii comportării şi activităţii lui „Suru", înainte de întîlnirea cu turistul, cît şi pentru realizarea unei prinderi în flagrant, s-a hotărît şi aprobat punerea în filaj a acestuia. Cunoscîndu-se din timp că „Suru", prin natura funcţiei şi a locului de muncă, face dese deplasări în mediul rural, încă de la început s-a stabilit cu organul informativ ca, în acele localităţi, pentru asigurarea conspirativităţii, să se întrerupă filajul direct, urmînd să se întreprindă alte măsuri informative. Ofiţerii de filaj l-au aşteptat în afara localităţilor respective, în puncte obligatorii de trecere.

Certitudinea că „Suru" va merge la întîlnire a fost întărită de faptul că, în timpul cît era filat, obiectivul a scos de la C.E.C. o importantă sumă de bani.

La această lucrare, ofiţerul care a avut cazul în lucru a primit misiunea să se deplaseze, în timp util, la Inspectoratul de securitate al judeţului Constanţa, unde, împreună cu organul informativ şi cu cel de filaj local a organizat şi stabilit modul de acţiune în timpul flagrantului.

Obiectivul nostru s-a deplasat la Constanţa — împreună cu soţia — cu o zi înainte de data întîlnirii cu turistul. Imediat după ce şi-a asigurat cazarea la un hotel, „Suru" a mers, împreună cu soţia, şi a studiat străzile, împrejurimile şi locul unde trebuia să aibă loc întîlnirea.

În dimineaţa zilei următoare, „Suru" a plecat cu soţia de la hotel, avînd în mînă un pachet de mărimea bancnotelor de 100 lei şi, după ce a parcurs mai multe străzi, pe care s-a autoverificat, s-a îndreptat spre locul unde urma să se întîlnească cu turistul. Acolo a aşteptat sosirea celuilalt. Întrucît avea asupra lui o fotografie a turistului şi a familiei acestuia, cînd străinul s-a apropiat de locul întîlnirii, a mers în întîmpinarea lui şi, după ce au schimbat cîteva cuvinte, „Suru" a înmînat soţiei turistului pachetul cu care plecase de la hotel. Femeia l-a introdus în geantă, apoi au început să se plimbe împreună. Momentul predării pachetului a fost fixat prin fotografiere secretă şi în timp ce se plimbau, cei în cauză au fost reţinuţi, stabilindu-se că în pachetul respectiv se găsea suma de 50 000 lei.

Cazurile rezolvate pînă în prezent, în cadrul inspectoratului nostru, ne-au convins — atît pe ofiţerii filori, cît şi pe cei din sectoarele informative — că numai printr-o strînsă informare reciprocă asupra mersului acţiunii de urmărire se pot lua la timp noi măsuri, care să ducă la completarea celor prevăzute iniţial şi la asigurarea unei urmăriri calificate.

De pildă, o subunitate informativă deţinea date că un anume „Novac Ion" întreţine relaţii neoficiale cu un specialist vest-german (care acorda asistenţă tehnică la unul din obiectivele economice din oraşul Ploieşti). Se ştia că cei doi urmează să aibă o întîlnire în oraşul Bucureşti şi, analizîndu-se cazul la nivelul conducerii inspectoratului, s-a hotărît punerea în filaj a obiectivului.

Cu prilejul analizării modului de desfăşurare a acţiunii de filaj, organul informativ ne-a pus în temă cu scopul şi necesitatea luării în filaj şi anume : de a se stabili locul unde se va produce întîlnirea cu specialistul, comportarea, atitudinea şi activitatea urmăritului, adresele, vizitatorii şi legăturile create, înainte şi după întîlnire. În mod deosebit ni s-a indicat să urmărim şi să fotografiem, în secret, momentele în care se va face vreun schimb de materiale sau obiecte. Cu această ocazie, ni s-au indicat şi alte date ce nu erau trecute în sarcina (formularul) de filaj, dar care au fost de un real folos pentru buna desfăşurare a acţiunii, şi anume : „Novac Ion", în unele deplasări, folosea autoturismul personal, cu care circula cu viteză excesivă. Pentru a descoperi dacă este urmărit, mergea pe străzi lăturalnice şi scurte, atît ziua cît şi noaptea. De asemenea, ni s-a indicat că organul informativ, pentru a putea stabili natura şi scopul legăturilor dintre cei doi, pe baza unei combinaţii, a reuşit să-l „facă" pe „Novac" să poarte asupra lui un mijloc special pe toată durata deplasării. S-a evidenţiat şi faptul că se impune lucrarea celui în cauză cu multă atenţie, pentru a nu duce la desconspirarea şi astfel la ratarea acţiunii.

Pe baza acestor date, pe linie de filaj s-a făcut o organizare corespunzătoare, iar instruirea ofiţerilor filori, cu datele comunicate de ofiţerul operativ, a avut menirea de a-i orienta asupra modului de acţiune în teren.

Avîndu-se în vedere scopul şi sarcinile, s-a hotărît ca, împreună cu echipa de filaj, să facă deplasarea la Bucureşti, atît ofiţerul din informativ, cît şi cel specializat în exploatarea măsurilor speciale.

Conform celor stabilite, în maşina echipată cu mijloace speciale, a fost introdus şi un ofiţer filor cu o staţie de radio-recepţie, cu ajutorul căreia a ţinut legătura cu echipa de filaj.

Pe toată perioada filajului, atît cu ocazia deplasării, cît şi după aceea, s-a ţinut o strînsă legătură cu ofiţerul informativ şi cu cel însărcinat cu exploatarea mijloacelor speciale. Ei s-au completat şi ajutat reciproc în luarea măsurilor ce

s-au impus, în raport de situațiile noi apărute. Astfel, ofițerul informativ ne-a comunicat adresele și legăturile rezultate ca probabil a fi vizitate și contactate de obiectiv. În situațiile acestea, pe străzile respective, s-a efectuat un filaj adecvat.

În timpul efectuării filajului, comunicam operativ prezența obiectivului la anumite adrese sau la domiciliul unor legături. În funcție de persoană și adresă, primeam indicații să nu mai persistăm și să reluăm filajul la o anumită oră, dat fiind faptul că unele dintre aceste persoane sau adrese erau cunoscute.

Analiza cazului, făcută în comun cu toți factorii care au concurat la urmărire, a evidențiat faptul că s-a acționat în bune condiții, obținîndu-se date importante.

De asemenea, evidențiem faptul că în situațiile în care ne-am deplasat cu obiectivele lucrate pe raza altor județe (Brașov, Constanța, Bacău, Suceava, Timiș etc.), pentru asigurarea unei bune urmăriri, am cooperat cu organele de filaj ale județelor respective, în anumite cazuri și cu organele informative din acele județe. La rîndul nostru, am acordat sprijinul necesar altor subunități de filaj, care s-au deplasat după obiectivele lor în raza județului Prahova.

Ca un aspect pozitiv al cooperării, care se practică în cadrul județului nostru, mai este demn de reliefat și faptul că în unele lucrări, cu prilejul analizelor ce se fac pentru buna organizare a desfășurării acțiunilor de filaj, *unele organe informative ne-au indicat locuri și persoane care ne pot fi utile pentru crearea de posturi interioare.*

Într-o altă situație, a obiectivului „Ivan", ofițerul filor, din postul interior, a asigurat și exploatarea mijloacelor speciale, ceea ce a creat posibilitatea de a cunoaște, în mod direct, activitatea celui urmărit și s-a eliminat o a doua organizare, pentru crearea posibilităților de exploatare a acestor mijloace (mai ales că acțiunea se desfășura într-o localitate urbană, unde locuitorii se cunoșteau între ei și apărea deci pericolul desconspirării).

În cadrul județului nostru, ca urmare a faptului că s-a pus un accent deosebit pe cooperare, s-a reușit ca, de la începutul anului 1970 și pînă în prezent, să nu pierdem nici un moment operativ din cele indicate de organele informative.

Din cele prezentate mai sus, dar mai ales din practica muncii, s-a desprins concluzia că formele cooperării și treptele la care se desfășoară pot fi foarte variate, în raport de particularitățile fiecărui caz și de forțele care sînt angajate.

Factorul esențial, care asigură succesul realizării măsurilor prevăzute cu ocazia organizării acțiunii de filaj, rămîne însă răspunderea bilaterală (a organului informativ și de filaj), *interesul cu care trebuie să acționeze fiecare participant.* Deoarece, cooperarea nu presupune numai o comunicare de date și fapte, ci sincronizarea tuturor măsurilor care trebuie să se conjuge reciproc, în așa fel încît, în angrenajul măsurilor întreprinse de noi, să nu apară nici o fisură care să dea posibilitatea persoanelor urmărite să poată acționa împotriva statului nostru.

De aceea, se impune, ca o necesitate de prim ordin, preocuparea fiecărui ofițer de a-și îmbogăți cunoștințele de specialitate, însușindu-și, în cadrul convocărilor de învățămînt, sarcinile și obligațiile ce revin pe linia fiecărui compartiment.

Niciodată un ofițer informativ nu va ști ce să ceară ofițerului filor, dacă nu va avea cunoștințe despre această muncă. Și invers, un ofițer filor nu va ști ce poate interesa în mod deosebit pe ofițerul informativ, din supravegherea pe care o face, dacă nu va avea cunoștințe despre munca informativă.

Locotenent-colonel A. ENACHE

MEPCANS

Măsuri Eficiente Pentru Cunoașterea Activității Navigatorilor Străini

Măsurile întreprinse de către inspectoratele județene de securitate, în cadrul supravegherii informative generale și a urmăririi informative speciale, au facilitat cunoașterea și contracararea unor acțiuni dușmănoase, pe care anumite elemente din rîndul navigatorilor străini intenționau să le pună la cale, pe teritoriul R.S. România.

Cu toate rezultatele obținute, considerăm că în anii precedenți, munca de prevenire pe această linie nu s-a desfășurat întotdeauna cu maximum de eficacitate, nevalorificîndu-se pe deplin posibilitățile rețelei informative și a celorlalte mijloace. Principala cauză a fost lipsa unei evidențe centralizate (asupra navigatorilor străini suspecți) și a unei perfecte

cooperări între cele patru inspectorate județene de securitate : Constanța, Tulcea, Galați și Brăila, pe raza cărora navigația maritimă străină își desfășoară în permanență activitatea.

În cadrul măsurilor de perfecționare continuă a activității organelor de securitate, în anul 1969, inspectoratele sus-menționate, cu sprijinul Direcției a III-a, au inițiat măsuri pe plan local, menite să înlăture aceste neajunsuri. A fost creat un sistem de dispecerat între aceste unități, punîndu-se astfel bazele unui mod perfecționat de cooperare concretă, în supravegherea informativă generală și urmărirea informativă specială.

De pildă, în cazul navigatorului „Costea" (radio-telegrafist pe un vas sub pavilion somalez) s-au obținut date, de la sursele de informare ale inspectoratelor județene de securitate Tulcea și Galați, din care rezulta că respectivul este originar din țara noastră, că și-a creat multe legături în rîndul cetățenilor români și de alte naționalități.

Avîndu-se în vedere cele stabilite în cadrul cooperării, materialele au fost concentrate și „Costea" luat în lucru de către Inspectoratul de securitate al județului Galați, întrucît, în urma studiului efectuat, a rezultat că acel inspectorat are mai multe posibilități informative.

În urma măsurilor întreprinse de către ambele inspectorate, a reieșit că navigatorul străin intermediază unele legături între cetățeni români și cunoscuți ai lor din exterior, că este interesat să cunoască unele obiective economice din țara noastră și că are relații cu ambasada din București a țării respective. Este semnificativă afirmația pe care chiar un navigator de pe același vas cu „Costea" a făcut-o despre acesta, în fața sursei „Viorel" : „... este plin de bani, ca urmare a lucrurilor murdare de care se ocupă".

Eliminarea paralelismelor existente pînă la acea dată, pe linia lucrării acestor categorii de persoane și concentrarea materialelor despre același element, la unitățile care au cele mai multe posibilități, au imprimat muncii de urmărire a activității navigatorilor străini suspecți un caracter mai organizat și ofensiv, prin folosirea cu mai multă eficiență a rețelei informative și a celorlalte mijloace. În același timp, au fost evitate acțiunile spontane necoordonate, care au dus în trecut la ratarea cîtorva acțiuni.

Cooperarea în urmărirea navigatorilor străini suspecți se impune cu atît mai mult, cu cît aceștia, prin specificul lor, își desfășoară activitatea pe un teritoriu larg — în aria a patru inspectorate — vin în contact cu un număr mare de persoane din diferite domenii de activitate, unde se pășesc date și secrete de stat.

Este edificator cazul navigatorului „Marian", care făcea curse regulate în porturile Sulina, Galați, Brăila și Constanța, apărînd cînd pe o navă, cînd pe alta și figurînd în listele de echipaj ale vaselor pe care era îmbarcat, uneori în calitate de ofițer I, alteori în calitate de comandant.

Informativ, s-a stabilit că „Marian", în timp ce naviga cu un vas între Sulina și Galați, a fotografiat navele militare întîlnite, notîndu-și într-un carnețel unele date legate de aceste fotografii, că în porturile sus-menționate și-a creat multiple relații în rîndul persoanelor cu funcții de răspundere din cadrul unor întreprinderi portuare, ce nu aveau tangență cu mărfurile pe care urma să le încarce vasul respectiv, dar persoane pe care străinul le vizita la locul de muncă. În orașul Sulina a cunoscut-o pe soția unui fost ofițer M.F.A. Există suspiciuni că, de la aceasta, navigatorul străin ar fi sustras unele documente cu caracter secret, ce aparțineau ofițerului. Deoarece, în ultimii doi ani, „Marian" a venit numai în portul Constanța, materialul a fost predat spre exploatare inspectoratului de securitate respectiv.

Cooperarea impune ca măsurile informative să aibă continuitate și să fie judicios aplicate de către toate organele de securitate, pe raza cărora navigatorii străini se deplasează. Datele obținute și întregite, în cadrul cooperării, ne dau posibilitatea de a cunoaște mai profund și operativ metodele și procedeele folosite de cadrele și agenții serviciilor de spionaj străine strecurați în țară pe această cale, pentru ca, în funcție de acestea, să luăm măsurile ce se impun, în vederea prevenirii și contracarării activității dușmănoase.

Deosebit de importantă este respectarea strictă a principiului conspirativității și compartimentării muncii, în care sens, au fost luate măsuri corespunzătoare pentru a nu se crea posibilitatea desconspirării surselor de informare folosite.

În prezentul articol, nu ne propunem să enunțăm criteriile ce trebuie avute în vedere în selecționarea elementelor suspecte din rîndul navigatorilor străini, a legăturilor create de aceștia pe teritoriul țării noastre, precum și a particularităților lucrărilor informative. Intenționăm să insistăm doar asupra modului cum se realizează cooperarea.

Potrivit măsurilor stabilite, în principiu, cooperarea cuprinde următoarele aspecte de bază : lucrarea în comun de către două sau mai multe inspectorate, a unor navigatori străini, prin dosare de urmărire informativă ; schimbul reciproc de informații despre elementele ce se află în atenția fiecărui organ (elemente cunoscute, în prealabil, pe bază de fișe) ; supravegherea informativă a acestor persoane, de la intrarea în țară pînă la portul de destinație, cu ajutorul rețelei din rîndul piloților ; folosirea mijloacelor speciale sau a altor mijloace ale muncii de securitate în cazuri concrete ; cunoașterea, imediat ce au intrat în țară, a vaselor pe care se află îmbarcate elementele urmărite, pentru luarea la timp a anumitor măsuri ; folosirea legăturii impersonale, în cazul cînd informatorii au de făcut anumite comunicări, pentru creșterea operativității muncii.

În cursul lunii august 1970, informatorul „Vasile" ne-a semnalat

că, participînd la revizia de sosire a vasului „Gordoni", sub pavilion libanez, în discuţiile purtate cu navigatorul „Giovani Stere", a stabilit că acesta are pe vas un autoturism şi o barcă cu motor, pe care le va folosi în timpul cît va sta în portul Galaţi. Acest navigator, fiind căutat în evidenţa-dispecerat, existentă la ofiţerul din portul Sulina ce lucrează pe linia navigatorilor străini, a rezultat că este în atenţia Inspectoratului de securitate al judeţului Galaţi. S-a comunicat deci telefonic intrarea în ţară a străinului şi datele obţinute, dîndu-se astfel posibilitatea pregătirii măsurilor de urmărire informativă.

O altă problemă principală, pe care o avem în atenţie în cadrul cooperării, este şi aceea a interpunerii reţelei informative recrutate din rîndul organelor portuare, care au tangenţă directă cu navigatorii străini, a folosirii posibilităţilor pe care le au ofiţerii ce lucrează în cadrul punctelor Control-treceri-frontieră, în studierea şi verificarea aceloraşi navigatori străini.

Actualul sistem, folosit în cadrul cooperării, ne permite să cunoaştem din timp care dintre navigatorii străini sînt în atenţia organelor noastre şi navele comerciale pe care sînt îmbarcaţi, să folosim, din potenţialul informativ de care dispunem, pe cei mai corespunzători informatori ori colaboratori, iar, pe de altă parte, prin măsurile pe care le luăm, să facilităm permanentizarea legăturilor dintre informator şi elementul urmărit.

Un exemplu, sub aspectul realizării cooperării, îl constituie modul în care s-a procedat de către Inspectoratul de securitate al judeţului Tulcea şi de către Inspectoratul de securitate al judeţului Galaţi, la lucrarea navigatorului „Apostolatos", ofiţer mecanic pe un vas sub pavilion grec. Acest străin ne-a fost semnalat de către reţeaua informativă pentru interesul pe care îl manifestă în a obţine unele informaţii cu caracter politic, economic şi militar.

În acest caz, atît Inspectoratul de securitate al judeţului Tulcea, cît şi Inspectoratul de securitate al judeţului Galaţi, unde cel în cauză făcea curse regulate în ultimul timp, au stabilit, pe linia fiecăruia, sarcinile ce trebuiau rezolvate şi măsurile ce trebuiau luate pe toată perioada cît cel în cauză urma să se afle pe raza celor două inspectorate. S-a accentuat asupra necesităţii informării reciproce, în cazul apariţiei unor momente operative noi, care impuneau luarea de măsuri adecvate.

Ofiţerul care lucrează pe linia problemei în portul Sulina, analizînd reţeaua informativă din rîndul piloţilor, a ajuns la concluzia că informatorii „Dobrescu" şi „Soare" corespund să fie folosiţi în cazul respectiv, avîndu-se în vedere că dispun de calităţi informative şi colaborează de mulţi ani cu organele noastre, fiind verificaţi în procesul muncii. Ei pilotaseră deja, de mai multe ori, vasul pe care era îmbarcat cel în cauză.

În cooperare cu Inspectoratul de securitate al judeţului Galaţi, au fost

luate măsuri ca acelaşi vas să fie pilotat şi de către surse aparţinînd inspectoratului respectiv, fapt ce a creat posibilităţi practice de verificare a materialelor furnizate.

În folosirea acestui mijloc, pe linia fiecărui organ, s-au stabilit măsuri de instruire diferenţiată, pentru ca aceştia să ştie cum să reacţioneze cînd li se solicită diferite date şi informaţii şi cum să procedeze în situaţia cînd li se fac, eventual, anumite verificări.

În scopul cunoaşterii metodelor folosite de „Apostolatos" în culegerea de informaţii, a domeniilor vizate şi pentru a stabili legăturile create şi natura acestor legături, prin Inspectoratul de securitate al judeţului Galaţi, în afara măsurilor enunţate, s-au folosit şi celelalte mijloace ale muncii.

Din conţinutul informaţiilor furnizate de „Dobrescu", am stabilit că „Apostolatos" nu dovedeşte îndemînare pentru funcţia prevăzută în lista de echipaj (în timpul voiajului, sarcinile ce-i reveneau erau realizate de alţi membri ai vasului), că respectivul nu era cunoscut ca marinar de către ceilalţi navigatori.

În discuţiile purtate cu informatorul „Dobrescu", admirînd realizările obţinute de poporul român, „Apostolatos" încerca să culeagă, în mod discret, date despre dezvoltarea relaţiilor noastre economice cu ţările vecine, despre aspecte privind starea de spirit şi poziţia populaţiei faţă de politica internă şi externă dusă de partidul şi statul român ş.a. Pentru a nu trezi suspiciuni şi în scopul de a-l antrena mai mult în discuţii pe informator, „Apostolatos" făcea, în prealabil, aprecieri şi comparaţii cu situaţia existentă în ţara lui.

Reţine atenţia şi faptul că, de la intrarea în ţară şi pînă la portul de destinaţie, Galaţi sau Brăila, acest individ stătea majoritatea timpului pe puntea vasului, făcînd observaţii personale, folosindu-se totodată de aparate de fotografiat şi filmat, cerea explicaţii suplimentare legate de unele obiective în construcţie din oraşele Tulcea şi Galaţi.

Din materialele furnizate de „Soare" a mai rezultat că „Apostolatos" s-a interesat de salarizarea ofiţerilor din cadrul P.C. T. F.-urilor, de pregătirea culturală şi militară a acestora, confirmîndu-se astfel, pe o a doua linie, datele obţinute de la „Dobrescu".

Sursele folosite de către Inspectoratul de securitate al judeţului Galaţi, în perioada cît vasul a staţionat în acest port, au evidenţiat aceleaşi aspecte, fapt ce a permis iniţierea unor măsuri de dezinformare, luîndu-se totodată măsuri pentru documentarea şi contracararea activităţii ostile dusă de acest element împotriva statului nostru.

În sensul celor arătate, ca rod al muncii de cooperare, mai putem da şi alte exemple. Astfel, acum cîtva timp, organele Inspectoratului de securitate al judeţului Brăila ne-au comunicat că deţin date din care re-

zultă că pe vasul „Jennifer", sub pavilion panamez, care părăsise portul cu destinația Beirut, se afla un individ — ce nu fusese găsit la revizia de plecare a vasului. S-au luat măsuri de organizare a contrareviziei în portul Sulina, cu care ocazie a fost găsit ascuns pe vas numitul Vasilescu Costică, operator chimist la Combinatul Chiscani. La primele cercetări, cel în cauză a declarat că s-a urcat pe vas cu intenția de a ajunge într-o țară capitalistă, în care sens a fost ajutat de navigatorul străin Berhane Gebre, asupra căruia, cu prilejul percheziției corporale, s-a găsit și o cantitate de hașiș. Ambele elemente au fost arestate pentru cercetări și trimise în justiție.

În prima lună a acestui an, pe baza unor informații primite, organele P.C.T.F. Sulina au găsit ascunși pe nava „Eleni", sub pavilion grec, trei cetățeni români, originari din Sibiu, veniți în mod special la Sulina, pentru a studia posibilitățile de plecare ilegală din țară, pe cale maritimă.

Din analizarea acestor cazuri, cît și din materialele pe care le deținem, rezultă că tot mai frecvente sînt cazurile cînd cetățeni români, care intenționează a trece fraudulos frontiera, vizează, studiază și își crează relații cu navigatorii străini, de la care caută să primească ajutor în acest sens.

În consecință, se impune ca, pe linia cooperării, să acordăm toată atenția activității de supraveghere informativă generală, în scopul identificării acelor navigatori străini care sînt pretabili să ajute la scoaterea ilegală din țară a unor elemente aventuriere.

Specificul activității desfășurate pe linia navigatorilor străini, în cadrul Inspectoratului de securitate al județului Tulcea, îl constituie faptul că navele maritime străine staționează o perioadă scurtă în portul Sulina, pentru efectuarea reviziei de sosire și, în cazuri rare, cînd timpul nu permite ieșirea la mare, rămîn cîteva zile, restul operațiunilor de încărcare-descărcare efectuîndu-se în porturile Galați și Brăila.

Datorită acestei situații, cooperarea cu inspectoratele sus-menționate, de către Inspectoratul de securitate al județului Tulcea, se realizează mai mult pe linia supravegherii informative generale a navigatorilor străini aflați în atenția acestor organe. În cursul anului 1970, au fost trimise de către noi spre exploatare, celorlalte inspectorate, materiale pentru un număr de peste 70% dintre cei semnalați pe bază de fișe.

La nivelul conducerii celor două inspectorate, s-a analizat periodic sistemul activității de cooperare, prilej ce a fost folosit pentru schimbul de informații, pentru cunoașterea metodelor folosite de această categorie de persoane în activitatea ostilă îndreptată împotriva statului nostru. Aceste schimburi au condus, în final, la o mai bună orientare, în supravegherea informativă generală și în urmărirea informativă specială a navigatorilor străini.

Totodată, în urma măsurilor de cooperare, s-a putut verifica rețeaua informativă folosită.

În activitatea de viitor, este necesar să găsim noi forme de perfecționare a cooperării, care să ne permită descoperirea și curmarea oricăror acțiuni întreprinse de către cadrele și agenții serviciilor de spionaj străine care vin în țara noastră pe această cale.

Colonel DUMITRU BALTAG
Locotenent-colonel D. ENACHE

Considerații privind constatarea tehnico-științifică și expertiza

Maior MIHĂILĂ GAL

În activitatea de urmărire penală — care are ca obiect strîngerea probelor necesare cu privire la existența infracțiunilor, la identificarea făptuitorilor și la stabilirea răspunderii acestora [1]) — adeseori apar probleme ce depășesc competența și posibilitățile de rezolvare ale organului judiciar, necesitînd cunoștințe speciale în diverse ramuri ale științei, tehnicii, economiei, artei, ori în domeniul unor meserii.

Pentru astfel de situații, legea procesual-penală a prevăzut posibilitatea ca organul judiciar să dispună — la cerere sau din oficiu — efectuarea unor constatări tehnico-științifice [2]) ori a unor expertize [3]), de către persoane ce posedă cunoștințe de specialitate necesare.

Actele de constatare tehnico-științifică și cele de expertiză, atît prin valoarea lor documentară, cît și prin forța probantă atribuită de lege [4]), au o importanță deosebită în activitatea de urmărire penală, ele constituind, de multe ori, temelia stabilirii adevărului.

Activitatea de dispunere și efectuare a actelor de constatare tehnico-științifică și de expertiză nu se poate desfășura la întîmplare, ci tre-

[1]) Art. 200, C. pr. pen.
[2]) Art. 112, C. pr. pen.
[3]) Art. 116, C. pr. pen.
[4]) Art. 64, C. pr. pen.

buie să se realizeze în spiritul şi în limitele dispoziţiilor procedurale ce o reglementează şi care prevăd drepturi şi obligaţii pentru organele ce concură la înfăptuirea ei.

Organul de urmărire penală este obligat să cunoască care sînt limitele competenţei sale, cînd are dreptul să dispună efectuarea unei constatări tehnico-ştiinţifice şi cînd se impune efectuarea unei expertize, cum trebuie să procedeze în fiecare din aceste situaţii, ce şi cît poate pretinde specialistului ales. La rîndul său, specialistul trebuie să ştie care este cadrul legal al activităţii sale şi să acţioneze numai în limitele acestuia.

Nerespectarea dispoziţiilor legale, privind instituţiile menţionate, poate determina nulitatea [5] actelor încheiate în cadrul lor, ceea ce ar însemna atît irosirea unui volum mare de muncă cît şi tergiversarea şi, uneori, imposibilitatea rezolvării corecte a problemelor ce au făcut obiectul actelor respective.

Ca instituţii de drept procesual-penal, „constatarea tehnico-ştiinţifică" şi „expertiza" au aceeaşi forţă probantă şi urmăresc acelaşi scop — lămurirea unor probleme ce necesită cunoştinţe speciale în diverse ramuri de activitate. Cu toate acestea, instituţiile menţionate nu se confundă şi nu se pot substitui, avînd fiecare o reglementare proprie, trăsături şi competenţe specifice.

În activitatea de urmărire penală ce se desfăşoară de organele de securitate pe linie de contrasabotaj economic, necesitatea folosirii unor specialişti sau experţi apare în mod curent, datorită caracterului de strictă specialitate al problemelor din cadrul acestui sector de activitate. Aproape că nu există cauză în care să nu se fi recurs la folosirea unor specialişti, însă nu întotdeauna acest lucru s-a făcut în conformitate cu dispoziţiile procedurale în vigoare.

Se manifestă o anumită tendinţă de „generalizare" a folosirii constatării tehnico-ştiinţifice şi de „extindere" a competenţei acesteia peste limitele admise de lege, apreciindu-se în mod greşit că ea poate fi utilizată în orice situaţie în care este necesară consultarea unor specialişti şi că trebuie să rezolve orice probleme ridicate de organul de urmărire penală.

Avînd în vedere cele de mai sus, în rîndurile ce urmează ne propunem să prezentăm cîteva opinii cu privire la trăsăturile specifice şi la modalităţile de folosire a instituţiilor procesuale în discuţie.

Potrivit dispoziţiilor cuprinse în art. 112 alin. 1, C. pr. pen., atunci „cînd există pericol de dispariţie a unor mijloace de probă sau de schimbare a unor situaţii de fapt şi este necesară lămurirea urgentă a unor fapte sau împrejurări ale cauzei, organul de urmărire penală poate folosi cunoştinţele unui specialist sau tehnician, dispunînd din oficiu sau la cerere efectuarea unei constatări tehnico-ştiinţifice".

Din analiza textului menţionat, rezultă, în primul rînd, că instituţia constatării tehnico-ştiinţifice este specifică activităţii de urmărire penală — ca primă fază a procesului penal — neivindu-se necesitatea dispunerii ei în faza de judecată.

În al doilea rînd, rezultă că această instituţie nu poate fi folosită în orice situaţie din cadrul urmăririi penale în care apare necesitatea folosirii unui specialist — cum greşit se apreciază — ci numai atunci cînd există pericolul de dispariţie a unor

5) Art. 197, C. pr. pen.

mijloace de probă ; există pericol de schimbare (modificare) a unor situaţii de fapt ; se impune lămurirea **urgentă** a problemelor ce decurg ori sînt strîns legate de „mijloacele de probă" sau de „situaţiile de fapt" aflate în **pericol** de dispariţie ori de schimbare.

Cuvintele „pericol" şi „urgent", folosite de legiuitor în textul menţionat, se referă la existenţa unor împrejurări concrete, care ameninţă în mod direct şi imediat siguranţa sau existenţa unor mijloace de probă, ori a unor situaţii de fapt şi, în consecinţă, impun rezolvarea imediată de către specialişti a problemelor ce decurg sau sînt strîns legate de acestea. De exemplu, în cazul unui accident de cale ferată suspect de diversiune sau sabotaj, dacă la faţa locului se ivesc probleme ce necesită cunoştinţe de specialitate, se va impune efectuarea unei constatări tehnico-ştiinţifice, deoarece înlăturarea urmărilor accidentului şi normalizarea circulaţiei, care trebuie făcută în cel mai scurt timp, pun în pericol mijloacele de probă şi situaţiile de fapt create de accident sau premergătoare acestuia.

Pentru a se recurge la efectuarea unei constatări tehnico-ştiinţifice, nu este necesar să fie întrunite toate condiţiile menţionate în art. 112 alin. 1, C. pr. pen., însă cel puţin una din ele trebuie să subziste.

Spre deosebire de constatarea tehnico-ştiinţifică, art. 116, C. pr. pen. prevede că expertiza poate fi dispusă şi efectuată ori de cîte ori „pentru lămurirea unor fapte sau împrejurări ale cauzei, în vederea stabilirii adevărului, sînt necesare cunoştinţele unui expert". Aceasta înseamnă că necesitatea efectuării expertizei poate să apară atît în faza de urmărire penală, cît şi în faza de judecată, fără ca dispunerea ei să fie condiţionată de existenţa vreunui pericol de dispariţie sau modificare a unor mijloace de probă ori a unor situaţii de fapt, sau de necesitatea rezolvării urgente a problemelor respective. Deci, din punct de vedere al situaţiilor de aplicabilitate, expertiza nu are practic nici o limită, dacă efectuarea ei slujeşte aflării adevărului în cauza în care a fost dispusă.

Ca mijloace de probă în procesul penal, implicînd activităţi specifice acestora, nici una dintre instituţiile menţionate nu poate fi folosită decît după începerea urmăririi penale.

În literatura juridică [6] se susţine că efectuarea expertizei este posibilă doar după ce s-a pus în mişcare acţiunea penală, datorită faptului că la efectuarea acestei activităţi este necesară participarea părţilor în proces, iar învinuitul — potrivit dispoziţiilor art. 23, C. pr. pen. — nu are această calitate.

În legătură cu punctul de vedere menţionat, ne îngăduim cîteva observaţii : Art. 116, C. pr. pen. (ca de altfel şi celelalte articole cuprinse în secţiunea a X-a a codului) nu condiţionează efectuarea expertizei de punerea în mişcare a acţiunii penale, subordonînd această instituţie unui singur scop, acela al stabilirii adevărului în cauza în care a fost dispusă ; participarea părţilor din procesul penal la activitatea de dispunere şi efectuare a expertizei este un drept al lor şi nu o obligaţie.

Acestea pot să refuze orice participare la activitatea de expertiză, fără ca organul de urmărire penală să

6) Noul Cod de procedură penală şi Codul de procedură penală anterior — prezentare comparativă, Editura politică, Buc. 1969.

aibă obligația de a le impune acest lucru. Dacă părțile, și îndeosebi inculpatul, refuză să participe la discutarea obiectivelor expertizei și la desemnarea unui expert propriu, înseamnă că nu se va putea efectua acea expertiză ? Evident, da ; în cazul expertizelor prevăzute la art. 119, C. pr. pen. (expertize efectuate de serviciile medico-legale, de laboratoarele criminalistice sau de alte institute de specialitate), participarea părților este exceptată de lege și considerăm că nu se poate susține că aceste părți au un regim juridic, sub aspectul drepturilor și garanțiilor procesuale, inferior părților la care se referă celelalte genuri de expertiză ; în situația în care începerea urmăririi penale se dispune „in rem", sau atunci cînd terminarea urmăririi penale se face fără punerea în mișcare a acțiunii penale și pe parcurs apare necesitatea lămuririi unor probleme speciale ce exced constatării tehnico-științifice, înseamnă că acestea nu vor putea fi rezolvate ? Considerăm că răspunsul nu poate fi decît afirmativ, în sensul rezolvării problemelor respective pe calea expertizei ; punerea în mișcare a acțiunii penale nu poate fi exercitată decît atunci cînd au fost lămurite problemele esențiale ale cauzei, cînd s-a stabilit calificarea lor juridică, vinovăția și identitatea învinuitului. Ori aceste elemente premergătoare punerii în mișcare a acțiunii penale, de multe ori, impun lămurirea unor probleme tehnice de specialitate, care necesită studii și experimentări științifice ce nu pot fi efectuate decît pe calea unor expertize.

În consecință, considerăm că problema posibilității de dispunere și efectuare a expertizei nu trebuie privită în mod rigid, ci în funcție de circumstanțele fiecărei cauze concrete.

În cazurile în care este posibilă punerea în mișcare a acțiunii penale, expertiza trebuie să se efectueze după promovarea acelei acțiuni, iar organul de urmărire penală are obligația să solicite participarea părților la realizarea ei.

Atunci cînd punerea în mișcare a acțiunii penale nu este posibilă — datorită lipsei elementelor corespunzătoare — considerăm că se poate dispune efectuarea unei expertize asupra acelor probleme care nu pot fi rezolvate decît pe această cale. În aceste situații, participarea învinuitului — dacă dorește — la activitatea de dispunere și efectuare a expertizei, nu trebuie îngrădită, fiind o garanție suplimentară în stabilirea adevărului.

Obiectul **constatării tehnico-științifice** îl constituie stabilirea stării fizice a unui lucru, realitatea sau nerealitatea unui fapt, fără a impune analize, cercetări și experimentări care să necesite o activitate îndelungată în timp. Dimpotrivă, expertiza presupune, de multe ori, efectuarea unor activități complexe, ce impun calcule și analize complicate, cercetări și experimentări științifice în laboratoare sau institute de specialitate, de unde și valoarea ei documentară ridicată.

Constatarea tehnico-științifică, ca de altfel și expertiza, se efectuează asupra materialelor și datelor puse la dispoziție sau indicate de către organul de urmărire penală. Celor însărcinați cu efectuarea unor astfel de acte nu li se pot delega și nici ei nu-și pot însuși atribuții de organe de urmărire penală sau organ de control [7]).

Așadar, persoanele însărcinate cu

[7]) Art. 113, alin. 2 și art. 118, alin. 1, C. pr. pen.

efectuarea unor constatări tehnico-științifice sau a unor expertize nu au dreptul să procedeze la audierea învinuitului, a inculpatului sau a martorilor, nu pot ridica documente sau materiale de la diverse unități decît prin intermediul organului de urmărire penală și, în general, nu pot exercita nici o atribuție care implică autoritatea organului de urmărire penală ori a organului de control.

Dreptul experților de a solicita anumite explicații părților nu se poate realiza decît cu încuviințarea organului de urmărire penală [8]) și nu implică în nici un caz exercitarea atribuțiilor acestuia.

În practica organelor noastre de urmărire penală, sub acest aspect, s-au făcut uneori greșeli evidente, pretinzîndu-se rezolvarea, prin constatări tehnico-științifice, a unor probleme deosebit de complexe, implicînd activități de competența organelor de expertiză, a organelor de control sau chiar a organului de urmărire penală.

În acest sens, este semnificativ raportul de constatare tehnico-științifică întocmit în dosarul nr. 1336/1970 al Inspectoratului de securitate al județului Argeș, privind pe Secheres Traian, în care se afirmă că, „prin activitatea sa, Secheres Traian a creat perturbări în desfășurarea normală a activității de execuție a șantierului 5 Colibași". În afară de faptul că concluzia formulată depășește competența organului care a întocmit constatarea, ea nu are nici bază documentară în cuprinsul raportului.

În conformitate cu dispozițiile art. 112 alin. 2, C. pr. pen., „constatarea tehnico-științifică se efectuează de către specialiști sau tehnicieni care funcționează în cadrul ori pe lîngă instituția de care aparține organul de urmărire penală".

Din textul de lege menționat rezultă că, constatarea tehnico-științifică poate fi efectuată atît de „specialiști", adică de persoane cu studii superioare și cunoștințe profesionale deosebite, cît și de tehnicieni, respectiv de anumiți salariați, cu o pregătire profesională medie, dar cu suficientă experiență și cu temeinice cunoștințe în problema în care sînt solicitați.

Alegerea unui specialist sau a unui tehnician, pentru efectuarea constatării tehnico-științifice, este un atribut al organului de urmărire penală, care va opta pentru unul ori pentru altul, în raport de natura și greutatea problemelor pe care le are de rezolvat constatarea.

Din textul citat mai rezultă că numirea persoanelor însărcinate cu efectuarea constatării tehnico-științifice, de regulă, trebuie să se facă dintre specialiștii sau tehnicienii ce funcționează în cadrul ori pe lîngă instituția de care aparține organul de urmărire penală. În acest fel se rezolvă, în mod operativ, atît problema numirii persoanei însărcinate cu efectuarea constatării tehnico-științifice, cît și problema remunerației pentru munca depusă, deoarece aceasta se desfășoară în cadrul atribuțiilor de serviciu ale celui în cauză.

În practica organelor de urmărire penală, „de regulă" se apelează la specialiști aparținînd unor instituții sau întreprinderi civile, deși Consiliul Securității Statului dispune de un serviciu tehnic, de unul de criminalistică, cît și de cadre specializate în diverse ramuri de activitate.

Este adevărat că legea permite și folosirea unor specialiști sau tehni-

[8]) Art. 121 alin. 3, C. pr. pen.

cieni care funcţionează în cadrul altor organe, însă aceasta constituie o excepţie valabilă numai în situaţia în care într-un anumit domeniu nu există cadre cu o pregătire corespunzătoare.

Folosirea unor specialişti sau tehnicieni din cadrul altor instituţii ori întreprinderi, ridică, adeseori, probleme delicate, atît cu privire la alegerea lor, cît şi cu privire la remuneraţia ce li se cuvine. După cum este cunoscut, nu există temei legal pentru retribuirea muncii depuse de către specialiştii sau tehnicienii însărcinaţi în afara orelor de program cu efectuarea actelor de constatare tehnico-ştiinţifică, iar practica sustragerii acestora de la îndeplinirea zilnică a atribuţiilor lor de serviciu nu este recomandabilă.

Prin urmare, este necesar ca actele de constatare tehnico-ştiinţifică, ce se dispun de către organele noastre de urmărire penală, să se efectueze — de regulă — după cum prevede legea, de către specialişti sau tehnicieni din cadrul Consiliului Securităţii Statului şi numai atunci cînd acest lucru nu este posibil să se apeleze la sprijinul altor persoane.

Potrivit dispoziţiilor cuprinse în art. 116 C. pr. pen., expertizele nu pot fi efectuate de orice specialist, ci numai de acela care, pe lîngă o pregătire şi experienţă corespunzătoare, are şi calitatea de „expert" obţinută în conformitate cu dispoziţiile legale în vigoare.

Activitatea de expertiză contabilă şi aceea de expertiză tehnică — care formează obiectul materialului de faţă — a primit o nouă şi temeinică reglementare prin Decretul nr. 79 din 16 martie 1971.

În conformitate cu prevederile acestui decret, activitatea de expertiză contabilă şi de expertiză tehnică nu se poate realiza decît prin Biroul central pentru expertize tehnice din cadrul Consiliului Naţional pentru ştiinţă şi tehnologie, prin Serviciul central pentru expertize contabile din cadrul Ministerului Finanţelor şi prin birourile locale ale acestor organisme.

Specialiştii folosiţi pentru efectuarea acestor genuri de expertiză trebuie să fie aleşi dintre experţii prevăzuţi în listele birourilor centrale sau locale de expertiză. Numai în cazuri excepţionale — potrivit dispoziţiilor art. 3 alin. 2 şi art. 13 alin. 3 din decretul citat — expertizele pot fi efectuate şi de specialişti cu înaltă calificare — membri ai unei academii, profesori sau conferenţiari din învăţămîntul superior, doctori docenţi pentru expertize contabile sau tehnice.

De menţionat faptul că obţinerea calităţii de expert necesită atît o pregătire şi experienţă superioare, cît şi o reputaţie neştirbită la locul de muncă, în familie sau societate.

Constatările tehnico-ştiinţifice şi expertizele pot fi realizate după caz, atît de către un specialist, tehnician sau expert, cît şi de către un colectiv format din aceştia.

În unele situaţii, cînd în aceeaşi cauză se ivesc probleme ce necesită cunoştinţe din mai multe sectoare sau domenii de activitate, se pot constitui comisii de constatare tehnico-ştiinţifică ori de expertiză complexe, formate din mai multe categorii de specialişti, tehnicieni sau experţi.

În conformitate cu dispoziţiile normelor procedurale în vigoare [9]), efectuarea constatării tehnico-ştiinţifice şi a expertizei se dispune de către organul de urmărire penală prin rezoluţie motivată.

[9]) Art. 112, alin. 1, art.113, art. 116, art. 118 şi art. 203 alin. 1, C. pr. pen.

Prin rezoluţie trebuie să se stabilească obiectul activităţilor respective, persoanele care le efectuează, întrebările la care urmează să se răspundă şi termenul de predare a rapoartelor întocmite.

Întrebările ce se formulează să fie suficiente, precise şi clare, întrucît acestea contribuie, în mare măsură, la reuşita actelor ce se realizează.

Discutarea prealabilă a întrebărilor, cu organul însărcinat să efectueze actele de constatare sau de expertiză, ajută în mod considerabil la precizarea acestora şi la formularea unor răspunsuri corecte şi complete, necesare stabilirii adevărului.

Mai mult, în vederea efectuării expertizei, organul de urmărire penală, atunci cînd este posibil, are obligaţia de a cita părţile în proces, de a le aduce la cunoştinţă obiectul expertizei şi întrebările formulate şi de a le învedera că au dreptul să facă observaţii la acestea şi să ceară completarea lor. De asemenea, este obligat să aducă la cunoştinţă părţilor că au dreptul de a participa la efectuarea expertizei, printr-un expert recomandat de ele [10]).

Dispoziţiile procedurale, ce reglementează instituţia constatării tehnico-ştiinţifice şi a expertizei, nu prevăd pe care anume act din dosar trebuie să fie pusă rezoluţia privind efectuarea acestora. Din această cauză, în activitatea practică a organelor noastre de urmărie penală s-au comis unele greşeli.

De exemplu, în dosarul nr. 840/1971 al Inspectoratului de securitate al judeţului Iaşi, privind pe Iordache Gheorghe, rezoluţia de efectuare a constatării tehnico-ştiinţifice a fost pusă pe referatul nr. 2 734 din 12 mai 1970, care fusese introdus în dosar ca probă de comparaţie privind scrisul învinuitului.

Considerăm că rezoluţia prin care se dispune efectuarea actelor de constatare sau de expertiză se poate aplica pe acea piesă din dosar din care rezultă necesitatea efectuării actelor respective, cu excepţia documentelor oficiale (adrese, contracte, protocoale, buletine de analiză, fişe de evidenţă etc.), a declaraţiilor de martor şi a înscrisurilor ce urmează a fi întrebuinţate ca probă de comparaţie în expertiza grafologică.

Atunci cînd necesitatea efectuării unor acte de constatare sau de expertiză rezultă din ansamblul actelor din dosar, este recomandabil ca rezoluţia de dispunere a acestora să se consemneze într-un act separat.

În unele situaţii, organele noastre de urmărire penală, în adresa prin care solicită conducerii unei instituţii sau întreprinderi aprobarea ca un anumit salariat să participe la efectuarea unor acte de constatare, comunică şi obiectivul acestor acte, precum şi întrebările la care urmează să răspundă.

Apreciem că este greşit un asemenea procedeu, deoarece contravine principiului care consacră secretul actelor de urmărire penală. Conducătorul unei instituţii sau întreprinderi, dacă nu este parte în proces, nu are calitatea să cunoască lucrările de urmărire penală ce se efectuează, chiar dacă acestea vizează, în totalitate sau parţial, unitatea pe care o conduce.

[10]) Art. 118, alin. 3 şi art. 120, C. pr. pen.

NOTA: Redacţia consideră că problemele legate de posibilităţile şi procedura de folosire a instituţiilor menţionate, a căror importanţă în activitatea de urmărire penală este de necontestat, pot fi dezbătute şi în alte materiale. Aşteptăm, în acest sens, opiniile cititorilor.

JOCUL DUBLU AL ACTORULUI

Acum cîtva timp, Tribunalul militar Iaşi a condamnat, în baza articolului 166 alineatul 1 C. pen., pe inculpatul Popa Mija George, fost actor de teatru în Piatra Neamţ, la opt ani închisoare corecţională, pentru infracţiunea de propagandă împotriva orînduirii socialiste.

Unul dintre ofiţerii care au participat la finalizarea acestui caz făcea cu acea ocazie afirmaţia: „Jocul dublu al actorului a luat sfîrşit".

Să vedem însă cum a început „primul act" al acestei acţiuni.

La sfîrşitul anului 1969, maiorul Dumitru Belaşcu primea o notă informativă şi apoi o a doua (de la surse diferite), din conţinutul cărora rezulta că Popa Mija George profera injurii la adresa orînduirii noastre.

După o sumară investigaţie la locuinţa şi la ultimul loc de muncă al celui semnalat, ofiţerul a stabilit şi alte date, care confirmau primele informaţii. În plus, rezulta că urmăritul revenea în discuţii şi asupra activităţii din trecut a organizaţiei legionare.

În faţa acestei situaţii, au fost adîncite verificările şi au fost stabilite următoarele date principale:

Popa Mija George, la scurt timp după absolvirea conservatorului, s-a angajat ca actor la Teatrul „Muncă şi voie bună" din Bucureşti, timp în care se înrolează în organizaţia legionară şi începe să desfăşoare o intensă activitate în cuibul „Sarmisegetuza". Apoi, organizează din proprie iniţiativă un cuib legionar în cadrul teatrului, unde îşi desfăşoară activitatea profesională ca actor, acţionînd sistematic pentru atragerea de noi aderenţi.

Imediat după rebeliunea legionară, părăseşte Capitala, anii 1944—1945 găsindu-l la Craiova. Aici este cooptat şi activează de data aceasta într-o organizaţie subversivă condusă de comandantul legionar Micşunescu Nicos, care venise clandestin în ţară din Germania.

Elementele ce compuneau această organizaţie subversivă sînt arestate şi condamnate. Singurul care scăpa de arestare atunci era Popa Mija George (care reuşise să dispară la vreme, fugind la nişte rude din Făgăraş). O perioadă era să rămînă acolo ascuns, lansînd zvonul că s-ar afla în Făgăraş pentru „a se trata" medical.

La data cînd se stabileau, prin investigaţii, aceste aspecte, cel în cauză fusese pensionat de la Teatrul tineretului din Piatra Neamţ.

În faţa acestor date şi materiale de primă verificare, ofiţerul a făcut propunerea lucrării fostului legionar într-o formă specială, stabilindu-se măsurile ce se impuneau a fi luate pentru clarificarea cazului.

Astfel, s-a preconizat, pe lîngă continuarea investigaţiilor şi în celelalte localităţi pe unde a lucrat Popa Mija George, să se intensifice supravegherea informativă, pentru a stabili activitatea prezentă şi elementele pe care le polarizează în jurul său, luîndu-se în acest scop toate măsurile necesare.

Ofiţerul a trecut şi la identificarea elementelor care activaseră în organizaţia subversivă menţionată. Aceasta cu scopul de a documenta retrospectiv activitatea lui Popa Mija George, cît şi pentru a stabili preocupările acestor elemente în prezent.

Printre cei în cauză a fost găsit informatorul „Panaitescu", cu domiciliul în oraşul Tîrgu-Neamţ, aflat în legătura locotenentului Vasile Buda, ofiţer din acelaşi serviciu.

În urma analizării cazului la nivelul conducerii inspectoratului, s-a hotărît, printre altele, infiltrarea, după o prealabilă verificare, a informatorului „Panaitescu" pe lîngă obiectiv.

În acest sens, conform indicaţiilor primite, informatorul a venit într-una din zile în oraşul Piatra Neamţ, în scopul rezolvării unei situaţii personale (legalizarea studiilor sale liceale). Spunîndu-i-se de către noi itinerarul şi ora de deplasare a obiectivului, l-a întîlnit „incidental" pe acesta.

Întrevederea dintre cei doi a decurs, după cum era şi de aşteptat, în condiţii cu totul fireşti, urmăritul invitîndu-l pe informator la domiciliul său, fapt care ne convenea, deoarece se creau condiţii pentru permanentizarea legăturilor şi apărea perspectiva verificării unor date rezultate din surse speciale, cu privire la deţinerea şi difuzarea de către urmărit a unor materiale cu conţinut subversiv.

Discuţiile iniţiale dintre cei doi s-au purtat cu privire la unele amintiri din activitatea lor comună. Discuţiile ulterioare însă s-au referit la felul subtil în care Popa Mija George a căutat să propage ideile legionare faţă de persoanele cu care a venit în contact în Piatra Neamţ şi îndeosebi în alte localităţi, pe unde peregrinase din 1958 pînă în prezent. I-a mai confiat informatorului că la domiciliul său deţine materiale de propagandă legionară şi antisemită, pe care, în parte, le-a şi difuzat, spre a fi citite şi altor elemente (audiate de noi mai tîrziu).

Analizîndu-se din nou acţiunea, pe baza noilor date obţinute, care reclamau documentarea activităţii urmăritului, s-a hotărît începerea urmăririi penale.

În acest scop, s-au fotocopiat documentele la locurile unde se aflau ascunse şi păstrate de către urmărit, s-au verificat şi identificat toate persoanele din localitate pe care Popa Mija George le polariza în jurul său, precum şi cele din alte localităţi, cu care cunoşteam că a purtat discuţii duşmănoase, de natură legionară, ori cărora le-a difuzat literatura propagandistică menţionată.

Pentru a acoperi încă de la început pe informatorul „Panaitescu", acesta primise sarcina de a nu-l mai contacta pe obiectiv. În plus, s-a recurs la o combinaţie menită a-l face pe cel urmărit să tragă concluzia că a fost depistat cu totul „întîmplător".

S-a întocmit astfel o anonimă, prin care se punea în sarcina fiului lui Popa Mija George faptul că ar fi manifestat unele idei potrivnice orînduirii noastre şi că ar păstra la domiciliu (locuia în acelaşi apartament cu tatăl său) unele cărţi interzise. Noi ştiam că în anturajul fiului se aflau mai mulţi tineri care

participaseră la o reuniune în casa urmăritului, ocazie cu care acesta făcuse unele elogii la adresa fostei organizații legionare și a foștilor ei conducători.

Pornindu-se de la măsura amintită, a fost interogat la locul de muncă fiul lui Popa Mija George, asupra aspectelor din anonimă. Acesta, pentru a se dezvinovăți, ne-a invitat acasă, spre a ne convinge că nu deține nici un fel de cărți de acel gen. Era tocmai aspectul pe care îl prevăzusem și care ne convenea.

Desigur că la domiciliu, unde se afla și urmăritul Popa Mija George, percheziția s-a extins, cu consimțămîntul acestuia, acționîndu-se în maniera descoperirii și ridicării documentelor ce constituiau arhiva cuibului legionar pe care-l condusese, precum și a celorlalte cărți și materiale cu conținut legionar și antisemit.

A urmat apoi invitarea lui Popa Mija George la sediul inspectoratului, unde s-a început cercetarea, inițial asupra documentelor găsite și ridicate de la domiciliul său, apoi asupra celorlalte fapte infracționale, stabilite în procesul muncii informative.

O bună perioadă, obiectivul și-a negat faptele antisociale săvîrșite, manifesta o atitudine fățarnică și de văicăreală, implorînd clemență și prefăcîndu-se că detestă organizația legionară.

Prin măsurile speciale folosite, noi am cunoscut însă permanent adevărata față a acestui element, care, plecînd acasă de la anchetă, continua să-și îndoctrineze fiul în aceeași direcție legionară.

Față de această situație, s-a aprobat definitivarea cercetărilor prin arestarea celui în cauză.

Perseverenței depuse în cercetările care au urmat, probelor administrate și care au servit apoi la demascare, Popa Mija George nu le-a mai putut rezista, recunoscîndu-și pînă la urmă vinovăția.

În acest sens, Popa Mija George a făcut declarații prin care a arătat că, datorită intensei activități desfășurate în organizația subversivă amintită, după anul 1958 a renunțat la a mai rămîne în expectativă.

Mult mai prudent însă a continuat să propage ideile legionare cu subtilitate, în contactul său cu persoane în care avea încredere, legionari, foști condamnați, aducînd elogii organizației și conducătorilor legionari. A propagat ideea reinstaurării guvernării legionare, difuzînd cărți și alte materiale de propagandă legionară și antisemite, colportînd știri auzite la posturile de radio imperialiste, denigrînd politica și realizările dobîndite de orînduirea noastră socialistă. În scopul de a nu fi depistat, și-a schimbat în dese rînduri locul de muncă, mutîndu-se cu domiciliul succesiv în orașele Oradea, București, Constanța, Galați și, înainte de pensionare, în Piatra Neamț. Aceste hotărîri le lua îndeosebi cînd afla sau își dădea seama că organele de stat sau de partid se interesează de trecutul și activitatea sa politică.

De asemenea, a mai declarat că, în contactul profesional pe care-l avea cu actorii, în special cu membrii de partid, căuta să pozeze într-o persoană loială, făcînd chiar aprecieri pozitive la adresa regimului.

Iată deci că afirmația referitoare la „jocul dublu al actorului" este întemeiată. Rolul acestui legionar „care își regreta sincer trecutul" s-a sfîrșit.

Locotenent-colonel Aurel Mihalcea

BILANȚ POZITIV

Despre hărnicia și chiar eroismul producătorilor de bunuri materiale s-a spus și scris, s-a filmat și înregistrat. Dar în multe fabrici și uzine, pe ogoare, în întreprinderi și instituții există și aportul anonim al ofițerilor noștri.

Și pentru că specificul muncii ne împiedică să-i facem cunoscuți pe autorii succeselor noastre, vom încerca, în prezentul articol, să vorbim despre modul în care se pregătesc ofițerii unei singure unități, ai Direcției a III-a, pentru a face față sarcinilor care le revin.

Din 1970 și pînă în luna mai 1971, 6% din totalul ofițerilor unității au susținut și promovat examenul de stat la diferite facultăți ; alți 9% vor termina în acest an de studiu facultățile de drept, istorie-geografie, istorie, filologie, A.S.E., I.C.F. ș.a.

Această „mutare" vine să întărească ponderea ofițerilor cu studii superioare din direcția noastră, care, „cu" sau „fără" examen de stat, au depășit bine jumătatea efectivului și care, împreună cu cei ce urmează la secțiile fără frecvență sau serale ale unor facultăți, depășesc 85% din efectiv.

Dacă la începutul anului trecut, 16% dintre ofițerii din unitate erau atestați penal, la 1 ianuarie 1971, 100% dintre ofițerii care trebuiau să fie atestați, erau deja posesori de astfel de legitimații. Deci, în anul declarat al calității, s-a produs un salt calitativ.

În însușirea limbilor străine s-au obținut, de asemenea, rezultate bune și foarte bune. În prezent, în unitate se cunosc 12 limbi străine ; sînt ofi-

țeri care vorbesc 3–4 limbi de circulație internațională.

Sfera necunoscătorilor de limbi străine s-a restrîns la 20% din efectiv; 30% cunosc „satisfăcător" una sau mai multe limbi străine; 28% și-au însușit „bine" limbile de circulație internațională, iar 22% din totalul ofițerilor sînt „foarte buni" cunoscători de limbi străine.

În 1970, pregătirea, prezentarea și rezultatele obținute de ofițerii care au participat la examenul pentru gradul de maior, a fost „bună" și „foarte bună", reușind ca, prin procentajul de 100% promovat, să fim printre primele unități din Consiliul Securității Statului în acest domeniu.

În privința învățămîntului profesional, menționăm că, în 1970, tematica expunerilor, a lucrărilor practice și a seminariilor a fost mai diversificată, cuprinzînd probleme de specialitate (filaj, cifru, pregătire tehnică etc.), punîndu-se mai mult accentul pe caracterul practic al procesului de instrucție.

Experiența de pînă acum arată că, pentru Direcția a III-a, organizarea lunară de activități de învățămînt este cea mai bună, deoarece astfel s-a reușit să se difuzeze în masa ofițerilor tot ce a apărut nou, să se facă acel util și rapid schimb de experiență.

Activitatea de organizare a procesului de învățămînt nu a fost rigidă, nu a produs perturbări în activitatea profesională, ci s-a îmbinat cu aceasta.

S-au diversificat și mijloacele și metodele de studiu, trecîndu-se de la folosirea exclusivă a predărilor și seminariilor, la înregistrări și audiții, la conferințe, expuneri, referate, discuții, dezbateri, colocvii și proiecții pe teme de muncă sau la lucrări practice de drept penal sau drept procesual-penal, la întocmirea de hărți codificate, la efectuarea de fotografieri și executarea de fotocopii etc.

O serie de ofițeri din cadrul unității au întocmit materiale de specialitate, ce s-au tipărit în cadrul Consiliului Securității Statului; au fost trimise unele lecții la inspectoratele județene de securitate, s-au redactat lucrări pe linie de cercetare științifică; unii ofițeri au scris și publicat literatură de specialitate etc.

În procesul de învățămînt am primit un sprijin substanțial de la cadre cu funcții de conducere și specializate din unele unități centrale, de la Direcția personal și învățămînt, care ne-au ținut expuneri, sau cu care am întocmit lucrări practice pe teme ale muncii de securitate, ori pe probleme ideologice.

La rîndul nostru, ofițeri cu munci de răspundere din Direcția a III-a au fost de un real folos procesului de învățămînt din alte unități centrale sau teritoriale.

În afară de învățămîntul la locul de muncă, în cadrul unității s-a organizat instruirea de specialitate a marii majorități a ofițerilor și prin convocări.

Rezultatele muncii informative din 1970 reflectă, într-un sens și într-o oarecare proporție, și activitatea de învățămînt profesional.

De pildă, contactarea unui număr de străini, cu rezultate bune, este un fapt îmbucurător, aceasta datorindu-se, în mare măsură, cunoașterii limbilor străine. Iar necontactarea străinilor de către acei ofițeri care nu cunosc limbi străine, este – parțial – o reflectare a acestei carențe, care va fi înlăturată prin studierea și stăpînirea limbilor străine.

În cursul lunilor noiembrie și decembrie 1970, s-a efectuat o testare a majorității ofițerilor din unitate, privind unele cunoștințe de cultură generală cu aplicabilitate directă în activitatea profesională. Testarea a cuprins întrebări despre populație, suprafața, geografia fizică și economică, despre cultura unor state și popoare, organele polițienești, de contraspionaj și spionaj, organizarea administrativă și politică actuală a unor partide și guverne etc. Răspunsurile au dus la stabilirea datelor ce se cunosc, precum și a carențelor existente, pentru a căror înlăturare s-au prevăzut activități în planul de învățămînt pe anul 1971.

În acest an, s-a realizat pregătirea tehnică a tuturor ofițerilor și atestarea lor în această activitate. S-a început pregătirea cadrelor asupra unor lucrări de cifru, încă din luna ianuarie, urmînd ca, foarte curînd să fie atestată prima grupă de ofițeri. Am realizat și un reușit concurs profesional, în cinstea Semicentenarului P.C.R., de genul „Cine știe, cîștigă", cu întrebări din istoria P.C.R., din activitatea profesională, din actele normative ce ne reglementează munca, din limbi străine, genistică, tehnică, cifru etc.

Și exemplele pot continua...

Aparatul nostru se pregătește, învață, se perfecționează, se specializează continuu, pentru că dușmanul este din ce în ce mai perfid, mai dotat, mai inventiv. Iar noi trebuie să fim cel puțin cu un pas înaintea lui și cu o secundă mai devreme.

Discutată și analizată de mai multe ori de către colectivul de conducere al unității, activitatea de învățămînt a fost consolidată și canalizată spre problemele și temele majore, punîndu-se accentul pe pregătirea practică pe colective, diversificată, pe răspunderea regulamentară a șefilor pentru pregătirea subordonaților și reflectarea acesteia în notările de serviciu pe anul 1971.

Referitor la pregătirea multilaterală, am putea menționa că s-a avut în vedere pregătirea fizică a ofițerilor, atît la locul de muncă, cît și prin convocări de pregătire militară și fizică (ore de sport, excursii etc.). Aproximativ 50% dintre ofițeri știau „ieri", adică în 1969, – mai mult sau mai puțin – să schieze; „astăzi" (în 1971) 88% din efectivul unității cunoaște tainele acestei discipline sportive.

Dacă „ieri", 48% dintre ofițeri nu îndeplineau condițiile tragerii cu pistolul, „astăzi" procentajul lor s-a redus la 3%. Și asta în timp ce, la totalul tragerilor cu armament individual, nu este nici un ofițer care să nu îndeplinească baremul fixat. Pe linia pregătirii de luptă vor mai avea loc activități cu caracter practic aplicativ.

Dacă „ieri" știau dactilografia 25% dintre ofițeri, „astăzi" ei cunosc bine și foarte bine scrierea la mașină în procentaj de 40%.

Dacă „ieri" nu știa nimeni să conducă un autocamion, „astăzi" 13% dintre ofițeri au carnetul de conducere gradul „C", în timp ce procentajul posesorilor de carnete de conducere gradul „B" a ajuns la 97%.

Dacă... Dacă spațiul n-ar fi limitat...

Încheiem cu convingerea fermă că în 1971 se vor face mai multe lucruri bune, pe linia pregătirii cultural-profesionale a aparatului nostru, că ne vom perfecționa metodele și mijloacele de muncă, vom învăța – de la prieteni și dușmani – tot ce ne poate fi folositor, pentru dezvoltarea noastră spirituală și fizică, pentru ca, în orice situație, noi să știm și să putem apăra cu brațele și cu mintea, patria socialistă, România.

Locotenent-major I. BOLDEA

Aspecte privind pregătirea contrainformativă a cetăţenilor români care merg în exterior

Din analiza datelor pe care le deţinem, rezultă că, pe raza judeţului Argeş, majoritatea cetăţenilor care solicită plecarea în străinătate — în interese personale, ca turişti, ori pe linie de serviciu — sînt muncitori cu înaltă calificare, tehnicieni, ingineri, medici, profesori sau alte persoane cu funcţii de răspundere din diferite întreprinderi şi instituţii unde se păstrează secrete de stat.

În ceea ce priveşte pregătirea contrainformativă a cetăţenilor care s-au deplasat în străinătate, organele noastre au avut în vedere ca această pregătire să fie făcută în mod diferit, în funcţie de persoană, de timpul şederii în străinătate, precum şi de forma deplasării (în grup sau individual).

S-a mai avut în vedere şi pregătirea fiecăruia, s-a stabilit dacă a mai călătorit în afara ţării sau dacă merge pentru prima dată, dacă s-au făcut semnalări cu privire la comportarea sa anterioară etc.

S-a ţinut seamă şi de localitatea unde se deplasează în străinătate, în care scop am indicat date privind unele elemente care, sub o formă sau alta, ar putea să acţioneze asupra cetăţenilor români.

În acest sens, dăm mai jos următorul caz :

Inginerul Doru Munteanu, care în anii anteriori a fost plecat în străinătate ca turist, ne-a semnalat la întoarcere, că în capitala austriacă a fost acostat de doi indivizi (tată şi fiu) ce vorbeau limba română şi care s-au oferit să-l conducă la Magazinul „Marmo" din Viena, de unde să facă cumpărături la preţuri reduse.

Cunoscînd aspectul de mai sus, precum şi alte date semnalate de cel în cauză, în cursul anului 1970, cînd inginerul a obţinut aprobarea să plece din nou ca turist, de data aceasta în R.F. a Germaniei şi Franţa, am procedat la o mai amplă pregătire contrainformativă a sa. Deoarece urma să viziteze şi oraşul München, în afară de indicaţiile ce i-au fost date în legătură cu comportarea pe care trebuie să o aibă pe timpul şederii în exterior, i-au fost indicate şi numele unor persoane pe care le-ar putea întîlni sau cunoaşte întîmplător şi care ar putea acţiona, într-un mod sau altul, asupra sa, ori care, prin activitatea şi comportarea lor, ar interesa organele noastre. Printre persoanele indicate, a fost numit şi transfugul „Tică", domiciliat în München, cunoscut că frecventează restaurantul „Klein Bukarest". Inginerul Doru Munteanu, fiind pus astfel în temă, a reuşit ca, pe timpul şederii sale la München, să-l cunoască şi pe „Tică", iar la întoarcere ne-a furnizat date pe baza cărora am putut să ne formulăm o părere mai completă asupra activităţii şi relaţiilor pe care transfugul le are în ţară şi în străinătate.

Un alt exemplu îl constituie cel al numitei Liliana Gavrilescu. Din verificări, rezulta intenţia sus-numitei de a-şi vizita rudele din R.F. a Germaniei. După ce a obţinut aprobarea de plecare, am procedat la prelucrarea sa contrainformativă şi, ţinînd seama de aspectele rezultate din verificări, în discuţii ne-am referit şi la unele persoane din ţară şi străinătate, care apelează la „bunăvoinţa" unor cetăţeni ce sînt antrenaţi în facilitarea diverselor comisioane.

În contextul discuţiilor, Liliana Gavrilescu ne-a informat, atît înainte de plecarea în străinătate, cît şi la întoarcerea în ţară, asupra tuturor persoanelor care i-au solicitat anumite servicii, natura relaţiilor cetăţenilor români cu persoane din străinătate, precum şi alte aspecte din care am putut trage concluzii importante pentru munca de securitate.

O atenţie deosebită am acordat şi prelucrării contrainformative a cetăţenilor români care se deplasează în străinătate, în grupuri, ca turişti sau în interes de serviciu.

Este necesar ca, paralel cu încadrarea informativă a grupului, să procedăm la pregătirea contrainformativă a tuturor persoanelor care se deplasează în afara ţării şi îndeosebi a celor ce merg în interes de serviciu şi rămîn o perioadă mai mare în exterior.

Acest lucru se impune, întrucît practica muncii a demonstrat că, de multe ori, informatorii şi colaboratorii nu reuşesc să cunoască pe deplin comportarea şi relaţiile unor persoane care se deplasează în străinătate, dar mai ales unele frămîntări ale acestora.

În următorul exemplu, vom materializa necesitatea celor precizate mai sus.

În cursul lunii iunie 1970, Uzina de autoturisme Piteşti a trimis la specializare, pentru un an de zile, la firma „Gotze", din R.F. a Germaniei, un grup de 20 muncitori calificaţi, printre care şi pe Petre Ionescu, persoană fără antecedente, căsătorit şi care avea trei copii minori.

În luna decembrie a anului trecut, cu ocazia sărbătorilor de iarnă, grupul respectiv, mai puţin Petre Ionescu, s-a întors în ţară pentru a-şi petrece concediul.

Semnalările primite la întoarcerea grupului indicau că Petre Ionescu a dispărut în preziua plecării, în timp ce era într-un magazin din Köln, unde, împreună cu alţi colegi, urma să facă cumpărături pentru familie. (De notat că Petre Io-

nescu şi-a anunţat venirea în ţară pentru data de 19 decembrie şi ruga ca familia să-l aştepte pe aeroportul Otopeni.)

Din discuţiile pe care le-am purtat noi cu cîţiva colegi ai lui Petre Ionescu, a rezultat că, cu circa două săptămîni înainte de venirea în ţară a grupului, cel în cauză părea agitat uneori, că se puteau observa pe faţa lui semne de nelinişte, nervozitate şi frămîntare, dar nimeni nu l-a întrebat de ce se află în această stare. Mai mult, cu două zile înainte de întoarcere, unii colegi de-ai lui cu care se afla împreună pe peronul staţiei Bunscheid, în aşteptarea trenului spre Köln, au observat că Petre Ionescu, în timp ce se plimba pe peron, era congestionat la faţă.

După dispariţia sa din magazin, fiind căutat la hotel, i s-au găsit paşaportul şi alte obiecte pe care le cumpărase pentru a le duce în ţară.

Pe data de 24 ianuarie 1971, cadavrul lui Petre Ionescu — după relatările organelor de urmărire penală din R.F. a Germaniei — a fost pescuit în apele Rinului.

Starea în care s-a aflat Petre Ionescu în R.F. a Germaniei nu ne-a fost clarificată pînă acum de către nimeni. De asemenea, dispariţia din magazin şi apoi moartea survenită, împrejurările în care a fost găsit cadavrul etc. au rămas încă nelămurite, necunoscîndu-se dacă s-a acţionat sau nu asupra lui, dacă la mijloc a fost jaful sau este vorba de o sinucidere şi ce ar fi putut determina un asemenea gest.

Exemplul de mai sus ilustrează faptul că, dacă organele noastre nu se rezumau doar la instruirea unui număr de cîţiva colaboratori şi se proceda la prelucrarea contrainformativă a întregului grup, colegii lui puteau să discute cu el în legătură cu frămîntările pe care le observase, puteau să sesizeze relaţiile pe care acesta şi le-a creat pe timpul şederii în R.F. a Germaniei, cu ce îşi petrece timpul liber etc., prevenind atragerea lui la eventuale activităţi ilicite sau de altă natură.

În consecinţă, se impune ca rolul activ pentru pregătirea contrainformativă să-l aibă ofiţerii de securitate care lucrează pe linie de contraspionaj, în colaborare cu ofiţerii ce îşi desfăşoară activitatea pe linia serviciului de contrainformaţii economice.

De asemenea, la pregătirea contrainformativă a cetăţenilor care se deplasează în străinătate ca turişti, în mod individual sau în grup, ori a celor ce merg în vizită la rude, o contribuţie de seamă pot aduce şi ofiţerii care lucrează pe linie de paşapoarte, avînd create condiţii bune în vederea realizării acestui scop.

De un real sprijin în prelucrarea contrainformativă ne poate fi reţeaua informativă, care, contactînd diferite persoane, poate relata exemple concrete, din care să rezulte scopul urmărit de unele elemente **rămase în străinătate**, aflate în slujba propagandei occidentale, citînd cazurile celor ce s-au întors în ţară, ca urmare a cunoaşterii adevăratei realităţi occidentale.

Desigur, metodele de pregătire contrainformativă a cetăţenilor ce se deplasează în străinătate sînt multiple şi variate, ele fiind aplicabile în funcţie de caz, de ţările în care se deplasează un individ sau un grup şi de interesul pe care persoana îl poate prezenta pentru serviciile de spionaj străine.

Locotenent-colonel C. TĂNASE
Maior GHEORGHE TEREŞ

DIN ACTIVITATEA DUŞMĂNOASĂ A UNOR SECTANŢI MILENIŞTI

CAZUL „RUGINOASA"

Pe raza judeţului Sălaj activează reprezentanţii mai multor culte şi secte legale şi ilegale, dintre care secta milenistă, fracţiune a „Martorilor lui Iehova", s-a dovedit a fi cea mai periculoasă şi cea mai anarhică. Secta milenistă a apărut în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, dar s-a organizat abia în anul 1913 sub numele de „Societatea internaţională a studenţilor în biblie serioşi", stabilindu-şi reşedinţa în Brooklyn din New York.

În ţara noastră, mileniştii îşi zic „Asociaţia internaţională a studenţilor în biblie", „Societatea învăţăceilor în biblie", „Studenţi în biblie", „Biserica domnului", „Casa spirituală a lui Israel", „Cei credincioşi", „Familia credinţei", „Ucenicii domnului" etc.

Întemeietorul sectei, Charles Taze Russel, născut în anul 1852 la Pittsburgh, S.U.A., a intrat în conflict cu adventiştii şi a pus atunci bazele revistei „Turnul de veghere", pe care o scria singur şi o difuza în limbile: engleză, germană, franceză, poloneză, suedeză, daneză şi finlandeză. Tot el înfiinţă apoi o sumedenie de filiale religioase, în foarte multe ţări.

În Transilvania, milenismul pătrunde prin anii 1911—1912, adus de un anume Carol Szabó, de lîngă Tîrgu-Mureş, şi de un oarecare Iosif Kiss, ambii întorşi din America. Primele adunări se fac în 1914 în Cluj şi Tîrgu-Mureş. Mai tîrziu secta pătrunde şi pe Valea Jiului. În anul 1916, cei doi conducători au fost condamnaţi (deoarece propovăduiau în scris îndemnul ca soldaţii să nu lupte pe front) şi conducerea sectei o ia numitul Nagy Valentin. De la această dată încep să treacă la milenism şi românii.

Între timp, după moartea lui Charles Taze Russel, milenismul se desparte în

două grupări, una sub conducerea lui I. F. Rutherford, iar alta, credincioasă lui Russel, sub conducerea lui Johnson. Dezbinarea aceasta trece și în Transilvania. Centrul milenismului pentru Europa era acum Magdeburgul, avînd ca șef suprem pe Rutherford. Centrul pentru România se stabilește în Cluj, iar șeful suprem este Magyarosi.

Adevărata evanghelie a studenților în biblie este scrierea lui Russel „Studii în scriptură", în 7 volume, tradusă în 19 limbi și tipărită într-un tiraj destul de mare.

De fapt, toată literatura studenților în biblie se reduce la scrierile lui Russel. Cele ce nu-i poartă numele sînt simple extrase din lucrările lui, expuneri populare ale învățăturii sale sau încercări de prefaceri cerute de vremuri. Această literatură însă se desface și se răspîndește cu sisteme americane. Este tradusă în zeci de limbi, redată în nesfîrșite ediții, tipărită în zeci de mii de numere și cu un lux de editură. Învățătura mileniștilor este expusă sub diferite titluri, cu foarte multe subtilități de interpretare, încît adesea sumedenia de broșuri și foi par a nu fi ale aceleiași secte.

Din acest puhoi de scrieri, este greu de reținut esența „învățăturii" lor. Pe lîngă autoritatea scripturii, mai cred și în autoritatea pastorală a lui Russel. Ei proclamă biserica „instituție a Diavolului", susțin că „Mîntuitorul" nu a înviat în corp, ci numai în spirit, cred în purificarea în împărăția de 1000 de ani (de unde numele sectei), consideră moartea doar „o adormire", afirmă „inexistența mîntuirii pentru cei morți în păcat" etc.

Pentru socotirea timpului împărăției de 1000 de ani, au o sumă de date, socotind epoca noastră „de tranziție", în care oamenii de stat, generalii și oamenii de știință sînt „servitorii Satanei, pe care Dumnezeu îi va distruge", prin războaie și prin revoluții. În acest context, toate publicațiile lor sînt îndemnuri la revoltă adresate populației.

Numeric, secta s-a dezvoltat relativ încet, din cauza caracterului anarhic ce o caracterizează. Din aceeași cauză, numărul mileniștilor este greu de stabilit.

Fapt este că, încă în 1935, existau 500 mileniști la Cluj, iar mai tîrziu s-au extins în Oradea, Caransebeș, Sibiu, Buzău, Brăila și în alte localități.

Propaganda lor a fost foarte îndrăzneață și mascată sub forme nevinovate (vînzători de cărți și reviste, firme comerciale camuflate). Tipăriturile lor erau scoase din tipografia lui I. B. Sima din Cluj și erau foarte atrăgătoare.

Pînă în prezent sînt cunoscute următoarele foi sau reviste mileniste: „Vestea Mileniului", „Vîrsta de aur", „Catedra poporului", „Studenții bibliei", „Realitatea" și alte foi volante, special fără titlu, număr, localitate, redactor și tipografie. (Noi am găsit la mileniști și revista „Turnul de veghere", deși această publicație aparține „Martorilor lui Iehova".) Dintre broșuri sînt cunoscute: „Crearea lumii", „Planul divin al vîrstelor", „Harfa lui Dumnezeu", „Învățăturile sfintei scripturi", „Socialismul și biserica", „Ce zic scripturile despre spiritism", „Dezastrul lumii", „Taina împlinită" etc. Toate aceste tipărituri sînt scoase la centrala din Brooklyn sau la Magdeburg, unde au lucrat efectiv două elemente din Cluj, pe nume: Ioan Sasu și Lajos Szabó. Trebuie reținut că multe dintre aceste publicații au fost retipărite în țară sub alte nume și cu alte forme ca să deruteze.

*

* *

Începînd din anul 1969, ofițerii Inspectoratului de securitate al județului Sălaj au intrat în posesia mai multor date din care rezulta că unele elemente deosebit de fanatice din cadrul sectei religioase ilegale a mileniștilor au început activitatea de reorganizare a sectei, făcînd în acest scop și unele deplasări în localități de pe raza altor județe.

Față de această situație, în baza Ordinului pe anul 1970, al tovarășului președinte al Consiliului Securității Statului, și a indicațiilor conducerii Inspectoratului de securitate al județului Sălaj, s-au luat măsuri de încadrare informativă a elementelor cu rol de conducere în sectă, fanatice și influente. S-au luat măsurile necesare și pe linia Direcției a IX-a.

În cursul lunii martie 1970, dintr-un material interceptat, rezulta următorul text: „Dragă frate Vasile, vei ști că pe la noi timpul este foarte frumos și că stupii au început să roiască. N-ar strica să vii și tu în ziua de 5 aprilie 1970 în Ruginoasa, unde vor veni mai mulți stupari și împreună vom discuta despre albinele noastre".

Analizînd acest text și coroborîndu-l cu datele furnizate de rețeaua informativă, am stabilit că la data indicată în text urma să aibă loc o mare adunare milenistă în satul Ruginoasa, județul Sălaj. Organizatorii (Popescu Ioan, Negulescu Vasile și Palade Gheorghe) ne erau cunoscuți ca elemente conducătoare fanatice, așa că, la 3 aprilie 1970, s-a început urmărirea penală împotriva lor.

Practic, în ziua de 5 aprilie 1970, s-a deplasat la fața locului o echipă de ofițeri care, împreună cu organele de miliție, a surprins în adunare clandestină peste 150 persoane, dintre care, cam 20 la sută, tineri. Adunarea era condusă de Popescu Ioan și Negulescu Vasile. Cu această ocazie, s-a trecut la întocmirea actelor procedurale, confiscîndu-se o mare cantitate de materiale de propagandă, două magnetofoane și 25 benzi pe care erau înregistrate predici cu un profund conținut dușmănos. La această adunare, au fost găsiți participanți veniți din județele: Sălaj, Cluj, Bistrița-Năsăud și Maramureș.

Trecîndu-se la documentarea activității dușmănoase a celor trei elemente conducătoare, precum și a altora, s-a stabilit că, în cursul anilor 1968—1969, ei au trecut la elaborarea unui program care avea menirea de a da sectei un caracter organizat și obligatoriu pentru membrii săi. La aceste ședințe, participaseră 30 elemente cu rol de conducere în sectă, din mai multe județe, avînd obligația ca programul respectiv să fie difuzat și prelucrat în rîndul sectanților, cu ocazia adunărilor pe care le organizau.

Acest program, prin conținutul său, cuprindea aspecte ce contravin flagrant intereselor statului nostru. În mod deschis se enunța ideea renunțării la orice activitate de culturalizare ori sportivă, la viața de pe pămînt, în general, aceasta fiind considerată amăgitoare, neadevărată și se cerea consacrarea întru credință, studierea bibliei, care „trebuie să fie singura bucurie".

Tendința și orientarea fundamentală a conducătorilor sectei era deci aceea de a imprima credincioșilor renunțarea la toate bucuriile și satisfacțiile muncii și ale vieții în societate. Pe aceasta se și bazează îndemnurile adresate de unii conducători sectanților, de a rupe legăturile cu viața socială, de a trăi cît mai simplu, „fără case spațioase, fără mobilă modernă, fără să frecventeze localurile publice, lăcașuri de cultură și artă".

O intensă activitate au desfășurat conducătorii sectei în rîndul tineretului, reușind să atragă la activitate tineri din

școli, licee, întreprinderi și instituții. (La majoritatea adunărilor sectei, tineretul reprezenta un procentaj de 15—20%.)

Să reținem că există o preocupare vădită a mileniștilor pentru tineri. Acești sectanți afirmă că „educația prin școli nu este necesară" ; și în consecință, caută să-i sustragă pe copii de la activitățile organizate prin sistemul de învățămînt, îndemnîndu-i să participe în schimb la adunările sectei, pentru a-i forma într-o direcție mistică și a-i crește plini de respect față de „creatori".

Pentru atragerea tineretului, conducătorii sectei au folosit metoda înregistrărilor pe benzi de magnetofon (în timp ce copiii recitau poezii sau interpretau cîntece cu caracter sectant), au verificat și seminarizat însușirea cunoștințelor religioase.

Îndemnarea tineretului de a nu activa în organizații politice, obștești și de a renunța la activități distractive a fost o altă preocupare a conducerii sectei. În locul acestor activități, unii tineri au fost folosiți la copierea și multiplicarea materialului de propagandă religioasă.

Toate aceste acțiuni, al căror scop incontestabil este mutilarea psihică și ideologică, reprezintă desigur parte integrantă dintr-un program menit a crea oameni incompatibili și inutili societății socialiste.

Tot în procesul documentării, organele noastre au reușit să strîngă noi probe, care au avut menirea să demaște și mai mult activitatea conducătorilor sectei. Astfel, mergînd pe linia de a da activității sectei un caracter și mai organizat, elementele conducătoare, împreună cu alți sectanți, au încercat să facă din satul Ruginoasa un centru de conducere al activității mileniste, la început pe teritoriul Transilvaniei, urmînd să preia apoi conducerea pe întreaga țară. Numai așa se explică legăturile ce le aveau cei trei conducători din județul Sălaj, cu alte elemente conducătoare și fanatice din județele Satu-Mare, Maramureș, Bihor, Hunedoara, Cluj, Bistrița-Năsăud, Mureș și altele, aceasta cu scopul de a atrage la activitatea sectei un număr cît mai mare de persoane. Și trebuie spus că în unele cazuri au reușit. Edificator în acest sens este cazul conducătorului Popescu Ioan, care și-a creat legături în peste 30 localități din țară.

Din lucrarea informativă și documentarea activității elementelor cu rol de conducere, a mai rezultat că activitatea acestei secte a avut un profund conținut antisocial și antistatal, ideile acestea fiind expuse sectanților în adunările clandestine, prin contactări individuale, precum și prin folosirea unui volum mare de literatură religioasă. Cu ocazia perchezițiilor ce s-au făcut ulterior la mai mulți sectanți, s-au găsit și s-au confiscat însemnate cantități de materiale cu caracter mistic și dușmănos, care au fost folosite ca probe în instanță.

Specific activității acestei secte este și faptul că ea își desfășoară activitatea în adunări mari, de amploare, unde conducătorii sectei rostesc predici care se întind pe un spațiu mare de timp și unde sînt propagate idei cu conținut net dușmănos. Deși mileniștii caută să lase impresia că nu desfășoară o activitate antistatală, din afirmațiile unor conducători ai lor a rezultat clar, că ei urmăresc să semene neîncredere în orînduirea socială din țara noastră, că propovăduiesc înlocuirea acestei orînduiri. Asemenea idei au fost răspîndite în fața a sute de persoane.

Conducătorii sectei, prin activitatea pe care au desfășurat-o, au reușit să-și creeze și să-și mențină o influență mare în rîndul sectanților și a persoanelor pe cale de a fi atrase la sectă, fapt ce a făcut ca ei să fie considerați „înțelepți, consacrați" etc. — prin aceasta înțelegîndu-se de către ei persoane bine pregătite dogmatic și capabile de a prelucra biblia, sau alte materiale religioase, de a ține predici în fața adunărilor de sectanți.

De remarcat este faptul că majoritatea membrilor sectei o constituie elementul țărănesc, mai puțin muncitori și aproape de loc intelectuali. Toate aceste persoane au un slab nivel politic și cultural, în general sînt elemente bigote, care îi urmează pe conducători fără șovăire, acordîndu-le și ajutoare care constau în bani ori obiecte. Așa se explică faptul că acești conducători dispun de sume mari de bani, pe care-i folosesc în deplasările ce le efectuează prin diferite localități, la cumpărarea de magnetofoane și benzi sau alte materiale necesare desfășurării activității dușmănoase.

În baza probelor administrative, s-a stabilit vinovăția persoanelor și a rolului avut de fiecare în sectă. În iunie 1970 a fost pusă în mișcare acțiunea penală în cauza privitoare la învinuiții : Popescu Ioan, Negulescu Vasile și Palade Gheorghe, întrucît au săvîrșit infracțiunea de propagandă împotriva orînduirii socialiste, prevăzută și pedepsită de art. 166 alin. 2 C. pen. După obținerea aprobării de punere în mișcare a acțiunii penale, s-a trecut la arestarea sus-numiților și la anchetarea lor.

În timpul anchetării, o echipă de ofițeri se ocupa de această problemă, iar alții verificau pe teren anumite date ce prezentau interes operativ pentru organele noastre, imediat ce asemenea date rezultau din anchetă. În același timp, în arest s-au folosit și mijloace speciale care au ajutat mult. S-au mai luat desigur măsurile informative care se impuneau.

Avînd în vedere periculozitatea activității conducătorilor sectei pe raza județului Sălaj, sistematic a fost informat Comitetul județean de partid, care, prin factorii de răspundere, a luat măsuri de intensificare a muncii de educare, în special în localitățile unde se desfășurase o intensă activitate sectantă.

Tot la nivelul Comitetului județean al P.C.R., s-a organizat un simpozion avînd ca temă combaterea misticismului, simpozion la care au luat parte cadre ale Comitetului de Cultură și Artă, cadre didactice, directorii căminelor culturale și alte persoane. La această adunare, un ofițer din cadrul inspectoratului nostru a prezentat un referat privind formele de activitate ale unor secte și culte existente pe raza județului Sălaj. Această adunare s-a încheiat cu întocmirea unui plan de măsuri, în cadrul căruia sînt prevăzute sarcini concrete ce urmează a fi executate sub conducerea și controlul Comitetului județean de partid.

În același timp s-a făcut informarea atît a Comitetului județean al U.T.C., cît și a Inspectoratului general de învățămînt, prin organul de partid județean.

Din nefericire, în lucrarea acestui caz au existat și anumite lipsuri. Astfel, nu au fost folosiți informatori cu depline posibilități de pătrundere în rîndul sectei, fapt ce a dus la întîrzierea curmării activității dușmănoase. Deși au fost in-

formate şi alte inspectorate de securitate despre unele elemente care au desfăşurat activitate comună cu cea de pe raza judeţului Sălaj, nu întotdeauna s-a cooperat fructuos cu acestea, din care cauză, au rămas elemente neidentificate, care nu au putut fi trase la răspundere.

Cu toate aceste lipsuri, datorită măsurilor luate pe linie informativă, cît şi datorită folosirii altor mijloace, în prezent putem supraveghea mai bine elementele din cadrul sectei, pentru a preveni orice acţiuni duşmănoase din partea lor.

Prin sentinţa nr. 467 din 10 septembrie 1970, Tribunalul militar Cluj a condamnat pe inculpaţii : Popescu Ioan (la 8 ani închisoare), pe Negulescu Vasile (la 6 ani închisoare) şi pe Palade Gheorghe (la 5 ani închisoare), pentru infracţiunea de propagandă împotriva orînduirii socialiste, prevăzută şi pedepsită de art. 166 alin. 2 C. pen., şi interzicerea pe timp de cinci ani, a drepturilor prevăzute de art. 64 lit. a şi b C. pen. S-a mai dispus confiscarea celor două magnetofoane, precum şi a materialelor de propagandă, aflate în prezent corp delict la dosar, în vederea distrugerii lor. S-au efectuat de asemenea 15 avertizări ale unor persoane din localităţi diferite din judeţul Sălaj.

Pentru ca avertizările să-şi atingă scopul, ele s-au făcut în prezenţa organelor locale de partid şi de stat, a directorilor de şcoli, a directorilor de cămine culturale şi a unor cetăţeni din localităţile respective. Cu această ocazie s-a luat poziţie critică faţă de activitatea sectantă, iar persoanele avertizate s-au angajat că în viitor nu vor mai comite asemenea fapte.

S-ar fi putut face desigur un număr mult mai mare de avertizări, dar am socotit că o asemenea măsură şi-ar fi pierdut — prin extindere — tocmai eficacitatea. Am procedat deci la prelucrarea, la influenţarea indirectă a unui număr de 12 persoane, la invitarea altor sectanţi (sau a unor persoane predispuse a trece la milenism) să participe la avertizări. Şi rezultatele acestor măsuri, completate cu amenzi (peste 3000 de lei, plătiţi pe loc), nu au întîrziat să se arate.

În plus, în perioada documentării acestui caz, s-au luat măsuri prin reţeaua informativă, prin audieri de martori, cît şi prin discuţiile purtate cu diferite persoane, în scopul de a se crea disensiuni, neîncredere şi suspicionare reciprocă în rîndul multor elemente din cadrul sectei.

Li s-a creat impresia că au existat printre ei informatori ai securităţii, fapt ce a produs suspiciuni chiar în rîndul conducătorilor sectei. Datorită acestor măsuri, o bună parte dintre sectanţi au trecut la culte sau la secte legale, ori se rezumă la citirea bibliei în familie. În prezent nu se mai poate afirma că există o activitate organizată a sectei respective pe Valea Almaşului, unde existaseră grupări compacte. Măsurile acestea de compromitere şi creare de disensiuni vor continua şi în viitor, folosind în acest scop toate posibilităţile de care dispun organele noastre.

Procuratura militară Cluj, precum şi instanţa de judecată au apreciat pozitiv felul cum s-a documentat întreaga activitate a elementelor care au fost condamnate şi, în general, modul cum a fost demascată activitatea sectei.

Maior ION NECULA
Căpitan TRAIAN [illegible]

O idee colectivă
O soluţie simplă
=
O utilă instalaţie electrică de semnalizare

La început, aveam pe birou două
pagini dactilografiate, o duzină de fo-
tografii şi două „scheme de prin-
cipiu" care nu-mi spuneau prea mult...
Aşa că m-am hotărît să văd lucru-
rile la faţa locului şi a doua zi mă
aflam în cabinetul de criminalistică
al Şcolii militare de ofiţeri de secu-
ritate.
— Acesta este fişetul cu pricina —
mi-a explicat tovarăşul locotenent-
colonel Gheorghe Bratu, arătîndu-mi
un fişet obişnuit. — Iar dumnealui —
şi s-a întors spre un tînăr care tocmai
intrase pe uşă — este unul dintre autori.
— Sergent-major Dumitru Ionete —
s-a prezentat noul venit.

I-am strîns mîna şi ne-am aşezat
toţi trei.
— Pentru că nu prea mă pricep la
tehnică, — încep eu preventiv — am
să vă rog să-mi explicaţi totul cît
mai detaliat, „cît mai pe înţeles", des-
pre capcana aceasta criminalistică pe
care am auzit că aţi realizat-o.
— De fapt, este vorba de un sistem
de capcane electrice, menit să asi-
gure documentele dintr-un fişet —
precizä elevul clasei de contrainfor-
maţii economice. — Poate fi însă con-
fecţionat cu mijloace la îndemîna
oricui şi chiar de persoane care dis-
pun doar de un minimum de cunoş-
tinţe tehnice.

O nouă idee ?

– Ceea ce mi se pare demn de reținut... Cine a fost cu ideea ?

– A fost o idee colectivă – se eschivează interlocutorul meu. – S-a plecat de la o oră de criminalistică.

– Le cerusem – intervine locotenent-colonelul Bratu – să-și imagineze dispozitive de capcane criminalistice adecvate sectoarelor din industrie pe care le cunoșteau.

– Adică unde au făcut practică.

– Sau unde au lucrat. Clasa lor este formată din oameni care au lucrat cel puțin cinci ani în întreprinderi. Sigur că acest aspect i-a ajutat să-mi prezinte niște soluții, niște posibilități teoretice foarte izbutite. Ionete însă, el a fost cu inițiativa, a venit la mine și m-a întrebat dacă n-am putea să realizăm practic o asemenea capcană. Sigur că mi-a plăcut propunerea asta și ei și-au format la repezeală un colectiv care a pus la punct ceea ce se vede. A, dar nu v-am arătat încă nimic.

– Văd un fișet, ca toate fișetele.

– Pare doar ! – observă cu vioiciune sergentul-major Ionete. S-a ridicat și introduce în priză un ștecăr. – Vedeți, pe peretele acesta e un tablou de semnalizare cu un bec și o sonerie.

– Care poate fi montat, probabil, în camera paznicului întreprinderii.

– Exact. Să presupunem acum că cineva intenționează să pătrundă în

camera unde se află fișetul care ne interesează. Fișetul unde, să zicem, s-ar găsi niște dosare cu materiale secrete, de mare importanță economică. Să deschidem ușa încăperii... Vedeți, în momentul următor, datorită unui discret întrerupător fixat pe ușă, becul a început să se aprindă și să se stingă, iar soneria a intrat în funcțiune.

– Dispozitivul de alarmare deci.

– Da. Acum, un întrerupător general a pus în stare de lucru întregul sistem de alarmare și de documentare a infracțiunii.

– Și de documentare ?!

– Desigur. Din clipa aceasta paznicul este prevenit că cineva a pătruns în camera ce trebuie apărată. El oprește semnalele de avertizare, apăsînd pe această clapă și telefonează, alarmează, să spunem, echipa de intervenție.

– Și în cazul în care, între timp, acel cineva reușește să deschidă fișetul ?...

– Foarte bine ! Să-l deschidă ! – zice locotenent-colonelul Bratu – Ei s-au gîndit și la aceasta. Atunci intră în acțiune sistemul de documentare. Să deschidem fișetul !

Semnalele luminoase și acustice își reluară imediat jocul.

– În această secundă, paznicul știe că și fișetul a fost deschis. Să luăm însă un dosar din fișet. Sau să-l mișcăm doar puțin. Ați auzit un mic zgomot ? Este produs de un contactor ascuns sub hîrtia raftului. Aparatul foto-robot, mascat în cutia aceea i-ar fi luat deja infractorului o primă fotografie. Încercați să ridicați pistoletul din colțul celălalt al raftului al doilea. Acum aparatul nu are film... Ați auzit ? Un alt „clic" al contactorului.

– Dar „clicurile" acestea ale contactoarelor și ale aparatului le poate auzi și infractorul.

– Și vă gîndiți că ar putea să smulgă aparatul și să fugă cu materialul nostru probant, nu ?

– În cazul acesta – surîde sergentul-major Ionete – ne-am gîndit la ceva care ...aici nu am pus în aplicare. La un curent suficient de puternic, care să treacă prin cutia ce ascunde aparatul și care „să-l scuture" bine pe infractor. Se poate realiza cu ușurință. Noi am recurs însă, pentru dispozitivul acesta de școală, la o altă soluție ; la încă un întrerupător care comandă luarea unei noi fotografii, de aproape, a individului și la un magnetofon.

– La un magnetofon ?!

– Care începe să emită imediat niște somații. Se poate complica, desigur, cu niște reflectoare, cu o butelie de aer comprimat care să pulverizeze o substanță chimică greu de îndepărtat, ori un gaz, mă rog, orice altceva care să constituie un factor surpriză, care să-l sperie, „marcheze", ori imobilizeze pentru moment pe infractor, pînă la venirea echipei de intervenție.

– Dar dacă acesta nu deschide nici ușa camerei, nici pe cea a fișetului ? Intră pe fereastră și sparge fișetul prin spate.

– E suficient să depărtăm cu cinci milimetri fișetul de pereți, pentru a se declanșa semnalul acustic și vizual. Priviți ! E și aici un microîntrerupător. Iar la fereastră... se poate adapta și acolo un întrerupător identic cu cel de la ușă ; dacă nu e camera la etaj...

Îl privesc mai cu atenție pe tînărul cu ochii vii și suris năstrușnic pe buze. Pare a-mi spune : „Nu vedeți că ne-am gîndit la tot ? La tot ! Infractorul doar ne lipsește !..."

– Hm ! – fac eu – Și dacă infractorul știe sau presupune că există un sistem de alarmare ce asigură fișetul și camera care îl interesează ?

– Ei, dacă știe asta, poate intre-

rupe curentul electric în toată clădirea. Infractorul trebuie să lucreze atunci pe întuneric, dar paznicul tot este alarmat... Se poate face însă și altceva – reia repede tînărul. – Sigur ! Se poate pune un acumulator în fișet, care să alimenteze foto-robotul și un sistem chimic sau acustic.

– Ce meserie de bază aveți ?

– Electrician. Colectivul nostru e format din doi electricieni, eu și sergentul Alexandru Mărgărit ; dintr-un matrițer, sergentul Nicolae Marcu ; un tîmplar, sergentul Constantin Lăzărescu și un forjor...

– Forjor ?!

– Sergentul Ilarie Lucea – completează netulburat și tot zîmbitor interlocutorul meu. – El a fost cu realizarea planului lucrării. Uitați ce schemă frumoasă a făcut pentru „dosarul nostru de inovație" !

– Mi se pare complicată.

– Aici sînt toate dispozitivele. Schema poate fi mult mai simplă. Dacă cineva se gîndește să realizeze un dispozitiv de alarmare după sistemul acesta, are nevoie doar de un întrerupător, cîteva contactoare, un bec sau o sonerie și sîrmă. Nu e mult. Aparatul foto și magnetofonul sînt auxiliari. Desigur prețioși.

– Statura infractorului nu are nici o importanță, pentru reușita fotografiilor ?

– Ba da – constată locotenent-colonelul Bratu. – Dar a fost prevăzut și acest aspect. Am ales patru subiecți, patru „infractori", cu înălțimi de 1,74 și 1,86 m.

– Și priviți aceste patru fotografii executate de foto-robot ! – spune sergentul-major Ionete. – Pot fi ușor identificați. Iar dacă cineva depășește aceste limite de înălțime, îi este surprinsă totuși jumătate din figură. Or noi am învățat să identificăm și în acest mod o persoană.

Mă uit la viitorul ofițer de securitate, la ochii iscoditori cu care mă privește și mă gîndesc că nu a adus cu el, din întreprinderea unde a lucrat, doar priceperea și modul de a gîndi al muncitorului zilelor noastre. A adus și spiritul de căutare, dorința de a meșteri, cu mîinile sale, ceva frumos, util și eficace, de care, ca orice adevărat meșter, e mîndru...

Nu mă las însă și obiectez cu un aer nemulțumit :

– Zgomotul produs de întrerupători și de dispozitivul declanșator al aparatului fotografic mi se pare totuși sesizabil, deci...

– Desigur – intervine iarăși, repede, locotenent-colonelul Bratu – sistemul de capcane prezentat de noi este susceptibil de îmbunătățiri, în funcție de condițiile unde este folosit și de inovațiile tehnice posibile în acest domeniu. Elevii și-au imaginat și un sistem de aparat foto sau de filmat care să-l urmărească prin cameră pe infractor, indiferent unde merge. E posibil. Principiul este foarte asemănător celor deja realizate și chiar cu mijloace nu prea costisitoare.

– Dar atît cît este, e absolut suficient ! – se miră sergentul-major Ionete de indiferența mea.

– Cred că e o realizare despre care am să scriu cu multă plăcere – închei eu, strîngîndu-i mîna. – Vă dau întîlnire, tovarășe viitor locotenent, peste trei ani. Vreau să văd cum veți realiza pe teren capcane criminalistice și cu ce rezultat !

– Peste trei ani ?! E mult ! – exclamă cu tot entuziasmul celor 25 de ani viitorul absolvent. – Am să vă caut eu ! Mai devreme de trei ani. Vă promit !...

Locotenent-major N. TUDOR

Sală de documentare

specifică activității de contrainformații economice

Ne este cunoscută tuturor importanța pe care conducerea Consiliului Securității Statului o acordă pregătirii multilaterale și complete a ofițerilor, condiție esențială în îndeplinirea cu succes a sarcinilor tot mai complexe pe care le ridică activitatea de securitate la ora actuală.

În cadrul Direcției a II-a s-au depus și se depun eforturi, în vederea aplicării în cele mai bune condiții a ordinelor date în acest domeniu, conducerea unității sprijinind îndeaproape orice inițiativă capabilă să ridice pe o treaptă superioară nivelul învățămîntului și pregătirii cadrelor. Fără a minimaliza unele neajunsuri care s-au ivit pe parcurs, putem arăta că, în pregătirea ofițerilor, s-au făcut progrese simțitoare, evidențiate prin rezultatele pozitive, obținute în munca de contrainformații economice.

Pe linia eforturilor depuse pentru găsirea unor forme și mijloace cît mai atractive și cu un scop practic-aplicativ în activitatea de învățămînt, se înscrie și organizarea recentă a unei săli de documentare, în cadrul unității noastre. În urma unei analize, făcute la conducerea unității, s-a apreciat că existența laboratorului de criminalistică (care s-a dovedit foarte util) nu satisface pe deplin cerințele impuse de varietatea formelor pe care le îmbracă activitatea de învățămînt.

În acest sens, s-a desprins concluzia că se impune crearea unei săli de

Foto nr. 1

Foto nr. 2

documentare, care, în limitele spațiului și a materialelor existente, să cuprindă cele mai importante aspecte specifice activității de contrainformații economice.

Infiintarea acestei săli de documentare a avut la bază mai multe considerente. Mulți ofițeri simțeau nevoia unei aprofundări a problemelor însușite în cadrul programului de învățămînt organizat ; ori, pentru aceasta, trebuiau să aștepte viitoarele ore de pregătire. Unele dintre problemele însușite teoretic trebuie să-și găsească corespondentul în exercițiul practic (montarea-demontarea armamentului, pregătirea explozivilor improvizați, pregătirea sticlelor incendiare, pregătirea minelor surpriză, sisteme de cifru și de codificare, exerciții de tragere cu pistolul „la rece" etc). Datorită specificului de muncă al unității, mulți ofițeri fac deplasări îndelungate și repetate în teritoriu, motiv pentru care se întîmplă uneori ca unii dintre aceștia să nu poată participa la toate activitățile organizate. Sala constituie mijlocul prin care ofițerii respectivi se pot pune la punct asupra problemelor în cauză.

În ceea ce privește organizarea concretă și asigurarea materialelor necesare acestei săli, trebuie arătat că, în afara sprijinului efectiv, primit din partea Direcției personal și învățămînt și din partea Direcției înzestrării, în mare măsură și-au adus contribuția inițiativa și ingeniozitatea unui colectiv de ofițeri din unitate, fie prin procurarea sau întocmirea unor materiale, fie prin punerea la punct a unor dispozitive tehnice foarte apreciate în activitatea de pregătire.

Pe scurt, această sală de documentare cuprinde următoarele compartimente :

1. **GENISTICA,** unde se află : planșe cu sisteme, mijloace și dispozitive de aprindere ; diverse obiective, modalitatea de amplasare și cantitatea de exploziv (clasic sau improvizat), necesară distrugerii ; vitrine cu exponate de explozivi clasici și improvizați ; mine antiinfanterie și antitanc de exercițiu ; mine surpriză (instalate de ofițeri în diverse obiecte) ; costume de mascare pentru toate anotimpurile ; detector de mine tranzistorizat ; explozor tranzistorizat.

2. **ANTICHIMIC :** completele de protecție antichimică, îmbrăcate pe manechine (foto 1) ; masca de gaze ; sticle incendiare tip și improvizate ; pachete antichimic individuale.

3. **TACTICA TRUPELOR DE SECURITATE :** planșe cu acțiunile de luptă ale trupelor de securitate, precum și planșe cu semne convenționale. Toate sînt dispuse într-o cutie specială, ușor transportabilă.

4. **TOPOGRAFIE MILITARA** : set de planșe cu principalele probleme de topografie (orientarea în teren fără hartă, cu hartă, scara etc.).

5. **CIFRU ȘI CODIFICARE :** planșe evidențiind noțiunile de bază din metoda substituției și transpoziției.

6. **TEORIA TRAGERII ȘI ARMAMENT :** set de planșe ilustrînd procedee și metode necesare executării tragerilor ; diverse categorii de armament secționat etc.

De menționat că preocuparea ofițerilor pentru găsirea unor forme practice și totodată ingenioase în pregătire este materializată, în mod pregnant, în simulatorul de tragere (foto 2), bazat pe foto diode și blitz. El funcționează în felul următor : apăsînd pe trăgaci, acesta declanșează din blitz o lumină foarte puternică, lumină care e transmisă printr-un sistem de lentile ce se găsesc instalate în țeavă, la țintă. Pe cercurile de pe țintă sînt așezate (în spate) foto diode, cărora le corespunde cîte un bec. În momentul în care ținta a fost „lovită" în cercul 10 (zece), se aprinde un anumit bec, pentru cercul nouă alt bec și așa mai departe. Trebuie menționat că urmărim să extindem acest sistem de tragere, adaptînd instalația pentru pistoletul „Makarov".

Materialele din sala de documentare au fost dispuse într-un asemenea mod încît ele să fie ușor accesibile în exercițiile pe care le fac ofițerii, respectîndu-se totodată și anumite reguli de estetică.

Locotenent-colonel GH. COSTACHE
Locotenent-colonel M. DUMITRESCU

CAZUL A FOST REZOLVAT DAR CE ARATĂ CONCLUZIILE ?

Într-una din zile, Inspectoratul de securitate al județului Argeș a fost sesizat (de către șeful reviziei de vagoane Golești, precum și de către colaboratorul „Nicolescu") că la sosirea trenului de marfă nr. 12 607 de la Cîmpulung-Muscel în stația Golești, cu ocazia reviziei, s-a găsit la un vagon pe patru osii, încărcat cu mașini pentru export, nisip și pietriș, introdus în toate cutiile de ungere a osiilor.

Ca urmare a acestei sesizări, s-a dispus începerea urmăririi penale. Ofițerul care răspunde de obiectiv s-a deplasat în stația C.F.R. Golești, unde a efectuat cercetarea împrejurărilor în care a fost descoperit faptul. Au fost fotografiate cutiile de ungere în care se afla nisip și s-au ridicat probe din acel nisip, în vederea identificării locului unde autorii au întreprins acțiunea. Totodată, s-a întocmit și procesul-verbal de cercetare la fața locului. Împreună cu organele de specialitate ale căii ferate s-a întocmit un proces-verbal de constatare tehnică, în care s-a arătat că nisipul găsit în cutiile de ungere nu a provocat deteriorarea osiilor vagonului, dar că, în cazul în care nu era descoperit la timp și vagonul circula, putea duce la rizarea, aprinderea și ruperea fusurilor de osii și, implicit, la producerea unei catastrofe de cale ferată.

În continuarea cercetărilor, s-au stabilit : ruta pe care a circulat trenul, ora plecării din stația de formare, stațiile în care a oprit și pe ce linii a fost garat, timpul de staționare, operațiunile de manevră efectuate (în vederea depistării locurilor unde se afla nisip pe lîngă linii, de unde autorii au putut să-l ia și să-l introducă în cutiile de ungere). De asemenea, s-au cerut relații de la rețeaua informativă și de la factorii de răspundere din aceste stații, asupra existenței unor elemente care puteau comite această faptă. Rețeaua informativă a fost instruită să se preocupe de acest caz și să ne informeze despre toate datele care ar putea duce la identificarea autorilor. În urma acestor măsuri, nu s-a ajuns însă la obținerea unor indicii, care să ducă la identificarea autorilor. Mai mult, la numai două zile după apariția acestui caz, tot în stația C.F.R. Golești, s-a mai găsit introdus nisip în cutiile de ungere ale unui vagon din compunerea trenului de marfă nr. 15 226, care avusese același parcurs ca și trenul anterior.

Față de noua situație, s-a emis ipoteza că autorii trebuie căutați în stațiile în care trenul a avut activitate de manevră și a staționat mai mult timp. În acest sens, s-au efectuat cercetări începînd cu stația Cîmpulung-Muscel, de unde s-au format trenurile în ziua cînd a apărut al doilea caz. Cu această ocazie, s-a stabilit că, înainte de a fi expediate, vagoanele în cauză au fost descărcate pe linia de garaj a șantierului Combinatului pentru materiale de construcții, de către o echipă de militari în termen, repartizați să lucreze la șantierul respectiv. Avînd în vedere aceste date și în special că, de-a lungul acelei linii de garaj, pe o parte și pe alta, se aflau grămezi de nisip cu pietriș (balast), s-a impus necesitatea unei cercetări amănunțite a acelui loc. Cu această ocazie, au fost descoperite opt gropi, a căror poziție corespundea cu poziția osiilor în timpul staționării vagonului, aspect ce a condus la concluzia că fusese descoperit locul unde se comisese infracțiunea.

Considerîndu-se că autorii vor continua să introducă nisip și în cutiile de ungere ale altor vagoane, s-au sistat cercetările și s-a dispus aplicarea unor capcane chimice la vagoanele care urmau să fie descărcate în același loc, în vederea depistării autorilor. În timp de șapte zile nu s-a mai luat nici o altă măsură, nici rețeaua informativă nu a fost contactată, pentru a culege date referitoare la acest caz. În toată această perioadă nu au mai apărut însă cazuri de introducere a nisipului în cutiile de ungere ale unor vagoane, deoarece autorii sesizaseră că organele de securitate întreprind cercetări.

În această situație, cu sprijinul unui ofițer din cadrul Direcției a II-a, s-a trecut la întocmirea unui plan de continuare a cercetărilor în stația C.F.R. Cîmpulung-Muscel. Din materialele obținute, din investigațiile efectuate și din datele furnizate de informatorul „Ștefan", a rezultat că pe linia de garaj respectivă lucrează, în continuu, două echipe de militari, una ziua, iar cealaltă noaptea. Aceste date au permis să se tragă concluzia certă că autorii sînt numai din rîndul militarilor în termen, care lucrau la descărcarea vagoanelor. Întrucît în rîndul militarilor nu a existat rețea informativă, ofițerul de la Direcția a II-a, împreună cu ofițerul de securitate care răspunde de eșalonul respectiv au efectuat investigații în rîndul militarilor care lucrau în echipa de zi. S-a considerat că autorii pot fi numai din rîndul acestora, deoarece, din studierea documentelor întoc-

mite de organele C.F.R., s-a stabilit că vagoanele respective au fost garate, descărcate și scoase în cursul aceleiași zile, deci nu au staționat și noaptea. În timpul efectuării investigațiilor, s-a discutat cu comandantul eșalonului, cu comandanții celor două echipe și cu doi militari (care fuseseră indicați că au o comportare bună). În urma acestor investigații, au fost identificați șapte suspecți, despre care s-au obținut date că sînt indisciplinați (părăseau unitatea fără știrea comandantului, și-au manifestat nemulțumirea că nu au fost lăsați la vatră la timp, iar unii dintre ei refuzaseră chiar să mai lucreze). Neexistînd rețea informativă în rîndul militarilor, s-a hotărît ca discuțiile purtate cu suspecții să se facă în clădirea stației C.F.R. Cîmpulung-Muscel, utilizîndu-se și măsurile speciale. Atît din discuțiile purtate, cît și cu ajutorul măsurilor speciale, au fost identificați trei militari care îi văzuseră pe autori în timp ce introduceau nisip în cutiile de ungere ale vagoanelor. În continuare, s-a trecut la anchetarea în stare de libertate a autorilor (trei persoane) care și-au recunoscut vina, afirmînd că, prin acțiunea lor, voiau să deterioreze vagonul, pentru a nu mai avea ce descărca, sperînd că astfel vor fi lăsați la vatră.

Această a doua parte a cercetării (care a dus la identificarea autorilor) a durat numai două zile.

Cauza a fost instrumentată în continuare de către Procuratura militară București.

*
* *

Față de cele arătate mai sus, rezultă că numai ultima parte a cercetării a fost operativă, inițial existînd unele lipsuri, cînd s-au sistat cercetările, pe motivul că s-au folosit capcane chimice. Grav este faptul că nu a existat în rîndul militarilor rețea informativă, care ar fi sesizat la timp intenția acelor autori și ar fi contribuit, fie la prevenirea infracțiunii, fie la identificarea operativă a făptașilor.

Acest caz demonstrează, o dată în plus, vulnerabilitatea deosebită a căilor ferate, faptul că nu numai elementele dușmănoase, dar și persoanele reduse ca inteligență sau iresponsabile pot acționa relativ ușor, dar cu urmări ce pot da naștere la catastrofe.

Faptele mai sus prezentate — încheiate fără consecințele ce se puteau ivi — impun totuși două concluzii:

În primul rînd, rețeaua noastră pe liniile C.F.R. trebuie să fie foarte ramificată și bine instruită, pentru a putea preveni orice gen de acțiune sau inacțiune care periclitează siguranța transporturilor pe căile ferate.

În al doilea rînd, este necesar ca persoanele ce sînt antrenate temporar în anumite munci, unde au posibilitatea de a acționa în maniera celor arătate, să fie instruite, să li se explice gravitatea deosebită a consecințelor ce se pot ivi în urma unei simple greșeli pe care ar putea-o face. În situația cînd s-ar fi făcut o asemenea pregătire — documentată, convingătoare — presupunem că martorii cazului nostru ne-ar fi sesizat încă de la început asupra faptei necugetate a colegilor lor, ori ar fi intervenit direct, pentru a-i împiedica să o înfăptuiască.

EFICIENȚA UNOR MĂSURI

În practica Inspectoratului de securitate al județului Vaslui, activitatea de influențare, compromitere și izolare a elementelor dușmănoase ocupă un loc important.

Datorită discernămîntului și orientării ofițerilor noștri în aplicarea, în unele acțiuni, a formelor menționate, s-au obținut rezultate meritorii. În susținerea acestor afirmații, vom relata cîteva exemple. Fostul legionar „Arbore D.", din Huși, profesor, ani la rînd nu fusese semnalat cu aspecte deosebite, ci doar uneori cu unele nemulțumiri. În ultimul timp apărea într-un cerc de suspecți, printre care se afla și „Popa Traian", fost legionar, cunoscut cu manifestări dușmănoase prezente. În cadrul unor contactări periodice, cu „Arbore D." s-au purtat discuții despre poziția sa actuală, despre aprecierea și stima de care se bucură în societate, cu privire la viața sa de familie și satisfacția de a-și fi văzut ambii copii ocupînd un loc onorabil în societate ș.a.

După mai multe contactări, „Arbore D." a fost semnalat complet schimbat. Față de ofițerul nostru a afirmat că este satisfăcut de faptul că organele de securitate discută și au încredere în el. Mai mult, din proprie inițiativă ne-a semnalat unele aspecte despre „Popa Traian" și alți legionari din oraș, oferindu-se să ne sprijine în unele probleme ce prezintă interes. Ulterior, „Arbore D." a fost recrutat de către noi, iar materialele pe care le-a furnizat s-au dovedit a fi reale, existînd perspectiva folosirii sale în unele cazuri concrete.

Într-un mod asemănător am procedat și cu „Iordan H." din Bîrlad, de profesie jurist. Concomitent cu contactarea în vederea influențării, pe „Iordan H." l-am încadrat și informativ. Stabilindu-se că este sincer și atașat față de noi, l-am atras la colaborare

în vederea folosirii sale la încadrarea informativă a unor foşti condamnaţi. Faţă de aceştia, „Iordan H." se bucură de încredere.

Din proprie experienţă ne-am dat seama că, de modul cum sînt pregătite şi organizate contactările, depinde măsura în care reuşim să influenţăm persoanele respective. Chemările periodice, la sediul inspectoratului sau în alte locuri adecvate acestui scop, trebuie să fie însă temeinic organizate, cu pretexte plauzibile, conţinutul discuţiilor să trezească interesul celui contactat, să-i producă o anumită reacţie dorită de noi. Pentru aceasta, ofiţerul trebuie să fie convingător şi documentat în tratarea subiectului ce şi l-a propus.

În cazul „Sticlaru C." din Vaslui, fost şef de grup F.D.C., condamnat pentru activitate contrarevoluţionară, cunoscut ca element fanatic şi de o prudenţă deosebită, am împletit activitatea de avertizare cu activitatea de influenţare treptată.

În cadrul contactărilor periodice, fiind vorba de un intelectual cu funcţie în fosta organizaţie legionară, pe lîngă faptul că i s-au arătat consecinţele pe care le-ar putea avea el şi familia sa în urma unor activităţi ostile statului, s-au purtat unele discuţii privind ideologia fascistă pe care au copiat-o legionarii, despre acţiunea şi consecinţele ei nefaste, despre faptul că ideologia respectivă e compromisă în faţa întregii omeniri şi condamnată ca atare. Discuţiile fiind purtate în mod corespunzător pe teme judicios alese, fără a-l jigni sau a-i imputa din nou activitatea trecută, am reuşit să-l transformăm pe „Sticlaru C.", într-atît încît, dacă în 1967 afirma că, deşi recunoaşte grandioasele realizări ale regimului comunist, nu-l va putea agrea niciodată, în prezent ne asigură că, dacă cineva ar încerca în vreo formă sau alta să lovească în regim, ne-ar aduce la cunoştinţă acest lucru imediat. De cîte ori a avut ocazia şi s-a întîlnit întîmplător cu vreun fost legionar, ori fost condamnat, din proprie iniţiativă ne-a adus acest lucru la cunoştinţă, asigurîndu-ne că nu ne va da de lucru cu nimic. Faţă de informatorul „Matei", „Sticlaru C." a afirmat că „ar fi o nebunie ca cineva să mai încerce schimbarea lucrurilor, întrucît acesta este mersul istoriei".

O importanţă deosebită, în luarea unei măsuri, prezintă cunoaşterea temeinică a persoanei celui asupra căruia urmează să acţionăm, deoarece, în raport de personalitatea suspectului, de caracterul lui, putem alege şi folosi procedeul cel mai eficient.

Spre exemplu, din materialele pe care le deţineam despre „Ionescu A.", fost şef de grup C.S.L., condamnat politic, rezulta că nu are manifestări duşmănoase, ci doar apărea în relaţii cu alţi foşti legionari din Vaslui şi din alte localităţi. Am luat măsura contactării acestuia în vederea influenţării pozitive. Însă, în cadrul primelor contactări, ne-am dat seama că măsura nu a fost bine aleasă, „Ionescu A." erijîndu-se într-un persecutat al societăţii noastre, care nu i-a „oferit" nimic, ci doar i-ar fi distrus viaţa şi viitorul. Ajungîndu-se la concluzia că influenţarea sa n-ar avea eficienţa scontată, fiind un element fanatic, am organizat măsuri în vederea compromiterii sale. Fiind studiat mai îndeaproape, am stabilit unele carenţe în conduita lui morală. Trecînd la exploatarea lor prin unele măsuri combinative, am reuşit să-l compromitem total faţă de colegi, prieteni etc. În acest sens, cunoscînd relaţiile sale cu o femeie de moravuri uşoare, am organizat, prin organele de miliţie, un flagrant chiar în incinta instituţiei. Faptele sale au fost apoi discutate într-o şedinţă cu întregul personal, obiectivul atrăgîndu-şi oprobriul public. Cel mai bun prieten al său — fost şef de grup F.D.C. — îl caracterizează acum ca neserios, lipsit de caracter.

Am obţinut unele rezultate folosind şi contactările deschise (pe stradă, în locuri aglomerate, prin căutări repetate la telefon etc.).

Aşa de exemplu, la sediul securităţii municipiului oraşului Bîrlad s-a organizat contactarea deschisă a lui „Neacşu A.", fost ofiţer în armata burgheză, condamnat pentru participare într-o organizaţie subversivă cu caracter paramilitar. „Neacşu A." făcea parte dintr-un anturaj de suspecţi, iar noi urmăream să-l izolăm de respectivul anturaj. În acest scop, contactările au fost organizate în aşa fel încît să lase impresia celor din anturaj că obiectivul ar avea legături cu securitatea. Nu după mult timp, „Neacşu A." a trimis organului nostru o scrisoare în care ne roagă ca unii ofiţeri ai securităţii să nu mai discute cu el pe stradă deoarece, prin aceasta, e socotit de „opinia publică" drept trădător şi este discreditat. Faţă de informatorii „Oprea N." şi „Stamati" a afirmat că din cauza organelor de securitate este pus în situaţia de a nu mai discuta cu nimeni, deoarece cunoscuţii, colegii şi unii vechi prieteni îl evită, iar alţii l-au izolat complet.

Prin folosirea unor procedee bine gîndite, am reuşit să-l compromitem şi pe „Moroşanu A.", jurist, fost condamnat politic, influent în rîndul unor suspecţi. Recent, acesta a afirmat faţă de informatori că de la un timp, amici de ai lui nu-l mai privesc cu aceeaşi căldură ca mai înainte. Faţă de ofiţerul care îl contactează a afirmat că prietenii şi cunoscuţii nu-i mai vorbesc, iar unii dintre ei îl evită.

Efectul general al contactărilor, pe care le-am făcut în vederea compromiterii, este acela că în rîndul suspecţilor s-a produs o derută, o stare de suspicionare reciprocă, de neîncredere şi izolare.

Din materialele pe care le deţinem reiese că şi avertizarea unor suspecţi, în special din rîndul fostelor vîrfuri conducătoare şi al celor influente, are un efect preventiv important.

De pildă, un fost membru legionar şi condamnat politic, element influent, prin natura serviciului venea în contact cu un cerc larg de cetăţeni, prin-

tre care și cu unii suspecți. Cu aceștia purta discuții cu conținut dușmănos. Pe lîngă măsurile de urmărire informativă, am trecut și la avertizarea lui. Drept rezultat, obiectivul a încetat să mai discute dușmănos. Față de un informator a afirmat următoarele: „E bine să ne vedem de treabă. Aștia sînt cu ochii pe noi la tot pasul. Gîndește-te că trecutul nostru e mort pentru totdeauna. Altfel, ar însemna să fim asasinii propriilor noștri copii".

Din experiența acumulată ne-am putut da seama că aceste contactări pot avea și consecințe negative, dacă nu le subordonăm unui scop bine determinat, dacă nu sînt judicios organizate. În efectuarea lor trebuie să avem în vedere trăsăturile de caracter ale suspectului, antecedentele lui, inteligența, abilitatea, gradul de fanatism al respectivului. Așa se explică faptul că în urma unor contactări efectuate în mod pripit și superficial, suspectul „Iacob" a ajuns, față de informator, să facă afirmații de genul acestora: „M-au chemat de două-trei ori și n-au decît să mă mai cheme dacă acest lucru le face plăcere. Adevărul este că nu au ce face și trebuie să justifice salariul. Probabil că intenția lor este de a se informa direct de la individ și dacă este posibil să-l atragă de partea lor". Asemenea afirmații au făcut și alți legionari din diferite localități, ceea ce arată că aceștia mențin legături, se informează reciproc cu probleme ce-i interesează. Ca urmare, pot trage anumite concluzii din măsura de contactare pe care o luăm asupra lor, existînd pericolul ca unii dintre aceștia să-și dea seama de scopul urmărit de organele noastre și să se creeze posibilitatea diminuării sau pierderii influenței scontate.

În acest sens, considerăm elocvent cazul următor: „Popa I.", fost legionar, condamnat pentru participare într-o organizație subversivă, în cadrul unei contactări recente ne-a întrebat: „Eu nu știu de ce mă chemați așa des să discutăm, deoarece cu ocazia unor deplasări pe care le-am făcut prin București, Bacău, Panciu, Ploiești etc., am discutat cu unii cunoscuți din detenție care mi-au confirmat că și ei sînt chemați pe la securitate, însă la intervale mai mari, de 4—5 luni, nu lunar și chiar mai des, așa cum mă chemați dumneavoastră pe mine".

Din cele expuse rezultă că activitatea de influențare, compromitere și izolare a ocupat un loc important în practica organelor noastre, tocmai datorită efectelor ei pozitive, impunînd însă din partea ofițerilor mult discernămînt și orientare în alegerea formei celei mai adecvate, în raport cu persoana suspectului.

Considerăm că, dacă nu vom putea controla prin rețea modul cum reacționează cei contactați și nu vom cunoaște rezultatul acestei măsuri, nu este indicată aplicarea unor asemenea procedee, ele putînd deveni chiar dăunătoare muncii de securitate.

Maior PETRU VLAD
Căpitan VASILE COJOCARU

CONCURSURI REZULTATE

Printre multiplele acțiuni și manifestări politico-culturale, ce au avut loc în unitățile Consiliului Securității Statului în cinstea aniversării semicentenarului Partidului Comunist Român, au fost și cele trei concursuri — de creație literară, de fotografii artistice și cel pe bază de buletine — la care au participat un însemnat număr de cadre active ori de rezervă și angajați civili din aparatul central, teritorial și din trupele de securitate, precum și membrii lor de familie, elevi din Școala de ofițeri de securitate, militari în termen.

Juriul concursului literar, alcătuit din: general-maior Dumitru Borșan (președinte), locotenent-colonel Constantin Burghel, locotenent-colonel Eugen Pandelescu, locotenent-colonel Grigore Cuza, locotenent-colonel Ioan Marcu, Aurel Mihale, scriitor, Ștefan Berciu, dramaturg, Ion Socol, poet (membri), procedînd la verificarea și aprecierea valorii literar-artistice a celor aproape 230 de lucrări (poezii, nuvele, piese de teatru, scenete și scenarii radiofonice), a hotărît acordarea următoarelor premii:

I. CONCURSUL LITERAR

a) **Poezie**

PREMIUL II, locotenent-major **Petru Ploaie**, din Comandamentul trupelor de securitate, pentru ciclul de poezii „Partid, demiurg de mai";

PREMIUL III, căpitan **Dumitru Zenovie**, din I.S.J. Teleorman, pentru poeziile „Partidului" și „Poem";

MENȚIUNI: căpitan **Enache Pascale**, din Direcția a III-a, pen-

tru poeziile „Viaţă perenă", „Nemurire" şi „Confidenţă" ; soldat **Florian Cărbunar,** din Batalionul de securitate Oradea, pentru poeziile „Semicentenarul", „Patrie" şi „Doina" ; locotenent **Ioan Covaci,** din Direcţia a VIII-a, pentru poeziile „Gînd comunist" şi „Ţară Românie" ; angajat civil **Mihai Moraru,** din Batalionul de securitate Timiş, pentru ciclul de poezii „Partidului" ; eleva **Mihaela Carmen Bujor** (fiica căpitanului Vasile Bujor, din I.S.J. Gorj), pentru poeziile „Acasă", „Rezonanţă", „Bucurie".

b) **P r o z ă**

PREMIUL II, locotenent-colonel **Ioan Bodunescu,** din I.S.J. Dolj, pentru lucrarea „Revelion fără bărbaţi" ;

PREMIUL III, maior **Ioan Bălan,** din I.S.J. Brăila, pentru lucrarea „Confidentul" ;

MENŢIUNI : locotenent-major **Nicolae Luca,** din Direcţia a IX-a pentru lucrarea „Poveste" ; locotenent-major **Tudor Negoiţă,** din Cancelaria C.S.S., pentru lucrarea „O creatură perfidă" ; căpitan **Traian Meşteru,** din Direcţia a VIII-a, pentru lucrarea „Filmul invizibil" ; maior **Marin Luca,** din I.S.J. Harghita, pentru lucrările „Sarabanda cabanelor" şi „Dănuţ are necazuri" ; **Mioara Tănase** (fiica maiorului Marin Tănase, din I.S.J. Argeş), pentru lucrarea „Tebra" ; maior **Cornel Vrăbeţ,** din I.S.J. Timiş, pentru lucrarea „Acţiunea Păianjenul alb".

c) **D r a m a t u r g i e**

PREMIUL II, locotenent-major **Tudor Negoiţă,** din Cancelaria C.S.S., pentru piesa de teatru „La ora 22,08 exact" ;

PREMIUL III : locotenent-major **Aurel Codoreanu,** din Direcţia a III-a, pentru scenariul radiofonic „Condamnat la moarte", căpitan în rezervă **Gheorghe Iancu,** din I.S.J. Vaslui, pentru scenariul radiofonic „Acţiunea se complică" :

MENŢIUNI : maior **Petre Băloi,** de la Oficiul juridic al C.S.S., pentru piesa de teatru „Eroi şi strigoi" ; plutonier-major **George Ionaşcu,** din I.S.J. Brăila, pentru piesa de teatru „Obiectivul alb" ; **Mioara Tănase** (fiica maiorului Marin Tănase, din I.S.J. Argeş), pentru piesa de teatru „Să facem florile să cînte".

II. CONCURSUL FOTO

Consursul de fotografii artistice, pe tema „DIN REALIZĂRILE ROMÂNIEI", s-a bucurat, de asemenea, de o largă participare, din partea cadrelor aparatului de securitate.

Din cele 280 de fotografii primite, juriul concursului, format din : general-maior Ovidiu Diaconescu (preşedinte), general-maior Nicolae Bucur şi colonel Mircea Albin (membri) a hotărît :

PREMIUL I, căpitan **Mircea Vişan,** din Direcţia a VIII-a, pentru fotografia cu titlul „Sub steagul partidului" ;

PREMIUL II, căpitan **Bencea Epure,** din I.S.J. Hunedoara, pentru fotografia intitulată „Suplinire" (la Cariera Pribeagu) ;

PREMIUL III, locotenent-major **Ion Avram,** din I.S.J. Hunedoara, pentru fotografia cu titlul „Puterea ţării" : (Fotografiile premiate sînt publicate în pag. 110 şi 111).

MENŢIUNI : maior **Ştefan Grigoriu,** din Direcţia a XII-a, pentru fotografia „Dantelărie de oţel pentru energie" (Porţile de Fier) ; căpitan **Iulian Bobolocu,** din Direcţia a IX-a, pentru fotografia „Cartier nou".

III. CONCURSUL PE BAZĂ DE BULETINE CU ÎNTREBĂRI

Prin tragerea la sorţi, care a avut loc în sala de festivităţi a Casei de cultură M.A.I. — C.S.S. din Bucureşti, au fost stabiliţi cîştigători ai concursului cu tema „Cinci decenii de luptă a partidului pentru bunăstarea şi fericirea poporului român" următorii tovarăşi :

PREMIUL I, locotenent **Gavril Bujor,** din I.S.J. Satu-Mare ;
PREMIUL II, maior **Petre Constantinescu,** din Direcţia a XI-a ;
PREMIUL III, căpitan **Vasile Dimidov,** din Direcţia a XII-a ;
MENŢIUNI : locotenent-colonel **Ion Pluteanu,** din Direcţia a XI-a ; locotenent-major **Valerian Popescu,** din I.S. al municipiului Bucureşti ; locotenent-major **Ioan Ferariu,** din Direcţia a XII-a ; căpitan **Traian Panait,** din Direcţia serviciilor şi înzestrării.

La solicitarea redacţiei noastre, cîţiva membri ai juriului concursului de creaţie literară ne-au trimis succinte aprecieri privitoare la valoarea literar-artistică a lucrărilor.
Redăm mai jos aceste aprecieri :

P o e z i e

ION SOCOL

Am fost membru în juriul concursului literar organizat de C.S.S., în întîmpinarea semicentenarului P.C.R. Păsări colorare — plicurile — purtau mesaje. Ale cui anume ? Tresăream în timpul lecturii la atingerea micilor briliante. Ale cui erau ? Aş fi vrut să ştiu imediat cine sînt autorii versurilor. Dar ferecătura motoului nu mi-a îngăduit. Şi era dureros de frumoasă aşteptarea : „Patrie, strop de căutare în timp / dornică să răstorni osia pămîntului,/ ca să culegi planeta / punînd să crească oameni / (. . .) / să dăltuieşti în aer / geometrii neobosite / din valuri de granit să tulburi munţii / ca să audă străbunii / că ne-am

născut noi ?“ Cine sună atît de cuceritor în cornul poeziei ? Aveam să mă dumiresc după pronunțarea juriului în ierarhizarea valorii lucrărilor. Era el, soldatul Florian Cărbunar. Și tot nu-l știu, pentru că numele lui nu-mi spune nimic. Doar gradul. Îl bănuiesc pe Cărbunar întors de la vreo aplicație, ud de rouă și stele, iar înainte de miruite pleoape cu somn și-a scuturat o creangă de dragoste și cuvîntul s-a aburit de fosforescențe.

Desigur, traversam și clipe sterpe spre cele ale revelației, iar jocul devenea frapant, ca un veritabil fandango : „Ceasul meu de-acum, drum nesăgetat,/ cu prinos de boare ramuri de-mi înclină,/ să se lase gîndul pus și neînnoptat / peste versul care-și cere apa-i lină.“ E ceva de păun rotit, de întîlnire cu silueta ciutelor în goană, și iarăși, aceeași neodihnă a curiozității, care, firește, a trebuit înfrîntă. Doar deschiderea plicurilor care purtau numele autorilor ni l-a dezvăluit pe căpitanul Dumitru Zenovie, semnatarul. Nu l-am întîlnit niciodată pe luciul zăpezii de tipar. Șirului de nume atins de anonimat i se adaugă : locotenent-major Petru Ploaie, căpitan Enache Pascale, locotenent Ioan Covaci, a.c. Mihai Moraru și semnul bun de a flutura curcubeie al elevei Mihaela Carmen Bujor.

Știu descîntec de izbîndă și îl șoptesc spre împlinire pentru cei amintiți, pentru înaripărea versului lor. Asta ca să dansăm pe lespedea luminii, în vara coacerii, după sunete parcă magice, ca ale lui Mihai Moraru : „Străbat prin pîntecul stelelor, singur, lipesc / Tîmpla de luna răsturnată, cu mîna dezmierd / Fantezia cerului ce-și strînge brîul, lovind / Gama de melodii a ierbii, iunie întoarce boabele în crud / Cu ploile așteptate prea mult,/ Acustice sonete ascunse în sînul verii cînd mirii sînt „Luceferi în stropii de tezaur și joc la dezmierdat,/ E grîul cu boabele de aur...“

Participanții au fost numeroși, dar cei chemați să le alegem lamura, am făcut-o, să nu nedreptățim, cu mîna pe inimă, privind spre frumos.

Proză

Locotenent-colonel GRIGORE CUZA, AUREL MIHALE

Citind lucrările prezentate în cadrul concursului literar organizat de Consiliul Securității Statului în intimpinarea semicentenarului Partidului Comunist Român, ne-a reținut atenția, în primul rind, bogata participare a cadrelor C.S.S. de toate nivelurile, cu un număr mare de lucrări în proză (schițe, povestiri, nuvele), de diverse stiluri și modalități literare.

Aproape fără excepție, lucrările au vădit o justă orientare ideologic-artistică, pe linia unei creații literare angajate, cu conținut de idei și de sentimente, strins legate de activitatea și lupta, de viața ofițerilor și subofițerilor de securitate, de modul în care-și indeplinesc misiunile de onoare ce le sint incredințate.

Tematic, multe lucrări au fost orientate spre „epopeea eroică“ a activității C.S.S., a anilor '50, ca spre o tradiție glorioasă și bogată în fapte de vitejie și eroism. Alte lucrări abordează probleme ținind de

preocupările prezente ale cadrelor și organelor C.S.S., devotamentul și dragostea acestora față de patrie și partid, sentimentul responsabilității în apărarea cuceririlor revoluționare ale poporului. (Sint de menționat, în acest sens, nuvelele „Revelion fără bărbați“, „Confidentul“, „Acțiunea Păianjenul“, „Sarabanda cabanelor“).

Nivelul literar al multor lucrări a surprins plăcut, fapt care atestă, pe de o parte, existența multor talente reale în mijlocul cadrelor C.S.S. și, pe de altă parte, un strins și multilateral contact al acestora cu problemele actuale ale vieții cultural-artistice. Sint meritorii eforturile unor participanți (a se vedea, pe lingă unele din lucrările citate mai sus, „Poveste“, „O creatură perfidă“, „Filmul invizibil, „Tebra“), de a depăși modalitatea curentă a „literaturii polițiste“ publicate uneori, din păcate, de unele edituri și reviste, de a opta pentru maniera „marii literaturi“. Eroii sint vii, trăiesc, au o distinctă spiritualitate, propun cititorului motive grave de meditație și deliberare.

Sintem convinși că cititorii revistei „Pentru Patrie“ și ai celorlalte publicații care vor tipări dintre lucrările premiate la concurs, se vor convinge de valoarea acestor lucrări ; lectura lor le va oferi, fără îndoială, momente de certă satisfacție estetică.

Am semnalat în ceea ce privește realizarea artistică, o oarecare evitare a concretului în înfățișarea eroilor literari, de unde tendința de „generalitate“, puțin convingătoare, o orientare spre „literaturizare“, în sensul „dramatizării“ exagerate a situațiilor... Acestea însă nu schimbă cu nimic aprecierea generală pozitivă, pentru că toți participanții la concurs merită sincere felicitări.

Dramaturgie

ȘTEFAN BERCIU

Lucrările din genul dramatic prezentate la concursul literar, într-un număr destul de mare, vădesc interesul și preocupările intelectuale manifestate de cadrele aparatului de securitate din țara noastră.

Impresionat de ținuta stilistică, inițierea în construcția dramatică și chiar vocația pentru asemenea scrieri, nu mi-a fost de loc ușor să selecționez spre propunere, membrilor juriului, acel număr limitat (tipic oricărui concurs) de lucrări, pentru premiere.

Dar... am propus și, în credința mea, am propus pe cele mai bune dintre cele mai bune, așa cum mi-a dictat conștiința, competența, dar și gustul și subiectivismul de care — cred eu — nimeni nu se poate debarasa cu totul, atunci cînd... alege.

În sfîrșit, pentru că propusesem pentru premiere doar lucrările și nu pe autori, întrucît pe ei îi înghițise „conspirativitatea“ unui motto ori pseudonim, am vrut să-i cunosc — după desfacerea plicurilor care le trăda identitatea — și m-am strecurat în sală, la festivitatea de premiere ; m-a întristat — oarecum — faptul că nu cunoșteam pe niciunul dintre ei.

Ori... tocmai asta trebuia să mă bucure ?

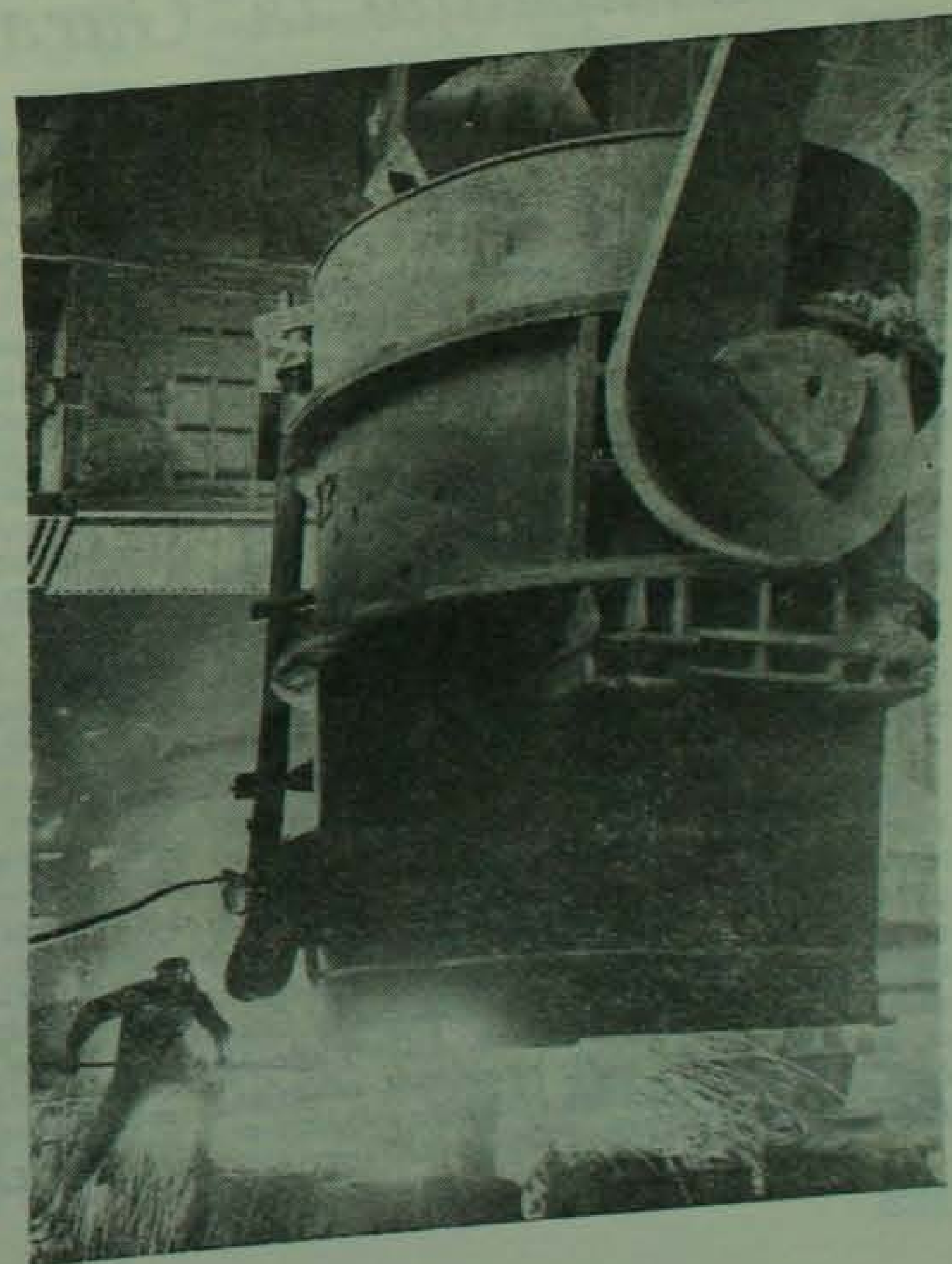

Sub steagul partidului

Suplinire

Puterea țării

SCRISORI CĂTRE REDACȚIE

Competiție la Gura Motrului

*Imaginați-vă o pădure bătrînă, silențioasă
și plină de taine, încărcată de parfumul sălbatec
al mugurilor abia plesniți. Imaginați-vă un rîu
care traversează pădurea și care sapă către mar-
ginea ei o vale, o pajiște, o luncă botezată de
pămîntenii locului „Gura Motrului". Și mai ima-
ginați-vă, dacă e cu putință, un paradis vegetal,
cu han și cu terase, cu căsuțe „de pădurari"
risipite pe marginea luncii care îmbie la odihnă
și meditație. Ei da, aceasta este vestita Gură a
Motrului.*

*Oare cine dintre participanți se poate gîndi
la ziua aceea de sîmbătă, din 25 ale lui april,
fără a resimți și acum fiorul emoției dinaintea
concursurilor care a fost hotărît a se desfășura
aici... Sînt concursurile care au fost organizate în
cinstea semicentenarului P.C.R., întîlnire tovă-
rășească ce a suscitat un interes deosebit din
partea tuturor participanților.*

*Ziua se dovedește a fi de bun augur. La ora
zece se trag sorții pentru ordinea deplasării în
teren a echipelor de orientare topografică. Emo-
ție. Rumoare generală. Se anunță în sfîrșit or-
dinea plecării echipelor inspectoratelor de se-
curitate: Gorjul, Mehedinții, Doljul. Start! Cro-
nometrele au intrat în funcțiune. Arbitrii aștep-
tă, nu fără emoție și ei, întoarcerea echipelor.
Între timp, sînt organizate echipe de trăgători cu
pistoletul. Se execută apoi deplasarea la un poli-
gon apropiat, amenajat după toate regulile, în
spatele unui deal despădurit. Pocnetul armelor
capătă reverberații sonore, multiplicate în ecouri
mărunte, purtate din vale în vale, către apele
Motrului, unde se destramă și pier.*

*Pe platoul din fața unei terase, sînt adunate
acum efectivele: competitori și suporteri, arbitrii
și organizatori. Într-o liniște desăvîrșită, încăr-
cată cu infinite nuanțe ale unei așteptări febrile
sînt anunțate rezultatele. Pe locul I, la concursul
de orientare topografică, este clasată echipa re-
prezentativă a Inspectoratului de securitate al
județului Dolj, condusă de locotenent-major Ion
Dragomir. La tragerea cu pistoletul, premiul I a
revenit căpitanului Vasile Bujor, de la Inspec-
toratul de securitate al județului Gorj, care a
totalizat 59 de puncte din 60 posibile.*

*Într-o atmosferă vibrantă, colegială, urmează
înmînarea premiilor: diplome, aparate foto,
ceasuri de mînă, stilouri, felicitări, multe felici-
tări...*

*Muzica! De unde a apărut muzica? Este
una dintre surprizele pregătite de organizatorii
doljeni. Micul taraf execută maiestos tradițio-
nalul „Mulți ani trăiască!"*

*Și s-au ciocnit pahare cu aurul viilor noastre
și ne-am reamintit de bunele tradiții, străvechi și
moderne întotdeauna...*

Locotenent-major O. UNGHEREA

Sesiune de comunicări și referate

În luna mai 1971, în cadrul Inspectora-
tului de securitate al județului Timiș, a
fost organizată o sesiune de comunicări și
referate cu tema: **„Creșterea responsabi-
lității, independenței și personalității ofi-
țerilor în rezolvarea sarcinilor profesio-
nale"**, iar pentru cadrele de conducere, cu
tema: **„Locul și rolul cadrelor cu funcții
de conducere în organizarea activității de
supraveghere informativă generală și ur-
mărire specială"**. La această sesiune au
participat, ca invitați, ofițeri din cadrul
Direcției personal și învățămînt și de la
Școala militară de ofițeri de securitate.

Sesiunea de comunicări și referate se
înscrie pe linia cerințelor rezultate din
prevederile Ordinului pe anul în curs, al
tovarășului președinte al Consiliului Secu-
rității Statului, cu privire la activitatea de
cercetare științifică, avînd drept scop să-și
aducă contribuția la îmbunătățirea activi-
tății profesionale, la generalizarea expe-
rienței pozitive, să combată rutina și șa-
blonismul, să stimuleze spiritul creator
și novator al fiecărui ofițer.

În cuvîntul de deschidere, inspectorul
șef, colonelul Iosif Turc, a relevat succint
importanța acestei acțiuni, ca o noutate
în cadrul Inspectoratului de securitate al
județului Timiș, subliniind necesitatea ca
participanții la sesiune să-și aducă con-
tribuția, completînd atît problemele de
ordin teoretic, cît și pe cele de ordin
practic.

În prima parte a ședinței, maiorul Ioan
Suciu a prezentat lucrarea cu tema: **„Ro-
lul și locul ofițerului în procesul de cu-
legere personală a informațiilor"**, iar ma-
iorul Cornel Vrăbeț a făcut o comunicare
intitulată: **„Locul și rolul ofițerului în
organizarea procesului de culegere și veri-
ficare a informațiilor"**. După ce s-a făcut
un istoric al culegerii de informații, au
fost relevate unele aspecte concrete, în-
soțite de propuneri pentru munca de viitor.

Tema **„Rolul ofițerului în cunoașterea
psihică și fizică a elementelor care se
află în atenția organelor noastre"** a fost
abordată de maiorii Nicolae Harmati și
Gheorghe Putinelu. Comunicarea maioru-
lui Nicolae Harmati a trezit un viu in-
teres în rîndul ofițerilor, întrucît a re-
levat probleme practice din munca pe
care o desfășoară, cu privire la cunoaște-
rea multilaterală a elementelor din atenția
organelor noastre.

Lucrarea intitulată **„Autoperfecționarea
și creșterea eficienței în muncă"** a fost
prezentată de maiorul Alexandru Bencze
iar căpitanul Ioan Indrei a prezentat co-
municarea **„Satisfacția în muncă, o pro-
blemă majoră a prezentului și viitorului"**.
(Tema a fost elaborată pe baza unui studiu
mai îndelungat, axîndu-se pe o documen-
tare largă.)

La tema generală **„Locul și rolul cadre-
lor cu funcții de conducere în organizarea
activității de supraveghere informativă ge-
nerală și urmărire specială"**, au prezentat
comunicări: locotenent-colonelul Gheorghe
Mărgineanu și locotenent-colonelul Vasile
Marcu, despre **„Locul cadrelor cu funcții
de conducere în organizarea activității de
supraveghere informativă generală"**; loco-
tenent-colonelul Moise Purdea, despre
**„Supravegherea informativă generală a
cetățenilor străini"**; căpitanul Anton Ian-
culescu, despre **„Urmărirea informativă
specială"**. Temele prezentate, cît și discu-
țiile purtate au scos în evidență impor-
tanța pe care o au cadrele cu munci de
răspundere în organizarea și conducerea
supravegherii informative generale și a
urmăririi informative speciale.

Un viu interes în rîndul participanților
la sesiunea de comunicări și referate a
avut-o comunicarea prezentată de maiorii
Aurel Crișan și Teodor Ganea, cu privire
la **„Perfecționarea sistemului informațional,
element indispensabil asigurării celor mai
corespunzătoare decizii"**.

Prin problematica abordată și ținuta
lucrărilor, sesiunea de comunicări și re-
ferate s-a înscris ca o inițiativă pe deplin
corespunzătoare intenției îmbunătățirii
necontenite a pregătirii cadrelor. Ea a
contribuit la îmbogățirea cunoștințelor
profesionale ale ofițerilor și a subliniat,
o dată în plus, necesitatea unei perma-
nente și intense perfecționări a activității
noastre.

Maior GHEORGHE MOCEA
Maior CORNEL VRĂBEȚ

Consfătuire utilă

De curînd, la Inspectoratul de securitate al județului Iași a avut loc o consfătuire organizată de către Direcția I, în cadrul căreia s-au discutat probleme ale muncii de securitate desfășurate în sectoarele artă-cultură și tineret.

La consfătuire au luat parte reprezentanți din toate inspectoratele de securitate județene din Moldova, care de altfel au și prezentat rapoarte despre activitatea desfășurată în domeniile sus-amintite, precum și reprezentanți din alte județe, în calitate de invitați.

Lucrările consfătuirii au început cu prezentarea unui material de către colonelul Dumitru Ionescu, inspector șef al Inspectoratului de securitate al județului Iași.

Din material s-a desprins faptul că, în ultima vreme, inspectoratul și-a propus sarcini mai concrete pe linia prevenirii acțiunilor dușmănoase în domeniul artei și culturii, sarcini care au vizat depistarea persoanelor care scriu, care încearcă să creeze cenacluri literare clandestine sau să le folosească pe cele oficiale în scopul răspîndirii unor idei cu caracter dușmănos orînduirii noastre.

Mijlocul principal de realizare a sarcinilor propuse l-a constituit rețeaua informativă și, în acest sens, au fost depuse eforturi pentru ca toate sectoarele să fie acoperite informativ în mod corespunzător.

Au fost cazuri de lucrări realizate de publiciști ieșeni sau din alte județe, care au fost respinse de către colegiile de redacție, întrucît cuprindeau idei dușmănoase sau aveau un caracter mistic.

A existat preocupare și pentru cunoașterea stărilor de spirit din instituțiile de cultură și artă, unde, pe fondul unor neînțelegeri, elemente ostile au încercat să creeze o atmosferă necorespunzătoare.

O mare parte din problemele dezbătute în cadrul consfătuirii s-au referit la tineretul studios.

La Iași, rețeaua informativă a fost repartizată proporțional pe facultăți și ani de studii, iar în licee, pe clasele mari, în raport de problemele care interesează organele de securitate.

Un sprijin prețios a fost primit din partea unor inspectorate județene de securitate, care au făcut cunoscută prezența la institutele de învățămînt superior din Iași, a unor informatori și colaboratori folosiți în timpul cursurilor liceale.

Pentru a reduce numărul elevilor care trimit scrisori la „Europa liberă“, s-au organizat discuții cu cei în cauză, cu părinții lor și cu profesorii, rezultatele fiind satisfăcătoare.

Tot în scop preventiv, Inspectoratul de securitate Iași a întocmit un material în care a prezentat aspecte de genul celor menționate mai sus, material care, cu sprijinul Inspectoratului de învățămînt al județului, urmează a fi prelucrat în licee la orele de dirigenție. (Această măsură a fost apreciată de către toți participanții la consfătuire.)

În materialul prezentat de către colonelul Dumitru Ionescu s-au făcut, de asemenea, referiri la munca de prevenire desfășurată în domeniul cercetării-științifice. Și în acest sector s-au luat măsuri de recrutare a unor informatori și colaboratori în fiecare colectiv care lucrează la o temă de cercetare mai importantă, pentru ca ofițerii de securitate să poată fi informați la timp, în cazul că se vor ivi probleme de natură să pericliteze secretul lucrărilor de cercetare.

Ocupîndu-se și de unele neajunsuri care mai dăinuie în activitatea inspectoratului, colonelul Dumitru Ionescu a arătat că, deși a existat preocupare pentru întărirea rețelei informative, nu întotdeauna informatorii sau colaboratorii au fost instruiți temeinic. De asemenea, pregătirea întîlnirilor s-a făcut uneori superficial, din care cauză nu toată rețeaua a fost folosită la întreaga ei capacitate.

Deficiențe au existat și în urmărirea informativă specială, în sensul că au fost tărăgănate unele acțiuni folosindu-se metode simpliste de muncă.

Numeroșii participanți la discuție au relatat, la rîndul lor, diferite aspecte din activitatea inspectoratelor pe care le-au reprezentat, astfel încît consfătuirea a avut un caracter activ, de lucru, pentru fiecare desprinzîndu-se concluzii utile.

În încheierea dezbaterilor a luat cuvîntul generalul-maior Dumitru Borșan, care a apreciat modul în care au fost prezentate problemele. Cu acest prilej, au fost date numeroase indicații care, aplicate, vor contribui la îmbunătățirea continuă a muncii de securitate în domeniile care au făcut obiectul acestei consfătuiri.

În perioada februarie 1969 — iulie 1970, A.B. și F.B., reprezentanții unor firme străine, însărcinați să asigure asistența tehnică la montarea unor instalații pe șantierul Combinatului petrochimic Brazi-Ploiești, prin folosirea unor mijloace obișnuite de corupere (facilitarea unor schimburi valutare, cadouri, promisiuni etc.) au determinat pe T.V. și I.L. să le transmită date cu caracter economic ce constituiau secrete de stat și să-și exercite atribuțiile de serviciu de o manieră corespunzătoare intereselor firmei străine și contrară intereselor economiei noastre naționale.

Astfel, T.V., directorul general al Combinatului, după ce a primit de la A.B. și F.B. anumite cadouri (ochelari cu rame de aur, brichete etc.), după ce a obținut promisiunea unui autoturism și schimbarea sumei de 20 000 lei la o paritate cu peste 100% mai avantajoasă decît schimburile efectuate de B.N.R., a transmis acestora, atît scris cît și verbal, numeroase date privind necesarul de instalații al industriei chimice românești (piroliză, fenol-acetonă, detergenți, D.M.T., rășini, fenolformaldehidă, cauciuc, îngrășăminte, P.V.C., acrilonitril, polipropilenă și polietilenă de joasă presiune), pe perioada 1971—1975. Datele au fost însoțite de precizări referitoare la denumirea instalațiilor, capacitățile lor de producție și localitățile unde urmau să fie amplasate. Datele au fost luate din planul de perspectivă al Ministerului Industriei Chimice, aveau caracter secret și erau cunoscute de T.V. în virtutea calității sale de membru al colegiului acestui minister.

De asemenea, îndeplinindu-și în mod defectuos obligațiile de serviciu, T.V. a facilitat recepționarea lucrărilor de montaj, executate de firma străină în condiții necorespunzătoare clauzelor contractuale, provocîndu-se astfel o importantă pagubă economiei naționale care nu a fost însă de natură să aducă atingere securității statului.

I.L., pentru o mie de dolari S.U.A. și un milion lire italiene — sume primite de la A.B. și F.B. — redactînd contractul cu firma străină, a inserat în conținutul acestuia clauze avantajoase acestei firme și păgubitoare pentru economia noastră națională; de asemenea, în mod intenționat a omis să atașeze în anexa a II-a a contractului prețurile uni-

tare ale instalațiilor, dînd astfel firmei străine posibilitatea să factureze la primele materiale prețuri superioare celor reale și să încaseze în plus anumite sume de bani.

Faptele fiind dovedite, se cere : să se precizeze elementele care mai sînt necesare pentru rezolvarea cazului ; să se facă încadrarea juridică a faptelor expuse.

Cititorii întreabă

Redacția răspunde

CUM TREBUIE SĂ FIE ADUSE LA ÎNDEPLINIRE OBLIGAȚIILE PREVĂZUTE DE ART. 70 ALIN. 2, C. PR. PEN. ?

În practica organelor de cercetare penală nu se face o aplicațiune unitară a prevederilor art. 70 alin. 2, C. pr. pen., potrivit cărora, după luarea datelor de identificare, învinuitului (inculpatului) trebuie să i se aducă la cunoștință fapta care formează obiectul cauzei și să i se pună în vedere să declare tot ce știe cu privire la faptă și la învinuirea ce i se aduce.

Astfel, unele organe de cercetare penală considerînd că în îndeplinirea obligațiilor prevăzute de textul procedural citat este posibil și admisibil să se substituie faptei săvîrșite o formulare generală asemănătoare caracterizării juridice date acesteia în textul incriminator, arată învinuitului (inculpatului) că : „a desfășurat activitate cu caracter propagandistic în vederea schimbării orînduirii socialiste" sau că „a atentat la viața unei persoane care îndeplinește o activitate importantă de stat" etc., cerîndu-i să declare tot ce știe cu privire la această faptă și la învinuirea ce i se aduce în sensul că a comis infracțiunea de propagandă contra orînduirii socialiste sau infracțiunea de atentat care pune în pericol securitatea statului etc.

Alte organe de cercetare penală considerînd dimpotrivă că în îndeplinirea obligațiilor menționate nu este admisibilă o astfel de substituire, aduc la cunoștința învinuitului (inculpatului) fapta săvîrșită de către acesta, faptă ce se caracterizează prin trăsături privind locul, timpul și modul comiterii. În cazurile de natura celor arătate mai sus, învinuitului (inculpatului) i se spune că „în ziua ___ luna___ anul___ orele___ a lipit afișe cu conținut fascist pe zidurile caselor din Str.___ ___ Nr.___ Localitatea___ etc." sau că „în ziua de ___ luna ___ anul ___ orele ___ a vătămat integritatea corporală a lui ___ prin aplicarea unor lovituri cu ___, în regiunea ___ etc." Se cere apoi învinuitului (inculpatului) să declare tot ce știe cu privire la fapta săvîrșită și cu privire la învinuirea ce i se aduce de a fi comis infracțiunea de propagandă contra orînduirii socialiste sau infracțiunea de atentat care pune în pericol securitatea statului etc.

Menționăm că aducerea la cunoștința învinuitului (inculpatului) a actului (actelor) de execuție cu toate trăsăturile privind timpul, locul și modalitățile comiterii, se va face numai în măsura în care aceste trăsături sînt cunoscute și numai dacă organul de cercetare penală are certitudinea că învinuitul (inculpatul) nu a comis și alte fapte.

Ultima modalitate de îndeplinire a obligațiilor prevăzute de art. 70 alin. 2, C. pr. pen. este cea corectă.

Prima modalitate nu poate fi acceptată deoarece : se găsește în neconcordanță cu voința legiuitorului clar exprimată în textul procedural citat ; conține germenii erorilor sau digresiunilor lipsite de interes care apar în declarațiile învinuitului (inculpatului) ca urmare a necunoașterii reale sau simulate a obiectului cauzei ; crează condiții favorabile încălcării prevederilor art. 68 C. pr. pen. care interzic folosirea

mijloacelor de constrîngere (violențe fizice, amenințări și întrebări tendențios sugestive sau capțioase etc.), promisiunilor de orice fel sau îndemnurilor, în scopul de a obține probe.

Ca urmare a celor arătate, prima modalitate nu prezintă garanția că poate servi la aflarea adevărului cu privire la faptele și împrejurările cauzei, precum și cu privire la persoana făptuitorului.

DACĂ OBLIGAȚIA PREVĂZUTĂ DE Art. 161, C. PR. PEN. SUBZISTĂ ÎN CAZUL ÎN CARE EXISTĂ RUDE APROPIATE CE AU POSIBILITATEA SĂ ACORDE ÎNTREȚINERE PERSOANELOR AFLATE SUB OCROTIREA CELOR REȚINUȚI SAU ARESTAȚI PREVENTIV ?

Prin dispozițiile art. 161, C. pr. pen., a fost pusă în sarcina organelor judiciare obligația de a încunoștiința autoritatea competentă în cazul reținerii sau arestării preventive a unei persoane care are sub ocrotirea sa un minor, o persoană pusă sub interdicție, o persoană căreia i s-a instituit curatela, ori o persoană care, datorită vîrstei sau altei cauze, are nevoie de ajutor.

În practica judiciară nu se procedează unitar în cazurile în care există rude apropiate care au posibilitatea să acorde întreținere persoanelor aflate sub ocrotirea celor reținuți sau arestați preventiv.

Unele organe judiciare considerînd că, în astfel de cazuri, obligația reglementată de art. 161, C. pr. pen., subzistă, comunică autorității tutelare măsura reținerii ori arestării preventive a persoanelor sub ocrotirea cărora se află alte persoane.

Alte organe judiciare, confundind ocrotirea persoanelor cu obligația de întreținere a acestora, în cazurile sus-menționate nu comunică autorității tutelare măsura reținerii sau arestării preventive a persoanelor sub a căror ocrotire se află alte persoane.

Ultima soluție apare ca nelegală și în ipoteza în care s-ar admite, prin absurd, că între ocrotire și întreținere se poate pune semnul egalității. Ne întemeiem afirmația pe constatarea că aplicarea normelor

care reglementează obligația de întreținere și ordinea în care aceasta se datorează, ridică adeseori numeroase probleme deosebit de complicate, de a căror rezolvare se ocupă tot autoritatea tutelară.

Față de cele arătate, vom conchide că organele de urmărire penală sînt obligate să înștiințeze autoritatea tutelară ori de cîte ori dispun reținerea sau arestarea preventivă a unei persoane care are sub ocrotirea sa minori sau alte persoane dintre cele arătate în art. 161, C. pr. pen. indiferent dacă există sau nu rude apropiate care au posibilitatea și obligația de a le acorda întreținere. De exemplu, în cazul reținerii sau arestării preventive a părinților unui minor, organul de urmărire penală este obligat să comunice această măsură autorității tutelare, chiar dacă bunicii minorului au posibilitatea să asigure acestuia întreținere și se achită în fapt de această obligație prevăzută de art. 86 Codul familiei.

Ocrotirea minorului se realizează de către părinți în condițiile art. 97—112 Codul familiei. Această ocrotire este pusă în sarcina altor persoane numai în cazurile și condițiile prevăzute de art. 113—141 Codul familiei, care reglementează tutela. Numirea tutorelui se face de către autoritatea tutelară a domiciliului minorului. În exemplul dat, bunicul poate fi numit tutore al minorului ai cărui părinți au fost reținuți sau arestați preventiv. Dar, pentru a putea proceda la această numire, este necesar ca autoritatea tutelară să fie înștiințată de către organul de urmărire penală așa cum prevede art. 161, C. pr. pen.

REZOLVAREA SPEȚEI PUBLICATE ÎN NUMĂRUL TRECUT

Pentru realizarea unei încadrări juridice corecte a faptelor reținute în sarcina numiților N.S., G.I., Z.M., A.N., C.D., M.N., D.I., L.H., O.P. și S.V. este imperios necesar să se rezolve, cu prioritate, problema raportului de cauzalitate și problema determinării formelor de vinovăție.

Cu privire la prima problemă, trebuie să se clarifice în ce măsură fapta fiecăruia a determinat în mod necesar producerea efectelor con-

cretizate în pierderea unor vieți omenești și în atingerea adusă securității statului, prin prăbușirea clădirii unei fabrici de armament și prin distrugerea utilajelor și a unor importante cantități de materii prime.

În teoria dreptului penal și în practica judiciară se admite că, în astfel de cazuri, faptele constituie verigile aceluiași lanț cauzal.

Cea de-a doua problemă trebuie analizată în lumina prevederilor art. 19, C. pen. și pe baza întregului material probator adunat în acest scop.

Dacă în urma unei astfel de analize se va ajunge la concluzia că cei arătați, cu știință, nu și-au îndeplinit ori au îndeplinit în mod defectuos obligațiile de serviciu, în sarcina fiecăruia se va reține : infracțiunea de sabotaj, p.p de art. 164 C. pen. ; infracțiunea de diversiune, p.p. de art. 163 C. pen. și infracțiunea de omor, p.p. de art. 176 lit. b C. pen. cu aplicațiunea art. 33 lit. b și urm. C. pen.

Dacă cei arătați au încălcat din culpă îndatoririle lor de serviciu, în sensul că fiecare a socotit fără temei că rezultatele nu se vor produce, în sarcina fiecăruia se va reține : infracțiunea de neglijență în serviciu p.p. de art. 249 alin. 2 C. pen. și infracțiunea de distrugere din culpă în dauna avutului obștesc, p.p. de art. 232 alin. 3 C. pen., raportat la art. 218 alin. ultim C. pen., cu aplicațiunea art. 33 lit. b și urm. C. pen.

Considerăm că în cazul dezastrului din culpă (art. 232 alin. 3, C. pen., nu trebuie să se rețină și infracțiunea de ucidere din culpă, deoarece potrivit dispozițiilor art. 41 alin. ultim C. pen., nu există concurs de infracțiuni, ci unitate de infracțiune complexă atunci cînd în conținutul său intră ca element sau circumstanță agravantă o acțiune sau inacțiune care constituie prin ea însăși o faptă prevăzută de legea penală. Or, uciderea unor persoane în condițiile art. 232 alin. 3 C. pen., constituie un element al dezastrului definit de art. 218 alin. ultim C. pen.

Calculul valorii daunelor materiale provocate în acest caz se va face în conformitate cu prevederile Decretului nr. 220/1960, privind stabilirea valorii pagubelor cauzate avutului obștesc și cu prevederile H.C.M. nr. 532/1963, privind modul de stabilire a valorii pagubelor cauzate avutului obștesc pentru bunurile care nu au prețuri cu amănuntul legal stabilite.

În vederea asigurării reparării pagubelor cauzate prin faptele reținute în sarcina sus-numiților, se va proceda la aplicarea sechestrului asigurator în conformitate cu prevederile art. 163—167, C. pr. pen., sechestrul va fi instituit asupra bunurilor mobile și imobile ale tuturor învinuiților sau inculpaților.

Unele aspecte de ordin teoretic și practic cu privire la infracțiunea de propagandă împotriva orînduirii socialiste

(urmare din pag. 10)

Dat fiind faptul că în activitatea lor folosesc ca o metodă executarea unor scrieri, fie cu vădit conținut antidemocratic, fie mascat sub forma unor lucrări literar-istorice, se impune depistarea, ridicarea și folosirea acestora în cursul urmăririi penale. Acestea îi determină, de regulă, să-și recunoască faptele.

Prin activitatea de îndoctrinare pe care legionarii o duc — ca posibilitate de acțiune prezentă împotriva orînduirii noastre — urmăresc transmiterea concepțiilor lor unor persoane, fără antecedente politice, din anturaj și chiar copiilor lor.

La fel de importantă este depistarea și ridicarea materialelor care au servit la îndoctrinarea elementelor legionare sau care au fost folosite ca surse de documentare pentru întreprinderea unor acțiuni antidemocratice.

De asemenea, în cercetările efectuate privind unele elemente legionare, trebuie avute în vedere legăturile lor cu emigrația legionară, instrucțiunile pe care le primesc de la aceștia, referitoare la conduita pe care să o aibă în țară și poziția pe care trebuie să o adopte față de unele evenimente deosebite interne sau internaționale.

Nu trebuie scăpate din vedere nici formele deosebit de variate prin care elementele legionare se ajută între ele, fie direct prin ajutor material, fie mascat prin încadrări în servicii, găsirea unor locuri de muncă convenabile etc.

Toate faptele celor cercetați trebuie analizate cu mult discernămînt și apreciate prin prisma activității legionare, întrucît practica muncii organelor de securitate a scos la iveală o serie de fapte, obișnuite în aparență, cum sînt simplele întîlniri în localuri, pe stradă, cinematografe etc., care în realitate constituie metode de ținere a legăturii, de ridicare a moralului legionar și altele. Evident că, în asemenea cazuri, elementele cercetate încearcă să ascundă adevăratul caracter al unor astfel de fapte și să le mențină aparența.

Deși toate aceste aspecte pun organului de cercetare probleme dificil de rezolvat, totuși cunoașterea profundă a metodelor și mijloacelor folosite de elementele legionare asigură condițiile necesare pentru tragerea la răspundere penală și curmarea activității lor antidemocratice.

Unele aspecte mai caracteristice ale activității dușmănoase desfășurate sub masca cultelor și a sectelor.

Din cazurile cercetate a rezultat că activitatea ostilă a elementelor

din această categorie este orientată în următoarele direcţii : încercări de organizare a unor legături cu centrele cultice şi sectante din străinătate, în scopuri duşmănoase ; activitate de propagandă împotriva orînduirii socialiste.

Sub masca cultelor şi a sectelor, elementele duşmănoase desfăşoară o activitate ostilă orînduirii noastre. Acestor elemente li se alătură şi unii foşti legionari, condamnaţi pentru activitate împotriva orînduirii socialiste.

Din datele deţinute de organele securităţii, rezultă că elementele duşmănoase, din cadrul sectelor şi cultelor ilegale, întreţin legături cu diferite centre din străinătate, de unde primesc literatură — o parte cu conţinut duşmănos — pe care o traduc, o multiplică şi o difuzează, iar prin emisarii care vin în ţară, transmit date calomniatoare la adresa statului nostru ; se preocupă de atragerea de noi aderenţi, în special din rîndul tineretului.

Constatînd că, în ultima perioadă, infracţiunea de propagandă împotriva orînduirii socialiste are o frecvenţă mai mare în rîndul elementelor ce fac parte din secta „Martorii lui Iehova", vom încerca să sintetizăm unele particularităţi desprinse pe baza experienţei cîştigate de organele noastre în urmărirea informativă şi cercetarea penală în astfel de cazuri.

Nu trebuie uitat că activitatea infracţională iehovistă se desfăşoară în cadrul unei secte religioase, deci pe un fundal religios. Printr-o interpretare tendenţioasă, ostilă a preceptelor biblice, iehoviştii şi-au format o adevărată doctrină, care, în aparenţă, ar privi numai religia, dar la o analiză mai atentă vizează scopuri politice. Astfel, se urmăreşte a semăna neîncredere în orînduirea noastră, determinarea unei atitudini pasive faţă de problemele societăţii contemporane, lansarea ideii inevitabilităţii unui al treilea război mondial pustiitor, ca fiind o acţiune de origine divină, fapt pentru care nu ar putea fi imputată cuiva etc.

Aceste idei sînt răspîndite atît prin discuţii purtate de la om la om, cît şi printr-o literatură propagandistică foarte bogată, care constituie baza materială principală pentru îndoctrinarea şi fanatizarea iehoviştilor.

Avînd în vedere cadrul în care iehoviştii desfăşoară activitatea lor de propagandă, sarcina noastră este ca, din datele şi materialele ce le deţinem despre un element sau despre un grup de elemente iehoviste, să selecţionăm numai acele acţiuni care au un caracter propagandistic împotriva orînduirii noastre.

Potrivit ordinului pe anul în curs, al tovarăşului preşedinte al Consiliului Securităţii Statului, este necesar ca „împotriva persoanelor care, prin activitatea cultică pe care o desfăşoară, comit fapte incriminate de lege, ca infracţiuni sau contravenţii, să se ia, în cooperare cu organele de miliţie, măsurile legale".

Probleme ridicate de activitatea practică în legătură cu calificarea juridică

O problemă ce se ridică în munca practică de cercetare penală este de a se preciza dacă în cazul în care o persoană săvîrşeşte la diferite intervale de timp acţiuni care prezintă fiecare în parte conţinutul infracţiunii de propagandă împotriva orînduirii socialiste, ne găsim în situaţia infracţiunii continuate sau a concursului de infracţiuni ?

Dacă de exemplu, repetarea acţiunilor prevăzute în alin. 1 art. 166, C. pen., nu alternează cu vreuna din acţiunile determinate de alin. 2 al aceluiaşi articol, deci dacă se săvîrşeşte la intervale diferite prin orice mijloace în public numai propagandă cu caracter fascist, sau se comite numai propagandă ori se întreprind acţiuni pentru schimbarea orînduirii socialiste, sau din care ar rezulta un pericol pentru securitarea statului, în realizarea aceleeaşi rezoluţii infracţionale, există infracţiunea de propagandă împotriva orînduirii socialiste în forma infracţiunii continuate.

Dacă repetarea acţiunilor cu conţinut propagandistic, cuprinse în art. 166 alin. 1, au alternat cu cele prevăzute în art. 166 alin. 2 C. pen., cu alte cuvinte cînd s-a săvîrşit prin orice mijloace în public propagandă cu caracter fascist şi s-au întreprins de către aceeaşi persoană şi acţiuni sau propagandă pentru schimbarea ordinii socialiste, sau din care ar rezulta un pericol pentru securitatea statului, la intervale diferite, dar nu în realizarea aceleiaşi rezoluţii infracţionale, există concurs de infracţiuni şi nu infracţiune continuată.

În practica muncii de cercetare penală cînd s-a stabilit că o persoană a săvîrşit succesiv o infracţiune de propagandă împotriva orînduirii socialiste, p.p. de art. 166 alin. 2 C. pen., urmată de o tentativă la infracţiunea de propagandă împotriva orînduirii socialiste, p.p. de art. 166 alin. 1, C. pen., s-a reţinut în mod eronat în sarcina acesteia numai o singură infracţiune.

De exemplu, în luna august 1970, o persoană a săvîrşit o activitate propagandistică în vederea schimbării orînduirii socialiste, iar în luna decembrie 1970 a fost prinsă în timp ce răspîndea înscrisuri cu conţinut fascist.

Considerăm că într-o asemenea situaţie neexistînd o hotărîre infracţională unică şi o finalitate unică în săvîrşirea tuturor faptelor, infracţiunea consumată şi infracţiunea rămasă în faza tentativei nu constituie o unitate infracţională, ci un concurs de infracţiuni, respectiv infracţiunea de propagandă împotriva orînduirii socialiste, p.p. de art. 166 alin. 2, C. pen. şi tentativă la infracţiunea de propagandă

împotriva orînduirii socialiste, p.p. de art. 20, art. 21 combinat cu art. 173 alin. 1, raportat la art. 166 alin. 1, C. pen., urmînd a se face în cauză aplicaţiunea regulilor de la concursul de infracţiuni prevăzute în art. 33 şi următoarele C. pen.

Un aspect care trebuie reţinut, în privinţa propagandei împotriva orînduirii socialiste săvîrşite pe calea scrisului, îl constituie necesitatea efectuării de constatări tehnico-ştiinţifice sau expertize grafice, indiferent dacă făptuitorul îşi recunoaşte sau nu vinovăţia.

Pentru a evita însă unele erori judiciare, determinate de eventualele concluzii greşite pronunţate de experţii chemaţi să identifice persoana care a întocmit înscrisul respectiv, este bine ca, în procesul urmăririi informative şi al urmăririi penale, să se obţină şi alte date care, transformate în mijloace de probă, să se coroboreze cu concluziile experţilor.

În practică s-au constatat şi cazuri cînd o serie de manifestări naţionalist-şovine, de defăimare a unor organizaţii de stat sau obşteşti şi de ofensă la adresa autorităţii au fost calificate ca infracţiune de propagandă împotriva orînduirii socialiste, prevăzută de art. 166 alin. 2, C. pen., pentru care s-au solicitat aprobări de trimitere în judecată. Pentru a se evita în viitor asemenea erori, vom prezenta unele considerente privind demarcaţia ce trebuie făcută între aceste fapte care au reglementările lor juridice bine precizate în dispoziţiile legale.

Nefiind o infracţiune contra securităţii statului, propaganda naţionalist-şovină nu este de competenţa organelor noastre de cercetare penală, dar cu toate acestea se impune cunoaşterea temeinică a conţinutului acestei infracţiuni, deoarece în activitatea practică sînt destul de numeroase cazurile în care este dificil de stabilit dacă o anumită faptă întruneşte elementele constitutive ale acestei infracţiuni sau ale celei prevăzute în art. 166 C. pen.

De altfel, însăşi art. 317 C. pen. obligă ca în fiecare caz în parte, mai întîi, să se analizeze dacă faptele nu constituie infracţiunea prevăzută în art. 166, deoarece numai în măsura în care nu sînt realizate cerinţele acestui articol ne aflăm în prezenţa infracţiunii de propagandă naţionalist-şovină.

Legea nu precizează mijloacele de săvîrşire a infracţiunii, aşa că ea poate fi săvîrşită prin orice mijloace, aceleaşi pe care le întîlnim şi în cazul infracţiunii de propagandă împotriva orînduirii socialiste. Deci din acest punct de vedere nu există deosebiri între cele două infracţiuni.

Există totuşi deosebiri, în ce priveşte natura faptelor, întrucît, în cadrul infracţiunii prevăzută în art. 166 C. pen., ele vizează schim-

barea orînduirii socialiste sau prezintă un pericol pentru securitatea statului, iar cele din art. 317 C. pen., au ca obiect relaţiile privind convieţuirea socială.

Textul art. 317, C. pen., are la bază dispoziţia art. 17 din Constituţia R.S. România, spre deosebire de textul art. 166 C. pen., după cum am arătat mai sus, care are la bază dispoziţia art. 29 din Constituţie.

O problemă de interes teoretic şi practic ce se ridică, este de a şti care este tratamentul juridic ce se va aplica unor manifestări cu caracter iredentist.

Sîntem de părere că manifestările iredentiste constituie infracţiunea p.p. de art. 166 alin. 2, C. pen., pentru următoarele considerente: Elementele cu concepţii iredentiste urmăresc ştirbirea integrităţii teritoriale a statului nostru, fie prin alipirea unei părţi a teritoriului unui alt stat, fie prin crearea unui stat independent pe o parte din teritoriul ţării. Autorii unor manifestări cu caracter iredentist urmăresc şi doresc producerea unui asemenea rezultat, respectiv desprinderea unei părţi a teritoriului de sub suveranitatea statului român.

Din acest punct de vedere, apreciem că asemenea fapte depăşesc cadrul manifestărilor cu caracter naţionalist-şovin.

Un interes teoretic şi practic îl reprezintă şi cazurile în care diferite persoane, prin orice mijloace, în public, defăimează unele organizaţii de stat sau obşteşti. Greşit au procedat acei ofiţeri de cercetare penală care au considerat că asemenea fapte ar întruni elementele constitutive ale infracţiunii de propagandă împotriva orînduirii socialiste, întrucît ele îşi găsesc reglementarea în dispoziţiile art. 237, C. pen., care incriminează infracţiunea de defăimare a unei organizaţii.

De asemenea, mai există la unii ofiţeri de cercetare tendinţa ca manifestări de ofensă adusă onoarei sau ameninţări în public, săvîrşite împotriva unor persoane ce îndeplinesc o activitate importantă pe linie de stat sau obştească, să le califice ca infracţiune de propagandă împotriva orînduirii socialiste, p.p. de art. 166 alin. 2, C. pen., cu toate că acestea sînt reglementate de art. 238 C. pen. De aceea este necesar ca, înainte de a se începe urmărirea penală, să se analizeze cu discernămînt materialele care se deţin şi să se reţină pentru cercetări, de către organele de securitate, numai acele cazuri în care sînt date sau indicii că s-a săvîrşit o infracţiune contra securităţii statului, aşadar, potrivit dispoziţiilor art. 210, C. pr. pen., să se verifice competenţa.

Potrivit reglementărilor în vigoare, infracţiunea de ofensă adusă autorităţii p.p. de art. 238, C. pen., este de competenţa organelor de cercetare ale miliţiei.

*

În cercetarea infracțiunii de propagandă împotriva orînduirii socialiste, o atenție sporită trebuie să se acorde și tentativei la această infracțiune, deoarece, așa după cum a rezultat din activitatea practică, unii ofițeri de cercetare penală au tendința de a soluționa necorespunzător unele cazuri (prin scoatere de sub urmărire penală a unor învinuiți la domiciliul cărora s-au găsit și ridicat materiale cu conținut ostil).

Unele situații de acest gen s-au constatat în special la o serie de persoane care au făcut parte din fosta organizație legionară, care se preocupă să producă și lucrări de sertar, prin care urmăresc să asigure o istoriografie a fostei organizații și pe această bază, perpetuarea ideologiei lor. În aceste lucrări caută ca, prin prezentarea unor momente din activitatea legionarilor, explicarea unor eșecuri, descrierea amintirilor din detenție etc., să înfățișeze fosta organizație legionară ca pe un fenomen firesc și necesar națiunii române.

Nefiind destinate publicării, în asemenea lucrări foștii legionari își exprimă adevăratele gînduri, calomniind regimul nostru, elogiind activitatea legionară și îndemnînd la violență pentru schimbarea orînduirii de stat.

Deși aceste lucrări nu au fost difuzate spre a fi citite și de alte persoane, dar autorul intenționa în final să facă și acest lucru, fapta sa întrunește elementele constitutive ale infracțiunii p.p. de art. 20 și art. 21, C. pen., combinat cu art. 173, alin. 2, raportat la art. 166 C. pen.

Pe această linie, important este ca ofițerii de cercetare penală, prin folosirea cu competență a mijloacelor muncii de securitate, să probeze temeinic intenția făptuitorului de a difuza asemenea materiale, precum și scopul urmărit.

S-a mai ridicat problema dacă în legătură cu infracțiunea de propagandă împotriva orînduirii socialiste se pot săvîrși și infracțiuni corelative, spre exemplu infracțiunea de favorizare (art. 261 C. pen. și art. 173 C. pen.).

Deși pînă în prezent nu au fost cazuri de trimitere în judecată pentru favorizarea la infracțiunea de propagandă împotriva orînduirii socialiste, în practică se pot ivi asemenea situații. Spre exemplu, ascunderea unei mașini de scris de către o persoană, după ce autorul a scris fițuici cu conținut dușmănos, în scopul de a nu fi descoperită de organele de urmărire penală. Aceasta este o activitate proprie infracțiunii de favorizare.

Trebuie însă reținut că, infracțiunea de favorizare se săvîrșește

totdeauna după consumarea infracțiunii de propagandă împotriva orînduirii socialiste, fără să existe bineînțeles o înțelegere prealabilă între autorul infracțiunii p.p. de art. 166, C. pen. și autorul infracțiunii corelative.

Concluzii

Analiza datelor statistice din evidența Consiliului Securității Statului demonstrează că săvîrșirea infracțiunii de propagandă împotriva orînduirii socialiste deține ponderea în grupa infracțiunilor contra securității statului. Astfel, în anul 1970, cele mai multe dintre persoanele trimise în judecată, au săvîrșit infracțiunea de propagandă împotriva orînduirii socialiste.

Măsura trimiterii în judecată a fost luată pe baza unei analize temeinice a probelor administrate și numai împotriva acelor persoane care au săvîrșit fapte grave, ori s-au dedat, în mod repetat, la acțiuni ostile orînduirii noastre socialiste.

În activitatea de cercetare penală, desfășurată de organele C.S.S., în cazul infracțiunii de propagandă împotriva orînduirii socialiste, s-a dovedit maturitate și discernămînt politic în soluționarea fiecărui dosar, în lumina cerințelor echității și justiției sociale, asigurîndu-se astfel realizarea principiului înscris în art. 1 C. pr. pen., ca orice persoană care a săvîrșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală. Acționînd în acest mod, în activitatea ofițerilor de cercetare penală din C.S.S. nu s-au săvîrșit abuzuri, fiind astfel respectate drepturile și libertățile cetățenești.

În aplicarea prevederilor legii cu privire la obținerea mijloacelor de probă și efectuarea actelor procesuale, s-a manifestat exigență, s-au exploatat în condiții mai bune sesizările și materialele informative, administrîndu-se probe de vinovăție neîndoielnice pe baza cărora elementele trimise în judecată au fost condamnate, neexistînd cazuri de achitări sau restituiri de la organele de procuratură sau justiție.

Acționînd cu fermitate și operativ, organele de cercetare penală au reușit să descopere și să fixeze urmele infracțiunii, să ridice obiecte și înscrisuri ce au servit ca mijloace de probă materiale și să dispună, după caz, efectuarea unor constatări tehnico-științifice sau expertize, avînd sub acest aspect rol activ în desfășurarea urmăririi penale.

Cauzele soluționate au fost lămurite sub toate aspectele, stabilindu-se împrejurările care au determinat, înlesnit sau favorizat săvîrșirea

infracţiunii, asigurîndu-se în acest fel şi realizarea principiului aflării adevărului.

Din studiul cazurilor de propagandă împotriva orînduirii socialiste, a rezultat că, în activitatea de cercetare penală, s-au manifestat şi unele deficienţe.

Astfel, nu se cunoaşte de către unii ofiţeri în suficientă măsură conţinutul infracţiunii de propagandă împotriva orînduirii socialiste, ceea ce s-a materializat prin propuneri neîntemeiate de trimitere în judecată, cu toate că materialele din dosarele de urmărire penală nu ofereau posibilităţi de probare a acestei infracţiuni.

Din aceeaşi cauză s-au calificat, ca infracţiune de propagandă împotriva orînduirii socialiste, acţiuni ce formau conţinutul altor infracţiuni, ce nu intră în competenţa organelor de cercetare ale securităţii.

Cercetarea unor cazuri s-a făcut în mod superficial, prin aceea că aspectele ce prezentau importanţă pentru încadrarea juridică a faptelor nu au fost lămurite în mod complet pe bază de probe, nu s-au exploatat în mod judicios, în cadrul cercetărilor, toate mijloacele materiale de probă, iar unele acte procesuale, cum ar fi : declaraţiile învinuiţilor şi martorilor, procesele verbale de efectuare a unor acte premergătoare, procesele verbale de percheziţie etc. nu s-au întocmit la nivelul care să permită soluţionarea corectă a cauzelor.

Conchidem prezentarea succintă a acestui studiu asupra infracţiunii de propagandă împotriva orînduirii socialiste, în care am încercat să prezentăm numai cadrul general de desfăşurare a urmăririi penale, cu recomandarea ca, în activitatea de prevenire, descoperire şi lichidare a oricăror acţiuni cu caracter de propagandă ostilă, să se ţină seama, printre altele, şi de următoarele cerinţe : toate măsurile ce se iau pe linia executării penale a acestei infracţiuni să fie rezultatul unei profunde analize a fiecărui caz în parte, pornind de la cunoaşterea temeinică a situaţiei reale şi a pericolului pe care îl prezintă fapta şi făptuitorul ; să se continuie studierea şi cunoaşterea amănunţită a legii penale, pentru a nu-şi face loc, sub nici o formă, abuzuri şi încălcări ale legalităţii socialiste ; asigurarea şi întărirea continuă a legalităţii constituie o necesitate obiectivă, o legitate a dezvoltării societăţii noastre socialiste, ale cărei cerinţe nu se înfăptuiesc în mod spontan, de la sine. Legalitatea se realizează şi se întăreşte prin activitatea celor chemaţi să asigure respectarea legilor ţării ; să se manifeste înalt simţ de răspundere, principialitate şi orientare justă, atitudine combativă faţă de tot ce este perimat şi depăşit în stilul şi metodele de muncă, pentru adaptarea acestora la cerinţele mereu noi ale muncii de securitate.

OPERAŢIUNEA „PĂIANJENUL"

Traducere de
locotenent-colonel I. LĂZĂROIU
din volumul „Antologia spionajului"

1

Bill Robson, directorul unei uzine denumită M.T.C. din Akron, statul Ohio-S.U.A., era un om sobru şi tăcut, de statură potrivită, cu tenul roşu. În ciuda celor 58 de ani ai săi, avea o putere de muncă excepţională. Realizase în uzina sa punerea la punct a unei instalaţii de o precizie neegalată ; o maşină automată, capabilă să indice, în orice moment, poziţia exactă a unui obiect în mişcare ; avion, submarin etc., fără vreun reper exterior.

Dacă ar fi consimţit, America ar fi făcut din el un inginer celebru în lumea întreagă. Dar el avea oroare de orice popularitate şi reputaţia de care se bucurau instalaţiile fabricate în atelierele uzinei sale îi părea o glorie suficientă. Fiu de fermier, duşman al pălăvrăgelii, Bill Robson

2

se simțea rău în cercurile mondene, în mijlocul marii finanțe și în sferele politice.

Singurul loc unde Bill se simțea bine era biroul său de studii. Aici, în această cameră luminoasă, în mijlocul căreia se găsea masa de desen, inginerul avea conștiința valorii, a lucidității și a judecății sale.

În anul 1945, cînd consiliul de administrație al uzinei îi încredință în unanimitate postul de director, Bill Robson își adusese cu el și caietele de notițe și se puse pe lucru. Zi după zi, de mai bine de douăzeci de ani, el continua neclintit dubla sa carieră, de cercetător creator și de coordonator constructor.

Părul său deveni cu timpul cărunt, oboseala îi produsese pungi sub ochii albaștri, dar ardoarea și voința sa nu aveau nici un rid.

Acționarii de la M.T.C. îl admirau ; graficul cifrei de afaceri al uzinei crescuse enorm. Cu toate acestea, Robson avea griji.

În dimineața aceea, în fața marelui geam al biroului său, Bill urmărea distrat mecanicii care, trei etaje mai jos, în marea curte a uzinei, preparau materialul în vederea unei experiențe prevăzută la bancul de încercare F. 7.

Era vorba de o rachetă teleghidată de un tip nou, o instalație remarcabilă, pentru care M.T.C.-ul trebuia să elaboreze echipamentul electronic. Din cauza acesteia, Robson era în conflict cu administratorul uzinei, domnul Wilbur Meyers.

Wilbur Meyers, un bătrîn înalt, cu obrajii uscați, cu buzele palide, cu ochii îngălbeniți din cauza bolii de ficat, era așezat într-unul din cele trei fotolii din piele bej, ce mobilau biroul. Vorbea cu o voce slabă și obosită, avînd corpul perfect imobil. Numai mîinile slabe, osoase, schițau unele gesturi prin care administratorul încerca să-și sprijine argumentele.

— Crede-mă Bill, spuse el pe un ton neutru dar grav, perioada de luptă a încetat pentru noi. Cu comenzile făcute de armată și de aviație avem din plin cu ce să ne apărăm poziția. Decizia consiliului mi-a părut înțeleaptă. Din acest motiv am și votat contra ta.

— Eu continui să cred că este o eroare, Wilbur, replică Robson cu încăpățînare. Se reîntorsese de la fereastră urmărindu-l acum cu privirea pe Meyers. Și adăugă cu convingere :

— Dacă refuzăm să ne luăm riscuri noi, nu mai avem viitor. În specialitatea noastră, cine nu înaintează, dă înapoi. Și lucrurile merg repede, foarte repede. Peste cinci sau zece ani, călătoriile în spațiu vor juca un rol preponderent pe planul construcției aeronautice.

— Vom vedea, Bill, i-o tăie financiarul. Peste cinci sau zece ani, noi vom fi la pensie, sărmanul meu prieten ! Pentru ce ne-am risca averea și situația, într-o aventură hazardată ? Dintre noi toți, tu ești singurul care lupți. Doar n-ai să trăiești o veșnicie !

3

Robson își ridică umerii robuști, avînd un aer de plictiseală.

— Vom mai vorbi despre asta la viitorul consiliu — zise el. Dar să nu fii surprins dacă eu îmi voi da demisia, pentru a fonda o nouă firmă, a mea. Mă simt capabil încă de lucruri mari, în ciuda vîrstei mele. De altfel, mă simt mai puternic decît la 30 de ani.

— Dar tot în pat vei sfîrși, Bill. Pentru Dumnezeu, reflectează, înainte de a lua o decizie. Încrederea pe care ne-o acordă secretarul de la Apărare ne asigură un sfîrșit de carieră onorabil. Pentru ce vrei să angajezi acest noroc într-o partidă de poker ?

Voia să înceapă o nouă tiradă, dar fu întrerupt de soneria telefonului interior. Bill făcu trei pași spre masa sa de lucru și apăsă un buton. Vocea dulce a telefonistei anunța în microfon :

— Domnule Robson, inspectorul Keetch este aici cu doi colegi de la Washington. Doresc să vă vorbească imediat.

— Sînt ocupat. Este ceva urgent ?

Urmă o scurtă tăcere, apoi un răspuns :

— Este vorba de o afacere prioritară, domnule Robson.

— Ei bine, să vină — oftă Robson resemnat.

În timp ce Meyers se ridica, Robson schiță la adresa sa o mimică de scuză.

— Îmi pare rău, Wilbur, o întrevedere urgentă.

— Voi reveni mîine dimineață, zise bătrînul Meyers. Între timp mai reflectează la conversația noastră, Bill.

Ușa capitonată se deschise, făcînd loc celor trei bărbați de statură înaltă, dintre care unul arătă o insignă a F.B.I.-ului.

Vizitatorii îi făcură loc lui Wilbur Meyers să iasă, după care înaintară pînă în mijlocul biroului. Inspectorul care arătase insigna începu să vorbească :

— Sînt bucuros că vă întîlnesc, domnule Robson. Eu sînt Keetch, șeful districtului Cleveland. Am avut deja plăcerea să vorbim la telefon, dacă vă amintiți.

— Într-adevăr, într-adevăr, confirmă Robson.

— Iată și colegii mei : colonelul Ray Parson de la Divizia de Informații a Pentagonului *) și domnul Lee Goland de la Agenția Centrală de Informații.

— Vă rog, așezați-vă, spuse Robson, retrăgîndu-se în spatele mesei sale de stejar.

Cei trei vizitatori se instalară în fotolii. Toți aveau fețe grave, severe și ochi sfredelitori. Șeful districtului, Keetch, bine dispus, într-un costum

*) Clădire aflată la Washington în care își are sediul Secretariatul Apărării și Statul Major.

4

bleumarin bine croit, îşi scoase o scobitoare din buzunarul vestei.

– Domnule Robson, începu el, sîntem dezolaţi că vă deranjăm, dar problema care ne-a adus este de această dată foarte urgentă şi de o importanţă extremă. Iată, de altfel, o notă şi un permis de liberă trecere redactat de Preşedintele Consiliului Securităţii Naţionale. Scoase o jumătate de duzină de scrisori din buzunarul său interior, le desfăcu, le verifică repede, apoi îi întinse două lui Robson, care le citi în viteză. Keetch continuă :

– Colegul meu, Lee Goland, vă va expune el însuşi motivul vizitei noastre.

Cei doi delegaţi ai Serviciului Special se asemănau vag. Purtau costume din tergal gri închis, aveau părul tuns în aceeaşi manieră, scurt şi des, arborau aceeaşi fizionomie energică. Amîndoi aveau acel aspect rece şi distant, mai de grabă dezagreabil, care îi caracterizeazī pe funcţionarii din aceste două organisme secrete : Serviciul de Informaţii al Armatei şi cea mai vastă organizaţie de spionaj din Statele Unite.

Lee Goland deschise servieta neagră pe care o ţinea sub braţ, trăgînd din ea trei dosare de culoare roşie.

– Domnule Robson, spuse el, străfulgerînd cu privirea sa de granit pe directorul de la M.T.C., timpul ne lipseşte în mod evident, pentru a vă face un istoric complet al problemei care ne interesează. Voi merge deci drept la ţintă. Noi sîntem de mai multe luni pe urma unei reţele clandestine, pe cît de puternică, pe atît de bine organizată. În calitatea mea de membru al diviziei de contraspionaj – sînt adjunctul colonelului Parson – trebuie să duc la bun sfîrşit ancheta asupra reţelei în chestiune. Specializaţi în culegerea de informaţii militare, aceşti spioni au reuşit, exact acum şapte săptămîni, să sustragă de la uzina din Southampton, în Anglia, planurile noului sistem de ghidaj al unui submarin atomic pe care N.A.T.O. îl studiază la şantierul naval de la Slupeng. Printr-o serie de verificări şi apoi de investigaţii, deosebit de anevoioase, bănuielile noastre sînt îndreptate, în prezent, asupra unei tinere. Plecările şi sosirile acestei persoane suspecte sînt supravegheate de un anumit timp. Iată două fotografii ale ei.

Lee Goland se ridică şi întinse lui Robson cele două fotografii de mărimea 18/24 cm.

Această femeie, continuă el, ar fi de naţionalitate cehă. Vîrsta ei e incertă, între 25 şi 30 de ani, cum şi dumneavoastră puteţi judeca după fotografie. Este frumoasă şi distinsă. Numele ei actual este Clara Forbenlauw. Din cercetările noastre, rezultă că această seducătoare persoană este suspecta numărul 1 în cazul sustragerii comise la Slupeng. Din nenorocire, martorii n-au putut-o identifica. Era machiată, fardată, sau era vorba de o altă spioană... Mister ! În tot cazul, iată o precizare mai in-

5

teresantă : această femeie a sosit în S.U.A. la 8 octombrie, cu avionul. A locuit la New York, la Washington, la Detroit, iar ieri dimineaţă a debarcat aci, la Akron. A descins la marele hotel „Sheraton" de pe Main Street. Sîntem convinşi că este venită aici cu un obiectiv precis ; să pună mîna pe planurile secrete ale centralei energetice S.G. 25, care sînt în posesia dumneavoastră.

Bill Robson nu putu să-şi stăpînească o uşoară tresărire. Dar, foarte repede, stupoarea sa fu înlocuită de un surîs neîncrezător.

– Într-adevăr, dumneavoastră gîndiţi că... Ei bine, domnilor, vă spun că nu aveţi a vă teme de nimic. Priviţi !...

Bill se ridică, se îndreptă spre unul din colţurile biroului şi puse mîna sa dreaptă pe un seif masiv şi bondoc ai cărui pereţi de oţel străluceau în lumina acelei frumoase dimineţi de toamnă.

– Documentele secrete, pe care Washingtonul mi le-a încredinţat, sînt în acest seif cu trei blindaje. În plus, chiar dacă spionul este un specialist, el tot nu va reuşi să pună mîna pe planuri. Acest seif este nu numai înzestrat cu un dispozitiv de alarmă, dar mai are, printre altele, şi un sistem de protecţie cu dublă comandă. Spuneţi acum dacă documentele sînt în siguranţă.

Lee Goland luă în grabă notiţe pe o foaie din agenda sa de buzunar, apoi bombăni :

– Iată deja unul din punctele pe care Pentagonul dorea să le verifice.

Colonelul Parson se ridică însă, trase un pachet de Kent din buzunarul său şi înaintă spre Robson, pentru a-i oferi o ţigară. Dar acesta îl refuză. Nu fuma. Parson îşi aprinse ţigara, apoi, într-un nor de fum, spuse :

– Nu ne îndoim de faptul că sînteţi în măsură să apăraţi secretele noastre, domnule Robson. Altfel, comisia nici n-ar fi înscris societatea dumneavoastră pe lista furnizorilor ei de arme. Intenţiile noastre sînt însă puţin diferite de ceea ce dumneavoastră gîndiţi şi sînt convins că veţi înţelege tactica imaginată de serviciile noastre. Pentru că... ar fi trecut multă vreme de cînd noi am fi putut-o aresta pe Clara Forbenlauw. Dar la ce bun ? Chiar acuzînd-o de spionaj, asta nu ne ducea prea departe. Dovezile pe care noi le-am fi putut culege ar fi fost uşor infirmate de către un avocat viclean. În al doilea rînd, această femeie frumoasă nu reprezintă nimic prin ea însăşi. Ceea ce vrem, este de a ne servi de ea, pentru a cunoaşte filiera şi a ajunge astfel la capul organizaţiei adverse. Nu ştiu dacă vă este clar ceea ce... ?

Robson încuviinţă.

– Da, înţeleg. Dar nu văd prea bine ce aş putea face eu în istoria asta.

6

– Am să vă explic, reluă colonelul pe un ton calm. Mai întîi, noi nu ţinem să comitem o eroare. Venirea Clarei Forbenlauw la Akron, în acest oraş unde se găsesc în mod precis planurile ultra-secrete ale lui S.G. 25, poate că nu este decît o pură coincidenţă. Poate ! Noi am văzut întîmplări şi mai surprinzătoare decît aceasta şi, pentru a spune totul, această femeie, de origine cehă, niciodată n-a figurat pe lista străinilor indezirabili în ţara noastră. Englezii din N.A.T.O. sînt cei care au reperat-o, dar nu au nici ei dovezi categorice. Pe scurt, în cazul în care informaţiile noastre nu vor fi absolut valabile, vizita noastră va fi o măsură pentru nimic, iar dumneavoastră nu veţi avea nici un rol de jucat. În schimb, dacă ipotezele formulate de către C.I.A. sînt întemeiate, adică, dacă această femeie este realmente spionul semnalat de către englezi, sîntem convinşi că dumneavoastră veţi înţelege să ne vorbiţi de ea, cît mai curînd după sosirea ei aici.

Din nou Robson îşi manifestă mirarea :

– Aici ?!... Credeţi aşadar că... !

– Noi cunoaştem metodele utilizate la Slupeng de această organizaţie duşmană, îl întrerupse colonelul Parson. De altfel, iată strategia lor. Clara Forbenlauw presupunem că va cere să fie primită de către directorul firmei. Va fi desigur purtătoarea unor documente oficiale, care sînt false, bineînţeles. Aceste documente, falsificate de către specialişti, o acreditează pe Clara Forbenlauw pe lîngă majoritatea uzinelor de armament din ţările Pactului Atlantic. Un detaliu de semnalat : cum conţinutul documentelor este tipărit pe formularele autentice ale Departamentului de Stat, încrederea ce li se acordă este automată şi aproape, aproape legitimă, într-un sens. O dată introdusă, această femeie angajează cu conducătorul instituţiei o lungă conversaţie, unde etalează o competenţă tehnică înspăimîntătoare. Se declară apoi însărcinată cu misiunea de coordonare şi discută problemele cele mai complexe ale productivităţii, ale preţurilor de cost şi ale eficienţei.

Pe scurt, farmecul său personal o ajută a-l subjuga pe interlocutor şi termină prin a arăta un ultim document, prin care este autorizată să studieze pe loc toate planurile secrete pe care doreşte să le studieze în cadrul misiunii sale.

Cîteva ore mai tîrziu îşi ia rămas bun, după ce, cu abilitate, substituie planurile cu altele, false, pe care le poartă cu ea, luîndu-le pe cele adevărate. Iată mecanismul. Rezumat, într-un fel oarecare, pare de necrezut. În fapt, trebuie să ţinem seama de comportarea deosebit de vicleană a acestei femei.

– Recunosc că nu este o combinaţie rea, aprobă Robson. Primim adesea reprezentanţi, funcţionari de la Pentagon ; ceea ce este normal.

7

Dar, între noi fie spus, dacă se prezintă aci, trucul ei nu va prinde. Farmecul feminin nici atît. Sînt destul de bătrîn, pentru a mă mai lăsa prins.

Keetch interveni rîzînd :

– Vă subestimaţi, domnule Robson. Un om de talia dumneavoastră este suficient pentru a suscita dorinţa arzătoare a unei femei şi a o aduce pe ea în situaţia de a vă lua ochii. Dacă joacă bine, pe legea mea...

– Puteţi dormi liniştit, îl întrerupse Robson. Sînt un celibatar insensibil. Cît despre eventualul discurs tehnic al femeii, îl poate ţine, dar nu va afla nimic.

– Să sperăm, interveni Goland sec. Permiteţi-mi acum să vă expun şiretlicul pe care şefii de la Washington l-au imaginat pentru a elucida această gravă afacere.

Dacă Clara Forbenlauw se prezintă aci, noi vă rugăm să o primiţi şi să faceţi în aşa fel încît să creadă că intraţi în jocul ei. Pentru salvarea aparenţelor, începeţi, bineînţeles, prin a afişa o oarecare neîncredere ; apoi, puţin cîte puţin, lăsaţi-vă convins şi, în final, consimţiţi la cererea sa. Noi am organizat adică o cursă concepută în aşa fel, încît această spioană nu ne va mai scăpa.

Robson încruntîndu-şi sprincenele bombăni :

– Dumneavoastră aveţi, într-adevăr, nevoie de colaborarea mea ?

– Evident ! Capcana noastră este următoarea : intrînd în contact cu Clara Forbenlauw, îi veţi încredinţa planurile pe care doreşte să le consulte, adică planurile lui S.G. 25. Apoi veţi aranja în aşa fel, fără a da însă de înţeles, pentru a o lăsa singură timp de 10 minute cu planurile în cauză. Pentru ea va fi foarte uşor să opereze substituirea.

– Dar eu îi voi încredinţa nişte planuri false, completă Robson cu un surîs maliţios.

– Nu, nu este bine, exclamă Lee Goland. Planurile autentice i le veţi încredinţa.

– Planurile autentice ale lui S.G. 25 ? articulă Robson descumpănit.

– Desigur, argumentă Goland. Dacă îi veţi da planurile false, această femeie se va sesiza. V-am spus că este foarte deşteaptă şi la curent cu toate. Nu uitaţi, acest amănunt. Ori, ceea ce vrem noi, este ca ea să pună mîna pe planuri şi s-o prindem tocmai în posesia planurilor autentice.

– Dar pentru ce ?! strigă Robson.

– Pentru că legislaţia ţării noastre o cere, explică Lee Goland.

8

Legea este formală ; pentru a acuza un spion, el trebuie arestat în flagrant, adică în momentul în care el se găseşte în posesia documentelor care dovedesc, într-o manieră incontestabilă, vinovăţia sa.

Pe de altă parte, pentru a-i demasca pe aceşti trădători, vă daţi seama că trebuie altceva decît documente fără valoare, documente a căror nulitate va fi repede demonstrată la anchetă.

Robson, cu faţa crispată şi atent, încuviinţă. Lee Goland continuă :

– Planurile lui S.G. 25, planurile veritabile, recunoscute de specialiştii adverşi, vor trece prin toată filiera, conform obiceiului din toate reţelele de spionaj. Şi noi – eu vă vorbesc aici de mai mulţi agenţi de elită ai diverselor noastre servicii – o să putem urmări drumul planurilor noastre pînă la un sfîrşit logic : capul organizaţiei duşmane. Vom stabili deci gradul, poziţia vinovaţilor. Şi vă garantez că aceasta ne va da ocazia să procedăm la o faimoasă curăţenie.

– Deci, vă gîndiţi că această femeie are complici pînă în birourile C.I.A. ?! murmură Bill Robson impresionat.

– Sîntem convinşi de aceasta şi, presupunem, chiar în sînul statului major suprem din N.A.T.O.

Gînditor, Robson întrebă :

– Cum veţi fi dumneavoastră informaţi de sosirea eventuală a acestei femei aici ?

Colonelul Parson interveni :

– Foarte simplu : eu rămîn aici, mă voi instala în holul de jos. Dacă vine, eu dau alarma şi întregul dispozitiv se pune în mişcare în primele cinci secunde care urmează.

– Bine, am înţeles, spuse Robson.

Colaboratorul lui Keetch îl întrebă :

– Sînteţi înarmat, domnule Robson ?

– Eh !... Dar pentru ce ?

– Pentru orice eventualitate, să aveţi o armă. Nu se ştie ce se poate întîmpla. Dacă ei se decid să schimbe metoda, ar putea să vă omoare. Cu o armă fără zgomot nimeni nu se va sesiza. În consecinţă să fiţi atent. O cursă nu trebuie să fie împinsă prea departe.

– Mulţumesc că m-aţi prevenit. Mă voi gîndi şi la aşa ceva, promise Robson.

– Noi trebuie să vă mulţumim pentru colaborarea dumneavoastră, încheie Lee Goland. Ca o regulă de conduită, şefii noştri au botezat această acţiune, Operaţiunea „Păianjenul".

Sper că adversarii noştri vor veni să se adăpostească sub pînza pe

9

care noi am ţesut-o. Bineînţeles, nici un cuvînt faţă de colaboratorii dumneavoastră.

– Ştiu să tac, n-aveţi teamă, îi asigură Robson.

*
* *

Era exact ora 17 şi 20 de minute cînd telefonista îl anunţă pe Bill Robson : „Domnişoara Clara Forbenlauw întreabă dacă o puteţi primi. Vine din partea secretariatului Apărării".

Robson nu putu să-şi stăpînească o uşoară tresărire.

Deci oamenii contraspionajului aveau dreptate.

– Ce doreşte această persoană, bombăni el în microfonul interfonic. Sînt foarte ocupat.

– Domnişoara Forbenlauw are o misiune din partea Pentagonului, domnule Robson.

– Fie, să vină. Cînd uşa se deschise, Robson se ridică. Şi simţi o înţepătură la stomac văzînd vizitatoarea. Pentru că era mult mai frumoasă decît arăta în fotografia pe care colaboratorul lui Keetch i-o remisese. Înaltă, subţire, îmbrăcată într-un mantou gri, de voiaj, avea un minunat obraz oval din care se detaşau doi ochi gri-verzi şi o gură senzuală de un desen fascinant.

– Vă cer scuze pentru că vă stingheresc într-un mod atît de neaşteptat – începu tînăra – dar am ordine care-mi interzic să-mi anunţ vizita sau să solicit dinainte o întrevedere.

Mormăind, Robson întrebă :

– Despre ce este vorba ? Minutele mele sînt preţioase şi nu am obiceiul de a primi oaspeţi pe nepusă masă.

– Nu mă îndoiesc, domnule Robson, admise domnişoara Forbenlauw, amabilă şi surîzătoare. Iată obiectul vizitei mele. Dintr-o valijoară, ea scoase un plic de format mare, din care trase două scrisori purtînd antetul Secretariatului general al Pentagonului.

– Vreţi să citiţi aceasta, vă rog ? spuse ea înaintînd spre biroul unde Robson aştepta în picioare. Şi întinse cele două scrisori.

Sub mantoul descheiat la nasturi, Robson îi zări rochia de stofă albă, care mula un corp superb şi teribil de atrăgător. Citind apoi cu atenţie cele două scrisori, Robson admiră în sinea sa cît de bine erau ticluite aceste falsuri. Hîrtia, menţiunile imprimate, ştampilele oficiale, totul era de o exactitate ireproşabilă.

– Ah, văd că sînteţi o tehniciană de la sectorul productivitate, exclamă el. Generalul Marlowe doreşte să examinaţi planurile instalaţiei S. G. 25. Cunoaşteţi probabil ultimele inovaţii în domeniul navigaţiei prin inerţie !

10

– Bineînţeles, răspunse tînăra, fără falsă modestie, dar nici vanitate.

Telefonul exterior sună. Robson ridică receptorul :

– Spune-mi, Robson, pronunţă o voce de bărbat, încercările de la baza A.5 vor fi terminate mîine ?

– Da, fără îndoială, asigură Robson. Puse apoi receptorul în furcă satisfăcut. Era fraza convenţională stabilită cu colonelul Parson, pentru a confirma sosirea spioanei.

– Scuzaţi-mă, spuse el privind-o pe Clara Forbenlauw. O comunicare de serviciu... Dacă înţeleg bine, generalul Marlowe mă roagă să vă arăt planurile lui S.G.25 şi să vă explic, în linii mari, programul de fabricaţie ?

– Da, dar planurile nu mă interesează, decît în măsura în care puteţi să-mi daţi şi planurile de montaj. Pentru că planurile propriu-zise eu le-am văzut în Biroul Central.

Robson gîndea : Nu-i proastă ! Respinge dinainte obiecţiunile mele. Sărmana fată, mi-e şi milă de ea. Păcat să strici atîta frumuseţe, atîta tinereţe, atîta inteligenţă... Robson aproape regreta colaborarea cu organele C.I.A., care ducea la trimiterea acestei femei frumoase la închisoare pentru cel puţin 30 de ani. Se ridică totuşi, se îndreptă spre seif şi manipulă butoanele gradate care ornau uşa grea a dulapului blindat.

Se întreba în mod mecanic dacă, pentru o afacere atît de gravă, Clara Forbenlauw nu va fi trimisă spre a fi gazată sau condamnată la scaunul electric.

– Poftiţi, spuse el apoi, scoţînd dintr-un dosar cartonat desenele complexe ale instalaţiei S.G. 25. Planurile de montaj le găsiţi în foile anexate. Pentru a respecta termenul care îmi este impus, lucrez simultan cu şase echipe, dintre care două în atelier.

– Şi coeficientul de producţie ? se informă ea, examinînd planurile.

– Îl găsiţi la anexa 3. Programul succesiv de montaj se găseşte notat cu creion roşu pe marginea rezervată în acest sens.

Ea scoase un mic carneţel negru din valijoara sa, un stilou de argint, apoi, căutînd din privire un loc unde să se poată instala pentru a scrie, murmură :

– O să iau cîteva notiţe, în vederea raportului pe care va trebui să-l fac ulterior.

– Da, sigur, bineînţeles.

Tînăra păru puţin stînjenită :

– Dacă aş putea să mă aşez la masă un moment, pentru a lucra mai uşor, maximum o jumătate de oră.

11

Robson avea senzaţia bizară că asistă la un film pe care deja îl văzuse. Frumoasa Clara repeta cuvînt cu cuvînt, gest cu gest tactica ce fusese stabilită, după spusele lui Lee Goland. Şi era departe de a-şi imagina că zeci de agenţi ai guvernului erau pe punctul de a intra în acţiune numai la un singur semnal. Robson eliberase între timp biroul său de lucru.

– Puneţi-le aici, îi spuse el cu bunăvoinţă. Eu trebuie să merg la atelierul principal, aşa că vă cedez locul. Voi reveni peste vreo zece minute. El ieşi. Cînd reveni, Clara Forbenlauw deja împăturise planurile.

– Am terminat, spuse ea surîzînd. Am notat toate informaţiile solicitate de generalul Marlowe. Nu-mi rămîne decît să vă mulţumesc, domnule Robson, adăugă ea, ridicîndu-se.

Robson luă dosarele şi le puse la loc în seif. Admiră, o dată mai mult, sîngele rece al acestei femei.

Perfect relaxată, Clara începu să vorbească de problema centralelor cu inerţie şi despre proiectele Pentagonului. Făcu chiar cîteva aluzii asupra lucrărilor recente ale unui inginer care lucra în laboratoarele tehnologice ale unui arsenal.

În sfîrşit, încheindu-şi nasturii de la mantou, femeia plecă. Bill Robson o însoţi pînă la uşa biroului său, apoi, rămas singur, îşi scoase ceasul brăţară şi-l aşeză în faţa sa, pe biroul de lucru. Opt minute mai tîrziu, telefonul exterior suna...

– Robson, vă ascult.

– Keetch, de la F.B.I. Cred că am cîştigat, domnule Robson. Vizitatoarea dumneavoastră se află acum într-un Chevrolet negru şi oamenii mei au luat-o imediat sub control. În acest moment cele două maşini se îndreaptă spre aeroport. Vă mai rechem la telefon peste douăzeci de minute.

Cele douăzeci de minute se scurseră şi Keetch, precis ca un cronometru, telefonă ultimele noutăţi.

– Pasărea de pradă şi-a luat zborul, cu destinaţia Chicago. Dar liniştiţi-vă, Lee Goland voiajează în acelaşi avion. Nu vom întîrzia să cunoaştem primul releu al acestei organizaţii criminale. Este o lovitură drăguţă, nu ?

– Senzaţional, spuse Robson sincer.

– Cît despre mine, eu mă întorc la biroul meu din Cleveland. Voi da un semn de viaţă mîine, între orele 11 şi 12.

A doua zi, pînă la orele trei după-amiază, Keetch încă nu telefonase. Neliniştit, Robson întrebă F.B.I.-ul din Cleveland :

– Aici Bill Robson, spuse el. Vreţi să-mi daţi pe domnul Keetch ?

– Dumneavoastră sînteţi Robson de la M.T.C., din Akron ? se informă operatorul de la F.B.I.

12

– Da.

– Domnul Keetch este în misiune, domnule Robson.

– O ştiu foarte bine, la naiba ! Pentru acest lucru îl caut.

– Vi-l dau pe domnul Rulman, care-l înlocuieşte pe domnul Keetch.

– Bine, mulţumesc.

Auzi la telefon un zgomot, apoi altul şi în sfîrşit, vocea bolovănoasă a lui Rulman.

– Vă ascult, domnule Robson.

– Keetch îmi promisese că-mi va da veşti noi pînă la ora 12 cel mai tîrziu. Sper că nu m-a uitat. Aş dori să ştiu dacă a păstrat contactul cu planurile mele.

– Nu aveţi teamă, Keetch nu uită nimic niciodată. Nu părăsiţi biroul dumneavoastră ?

– Nu înainte de ora şase seara.

– Veţi avea noutăţile dorite.

La ora 17,30 telefonista anunţa vizita unui anume Rulman venind de la Cleveland. Funcţionarul F.B.I.-ului fu de îndată introdus în biroul lui Robson.

– Atunci ? se exprimă Robson vesel. Pînza păianjenului funcţionează ?

Agentul F.B.I.-ului, un uriaş cu o înfăţişare tăiată ca din topor şi cu obrajii proeminenţi, îl privi pe Robson cu îngrijorare.

– Ce este cu această istorie a pînzei de păianjen ? bombăni el. Keetch este în misiune în Marea Britanie de mai bine de 26 de zile şi se pare că a dispărut în condiţii foarte ciudate. Nu puteam să vă vorbesc despre aceasta la telefon, dar vă asigur că ne-aţi intrigat.

Uluit, Robson deschise gura, apoi deveni foarte galben.

– Cum ? se descărcă el printr-o răsuflare. Vreţi să spuneţi că ?...

– Pentru a vorbi cu brutalitate, domnule Robson, cadavrul şefului meu a fost găsit acum cinci zile, în Tamisa, la Londra. Ceea ce vă spun este confidenţial, dar dumneavoastră se pare că ştiţi lucruri care pot să ne intereseze.

Robson îşi scoase portofelul dintr-un buzunar interior, răsfoi cu febrilitate hîrtiile care se găseau în el şi arătă fotografia spioanei.

– Această femeie, articulă el cu o voce moale, Clara Forbenlauw... A luat cu sine planurile secrete ale lui S.G.25. Dumneavoastră nu sînteţi la curent cu cursa urzită de agenţii de la Washington pentru a prinde pe această spioană în flagrant ?

– Dacă a fost o cursă în toată această intrigă secretă şi obscură, dumneavoastră sînteţi cel care mă informaţi, domnule Robson.

Năucit, directorul înţelese imediat că Operaţiunea „Păianjenul" reuşise, dar că el era cel care căzuse în pînza inteligent ţesută...

INDEX LEGISLATIV

Continuăm informarea cititorilor publicaţiei noastre cu privire la actele normative nou apărute :

●

Legea Nr. 5/1971 cu privire la actele de identitate ale cetăţenilor români precum şi la procedura schimbării domiciliului şi a reşedinţei, publicată în Buletinul oficial Nr. 36 din 18 martie 1971.

Această lege interesează pe ofiţerii noştri, atît pentru munca pe care o desfăşoară, cît şi ca cetăţeni.

Din cuprinsul ei rezultă că prin act de identitate se înţelege buletinul de identitate iar în anumite cazuri şi condiţii şi adeverinţa de identitate.

Cu actul de identitate se face dovada identităţii cetăţeniei române şi a domiciliului titularului.

În scopul de a se interveni cu operativitate în salvarea vieţii celor accidentaţi, în lege se prevede obligativitatea înscrierii în actul de identitate, a grupei sanguine a titularului. În actul de identitate al părinţilor se poate înscrie şi grupa sanguină a copiilor. Înscrierea se face de către organele sanitare.

O dispoziţie care interesează activitatea organelor noastre este aceea referitoare la locuirea temporară la altă adresă decît aceea a domiciliului. Spre deosebire de vechea reglementare care prevedea în asemenea cazuri obligativitatea obţinerii vizei de la organele miliţiei, în termen de 3 zile, noua lege stabileşte acest termen la 45 zile. Persoana în cauză însă este obligată ca în termen de 5 zile de la sosirea în noua locuinţă să se înscrie în cartea de imobil. La hoteluri sau alte asemenea locuri de cazare înscrierea se face din momentul sosirii.

Pentru încălcările anumitor dispoziţii ale legii se prevăd contravenţii sancţionate cu amenzi de la 40 la 400 lei.

●

Decretul Nr. 81/1971 pentru aderarea Republicii Socialiste România la Convenţia privind procedura civilă, încheiată la Haga la 1 martie 1954, publicat în Buletinul oficial Nr. 37 din 19 martie 1971.

H.C.M. Nr. 275/1971 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Inspecției de stat geologică-minieră, publicată în Buletinul oficial Nr. 40 din 26 martie 1971.

În regulament se precizează că Inspecția de stat geologică-minieră este organul prin care Departamentul geologiei din Ministerul Minelor, Petrolului și Geologiei exercită controlul cu privire la : modul cum unitățile socialiste execută lucrări geologice, asigură protecția și exploatarea rațională a zăcămintelor ; verificarea scoaterii din evidență a rezervelor de substanțe minerale utile.

●

Decretul Nr. 86/1971 pentru modificarea Decretului Nr. 675/1969 privind organizarea și funcționarea Ministerului Industriei Chimice, publicat în Buletinul oficial Nr. 41 din 27 martie 1971.

Modificarea comportă asupra structurii organizatorice a acestui minister, în care se include un nou compartiment, Direcția generală de export, import și cooperare. Crearea acestei direcții generale se înscrie pe linia măsurilor cu privire la dezvoltarea activității de comerț exterior a Republicii Socialiste România.

●

Decretul Nr. 87/1971 privind înființarea, organizarea și funcționarea Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor, publicat în Buletinul oficial Nr. 41 din 27 martie 1971.

Decretul prevede atribuțiile ce revin acestui nou minister precum și structura sa organizatorică care se compune din 3 mari departamente : Departamentul căilor ferate, Departamentul transporturilor auto, navale și aeriene și Departamentul poștelor și telecomunicațiilor.

●

Decretul nr. 88/1971 privind înființarea, organizarea și funcționarea Ministerului Minelor, Petrolului și Geologiei, publicat în Buletinul oficial Nr. 42 din 29 martie 1971.

Realizat prin comasarea Ministerului Petrolului și a Ministerului Industriei Miniere și Geologiei, noul minister, așa cum se prevede în decret, are sarcina de a înfăptui politica partidului și statului în domeniul extracției și preparării cărbunelui, minereurilor feroase și neferoase, metalelor rare substanțelor nemetalifere și sării, extracției țițeiului și gazelor naturale precum și al geologiei.

●

Decretul Nr. 89/1971 privind schimbarea denumirii Consiliului Național al Cercetării Științifice, publicat în Buletinul oficial Nr. 42 din 29 martie 1971.

Noua denumire a acestui organ central de stat este : Consiliul Național pentru Știință și Tehnologie.

●

Decretul Nr. 90/1971 privind înființarea, organizarea și funcționarea Departamentului pentru informatică și conducere, publicat în Buletinul oficial Nr. 42 din 29 martie 1971.

În decret se prevede că acest departament se înființează în cadrul Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie și are ca sarcină introducerea mijloacelor tehnicii de calcul și de prelucrare a datelor în economie, precum și în realizarea de sisteme de informatică și conducere.

Se stabilesc atribuțiile acestui departament și structura organizatorică.

Conducerea Departamentului este asigurată de un Consiliu de conducere.

●

Decretul Nr. 91/1971 pentru modificarea Decretului Nr. 675/1969 privind organizarea și funcționarea Ministerului Industriei Chimice, publicat în Buletinul oficial Nr. 43 din 30 martie 1971.

Ca urmare a înființării Ministerului Minelor, Petrolului și Geologiei, în decret se prevede că activitatea de prelucrare a țițeiului trece în competența Ministerului Industriei Chimice.

●

Decretul Nr. 92/1971 pentru modificarea Decretului nr. 673/1969 privind organizarea și funcționarea Ministerului Industriei Metalurgice, publicat în Buletinul oficial Nr. 43 din 30 martie 1971.

În decret se prevede că acest minister va îndeplini și sarcinile din domeniul metalurgiei neferoase care anterior reveneau Ministerului Industriei Miniere și Geologiei și Ministerului Industriei Chimice.

●

Decretul Nr. 93/1971 pentru completarea Decretului nr. 784/1969 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor, publicat în Buletinul oficial Nr. 43 din 30 martie 1971.

●

H.C.M. Nr. 334/1971 privind dreptul unor pensionari pentru limită de vîrstă de a cumula salariul cu pensia integrală, publicată în Buletinul oficial Nr. 44 din 1 aprilie 1971.

În hotărîre se prevede că au dreptul de a cumula pensia integrală cu salariul pensionarii pentru limită de vîrstă, dacă lucrează în mediul rural ca angajați în unități de producție sau prestări de servicii de interes local, sau ale cooperației, în ferme de producție ale întreprinderilor agricole de stat și stațiuni ale întreprinderilor pentru mecanizarea agriculturii. De același drept vor beneficia și pensionarii care lucrează în unele localități urbane stabilite de către comitetele executive ale Consiliilor populare județene cu acordul Ministerului Muncii și al Uniunii generale a Sindicatelor.

●

H.C.M. Nr. 394/1971 privind unele măsuri pentru dezvoltarea în cooperația meșteșugărească a activităților de proiectare, de construcții și reparații în construcții, publicată în Buletinul oficial Nr. 47 din 14 aprilie 1971.

●

Decretul Nr. 96/1971 pentru abrogarea art. 53 alin. 1 lit. d din Legea Nr. 27/1966 privind pensiile de asigurări sociale de stat și pensia suplimentară, publicat în Buletinul oficial Nr. 48 din 15 aprilie 1971.

Modificarea adusă stabilește că nu se mai suspendă plata pensiei și a celorlalte drepturi aferente pe timpul cît pensionarii exercită o profesie sau o meserie pe cont propriu, prin aceasta stimulîndu-se unii pensionari calificați în diferite meserii să participe la activitatea de prestări servicii pentru populație.

●

H.C.M. Nr. 436/1971 privind înființarea Centrului de informare și documentare al învățămîntului, publicată în Buletinul oficial Nr. 48 din 15 aprilie 1971.

●

Legea Nr. 6/1971, privind acordarea unor scutiri și reduceri de impozit pe veniturile realizate de gospodăriile agricole aparținînd membrilor cooperativelor agricole de producție și producătorilor individuali, publicată în Buletinul oficial Nr. 50 din 29 aprilie 1971.

●

Legea Nr. 7/1971 privind organizarea și dezvoltarea activităților industriale, de prelucrare a produselor agricole, construcții și prestări de servicii în unitățile aparținînd consiliilor populare, cooperației agricole, meșteșugărești și de consum, publicată în Buletinul oficial Nr. 50 din 29 aprilie 1971.

●

Legea Nr. 9/1971 privind cantinele restaurant pentru salariați, publicată în Buletinul oficial Nr. 52 din 29 aprilie 1971.

La art. 30 se prevede că dispozițiile legii nu se aplică la popotele personalului unităților M.F.A., M.A.I. și C.S.S.

H.C.M. Nr. 443/1971 privind determinarea şi utilizarea economiilor care se obţin la lucrările de investiţii, publicată în Buletinul oficial Nr. 53 din 1 mai 1971.

Decretul nr. 166/1971 privind instituirea titlului de „Erou al Republicii Socialiste România", publicat în Buletinul oficial Nr. 56 din 6 mai 1971. În decret se precizează că acest titlu constituie cea mai înaltă distincţie a Republicii Socialiste România. Titlul se conferă numai celor care au merite deosebite în înfăptuirea politicii interne şi externe a P.C.R., la apărarea patriei şi a cuceririlor revoluţionare ale poporului român, în opera de construire a socialismului.

Decretul nr. 167/1971 privind instituirea ordinului „Victoria Socialismului", publicat în Buletinul oficial Nr. 56 din 6 mai 1971. Acest ordin se conferă persoanelor care au fost distinse cu titlul de „Erou al Republicii Socialiste România" sau care au adus o contribuţie importantă la opera de construire a socialismului, de apărare a patriei şi a cuceririlor revoluţionare ale poporului.

Decretul nr. 152/1971 privind înfiinţarea Institutului pentru Creaţie Ştiinţifică şi Tehnică, publicat în Buletinul oficial Nr. 57 din 7 mai 1971.

H.C.M. nr. 476/1971 pentru aprobarea Acordului pe termen lung dintre Guvernul Republicii Socialiste România şi Guvernul Statului Spaniol asupra schimburilor comerciale, navigaţiei, transporturi şi cooperării, publicat în Buletinul oficial Nr. 58 din 7 mai 1971.

H.C.M. 486/1971 privind modificarea art. 1 din H.C.M. nr. 1052/1970 pentru reglementarea afilierii oamenilor de ştiinţă, cultură şi artă şi a specialiştilor români la organizaţii ştiinţifice şi tehnice, naţionale şi internaţionale, precum şi la organizaţii culturale internaţionale din străinătate, publicată în Buletinul oficial Nr. 60 din 14 mai 1971. Textul articolului care se modifică prevede că afilierea se face pe baza aprobării organelor centrale, în limita fondurilor valutare repartizate anual în acest scop. Consiliului Naţional de Ştiinţă şi Tehnologie îi revine sarcina de a stabili organizaţiile internaţionale la care se poate face afilierea şi de a ţine evidenţa tuturor afilierilor.

H.C.M. nr. 576/1971 privind organizarea activităţii de „Service", în străinătate şi în ţară, pentru produsele executate de unităţile cu statut de centrală, întreprinderile, fabricile şi uzinele ce funcţionează în componenţa acestora sau în subordinea ministerelor şi a celorlalte organe centrale, publicată în Buletinul oficial Nr. 60 din 14 mai 1971. În hotărîre se prevede că, prin activitatea de „service", se asigură prestări de servicii şi asistenţă tehnică, atît în ţară, cît şi în străinătate, de către unităţile cu statut de centrală, întreprinderile, fabricile şi uzinele ce funcţionează în competenţa acestora sau în subordinea ministerelor şi celorlalte organe centrale, pentru montajul, punerea în funcţiune, efectuarea de probe, funcţinarea, remedierile şi alte asemenea operaţii referitoare la maşinile, utilajele, instalaţiile şi alte asemenea produse livrate în cadrul termenului de garanţie şi postgaranţie beneficiarilor interni şi externi.

Activitatea de „service" se asigură prin unităţi economice sau compartimente specializate care se organizează în cadrul unităţilor producătoare.

Înfiinţarea unităţilor de „service" în străinătate se aprobă de ministere sau de către celelalte organe centrale, cu avizul Ministerului Comerţului Exterior.

H.C.M. nr. 563/1971 privind aprobarea componenţei Comisiei centrale de apărare împotriva inundaţiilor şi gheţurilor, publicată în Buletinul oficial Nr. 61 din 18 mai 1971.